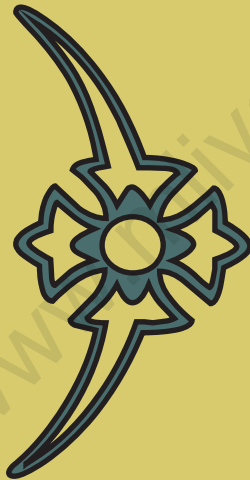

INDŽIL PO BARNABI

THE GOSPEL OF BARNABAS

Facsimile of the original Title page

THE GOSPEL OF BARNABAS

EDITED AND TRANSLATED FROM
THE ITALIAN MS. IN THE IMPERIAL
LIBRARY AT VIENNA

BY

LONSDALE AND LAURA RAGG

WITH A FACSIMILE

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS

1907

date l'adioguantio per ammore di dio • onde u
 siate pigri nel dire & date quello che auete
 del mitgiore per ammore di dio • Ditemi uolla
 l'ui riceuere ch'ossa ueruna d'adiogantua
 no certo sopoluerete & cenere • adunque c'om
 hauete fede in uoi & darete ch'ossa ueruna ch
 hua per ammore de dio • Meglio saria non da
 re mente ch'adare ch'ossa ch'atua per che non d
 do hauerete qualche scupa se ch'ond oil mondo
 • mandando ch'ossa trista & seruando per uoi il
 mitgiore qu'elle sera la scusa & questo & questo
 lo uo d'adire circa la penitenza • Rispose bar
 to l'ameo quanto tempo deue durare la peniten
 za • Rispose iesu mentre che lo homo & instate
 di peccato de ba sempre pentirsi & farne peni
 tenza onde siccome la uita humana sempre pe
 cha ch'osi sempre deue fare penitenza • I suoi
 non uollete fare piu ch'unto delle scarpe uostre ch
 della anima uostre possia che ogni uolta che
 non ponno quelle uoile rachonziare •

P R E D G O V O R

Jedan poznati poznavalac povijesti kršćanstva priznaje da je današnje kršćanstvo maska na licu Isusa, ali nastavlja pa kaže da maska koja se dugo vremena nosi postaje život i biva prihvaćena kao takva. Muslimani vjeruju u istorijskog Isusa, a odbijaju prihvatiti masku.

Da bi kršćane privolili da vjeruju ono što ne vjeruju, da znaju ono što ne znaju, da vole ono što ne vole - rimski imperatori su ih pobili na milione. Kršćane uče da vjeruju da je njihova religija jedina istinita, sa judaizmom kao pripremom za kršćanstvo i da su sve druge religije lažne. Kršćanski misionari su uprli svu svoju energiju na dokazivanje da su utemeljitelji drugih religija neiskreni i loši ljudi, da bi tako sve uložili na Krista. Oni ne oklijevaju da iskričljeno prevode Kur'an i šire mnoge pogrešne predstave o poslaniku Muhamedu a.s. radi njihovih sopstvenih ciljeva. Muslimanu je žao kad vidi kako su Jevreji i kršćani zaboravili ili izmijenili prava učenja Mojsija i Isusa. Potpunom razbijanju Isusovog učenja o monoteizmu doprinjeli su koncili sazivani od rimskih careva, a na njima su uvedene dogme,

- da nema razlike između Boga Oca i Isusa (istobitnost),*
- dogma o Trojstvu Oca, Sina i Duha Svetog,*
- da se Marija štije kao "Majka Božja",*
- dvostruka Isusova narav, božanska i ljudska itd, itd.*

Na ovaj način su Isusovo monoteističko učenje sunovratili u mnogoboštvo, paganizam i idolatriju.

Tražeci neiskričljenu riječ Isusovu zadržali smo se na Evandeljju po Barnabi iz prostog razloga što ovo evandjelje, za razliku od evandjelja po Marku, Mateju, Luki i Ivanu, ne sadrži nespojivosti i kontradikcije kojima obiluju ova četiri. Sem toga, Evandjelje po Barnabi je jedino preživjelo evandjelje kojeg je napisao učenik Isusov, očevicac, čovjek koji je vrijeme proveo u društvu sa Isusom u toku njegove trogodišnje misije, a u njemu je zadržana nit kontinuiteta Objave ljudima.

Ovo evandjelje je izgleda bilo pošteđeno interpolacija, redigovanja itd. I pored svih nastojanja da se ovom evandeljju zatre svaki trag, ono je preživjelo. Zato, neka svjetlo Barnabinog evandjelja obasja srca onih koji ga budu čitali. Amiin!

Maj, 1995.

Mustafa Mlivo,
alias
Esed Bošnjak

BARNABA

U BIBLIJSKOM NOVOM ZAVJETU

Biblijski Novi Zavjet se sastoji od četiri evanđelja (izvještaja o životu i naukovanjima Isusa), Djela apostolskih (istorijata ranih kršćana), Pavlovih poslanica, itd.

U svojoj Poslanici Kolšonima (Kol 4,10) Pavle opisuje Barnabu ovako: **“Barnaba, čijim ste doticajem vi primili zapovijesti, ako vam on dođe, primite ga.”** Ovdje Pavle upućuje na Isusove zapovijesti.

Među ostalim uputama u Pavlovim poslanicama je slijedeća u Poslanici Galaćanima: **“I kad Jakov, Kefa i Ivan, koji su smatrani stubovima, zapaziše milost datu meni, oni dadoše meni i Barnabi desnice drugarstva, da mi idemo paganima, a oni obrezanima. (Gal 2,9).**

U Djelima apostolskim, Barnaba se spominje kako slijedi: **“Tako je Josip kojeg apostoli prozvaše Barnaba, što znači Sin utjehe, levit, iz zemlje Kipar...” (Dj 4,36).**

Pavle je bio Jevrej koji je proganjao kršćane. Za njega se kaže da je vidio Isusa u viziji i da je morao postati obraćenik u vjeru Isusovu. Među učenicima Isusovim Barnaba je bio dinamičan evanđelist. Pavle je - iako je posato propovjednik, počeo da precjenjuje i obožava Isusa. **“Odmah on počeo propovjedati u sinagogama da je Isus sin Božiji.” (Dj 9,20).**

Djela 26 i 27

“Kad je Savao (Pavle) došao u Jerusalem nastojao se približiti učenicima, ali ga se svi bojahu, jer nisu vjerovali da je uistinu učenik”.

“Nato ga uze Barnaba i odvede ga apostolima”.

Djela 11: 22 do 30

“Tada vijesti o tim stvarima stigoše u uši Crkve koja je bila u Jerusalemu; i oni poslaše Barnabu da ide do Antiohije.”

“Koji kad dođe i vidje milost Božiju, obradova se, pa ih sve opominjaše da odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu”.

“Jer on je bio dobar čovjek i pun Duha Svetog i vjere: i mnogo ljudi se pridruži Gospodu”.

“Barnaba zatim krene u Tarz da traži Savla”.

“Kad ga nađe, dovede ga u Antiohiju, gdje su godinu dana bili gosti Crkve i poučavali mnogi narod. U Antiohiji prvi put učenike nazvaše kršćanima”.

“I u tim danima dođoše proroci iz Jerusalema u Antiohiju”.

“I ustade jedan od njih po imenu Agab i proreče nadahnut Duhom da će po čitavom svijetu biti glad; ona se desila u danima Klaudija Cezara”.

“Tad učenici odlučiše da svaki čovjek prema svojoj mogućnosti pošalje pomoć braći koja su boravila u Judeji”.

“To i izvršiše i poslaše ga stariješinama po Barnabi i Savlu”.

Djela 12:25

“A Barnaba i Savao se vrate iz Jerusalema, kad su obavili dužnost, uzevši sa sobom Ivana čiji je nadimak bio Marko”.

Djela 13: 1 i 2

“U crkvi koja je bila u Antiohiji bilo je proroka i učitelja kao: Barnaba, i Šimun zvani Niger, i Lucije Cirenac, i Manaen koji je bio odgojen sa Herodom tetrarhom i Savao”.

Kad su jednom obavljali službu Božiju Gospodinu i postili, Sveti Duh reče: “Odvojite mi Barnabu i Savla za posao za koji sam ih pozvao”.

Djela 14: 11 do 15

“A kad narod vidje šta Pavle učini, oni podigoše svoje glasove govoreći likaonski:

“Bogovi su nam sišli u ljudskom obliku”.

“I nazvaše Barnabu Jupiterom, a Pavla Merkurom.”

“Tada svećenik Jupitera, koji je bio pred gradom njihovim, dovede junce i vijence na kapiju, da s narodom prinose žrtvu”.

“Ali kako to dočuju apostoli Barnaba i Pavle, razderu svoje haljine i potrče među narod vičući i govoreći: “Gospodo zašto činite te stvari. Mi smo takođe ljudi sličnih strasti kao i vi i propovjedamo vam da treba da se okrenete od tih ispraznosti ka Bogu živom, koji je stvorio nebo i zemlju i more i sve stvari koje su na njima”.

BARNABIN ŽIVOT I PORUKA

Barnaba je bio Jevrej rođen na Kipru. Njegovo ime je bilo Josip, a zbog njegove odanosti stvari Isusovoj, drugi apostoli su mu dali nadimak Barnaba. Ovaj izraz se različito prevodi kao: “Sin utjehe”, ili “Sin podsticaja”. On je bio uspješan propovjednik sa magnetičnim karakterom. Svako ko je bio mučen sukobom načela nalazio je utjehu i mir u njegovom društvu. Njegova veličina kao čovjeka koji je bio blizak Isusu, učinila ga je istaknutim članom male grupe učenika u Jerusalemu koji su se okupili nakon iščeznuća Isusa. Oni su se držali Zakona proroka, za koji je Isus došao **“ne da uništi, nego da ispuni.”** (Matej 5:17).

Oni su nastavili da žive kao Jevreji i prakticirali su ono čemu ih je Isus poučio. Bili su odani i praktični Jevreji i oni su se od svojih komšija razlikovali samo po svojoj vjeri u Isusovu poruku. U početku se nisu organizovali kao zasebna sekta i nisu imali vlastitu sinagogu. U Isusovoj poruci nije bilo ničega, kako su oni shvatili, što bi činilo potrebnim raskid sa judaizmom. Ipak su navukli neprijateljstvo nasljednih prava među jevrejskim višim staležom. Sukob između

Jevreja i Isusovih sljedbenika su počeli Jevreji, jer su osjećali da će kršćani potkopati njihovu vlast.

Jaz je počeo progresivno da se proširuje. Za vrijeme opsade Jerusalema u 70. godini kršćani su napustili grad i odbili da uzmu učešća u pobuni Bar Kahbe u 132. godini. Ta dva događaja su iznijela na površinu razliku između kršćana i Jevreja.

Pitanje Isusovog porijekla, njegova priroda i veza sa Bogom, koje je kasnije postalo važno, nije se postavljalo među tim prvim učenicima. Da je Isus bio čovjek natprirodno nadaren od Boga, bilo je prihvaćeno bez pitanja. Ništa u riječima Isusovim i događajima u njegovom životu nije ih navelo da modificiraju ovo gledište. Prema Aristidu, jednom od prvih apologetičara, obožavanje prvih kršćana je bilo čišće monoteističko nego u Jevreja.

Sa obraćanjem Pavla otvorio je se novi period u kršćanskoj teologiji. Pavlova teologija je bila zasnovana na njegovom ličnom iskustvu interpretiranom u svjetlu savremene grčke misli.

Teorija otkupljanja je bilo dijete njegovog mozga, vjerovanje sasvim nepoznato Isusovim učenicima.

Pavlova je teorija donijela kao posledicu obožavanje Isusa.

Pavlovski period u istoriji kršćanske Crkve je vidio izmjenu scene i principa. Umjesto učenika koji su sjedili uz noge Isusa, nova figura koja nije poznavala Isusa, je došla u prvi plan. Umjesto Palestine, Rimsko carstvo je postalo scenom kršćanske aktivnosti. Umjesto da naprosto bude sekta judaizma, kršćanstvo ne samo da je postalo nezavisno od judaizma već je postalo nezavisno i od samog Isusa.

Pavle je bio Jevrej i stanovnik Tarza. Dugo vremena je proveo u Rimu i bio je njegov građanin. On je smanjio pritisak koji je rimska religija imala na mase. Intelektualci su bili pod uticajem Platona i Aristotela. Čini se da je Pavle osjetio da neće biti moguće obratiti mase u Rimskom carstvu bez međusobnih udešavanja. Međutim, njegova praktična mudrost nije bila prihvatljiva za one koji su čuli i vidjeli Isusa. Ipak, uprkos njihovoj razlici, oni su odlučili da rade zajedno za opštu stvar.

Prema zapisima u Djelima apostoskim, Barnaba je predstavljao one koji su postali lični učenici Isusovi, a Pavle je sarađivao s njima izvjesno vrijeme. Ali, oni su se konačno razišli. Pavle je želio da se raspuste zapovijedi date preko Mojsija o stvarima za jelo; on je želio da se napusti zapovijest data preko Abrahama vezana za obrezivanje. Barnaba i drugi lični učenici se nisu složili. Slijedeće rečenice iz Djela apostolskih daju nagovještaj razdora:

"A neki ljudi koji siđoše iz Judeje poučavaše braću i govoraše: "Vi se ne možete spasiti, izuzev ako budete obrezani po Mojsijevom običaju".

"Kad Pavle i Barnaba imaše ne mali razdor i rasprave s njima, oni odrediše da Pavle i Barnaba odu u Jerusalem k apostolima i starješinama radi ovog pitanja".
(Dj 15:1 i 2).

Nakon ovog razdora došlo je do razdvajanja puteva. U Djelima apostolskim Barnaba iščezava nakon razdora, zato što su Djela pisali sljedbenici Pavlovi.

Zbog Pavlovog kompromisa sa rimskim vjerovanjima i legendama, pavlovski kršćani su rasli brojno i rasli po snazi. Kasnije je dostignuta faza kad su kraljevi kršteni kao pijuni za dalje ciljeve Crkve.

Sljedbenici Barnabe nikada nisu razvili centralnu organizaciju. Ipak zahvaljujući odanosti njihov broj se povećao vrlo brzo. Ti kršćani su navukli bjes Crkve i učinjen sistematski napor da se oni unište i da se izbrišu svi tragovi njihovog postojanja, uključujući knjige i crkve. Lekcija istorije je, pak, da je vrlo teško silom uništiti vjeru.

Njihov nedostatak organizacije je postao izvor snage, jer ih nije bilo lahko pokupiti jednog po jednog.

Moderna istraživanja su izbacila na svjetlo činjenice o tim kršćanima. Oni su kao brijegovi talasa, i gledajući u njih čovjek može zamisliti čitavo tijelo okeana još nevidljivog. Do četvrtog stoljeća postojala je sekta poznata kao Hupisistarijanci koji su odbijali da obožavaju Boga kao oca. On je bio Najveći od svega i niko Njemu nije bio ravan. Pavle iz Samaste je bio episkop u Antiohiji. On je bio stava da Krist nije Bog nego čovjek i prorok. On se od proroka koji su došli prije njega razlikovao po stepenu i da Bog nije mogao postati čovjek suštinski.

Zatim nailazimo na drugog episkopa Antiohije, Lukijana. Kao episkop, njegov ugled o svetosti nije bio manji od njegove čuvenosti, kao učenjaka. On se žestoko obarao na vjerovanje Trojstva. Izbrisao je svaki pomen Trojstva iz Biblije, pošto je smatrao da je to kasniji umetak koji se ne nalazi u prvim evanđeljima. Umro je mučenički u 312. godini.

Slijedeći do kog dolazimo je čuveni učenik Lukijana, Arije (250-336)- po rođenju Libijac. Aleksandrijski episkop Petar ga je unapredio u žakona, ali ga je kasnije ekskomunicirao. Achilles, Petrov nasljednik je ponovo unapredio Arija kao svećenika. Aleksandar-slijedeći aleksandrijski episkop ga je ponovo ekskomunicirao. Arije je ipak sakupio dosta sljedbenika, te je postao glavobolja za Crkvu. Ako bi se držao izvan Crkve, on bi mogao biti velika opasnost po nju, a nije se mogao smjestiti u okviru Crkve pošto je želio da uspostavi jednoću i jednostavnost Vječnog Boga. On je vjerovao da Isus ipak - iako je nadmašio druga stvorena bića - nije iste supstance kao Bog. Bio je ljudsko biće kao bilo koji drugi čovjek. Arijevo učenje se proširilo kao pobješnjela vatra i potreslo sam temelj pavlovke Crkve. Kontraverza koja je vrla tristo godina, iznenada je postala požar. Nijedan čovjek se nije usudio suprotstaviti organiziranoj Crkvi, ali Arije jeste, i ostao je glavobolja za nju bez obzira bio on nuaprijeđen u svećenika ili bio ekskominiciran. Za ovo vremena, dva događaja izmijenila istoriju Evrope.

Car Konstatin je stavio veći dio Evrope pod svoju vlast i drugo, on je počeo da pomaže kršćane bez prihvatanja kršćanstva. Za vojničkog tipa su vrlo konfuzne bile različite dogme u okviru kršćanske vjere. Kontraverza u carskoj palati nije bjesnila ništa manje žestoko. Izgleda da je kraljica majka bila naklonjena pavlovskom kršćanstvu, dok je njena sestra princeza Paulina bila učenik Arijev.

Car se kolebao između dviju vjera. Kao upravljač on je jedino bio zainteresiran da ujedini sve kršćane pod jednu Crkvu. Baš u to vrijeme je sukob između Arija i episkopa Aleksandra bio tako proširen i žestok da je postao problem reda i zakona. Tako je imperator željan da održi mir u tek ujedinjenoj Evropi morao da intereveniše.

U 325. godini je sazvan sastanak svih vjeroispovjesti kršćanstva u Nikeji (sada Iznik, selo). Biskup Aleksandar nije mogao da prisustvuje konferenciji, pa je on poslao svog zamjenika Atanazija, koji je naslijedio Aleksandra kao episkopa Aleksandrije. Konferencija je imala mnoge produžene sjednice. Imperator Konstantin nije mogao shvatiti sve implikacije crkvene konfrantacije, ali je bio načisto da mu je za održavanje mira u njegovom kraljevstvu bila potrebna pomoć i kooperacija Crkve. U skladu s tim Atanazije je dobio podršku, a Arije je protjeran iz carstva. Tako je vjera Trojstva postala službena vjera imperije. Uslijedio je strahovit masakr kršćana koji nisu vjerovali u Trojstvo. Krivično djelo je bilo posjedovati Bibliju koju nije autorizirala Crkva, a prema nekim procjenama spaljeno je oko 270 različitih verzija Biblije. Princeza Konstantina nije bila sretna razvojem događaja.

Imperator je bio nagovaran da primi vjeru ljudi koje je pobio. Rezultat je bio da je Arije pozvan nazad 346. godine. Na dan kad je trebao da posjeti katedralu Konstantinopolja trijumfalno, on je iznenada umro. Crkva je to nazvala čudom. Imperator je znao da je to bilo ubojstvo. On je protjerao Atanazija i drugu dvojicu episkopa. Imperator je onda formalno primio kršćanstvo i bio kršten od jednog arijeuskog episkopa. Tako je monoteizam postao službena religija. Konstantin je umro u 337. godini. Slijedeći imperator Konstantin je također prihvatio vjeru Arija. U 341. godini u Antiohiji je održan sastanak gdje je monoteizam prihvaćen kao ispravna interpretacija kršćanske vjere. Ovaj stav je potvrđen na jednom drugom skupu održanom u Sirmiumu 351. godine. Kao rezultat arianizam je bio prihvaćen od većine kršćana. Sv. Jerom je 359.g. pisao da se "čitav svijet čudio i stenjao našavši sa arijevcem".

U ovom kontekstu slijedeća važna figura je papa Honorije. Bio je savremenik poslanika Muhammeda a.s. i vidio je narastajuću plimu Islama, čija su načela nalikovala Arijevima. Pošto su mu međusobna ubojstva kršćana još bila svježja u pamćenju, on je razmišljao o povezivanju Islama i kršćanstva. U svojim pismima počeo da podržava doktrinu "jednog uma", jer kad bi Bog imao tri neovisna uma, rezultat bi bio kaos. Logički zaključak je ukazivao na vjerovanje u postojanje jednog Boga. Ova doktrina je ostala službeno neometana oko četvrt stoljeća. Papa Honorije je umro u oktobru 638. U 680. god. tj. 42 godine nakon njegove smrti održan je Koncil u Konstantinopolju, gdje je papa Honorije anatemisan. Ovaj događaj je jedinstven u istoriji papstva, kad je papu denuncirao naredni papa i Crkva.

Još dvije ličnosti ovakvog vjerovanja koje zaslužuju da se spomenu, bile su članovi iste familije. L.F.M. Sozzini (1525-1565) je bio žitelj Sinene. U 1547. godini on je došao pod uticaj Kamilloa, sicilijanskog mistika. Njegova fama se

proširila u Švajcarskoj. On je izazivao Kalvina o dogmi Trojstva. Pojačavao je Arijevu doktrinu, poricao božanstvenost Isusa i odrekao se dogme istočnog grijeha i iskupljenja. Objekat obožavanja, prema njima, je mogao biti jedan i samo jedan Bog. Njega je slijedio njegov nećak F.P. Sozzini (1539-1604). U 1562. godini on je objavio rad o Evanđelju Sv. Ivana, poričući božanstvenost Isusa. U 1578.god. je otišao u Klansenburg u Transilvaniju čiji je vladar bio Ivan Sigisumund. Bio je protiv dogme Trojstva. Ovdje je episkop Francis David (1510 - 1579) bio žestoki anti-trinitarianac. Ovo je odvelo formiranju sekte Rakovački Katekizam, koja je dobila ime po Rakovu u Poljskoj. Ovaj grad je postao tvrđava vjere Arijeve.

Među današnjim kršćanima još uvijek veliki broj ljudi i žena vjeruje u jednog Boga. Oni nisu uvijek bučni. Zbog ogromne moći Crkve oni ne mogu da se izraze i među njima nema mnogo komunikacije.

Na kraju bi bilo interesantno citirati Atanazija, pobornika Trojstva. On kaže, kad god je silio svoje razumjevanje da razmišlja o božanstvenosti Isusa, njegovi naporni i beskorisni pokušaji su uzimali - što je više pisao manje je bio sposoban izraziti svoje misli. Na jednom drugom mjestu on proglašava svoju vjeru kao: Ne postoje tri boga nego "jedan Bog".

A o Barnabi naredba je:

**"Ako vam dođe,
primite ga."**

Poslanica Kološanima
pasus 4, stih 10

EVANĐELJE PO BARNABI

S engleskog na bosanski preveo
Mustafa Mlivo, alias
ESED BOŠNJAK

Godina 1995.
Bosna i Hercegovina

ISTINITO EVANĐELJE ISUSA ZVANOG KRIST, NOVOG PROROKA POSLATOG OD BOGA SVIJETU: PREMA OPISU BARNABE, NJEGOVOG APOSTOLA

Barnaba, apostol Isusa Nazarenca, zvanog Krist, svima koji borave na zemlji želi mir i utjehu.

Dragi, veliki i čudesni Bog nas je za vrijeme proteklih dana pohodio Svojim prorokom Isusom Kristom u velikom milosrđu pouke i čudesa, zbog čega mnogi, postavši prevareni od Satane, pod izgovorom pobožnosti, propovijedaju najbezbožnije dogme, nazivajući Isusa sinom Božijim, odričući se obrezivanja koje je Bog naredio za svagda, i dopuštajući svako nečisto meso: među kojima je Pavle takođe obmanut, o čemu govorim ne bez žalosti; iz tog razloga ja pišem tu istinu koju sam vidio i čuo, kroz vezu koju sam imao sa Isusom, a da biste vi bili spašeni, a ne obmanuti od Satane i stradali na Božijem sudu. Zato se pričuvajte svakoga ko vam propovijeda novo učenje suprotno onome šta ja pišem, da biste bili vječno spašeni.

Veliki Bog neka je s vama i neka vas štiti od Satane i od svakog zla. Amen.

1

U OVOM PRVOM POGLAVLJU JE
SADRŽANA NAJAVA ANĐELA
GABRIELA DJEVICI MARIJI O
ROĐENJU ISUSA

U ovim posljednjim godinama je Djevicu, zvanu Marija, iz loze Davidove, plemena Judinog, posjetio anđeo Gabriel od Boga. Ova djevica živeći u svojoj svetosti bez ikakvog prekršaja i bivši bespriječna i stalno u molitvi sa postom - bila je jednog dana sama, kad uđe u njenu odaju anđeo Gabriel i pozdravi je, govoreći: "Bog neka je s tobom, o Marijo". Djevica se prestraši na pojavu anđela; ali anđeo je utješi, govoreći: "Ne boj se Marijo, jer ti si zadobila milost Boga koji te je izabrao da budeš majka proroka kojeg će On poslati narodu Izraela, da bi se oni vodili Njegovim zakonima istinskim srcem". Djevica odgovori: "Pa kako ću rađati sinove, ako nisam spoznala čovjeka." Anđeo odgovori: "O Marijo, Bog koji je stvorio čovjeka bez čovjeka, u stanju je da u tebi stvori čovjeka bez čovjeka, jer Njemu ništa nije nemoguće". Marija odgovori: "Ja znam da je

Bog svemoguć, zato će njegova volja biti izvršena". Anđeo reče: "Neka se sada u tebi začne prorok kojem ćeš dati ime Isus: a ti ćeš ga čuvati vina i žestokog pića i svakog nečistog mesa, jer dijete je svetac Božiji". Marija se nakloni sa poniznošću, rekavši: "Gle, rukom Božijom stvoren, neka bude prema Tvojoj riječi". Anđeo ode, a Djevica je slavila Boga, govoreći: "Znaj o dušo moja, veličinu Božiju i uzdiži, dušo moja, Boga, mog Spasitelja; jer On je cijenio poniznost svog rukama stvorenog, toliko da ću ja biti zvana blaženom od svih naroda, jer On koji je moćni, učinio me je velikom, i blagoslovljeno neka je Njegovo ime sveto. Skinuo je moćnike sa njihovih sjedišta i uzvisio ponizne. Onog ko je bio gladan, On je ispunio dobrim stvarima, a bogate je On odaslao ispražnjene. Jer On drži u sjećanju obećanja data Abrahamu i njegovom sinu za svagda."

2

**UPOZORENJE ANDELA GABRIELA
DATO JOSIPU O ZAČEĆU DJEVICE
MARIJE**

Marija je - znajući volju Božiju, bojeći se ljudi da je ne bi vrijeđali zbog toga što je trudna sa djetetom i da je ne bi kamenovali kao krivu za blud - izabrala za prijatelja iz svoje sopstvene loze čovjeka po imenu zvanog Josip, bespriječnog života: jer on se kao pravičan čovjek bojao Boga i služio mu postom i molitvama, živeći od rada svojih ruku, jer on je bio drvodjelja.

Poznavajući takvog čovjeka Djevica ga je odabrala za svog druga i otkrila mu božansku namjeru. Budući da je Josip bio pravednik, kad je primjetio da je Marija krupna sa djetetom, pomišljao je da je makne, jer se on bojao Boga. Gle, dok je on spavao prekorio ga je anđeo Božiji, govoreći: "O Josipe, zašto si namjerio da smakneš Mariju, svoju ženu. Znaj da je sve što je urađeno u njoj učinjeno voljom Božijom. Djevica će roditi sina kojeg ćeš zvati imenom Isus, kojeg ćeš čuvati od vina i žestokog pića i svakog nečistog mesa, jer on je sveti Božiji, iz utrobe majke svoje. On je prorok Božiji poslan narodu Izraela, da bi on okrenuo Judu srcu svom i da bi se Izrael vodio zakonom Gospoda, kao što je zapisano u zakonu Mojsijevom. On će doći sa velikom moći koju će mu Bog dati, i učiniće velika čuda, čime će mnogi biti spašeni".

Josip je ustavši iza sna zahvalio Bogu i ostao je sa Marijom čitav život, služeći Boga svom iskrenošću.

3

**ČUDESNO ROĐENJE ISUSA I POJAVA
ANDELA KOJI SLAVE BOGA**

U to vrijeme je u Judeji je vladao Herod po dekretu Cezara Augusta, a Pilat je bio guverner za sveštenikovanja Anaa i Kaife. Zbog toga je dekretom Augusta sav svijet popisan; zbog toga je svako otišao u sopstvenu zemlju i oni su došli

sa vlastitim plemenima da bi se popisali. Josip je u skladu s tim otišao iz Nazareta, grada na Galileji, sa Marijom svojom ženom, sa djetetom nosećom, da bi otišli u Betlehem (jer ovo je bio njegov grad, a on je bio iz roda Davidovog), da bi se on popisao prema Cezarovom dekretu. Josip - došavši u Betlehem, jer grad je bio mali a velikog mnoštva onih koji su tu bili stranci - on nije našao mjesta zbog čega se smjestio van grada u nastambi načinjenoj kao pastirsko sklonište. Dok je Josip boravio tamo, ispunili su se dani Mariji za rođenje. Djevica je bila okružena svjetlošću blistavom i rodi svog sina bez bola, kojeg (ona) uze u svoje ruke i zamotavši ga u povoje položi ga u jaslje jer nije bilo mjesta u svratištu. Tad dođe sa radošću veliko mnoštvo anđela svratištu blagosloveni Boga i najavljujući mir onima koji se boje Boga. Marija i Josip su hvalili Gospoda zbog rođenja Isusa i sa najvećim zadovoljstvom su ga odgajali.

4

**ANĐELI NAJAVLJUJU PASTIRIMA
ROĐENJE ISUSA, I ONI POŠTO SU GA
NAŠLI, NAJAVLJUJU GA**

U to vrijeme su pastiri čuvali svoja stada kao što im je običaj. I gle, oni bijahu opkoljeni blještavom svjetlošću iz koje im se pojavi anđeo koji je blagoslovio Boga. Pastiri su bili ispunjeni strahom zbog iznenadne svjetlosti i pojave anđela: nakon čega ih anđeo Gospodnji utješi, govoreći: "Gle, ja vam navješćujem veliku radost jer se u gradu Davidovom rodilo dijete koje je prorok Gospodnji, koji donosi veliki spas domu Izraelovom. Dijete ćete naći u jaslama sa njegovom majkom, koja blagosilja Boga". Kad je on ovo izgovorio, tad dođe veliko mnoštvo anđela slaveći Boga, navješćujući mir dobrima. Kad su anđeli otišli, pastiri su pričali međusobno, govoreći: "Hajmo čak u Betlehem i vidimo Riječ koju je Bog svojim anđelom navijestio nama". Mnogi pastiri dođoše u Betlehem tražeći novorođenu bebu, i nađoše van grada dijete koje je bilo

rođeno prema riječi anđela, ležeći u jaslama. Oni zato izraziše poštovanje njemu i dadoše njegovoj majci šta su imali, govoreći joj šta su čuli i vidjeli. Marija je stoga sve te stvari sačuvala u svom srcu i Josip (isto tako) hvaleći Boga. Pastiri se vratiše svojim stadima, najavljajući svakom kako su krupnu stvar vidjeli. Tako je čitava zemlja brdovita Judeja bila ispunjena strahom, a svaki je čovjek stavio ovu riječ na svoje srce, govoreći: "Šta mi mislimo da će ovo dijete biti?"

5

OBREZANJE ISUSOVO

Kad se ispuni osam dana prema zakonu Gospodnjem, kao što je zapisano u Knjizi Mojsijevoj, oni uzeše dijete i odnesoše ga u hram da ga obrežu. I tako oni obrezaše dijete, dadoše mu ime Isus, kao što je anđeo Gospodnji rekao prije no što je on bio začet u utrobi. Marija i Josip su primjetili da dijete mora biti za spas i stradanje mnogih. Oni su se zato bojali Boga i čuvali dijete bojeći se Boga.

6

TRI MAGA DOVEDENA ZVIJEZDOM NA ISTOK JUDEJE, I NAŠAVŠI ISUSA IZRAŽAVAJU MU POŠTOVANJE I DAJU POKLONE

Za vladavine Heroda, kralja Judeje, kada je Isus bio rođen, tri maga su u istočnim krajevima osmatrali zvijezde na nebesima. Tad im se pojavila zvijezda visokog sjaja, našto zaključivši međusobno dođoše u Judeju, vođeni zvijezdom koja se kretala ispred njih, i došavši u Jerusalem pitali su gdje je rođen kralj Jevreja. A kad je Herod čuo ovo, on se prestrašio, a sav grad je bio uznemiren.

Herod zato pozva zajedno svećenike i pismoznance, govoreći: "Gdje bi trebalo da je rođen Krist?" Oni odgovoriše da bi on trebao biti rođen u Betlehemu; jer tako je pisao prorok: "A ti Betleheme, nisi mal među princovima

Jude: jer iz tebe će izići vođa koji će voditi moj narod Izrael." Herod zato sazva magije i raspita ih o njihovom dolasku: a oni su odgovorili da su vidjeli zvijezdu na istoku koja ih je dovela dovdje, zbog čega su oni željeli da obožavaju sa poklonima ovog novog kralja pokazanog zvijezdom.

Potom Herod reče: "Idite u Betlehem i ispitajte sve pažljivo o djetetu; a kad ga nađete, dođite i to mi recite, jer bih ja takođe došao i obožavao ga". A on je ovo govorio obmanjujući.

7

POSJETA MAGIJA ISUSU I NJIHOV POVRATAK U NJIHOVU ZEMLJU, SA ISUSOVIM UPOZORENJEM DATIM IM U SNU

Magi napustiše Jerusalem, i gle, zvijezda koja im se pojavila na istoku, kretala se pred njima. Videći zvijezdu magi su bili ispunjeni radošću. I došavši tako u Betlehem, van grada, oni vidješe zvijezdu kako stoji iznad svratišta gdje je Isus rođen. Magi zato priđoše bliže, ušavši u nastambu nađoše dijete sa njegovom majkom i naklonivši se, oni mu izraziše poštovanje. I magi mu iznesoše začine sa srebrom i zlatom, prepričavajući Djevici sve što su vidjeli.

Poslije, dok su spavali, dijete ih upozori da ne idu Herodu: tako odlazeći drugim putem, oni se vratiše sopstvenim kućama, objavljujući sve što su vidjeli u Judeji.

8

ISUS ODNESEN U BIJEGU U EGIPAT, A HEROD MASAKRIRA NEVINU DJECU

Vidjevši da se magi nisu vratili, Herod je vjerovao da su mu se oni rugali; zbog toga on naredi da se usmrte sva djeca koja su bila rođena. Ali gle, dok je Josip spavao pojavi mu se anđeo Gospodnji, govoreći: "Ustaj brzo i uzmi dijete sa njegovom majkom i idi u Egipat,

jer Herod hoće da ga ubije”. Josip ustade sa velikim strahom i uze Mariju sa djetetom i oni odoše u Egipat gdje su boravili do smrti Heroda, koji je vjerujući da su ga magi izigrali poslao svoje vojnike da pobiju svu novorođenu djecu u Betlehemu. Vojnici su stoga došli i pobili svu djecu koja su bila tamo, kao što im je Herod naredio. Time su bile ispunjene riječi proroka koji je govorio: “Lelek i veliki plač je u Ramahu. Rahela kuka za svojim sinovima, ali joj utjeha nije data, jer ih nema”.

9

ISUS, VRATIVŠI SE U JUDEJU VODI ČUDESNE RASPRAVE SA UČITELJIMA STIGAVŠI DO UZRASTA OD DVADESET GODINA

Kad je Herod bio mrtav, gle, anđeo Gospodnji se pojavi Josipu u snu, govoreći: “Vrati se u Judeju, jer su oni koji su željeli smrt djeteta mrtvi”. Josip zato uze dijete sa Marijom (ono je imalo sedam godina) i dođe u Judeju, odakle, čuvši da Arhelaj sin Heroda vlada Judejom, ode na Galileju bojeći se da ostane u Judeji; i oni odoše da stanuju u Nazaretu.

Dijete je raslo u naklonsti i mudrosti pred Bogom i ljudima.

Isus, stigavši dobu od dvadeset godina, ode sa Marijom i Josipom u Jerusalem, da tamo obožava prema zakonu Gospodnjem pisanom u Knjizi Mojsijevoj. Kad su se njihove molitve završile, oni odoše izgubivši Isusa, jer su mislili da se on vratio kući sa njihovim rođacima. Marija se zato vratila sa Josipom u Jerusalem tražeći Isusa među rodbinom i susjedima. Trećeg dana su oni našli dijete u Hramu usred učitelja raspravljajući s njima o Zakonu. I svako je bio zapanjen na njegova pitanja i odgovore, govoreći: “Kako u njemu može biti takva dogma, iako je tako mal i još nije naučio da čita?”

Marija ga prekori govoreći: “Sine šta si nam napravio? Vidi, ja i tvoj otac smo te tražili tri dana žaleći.” Isus odgovori: “Zar ne znate da služba Božija treba da ide prije oca i matere?” Isus tada siđe sa svojom majkom i Josipom u

Nazaret, i bio im je potčinjen sa poniznošću i poštovanjem.

10

ISUS U DOBU OD TRIDESET GODINA NA GORI MASLINSKOJ ČUDESNO PRIMA EVANĐELJE OD ANĐELA GABRIELA

Isus je prispjevši dobu od trideset godina - kao što mi je on rekao - otišao na Goru Maslinsku. U podne, dok se molio, kad je došao do riječi: “Gospod sa milošću...”, bio je okružen jarkom svjetlošću i bezbrojnim mnoštvom anđela, koji su govorili: “Blagoslovljen neka je Bog”. Anđeo Gabriel mu predstavi kao da je sjajeće ogledalo, knjigu, koja se spustila na srce Isusovo, u kojoj je on imao znanje onog šta je Bog učinio i šta je rekao i šta Bog hoće, toliko da je sve bilo njemu otkriveno i otvoreno, kao što mi je rekao: “Vjeruj Barnaba, da ja znam svakog proroka sa svakim proračanstvom, tako da šta god ja kažem, sve proizilazi iz te Knjige”.

Isus, primivši ovu viziju, i znajući da je on prorok poslat domu Izraelovu, sve otkri Mariji, svojoj majci, govoreći joj da on mora pretrpjeti velik progon zarad časti Boga i da on ne može više nimalo boraviti s njom da bi je služio. Čuvši ovo Marija reče: “Sine, prije nego što si ti rođen, meni je sve najavljeno: zato neka je blagoslovljeno sveto ime Božije”. Isus ode tog dana od svoje majke, da bi se posvetio svojoj proročkoj službi.

11

ISUS ČUDESNO LIJEČI GUBAVCA I IDE U JERUSALEM

Isus, silazeći s planine da bi došao u Jerusalem, srete gubavca koji je Božijom inspiracijom znao za Isusa da je prorok. On ga sa suzama moli, govoreći: “Isuse, ti sine Davidov, imaj milosti nada mnom”. Isus odgovori: “Šta bi ti brate, da ti ja uradim?”

Gubavac odgovori: “Gospode, daj mi zdravlje.”

Isus ga prekori: "Ti si lud; moli Boga koji te je stvorio, i on će ti dati zdravlje; jer ja sam čovjek kao i ti." Gubavac reče: "Ja znam da si ti gospodar čovjek, ali svetac Božiji. Zato se moli ti Bogu i On će mi dati zdravlje." Potom Isus, uzdahnuvši, reče: "Gospode Bože Svemogući, za ljubav Tvojih svetih proroka, daj zdravlje ovom bolesnom čovjeku". Zatim rekavši ovo, dodirujući bolesnog čovjeka svojim rukama u ime Boga, reče: "O brate, primi zdravlje!" I kada on reče ovo, gubavost bješe počišćena toliko da je tijelo gubavca ostalo kao kod djeteta. Vidjevši to da je izliječen, gubavac glasno povika: "Dodi bliže Izraela, da primiš proroka kojeg je Bog poslao tebi". Isus ga je molio, rekavši: "Brate zatraži svoj mir i ne reci ništa", ali, što ga je više molio, on je više vikao, govoreći: "Vidite proroka, vidite sveca Božijeg!" Na te riječi, mnogi koji su izlazili iz Jerusalema potrčase nazad i udoše sa Isusom u Jerusalema, prepričavajući ono što je Bog putem Isusa učinio gubavcu.

12

PRVA ISUSOVA PROPOVIJED NARODU;
ČUDESAN UDOKTRINI O IMENU BOŽIJEM

Čitav grad Jerusalema je pokrenuo tim riječima, zbog čega su svi zajedno potrčali k Hramu da vide Isusa koji je ušao unutra da moli, tako da bi oni jedva mogli stati tamo. Svećenici vidjevši Isusa govoraše: "Ovi ljudi žele da te vide i da te čuju: zato se popni na propovjedaonicu, i ako ti Bog dadne riječ, govori u ime Gospoda".

Potom se Isus pope na mjesto odakle bi pismoznanci imali običaj da govore. Davši znak rukom za tišinu, on otvori svoja usta, rekavši: "Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije, koji je od svoje dobrote i milosti htio da stvori svoja stvorenja, da bi ga oni slavili. Blagoslovljeno neka je ime Božije, koji je stvorio Sjaj svih svetih prije svih stvari, da bi ga poslao za spas svijeta, kao što je On govorio svom slugi Davidu, rekavši: "Prije Lucifera u blještavilu svetaca ja sam te stvorio". Blagoslovljeno neka

je sveto ime Božije, koji je stvorio anđele, da bi ga oni služili. I blagoslovljen neka je Bog, koji je kaznio i prokleo Sotonu i njegove sljedbenike, koji ne bi štovali onoga koga Bog hoće da bude poštovan. Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije, koji je stvorio čovjeka od ilovače, od zemlje, i postavio ga nad njegovim djelima. Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije, koji je izvukao čovjeka iz raja jer je prekršio Njegovo sveto pravilo. Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije, koji je s milosrdem gledao na suze Adama i Eve, praroditelja ljudske vrste. Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije, koji je pravedno kaznio Kajina za bratoubojstvo, poslao potop na zemlju, spalio tri zla grada, spržio Egipat, potopio faraona u Crvenom moru, razbacao neprijatelje njegovih ljudi, kaznio nevjernike i kaznio one koji se ne kaju. Blagoslovljeno neka je sveto ime Božije koji s milosrdem gleda na svoja stvorenja i zato im je slao svoje svete proroke, da bi oni hodali s istinom i pravdom pred Njim; koji je izbavio svoje sluge iz svakog zla i dao im ovu zemlju, kao što je obećao našem ocu Abrahamu i njegovom sinu za svagda. Zatim nam je on preko svog sluga Mojsija dao ovaj sveti Zakon, da nas Sotona ne bi obmanuo; i On nas je uzdigao nad svim drugim narodima."

"Ali braćo, šta mi činimo danas da mi ne bismo bili kažnjeni za naše grijeh?"

I kad je Isus sa najvećom žestinom prekorio narod zato što su oni zaboravili riječ Božiju, i odali se samo taštini; on je prekorio svećenike zbog njihovog zanemarivanja službe Božije i zbog njihovih svjetovne pohlepnosti; on je prekorio pismoznance jer su oni propovijedali uzaludnu dogmu i naspustili zakon Božiji; prekorio je učitelje jer su učinili zakon Božiji neefikasnim putem svojih tradicija. Na takav način je Isus govorio narodu da su svi plakali od najmanjeg do najvećeg, moleći za milost i preklinjući Isusa da se moli za njih; izuzev samo onih svećenika i vođa koji su tog dana začeli mržnju protiv Isusa što je tako govorio protiv svećenika, pismoznanaca i učitelja. Oni su razmišljali o njegovoj smrti, ali zbog straha od naroda, koji ga je primio kao Božijeg proroka oni nisu izrekli ni riječ. Isus podiže svoje ruke Gospodu Bogu i pomoli se, a narod

je plaćući govorio: “Neka tako bude, o Gospode, tako neka bude”. Kad je molitva bila završena, Isus se spusti iz hrama; i tog dana on napusti Jerusalem sa mnogima koji su ga slijedili. A svećenici su međusobno govorili zlo o Isusu.

13

ZNAČAJAN STRAH ISUSA I NJEGOVA
MOLITVA, I ČUDESNA UTJEHA ANDELA
GABRIELA

Pošto je proteklo nekoliko dana, Isus opazivši u duši želju svećenika, uspe se na Goru Maslinsku radi molitve. Pošto je proveo čitavu noć u molitvi, ujutro Isus moleći se reče: “O Gospode, ja znam da me pismoznanci mrze, a svećenici su naumili da ubiju mene, tvog slugu; zato Gospode Bože svemoguću i milosrdnu, u milosrđu čuj molitve tvog sluga i spasi me od njihovih zamki, jer Ti si moj spas. Ti znaš Gospodaru da ja, Tvoj sluga tražim samo Tebe o Gospode, i govorim Tvoju riječ; jer Tvoja riječ je istina koja vječno traje”.

Kada je Isus izgovorio te riječi, gle, dođe mu anđeo Gabriel, govoreći: “Ne boj se, o Isuse, jer hiljade hiljada koje borave na nebesima štite odjelo tvoje, i ti nećeš umrijeti dok se sve ne ispuni, a svijet bude blizu svom kraju”.

Isus pade svojim licem na zemlju, rekavši: “O veliki Gospode Bože, kako je velika Tvoja milost nada mnom, i šta da ti dam Gospodaru, za sve čim si me obdario?”

Anđeo Gabriel odgovori: “Ustaj Isuse i sjeti se Abrahama, koji je bio voljan da učini žrtvu Bogu svojim prvorodenim sinom Jišmaelom, da bi ispunio riječ Božiju, a nož nije mogao da posječe njegovog sina, na moju riječ da žrtvuje ovna. Isto tako ćeš ti činiti, o Isuse, Božiji robe”. Isus reče: “Spreman sam, ali gdje ću ja naći janje, obzirom da nemam novac, a nije dozvoljeno ukrasti ga?” Nato mu anđeo Gabriel pokaza na ovcu, koju Isus prinese kao žrtvu, hvaleći i blagoslaveći Boga, koji je slavan za svagda.

14

NAKON POSTA OD ČETRDESET DANA
ISUS IZABIRE DVANAEST APOSTOLA

Isus siđe s planine i pređe noću sam na dalju stranu Jordana, postio je četrdeset dana i četrdeset noći, ne jedući ništa danju niti noću, upućujući neprestano molbu Gospodu za spas svog naroda kojem ga je Bog poslao. I kad je četrdeset dana prošlo on je bio ogladnio. Tad mu se pojavio Sotona i iskušavao ga mnogim riječima, ali ga je Isus otjerao snagom Božijih riječi. Pošto je Sotona otišao, dođoše anđeli i pomagaoše mu u onom za čim je on imao potrebu.

Isusa je, kad se vratio u region Jerusalema, ponovo pronašao narod sa velikom radošću, i oni su ga molili da ostane s njima: jer njegove riječi nisu bile kao one od pismoznanaca nego su imale moć, jer su doticale srce.

Isus, vidjevši da je veliko mnoštvo onih koji su se obratili u svojim srcima, da bi hodili sa zakonom Božijim, pope se na goru i provede svu noć u molitvi, a kad je došao dan, on se spusti s gore i odabra dvanaesticu, koje on nazva apostoli, među kojima je Juda koji je ubijen na križu. Njihova imena su: Andrija i Petar njegov brat, ribar, Barnaba koji je ovo napisao, sa Matejom carinikom, Ivan i Jakov, sinovi Zebedeovi; Tadija i Juda; Bartolomeo i Filip; Jakov i Juda Iskariot, izdajnik. Ovima je on uvijek otkrivao božanske tajne, ali on je učinio Judu Iskariota raspolagačem nad onim što mu je dato kao milostinja, a on je krao deseti dio svega.

15

ČUDO KOJE JE IZVEO ISUS NA SVADBI,
PRETVARAJUĆI VODU U VINO

Kada je svečanost tabernakula bila blizu, jedan bogati čovjek pozva Isusa sa njegovim učenicima i njegovom majkom na svadbu. Isus zato ode, i kako su oni slavili ponestalo je vina. Njegova majka se obrati Isusu, rekavši: “Oni nemaju vina”. Isus odgovori: “Šta je to za mene,

majko moja?" Njegova majka naredi slugama da sve što im Isus naredi, treba da poslušaju. Tu je bilo šest posuda za vodu prema običaju Izraela, za čišćenje za molitu. Isus reče: "Napunite te sudove vodom". Sluge učiniše tako. Isus im reče: "U ime Boga, dajte da piju oni koji slave". Sluge nato otkriše vodi ceramonije koji prekori sluge govoreći: "O bezvrijedne sluge, zašto ste čuvali bolje vino do sad?", jer, on nije znao ništa o svemu što je Isus uradio.

Sluge odgovoriše: "O gospodine, ovdje je svetac Božiji, on je od vode napravio vino". Vođa ceramonije je mislio da su sluge pijane; ali oni koji su sjedili blizu Isusa i vidjeli čitavu stvar, ustaše od stola i iskazaše mu štovanje, govoreći: "Uistinu, ti si svetac Božiji, istiniti prorok poslat nama od Boga!"

Tada su njegovi učenici vjerovali u njega, i mnogi su se obratili u svojim srcima, govoreći: "Hvala Bogu koji je imao nad Izraelom milost i pohodio dom Judin sa ljubavlju i neka je blagoslovljeno Njegovo sveto ime".

16

ČUDESNA POUKA ISUSOVA NJEGOVIM APOSTOLIMA O PREOBRAĆENJU OD ZLOG ŽIVOTA

Jednog dana Isus sazva svoje učenike i uspe se na planinu, i kad on tamo sjede njegovi učenici mu priđuše bliže; i on otvori svoja usta i poučava ih, govoreći: "Velike su olakšice kojima nas je obdario, stoga je potrebno da Ga mi služimo istinskim srcem. Isto kao što je novo vino bilo stavljeno u nove sudove, isto tako vi treba da postanete novi ljudi, ako hoćete da prihvatite novo učenje koje će izići iz mojih usta. Uistinu, kao što čovjek, kažem vam, ne može svojim očima vidjeti istovremeno zemlju i nebo, isto tako je nemoguće voliti Boga i svijet."

"Ni jedan čovjek ne može ninakoji način služiti dva gospodara koji su u međusobnom neprijateljstvu, jer će vas jedan voljeti, drugi će vas mrziti. Isto tako vam ja kažem, da vi doista ne možete služiti Bogu i svijetu, jer svijet

počiva na neistini, požudi i opaćini. Vi zato ne možete naći oslonac na svijetu, nego prije progon i štetu. Služite Boga i prezirite svijet, jer od mene ćete naći oslonac za svoje duše, čujte moje riječi, jer ja vam govorim istinu."

"Doista, blagoslovljeni su oni koji oplakuju ovaj zemaljski život, jer oni će biti utješeni". "Blagoslovljeni su siromašni koji zaista mrze uživanje svijeta, jer oni će imati obilje uživanja kraljevstva Božijeg".

"Doista, blagoslovljeni su oni koji jedu za stolom Gospodnjim, jer anđeli će ih služiti".

"Vi hodate kao hodočasnici. Da li hodočasnik opterećuje sebe mjestima i poljima i drugim zemaljskim stvarima na svom putu? Sigurno ne: ali on podnosi stvari lahko i zahvalan je zbog njihove koristi i pogodnosti na putu. Ovo bi vam trebao sada biti jedan primjer; a ako želite drugi primjer, ja ću vam ga dati da biste vi mogli činiti sve ono šta vam ja kažem".

"Ne opterećujte svoja srca zemaljskim željama, govoreći: "Ko će nas odijevati?" ili "Ko će nam dati da jedemo?" Ali pogledajte cvijeće i drveće sa pticama, koje Bog naš Gospod oblači i hrani većom slavom nego slavom Solomona. On je u stanju da vas hrani, Bog koji vas je stvorio i pozvao vas da mu služite: koji je dao da manna četrdeset godina pada iz neba njegovom narodu Izraelu u divljini i nije dao da se njihova odjeća podere, a bilo ih je 640.000 hiljada, pored žena i djece. Zaista, jer vam kažem da će zemlja i nebo propasti, ali neće propasti Njegova milost prema onima koji Ga se boje. Ali bogati na svijetu su u svom prosperitetu gladni i stradavaju. Bio jedan čovjek čiji su se prihodi povećali, pa je on rekao: "Šta da ja radim, o dušo moja?" Ja ću porušiti svoje hambare, jer su oni mali i sagrađiću nove veće: zato ćeš trijumfovati dušo moja!" Oh, jadni čovjek! jer te je naći on umro. On je trebao da misli na siromašne i da sebi stekne prijatelje pomoću milodara od nepravednika bogataša ovog svijeta; jer oni nose riznice na kraljevstvu nebeskom".

"Recite mi, molim vas, ako biste dali svoj novac na bank krčmaru, i ako bi vam on dao desetostruko i dvadesetostruko, zar ne biste dali takvom čovjeku sve što imate? Ali, ja vam kažem, doista, da šta god dadnete ili se

odreknete za ljubav Boga, primajte ga nazad stostruko i život vječni. Pogledajte koliko vi trebate da budete zadovoljni da služite Bogu”.

17

U OVOM POGLAVLJU JASNO SE OPAŽA NEVJEROVANJE KRŠĆANA, I PRAVA VJERA VJERNIKA

Kad je Isus izgovorio ovo, Filip reče: “Mi smo zadovoljni da služimo Boga, ali mi želimo ipak da znamo Boga jer je Isaija prorok rekao: ”Zaista si ti skriveni Bog”, a Bog je rekao Mojsiju svom sluzi: “Ja sam taj koji jesam”.

Isus odgovori: “Filipe, Bog je dobro bez kojeg ništa nema dobro; Bog je biće bez kog nema ništa što jest; Bog je život bez kog nema ničeg što živi; tako velik da on ispunjava sve i svugdje je. On sam nema nikog sebi ravnog. On nije imao početka, niti će On ikad imati kraj, ali On je svemu dao početak, i svemu će On dati kraj. On nema oca niti majku; On nema sinova, niti braće, niti drugova. I zato što Bog nema tijelo, On ne jede, ne spava, ne umire, ne hoda, ne kreće se, nego postoji vječno bez ljudske sličnosti, jer on je bestjelesan, nesastavljen, nematerijalan, od najprostije supstancije. On je tako dobar da voli samo dobrotu; On je tako pravedan, da kad On kažnjava ili prašta, to ne može biti proturiječno. Ukratko, kažem ti Filipe, da ovdje na zemlji ti ne možeš vidjeti Njega, niti ga sasvim spoznati; ali u njegovom kraljevstvu ti ćeš ga vidjeti za stalno: u tome se sastoji sva naša sreća i slava”.

Filip reče: “Gospodaru, šta kažeš? Sigurno je pisano u Isaiji da je Bog naš otac; kako onda On nema sinova?”

Isus odgovori: “U prorocima su napisane mnoge parabole, zato ti ne treba da se držiš toga, nego razuma. Jer, svi proroci, kojih je sto četrdeset i četiri hiljade, koje je Bog poslao na svijet, su govorili zlokobno. Ali, poslije mene će doći Sjaj svih proroka i svetaca i razlit će svjetlost nad mrakom svega što su proroci govorili, jer on je Poslanik Božiji”. Rekavši ovo, Isus uzdahnu i reče: “Imaj milosti nad Izraelom, o Gospode Bože; i gledaj sa

sažaljenjem na Abrahama i njegovo sjeme, da bi te oni služili istinska srca”.

Njegovi učenici odgovoriše: “Tako neka bude, o Gospodaru, Bože naš!” Isus reče: “Doista, ja vam kažem, pismoznanaci i učenici su učinili nevažnim zakon Božiji svojim lažnim proročanstvima, suprotnim proročanstvima istinskih proroka Božijih: zato je Bog srdit na dom Izraelov i na ovu bezvjernu generaciju”. Njegovi učenici zaplakaše na ove riječi i rekoše: “Imaj milosti, o Bože, imaj milosti nad hramom i nad Svetim gradom, i ne predaj ih preziru naroda, da ne preziru Tvoj sveti zavjet”. Isus odgovori: “Tako neka bude, Gospodaru Bože očeva naših”.

18

OVDJE JE PRIKAZAN PROGON BOŽIJH SLUGU OD SVIJETA, I BOŽIJA ZAŠTITA NJIHOVIM SPASAVANJEM

Izgovorivši ovo, Isus reče: “Vi niste izabrali mene nego sam ja izabrao vas, da vi budete moji učenici. Ako će vas zato svijet mrziti, vi ćete zaista biti moji učenici; jer svijet je uvijek bio neprijatelj Božijih slugu. Sjetite se svetih proroka koje je pobio svijet, kao što je u vrijeme Ilije deset hiljada Jezebel pobio proroka, toliko da je jedva siroti Ilija umakao, i sedam hiljada sinova proroka koje je sakrio komandant Ahabove vojske. Oh, nepravedni svijet koji ne zna Boga! Ne strašite se zato vi, jer vlasi je na vašoj glavi toliko da neće propasti.” Pogledajete vrapce i ostale ptice, s kojih ne opane ni jedno pero bez Božije volje. Hoćeli onda Bog imati više pažnje prema pticama nego ljudima, radi kojih je On stvorio sve. Postoji li ijedan čovjek možda, koji se više brine o svojim cipelama nego o svom vlastitom sinu? Sigurno ne. Pa koliko manje vi treba da mislite, da će vas Bog napustiti, dok govorite o brizi za ptice! I zašto ja govorim o pticama? List sa drveta ne opane bez volje Božije.

“Vjerujte mi, jer ja vam govorim istinu, da će svijet da vas se uveliko boji ako vi budete držali do mojih riječi. Jer ako se on ne bi plašio da otkrije svoju poročnost, ne bi vas mrzio, a

ako bi se plašio da bude otkriven, mrzio bi vas i progonio bi vas. Ako vidite svoje riječi prezrene od svijeta, ne uzimajte to srcu, nego razmislite kako je Bog veći od vas, kojeg svijet tako prezire da se njegova mudrost računa ludošću. Ako Bog podnosi svijet sa strpljenjem, zbog čega ćete to uzeti srcu, o prašino i glino zemaljska? U vašem strpljenju vi ćete naći svoju dušu. Zato, ako vas neko udari u jednu stranu lica, okrenite mu drugu da bi vas on udario. Ne uzvraćajte zlo zlom, jer tako rade sve najgore životinje; već uzvraćajte zlo dobrim i molite Boga za one koji vas mrze.

Vatra se ne gasi vatrom, nego vodom; isto tako, kažem vam da nećete nadvladati zlo zlom, nego prije dobrim. Gledajte Boga koji dovodi Sunce nad zlo i dobro, a isto tako i kišu. Zato treba da svemu činite dobro; jer u zakonu je pisano: "Budite sveti vi, jer Ja, Bog vaš sam svet; budite vi čisti, jer Ja sam čist; budite vi savršeni, jer Ja sam savršen".

Doista, kažem vam da sluga uči da zadovolji svog gospodara i on tako ne oblači odjeću koja se ne sviđa njegovom gospodaru. Vaša odjeća je vaša volja i vaša ljubav. Pazite zato da ne volite ili ne želite stvar koja se ne sviđa Bogu, našem Gospodu. Budite sigurni da Bog ne voli blještavila i požude svijeta i zato mrzite svijet".

19

ISUS PREDSKAZUJE NJEGOVU IZDAJU I
SILAZEĆI S GORE LIJEĆI DESET
GUBAVACA

Kad je Isus ovo rekao, Petar reče: "O učitelju, gle, mi smo napustili sve da bismo slijedili tebe, šta će postati od nas?"

Isus odgovori: "Uistinu, vi ćete na Dan sudnji sjediti pored mene, svjedočeći protiv dvanaest plemena Izraela."

Rekavši to, Isus uzdahnu govoreći: "O Gospode, kakva je ovo stvar?, jer ja sam odabrao dvanaestoricu, a jedan od njih je đavo".

Učenici su bili ražalošćeni na ovu riječ; nato onaj koji piše tajno upita Isusa sa suzama, rekavši: "O gospodaru, hoće li mene sotona obmanuti i hoću li ja postati proklet?"

Isus odgovori: "Ne žalosti se Barnaba; jer oni koje je Bog izabrao prije stvaranja svijeta, neće stradati. Raduj se, jer tvoje ime je upisano u knjizi života".

Isus utješi svoje učenike, govoreći: "Ne bojte se, jer onaj koji će me mrziti nije ražalošćen mojim govorom, jer u njemu nije božansko osjećanje". Na njegove riječi, odabranici su se utješili. Isus obavi svoju molitvu, a njegovi učenici rekoše: "Amen, budi tako, Gospode Bože svemogući i milosrdni".

Završivši svoje molitve, Isus side sa svojim učenicima, i sreće deset gubavaca koji izdaleka povikaše: "Isuse, sine Davidov, imaj milosti nad nama".

Isus ih pozva bliže sebi, i reče im: "Šta hoćete vi od mene, o braćo?"

Oni svi povikaše: "Daj nam zdravlje!"

Isus odgovori: "Ah, jadnici kakvi ste vi, jeste li vi izgubili razum kad kažete: "Daj nam zdravlje!!!" Zar ne vidite da sam ja čovjek kao i vi. Zovite našeg Boga koji vas je stvorio, i On koji je svemogući i milosrdan će vas izliječiti". Nato su učenici molili Isusa, govoreći: "Gospodaru imaj milosti nad njima". Zatim Isus zastenja i pomoli se Bogu, govoreći: "Gospode Bože svemogući i milosrdni, imaj milosti i poslušaj riječi tvog sluga: i za ljubav Abrahama našeg oca i zbog Tvog svetog zavjeta imaj milosti na traženje ovih ljudi i daruj im zdravlje". Nato se Isus, rekavši ovo, okrenu gubavcima i reče: "Idite i pokažite se svećanicima prema zakonu Božijem".

Gubavci odoše i na svom putu bijaše očišćeni. Nato se jedan od njih, vidjevši da je izliječen, vrati da nađe Isusa, a on je bio Ismaelit. Našavši Isusa, on se pokloni izkazujući mu poštovanje i govoreći: "Uistinu, ti si svetac Božiji", i on ga je sa zahvalama molio, da bi ga primio za svog slugu. Isus odgovori: "Desetorica su očišćena; gdje su devetorica?" I reče onom koji je bio očišćen: "Ja nisam došao da budem služen, nego da služim; zato idi svojoj kući i ispričaj koliko ti je Bog učinio, da bi oni znali da su obećanja data

Abrahamu i njegovom sinu sa kraljevstvom Božijim blizu". Očišćeni gubavac ode i došavši u sopstveno susjedstvo ispriča sve što mu je Bog putem Isusa učinio.

20

ČUDO ISUSOVO NA MORU I ISUS OBJAVLJUJE GDJE PROROK BIVA PRIMLJEN

Isus ode na Galilejsko jezero i ukrcavši se na lađu zaplovi ka svom gradu Nazaretu, nakon čega je bila velika oluja na jezeru, takva da je lađa bila blizu potonuća. A Isus je spavao na pramcu lađe. Tad mu se primakoše njegovi učenici i probudiše ga, govoreći: "O gospodaru, spasavaj se, jer mi ćemo poginuti!" Oni su bili zahvaćeni velikim strahom zbog jakog vjetra koji je bio suprotan razbješnelom moru. Isus se diže i podižući svoje oči ka nebu reče: "O Elohim Sabaot, imaj milosti nad svojim slugama." Tada kad Isus ovo reče, vjetar iznenada prestade i jezero se umiri. Poslije toga prestrašeni mornar upita, rekavši: "A ko je taj kojeg jezero i vjetar slušaju?" Stigavši u grad Nazaret mornar proširi po čitavom gradu šta je Isus izveo, našto je kuća u kojoj je bio Isus bila opkoljena mnogima koji su stanovali u gradu. Pismoznanci i učitelji, pošto mu se pokloniše, rekoše: "Mi smo čuli šta si sve činio na jezeru i u Judeji: daj nam zato neki znak ovdje u tvojoj vlastitoj zemlji".

Isus odgovori: "Ovaj bezvjerni naraštaj traži znak, ali, on im neće biti dat, jer nijedan prorok nije primljen u svojoj zemlji. U vrijeme Ilije bilo je mnogo hudovica u Judeji, ali on nije bio poslan da bude hranjen, izuzev hudovici sidonskoj." Magi su bili gubavi u vrijeme Elizeja u Judeji; ipak je samo Naman Sirijac očišćen.

Nato se stanovništvo razbješnelo te ga dograbilo i odnijelo na ivicu provalije, da ga dole bace. Ali Isus prolazeći između njih, ode od njih.

21

ISUS LIJEČI OPSJEDNUTOG I SVINJE BIVAJU BAČENE U JEZERO. NAKON TOGA ON LIJEČI KĆER KANANCA

Isus od u Kafarnaum, i pošto se približio gradu, gle, iz grobova iziđe jedan kojeg je opsjeo đavo na takav način da ga ni jedan lanac ne bi mogao držati, a on je nanio veliku povredu čovjeku.

Demoni su vikali kroz njegova usta, govoreći: "O sveti Božiji, zašto si ti došao prije vremena da nam stvaraš neprilike?" I oni su ga molili da ih ne izbac.

Isus ih upita koliko ih ima. Oni odgovoriše: "Šest hiljada šesto šezdeset šest". Kad učenici čuše ovo prestrašili se i zamoliše Isusa da on ode. Tad Isus reče: "Gdje je vaša vjera? Treba demoni da odu, a ne ja". Demoni nato povikaše: "Mi ćemo izaći, ali dozvoli nam da uđemo u te svinje". Blizu jezera je bilo na hranjenju deset hiljada svinja koje su pripadale Kanancima. Nato Isus reče: "Idite i uđite u svinje". Sa urlanjem udoše demoni u svinje i pobacaše ih u jezero. Tad pobjegoše u grad oni koji su hranili svinje i ispričaše sve šta se desilo uz pomoć Isusa.

Potom ljudi iz grada iziđoše da nađu Isusa i čovjeka koji je izliječen. Ljudi su bili ispunjeni strahom i molili su Isusa da ode izvan njihovih granica. Isus, u skladu s tim, ode od njih i dođe u područja Tira i Sidona.

I gle! žena Kananca sa svoja dva sina, koja je izišla iz vlastite zemlje da nađe Isusa. Vidjevši ga kako dolazi sa svojim učenicima, ona povika: "Isuse, sine Davidov, imaj milosti nad mojom čerkom koju muči đavo!"

Isus ne odgovori niti riječ, jer on su bili iz neobrezanog naroda. Učenici se sažalije i rekoše: "O gospodaru, imaj sažaljenje prema njima! Vidi koliko se dere i koliko plače!"

Isus odgovori: "Ja sam poslan samo narodu Izraela". Tad žena sa svojim sinovima dođe pred Isusa plačući i govoreći: "O sine Davidov, imaj milosti prema meni!" Isus odgovori: "Nije dobro uzeti hljeb iz dječijih ruku i dati ga psima". A ovo Isus reče iz razloga njihove nečistoće, jer su oni bili od neobrezanog

naroda. Žena reče: "O gospodaru, psi jedu mrvice što padnu s stola njihovog gospodara". Tad Isus bi obuzet divljenjem na riječi žene i reče: "O ženo, velika je tvoja vjera". I podigavši svoje ruke nebu zamoli Boga i onda reče: "O ženo, tvoja ćerka je oslobođena, idi svojim putem u miru". Žena ode i vrativši se svojoj kući nađe ćerku koja blagosilja Boga".

Nato žena reče: "Zaista nema drugog boga do Boga Izraelova". Poslije toga sva njena rodbina pristupi zakonu (Božijem) prema zakonu pisanom u Knjizi Mojsijevoj.

22

NESREĆNO STANJE NEOBREZANIH JE TAKVO DA JE PAS BOLJI OD NJIH

Na taj dan učenici upitaše Isusa, govoreći: "O gospodaru zašto si ženi dao takav odgovor, rekavši da su oni psi?"

Isus odgovori: "Uistinu, ja vam kažem da je pas bolji od neobrezanog čovjeka". Tada su bili učenici žalosni, govorili su: "Teške su te riječi, i ko će biti u stanju da ih primi?"

Isus odgovori: "Ako vi razmotrite, o budale jedne, šta radi pas koji nema razuma da bi služio svog gospodara, naći ćete da su moje riječi tačne. Recite mi da li pas štiti kuću svog gospodara i izlaže svoj život protiv lopova? Da, svakako. Ali, ko ga prima? Mnogo udaraca i povreda sa malo kruha, i on uvijek pokazuje svom gospodaru zadovoljno lice. Je li to tačno?"

"To je istina, o gospodaru", odgovoriše učenici.

Zatim Isus reče: "Razmotrite koliko je svega Bog dao čovjeku i vidjećete koliko je on nepravedan ne držeći se Božijeg zavjeta sa Abrahamom, njegovim slugom. Sjetite se onog šta je David rekao Saulu, kralju Izraela, protiv Golijata filistejskog: "Moj gospodaru", reče David, dok je tvoj sluga čuvao stado tvog sluge došao je vuk, medvjed i lav, i zgrabili su ovce tvog sluge: nato ode tvoj sluga i pobi ih, spasavajući ovce. A šta je ovaj neobrezani drugo, do jedan kao oni? Zato će tvoj sluga ići u

ime Gospoda Boga Izraelovog, i ubiti nečistog koji vrijeđa sveti narod Božiji". Tad rekoše učenici: "Reci nam, o gospodaru, iz kog razloga čovjek mora biti obrezan?" Isus odgovori: "Neka vam je dovoljno to što je Bog to naredio Abrahamu, rekavši: "Abrahame, obreži ti svoju udnu navlaku i sva tvoja kuća, jer ovo je zavjet između Mene i tebe za sva vremena".

23

PORIJEKO OBREZANJA, ZAVJET BOŽIJI SA ABRAHAMOM I PROKLETSTVO NEOBREZANIH

I rekavši ovo, Isus sjede blizu gore koju su tražili. Njegovi učenici dođoše na njegovu stranu da čuju njegove riječi. Tad Isus reče: "Pošto je Adam, prvi čovjek, pojeo prevarom sotone, hranu zabranjenu od Boga u raju, njegovo tijelo se pobuni protiv duha: nato se on zaklete, rekavši: "Tako mi Boga, odsjeći ću te!" I slomivši dio kamena on dograbi svoje tijelo da ga odsječe oštrom ivicom kamena: nato je bio prekoren od anđela Gabriela. I on odgovori: "Zakleo sam se Bogu da ću ga odsjeći; ja nikad neću biti lažac!"

Tad mu anđeo pokaza višak njegovog tijela i on njega odsječe. I od tada, kao što svaki čovjek uzima tijelo od tijela Ademovog, isto tako je on obavezan da se drži svega šta je Adam obećao zakletvom. Ovo je Adam prenio na svoje sinove, i s generacije na generaciju se prenosila obaveza obrezivanja. Ali u vrijeme Abrahama, bilo je na zemlji samo nekoliko obrezanih, jer se idolatrija bila namnožila na zemlji. Nato je Bog rekao Abrahamu činjenicu o obrezivanju i učinio ovaj zavjet, rekavši: "Dušu koja neće da obreže svoje tijelo, Ja ću je izbaciti iz svog naroda za svagda."

Učenici su se tresli od straha na ove Isusove riječi, jer je on govorio sa žestinom duha. Onda Isus reče: "Ostavite strah onom koji nije obrezao svoju udnu navlaku, jer on je lišen raja". Rekavši ovo, Isus ponovo progovori, rekavši: "Duša je u mnogima spremna na službu Boga, ali tijelo je slabo. Čovjek, zato,

koji se boji Boga, treba da razmisli šta je tijelo, i gdje ono ima svoje porijeklo i našto će se ono svesti. Od ilovače, od Zemlje je Bog stvorio tijelo, i u to udahnuo dah života, udahnuvši u njega. I zato kad tijelo ometa službu Božiju ono treba da bude s prezirom odbijeno kao ilovača i zgaženo, jer ma koliko mrzio svoju dušu na ovom svijetu sačuvaće je u vječnom životu.

“Šta je tijelo sada - ono manifestuje svoje želje - to je grub neprijatelj svakog dobra: jer ono samo želi grijeh.”

“Treba li onda čovjek, da bi zadovoljio jednog od svojih neprijatelja, da napusti da udovoljava Bogu, svom stvoritelju? Razmotrite ovo. Svi sveci i proroci su bili neprijatelji svog tijela, radi službe Bogu: zato su spremno i s dragošću otišli u smrt svoju, da ne bi činili prekršaj zakonu Božijem datog Mojsiju, njegovom sluzi, i da ne bi išli da služe lažne i lažuće bogove”.

“Sjetite se Ilije koji je bježao kroz pusta mjesta planina, jedući samo travu, obučen u koziju kožu. Ah, koliko dana nije on pio! Koliko pljuskova ga je pokvasilo i sedam godina, u kojima je pretrpio žestoki progon nečistog Jezebel! ”Sjetite se Elizeja, koji je jeo ječmeni hljeb i nosio najprostiju odjeću. Uistinu, kažem vam, da se oni nisu plašili da prezru svoje tijelo, nego su se strašili velikog terora kraljeva i prinčeva. Ovo bi trebalo biti dovoljno za prezir tijela, o ljudi. Ali, ako pogledate u grobnice, vidjećete šta je tijelo”.

24

ZNAČAJAN PRIMJER KAKO ČOVJEK TREBA DA BJEŽI OD BANKETA I PROSLAVA

Rekavši ovo Isus zaplaka, govoreći: “Teško onima koji su sluge svog tijela, jer, oni su sigurni da neće imati nikakvo dobro u drugom životu, već samo mučenje zbog grijeha njihovih. Govorim vam da je bio jedan žderonja koji nije ninašto obraćao pažnju, sem na žderanje, i tako svaki dan održavao svoju gozbu. Na njegovoj kapiji je stajao siromah po imenu Lazar, koji je bio pun rana i bio je rad da jede mrve koje padnu sa žderonjinog stola. Ali,

niko ih nije dao njemu; ne, svi su mu se rugali. Jedino su ga psi sažalijevali, jer oni su lizali njegove rane. Siromah je umro i anđeli su ga odnijeli na ruke Abrahama, oca našeg. Bogataš je takođe umro i đavoli su ga odnijeli na ruke Sotone; našto je on podnoseći najveće mučenje, podigao svoje oči i izdaleka vidio Lazara u rukama Abrahama. Tad zavapi bogataš: ”O oče Abrahame, imaj milosti prema meni i pošalji Lazara, koji bi mi na svojim prstima donio kap vode da mi ohladi jezik, koji se muči u ovom plamenu”.

Abraham odgovori: “Sine, sjeti se da ti primaš svoje dobro u drugom životu i Lazar svoje zlo; zato ćeš ti sada biti u patnji, a Lazar u utjehi.”

Bogataš ponovo zaplaka, govoreći: “O oče Abrahame! U svojoj kući imam trojicu svoje braće. Zato pošalji Lazara da im nagovijesti koliko patim, da bi se oni mogli pokajati i ne stići ovamo.”

Abraham odgovori: “Oni imaju Mojsija i proroke, neka ih oni čuju.”

Bogataš reče: “Ne, oče Abrahame; oni bi vjerovali ako se jedan mrtvac dignu”.

Abraham odgovori: “Ko god ne vjeruje Mojsiju i prorocima, neće vjerovati ni mrtvacima kad bi oni ustali”.

“Vidite onda jesu li siromašni blagoslovljeni,” reče Isus, “koji imaju strpljenje i žele samo ono šta je potrebno, mrzeći tijelo. O jadni oni koji nose druge da ih sahrane, da daju njihovo tijelo kao hranu crvima, a ne nauče istinu. Daleko je od toga što oni žive ovdje kao besmrtnici - jer oni grade velike kuće i postižu velike prihode i žive u oholosti”.

25

KAKO ČOVJEK TREBA DA PREZIRE TIJELO, I KAKO ČOVJEK TREBA DA ŽIVI NA SVIJETU

Potom reče onaj koji (ovo) piše: “O gospodaru, istinite su tvoje riječi, i zbog toga smo mi napustili sve da bi te slijedili. Reci nam, onda, kako treba da mrzimo svoje tijelo; jer

ubiti se nije dopušteno, a za život moramo obezbijediti sredstva."

Isus odgovori: "Drži svoje tijelo kao konj, i živećeš sigurno. Jer konju se daje hrana po mjeri, a rad bez mjere, i uzda se stavlja na njega, da bi on išao po tvojoj volji, on se veže da nikome ne bi smetao, on se drži na oskudnom mjestu i tuče se kad je neposlušan: tako čini i ti Barnaba i ti ćeš uvijek živjeti s Bogom."

"I ne budi uvrijeđen mojim riječima, jer je David, otac tvoj učinio istu stvar, kao što on priznaje govoreći: "Ja sam kao konj pred tobom, i ja sam uvijek do tebe."

"Pa, recite mi, da li je siromašniji onaj ko je zadovoljan sa malo, ili onaj koji želi mnogo? Dosta, kažem vam, da - kad bi svijet imao zdrav razum - niko ne bi gomilao ništa za sebe, nego bi sve bilo zajedničko. Ali u ovome je poznata njegova ludost, što više skuplja, više želi. Zato pustite da vas zadovolji jedno odijelo, odbacite svoju vreću, ne nosite novčanik niti obuću na svojim nogama; i ne razmišljajte govoreći: "Šta će nam se dogoditi?", nego mislite da vršite volju Božiju, i On će vas snabdjeti vašim potrebama, tako da vam ništa neće nedostajati."

"Doista, ja vam kažem, da mnogo gomilanja u ovom životu daje sigurno svjedočanstvo o tome da nema šta da se primi na drugom. Jer onaj ko ima Jerusalema za rodnu zemlju, ne gradi kuće u Samariji, jer postoji neprijateljstvo između tih gradova. Razumijete li vi?"

"Da, odgovoriše učenici."

26

KAKO ČOVJEK TREBA DA VOLI BOGA. U OVOM POGLAVLJU JE SADRŽANA ČUDESNA PREPIRKA ABRAHAMA SA NJEGOVI OCEM

Tad Isus reče: "Bio jedan čovjek na putovanju, koji je kada je putovao, otkrio blago u polju koje je trebalo biti prodato za pet novčića. Čovjek odmah saznajući ovo prodade svoj kaput da bi kupio to polje. Je li to uvjerljivo?"

Učenici odgovoriše: "Onaj ko ovo ne bi vjerovao je lud!"

Nato Isus reče: "Vi ćete biti ljudi ako ne predate svoja osjećanja Bogu da kupi vašu dušu u kojoj počiva riznica ljubavi; jer ljubav je blago neuporedivo. Jer, onaj ko voli Boga, ima Boga za sebe; a ko ima Boga, ima sve."

Petar odgovori: "Kako treba čovjek da voli pravom ljubavlju? Reci nam?"

Isus odgovori: "Uistinu, kažem vam da onaj ko neće mrziti svog oca i svoju majku, i svoj vlastiti život, i djecu i ženu, za ljubav Božiju - da takav nije vrijedan da od Boga bude voljen."

Petar reče: "O gospodaru, pisano je u zakonu u Knjizi Mojsijevoj: "Poštuj svog oca, da bi ti dugo živio na zemlji." I dalje on kaže: "Proklet bio sin koji ne posluša svog oca i svoju majku"; zato Bog naređuje da takav neposlušni sin treba gnjevom naroda biti kamenovan pred kapijom grada. E pa kako nam naređuješ da mrzimo oca i majku?"

Isus odgovori: "Svaka moja riječ je istina, jer ona nije moja nego Božija, koji me je poslao domu Izraelovom. Zato vam kažem da sve što imate Bog vam je podario: i tako, je li vrijedniji dar ili darodavac? Kad je tvoj otac i tvoja majka sa svim ostalim prepreka za tebe u službi Božijoj, napusti ih kao neprijatelje. Zar nije Bog rekao Abrahamu: "Idi iz kuće oca svog i svoje rodbine i dođi da stanuješ u zemlju koju ću Ja dati tebi i sjemenu tvom?" A zbog čega je Bog rekao ovo? - samo zbog toga što je otac Abrahamov bio izraživač kipova, koji je pravio i obožavao lažne Bogove. Otad je među njima bilo neprijateljstvo toliko da je otac želio da spali svog sina".

Petar reče: "Istinite su tvoje riječi," zato te ja molim da nam kažeš kako se Abraham rugao svom ocu".

Isus odgovori: "Abraham je imao sedam godina kad je počeo tražiti Boga. Tako jednog dana reče svom ocu: "Oče, šta je napravilo čovjeka?"

Budalasti otac odgovori: "Čovjek; jer ja sam napravio tebe, a moj otac je napravio mene."

Abraham odgovori: "Oče to nije tako; jer ja sam čuo jednog starca kako plače i govori: "O moj Bože, zašto mi nisi dao djecu?"

Njegov otac reče: "To je istina sine moj da Bog pomaže čovjeku da napravi čovjeka, ali On u to ne mješa svoje ruke; samo je potrebno da čovjek dođe i moli se svom Bogu i da mu da janjce i ovce, i njegov Bog će mu pomoći".

Abraham upita: "Koliko ima bogova, oče?"
Starac odgovori: "Ima ih beskonačno po broju, moj sine".

Tad Abraham reče: "O oče, šta ću učiniti ako budem služio jednom Bogu, a drugi mi bude želio zlo, jer njega ne služim? Na bilo koji način će doći do nesloge među njima i tako će doći do rata među bogovima. Ali, ako bog koji mi želi zlo, ubije mog sopstvenog boga šta ću činiti? Sigurno je da bi on mene takođe ubio".

Stari čovjek smješeći se odgovori: "O sine, ne boj se, jer ni jedan bog ne ratuje s drugim; ne, u velikom hramu ima hiljadu bogova sa velikim bogom Baalom; a ja sam sada blizu sedamdeset godina starosti i još nisam nikad vidio da je jedan bog udario drugog boga. A sigurno je da svi ljudi ne služe jednog boga, nego jedan čovjek jednog, a drugi drugog".

Abraham reče: "Tako, onda oni imaju mir među sobom." Reče otac njegov: "Imaju."

Tad reče Abraham: "O oče, na što su bogovi nalik?"

Starac odgovori: "Budalo, svakog dana ja pravim boga kojeg prodam drugima da bih kupio kruh, a ti ne znaš na šta su bogovi nalik!" A u tom trenutku on je pravio jednog idola. "Ovaj, reče on," je od palminog drveta, onaj drugi je od maslinovog, ovaj mali je od slonove kosti: vidi kako je fin! Zar ne izgleda kao da je živ? Svakako, samo mu nedostaje dah!"

Abraham reče: "I tako oče, bogovi su bez dihanja? Pa kako onda oni dišu? Sigurno je oče da oni nisu bogovi."

Starac je bio bijesan na ove riječi, govoreći: "Da imaš toliko godina pa da razumiješ, smrvio bih ti glavu ovom sjekirom, ali budi miran, jer još nemaš razumjevanja!"

Abraham reče: "Oče, ako bogovi pomažu da se napravi čovjek, kako to da može biti da čovjek treba da pravi bogove? I ako su bogovi napravljeni od drveta, veliki je grijeh spaliti drvo. Ali, reci mi oče, kako to - kad si ti napravio toliko bogova - da ti bogovi nisu

pomagali da napraviš toliko druge djece, da bi ti postao najmoćniji čovjek na svijetu?"

Otac je bio izvan sebe, čuvši svog sina da tako govori; sin nastavi: "Oče, da li je svijet neko vrijeme bio bez ljudi?"

"Da", odgovori starac, "a zašto?"

"Jer", reče Abraham, "ja bih volio da znam ko je napravio prvog boga".

"Sad izlazi iz moje kuće!", reče starac, "i ostavi me da napravim ovog boga brzo, i ne reci mi ni riječi; jer kad si ti gladan, ti želiš kruh, ne riječi".

Reče Abraham: "Lijep bog, zaista, što ga ti klešeš kako hoćeš, a on se ne brani!" Tad je starac bio ljut i reče: "Sav svijet kaže da je to bog, a ti ljudi mladiću, kažeš da nije. Tako mi mojih bogova, da si ti čovjek, mogao bih te ubiti!" I rekavši ovo, dade Abrahamu šuteve i udarce, i istjera ga iz kuće.

27

U OVOM POGLAVLJU SE JASNO VIDI KAKO JE BIO NEUMJEŠAN SMIJEH MEĐU LJUDIMA: TAKOĐE OBAZRIVOST ABRAHAMOVA

Učenici su se smijali nad ludošću starca i ostali zadivljeni smotrenošću Abrahama. Ali Isus, prekorivši ih reče: "Vi ste zaboravili riječi proroka, koji kaže: "Sadašnji smijeh je nagovještaj plakanja koje će doći," i dalje, "vi nećete ići gdje je smijanje, nego sjediti gdje oni plaču, jer ovaj život prolazi u nesrećama". Potom Isus reče: "U vrijeme Mojsija, zar ne znate da je za smijanje i ruganje drugima Bog pretvorio u grozne zvijeri mnoge ljude Egipta? Pazite da se nikako ne smijete nikome, jer ćete vi za to sigurno plakati".

Učenici odgovoroše: "Smijali smo se zbog ludosti starog čovjeka".

Tad Isus reče: "Doista, kažem vam, sve slično voli sebi slično, i u tome nalazi zadovoljstvo. Zato da niste ludi, ne biste se smijali ludosti".

Oni odgovoriše: "Neka nam se Bog smiluje."

Isus reče: "Tako budi".

Zatim Filip upita: "O gospodaru, kako se desilo da je Abrahamov otac želio da spali svog sina?"

Isus odgovori: "Jednog dana, kad je Abraham prispio dobu od dvadeset godina, njegov otac mu reče: "Sutra je festival svih bogova; zato ćemo ući u veliki hram i odnijet ćemo poklon mome bogu, velikom Baalu. A ti ćeš izabrati sebi boga, jer ti si u godinama da trebaš imati boga."

Abraham odgovori lukavo: "Spreman sam, o oče moj". I tako rano ujutro oni odoše prije svih u hram. Ali, Abraham je ispod svog ogrtača nosio skrivenu sjekiru. Poslije, kad su ušli u hram, kako se gomila povećavala, Abraham se sakri iza jednog idola u mračnom dijelu hrama. Njegov otac, kad je on otišao, povjerovala da je Abraham otišao prije njega kući, pa zato nije ostao da ga traži.

28

"Kada su svi otišli iz hrama, svećenici zaključaše hram i odoše. Tad Abraham uze sjekiru i odsječe noge svim idolima, izuzev velikom bogu Baalu. Na njegovim nogama je on ostavio sjekiru, usred loma kojeg su činile statue, jer oni su, obzirom da su bili stare i sastavljene od komada, postale komadi. Odmah zatim Abrahama je vidio jedan čovjek kako izlazi iz hrama, koji ga osumnjiči da je išao da ukrade nešto iz hrama. Tako ga oni zadržase, i došavši u hram, kad vidješe svoje bogove tako polomljene u komade, oni povikaše kukajući: "Dodite brzo o ljudi, i da ubijemo onog ko je pobio naše bogove". Tu dotrča zajedno oko deset hiljada ljudi sa svećenicima, i pitaše Abrahama za razlog zašto je uništio njihove bogove.

Abraham odgovori: "Vi ste ljudi! Hoće li čovjek ubiti boga? Veliki bog je taj koji ih je pobio. Zar ne vidite tu sjekiru koju on ima blizu svojih nogu? Sigurno je da on ne želi nikakve sudrugove".

Tada tu dođe otac Abrahamov, koji, brižan zbog mnogih rasprava Abrahamovih protiv njihovih bogova, i prepoznavši sjekiru kojom je Abraham zdrobio u komade idole, povika: "Bio

je to izdajnički sin moj koji je pobio naše bogove! Jer ova sjekira je moja". I on im ispriča sve šta se dogodalo između njega i njegovog sina.

Potom ljudi sabraše veliku količinu drva i svezavši Abrahamove ruke i noge, staviše ga na drva i potpališe dole vatru.

Gle! Bog putem svog anđela naredi vatri da ne sprži Abrahama, njegovog slugu. Vatra je plamtjela velikom jarošću i spalila oko dvije hiljade ljudi, od onih koji su osudili Abrahama na smrt. Abraham se uistinu nađe slobodnim, bivši odnesen anđelom Božijim blizu kuće njegovog oca, ne videći ko ga je nosio; i tako je Abraham izbjegao smrt.

29

Tad Filip reče: "Velika je milost Božija nad onim ko god ga voli. Reci nam o gospodaru, kako je Abraham došao do znanja o Bogu".

Isus odgovori: "Došavši blizu kuće svog oca, Abraham se plašio da uđe u kuću; tako se on udalji na neko rastojanje od kuće i sjede pod palmino drvo, gdje je boravio i reče: "Mora biti da postoji Bog koji ima život i moć veću od čovjeka, jer on pravi čovjeka, a čovjek bez Boga ne bi mogao napraviti čovjeka". Poslije toga, gledajući na zvijezde, Mjesec i Sunce, on je mislio da su oni bog. Ali, nakon razmatranja njihove promjenljivosti s njihovim kretanjima, on reče: "Mora biti da se Bog ne kreće i da ga oblaci ne sakrivaju: inače bi ljudi bili svedeni na ništa". Nato, ostavši u neizvjesnosti, on začu kako je zovnut po imenu: "Abrahame!" I tako okrećući se i ne videći nikoga ni na kojoj strani, on reče: "Sigurno sam čuo sebe zovnut imenom "Abraham". Poslije toga još se dva puta čuo zovnutim po imenu "Abrahame!"

On odgovori: "Ko me zove?" Tad on ču kako kaže: "Ja sam anđeo Božiji, Gabriel".

Nato Abraham bi ispunjen strahom, ali, anđeo ga utješi, govoreći: "Ne boj se Abrahame, jer ti si prijatelj Božiji; nakon što si polomio u komade bogove ljudi, bio si izabran od Boga anđela i proroka: tako da si upisan u knjizi života".

Tad reče Abraham: "Šta treba da radim, da bih služio Bogu anđela i svetih proroka?"

Anđeo odgovori: "Idi k tom izvoru i operi se, jer Bog hoće da govori s tobom".

Abraham reče: "Pa kako treba da se operem?"

Tad mu se anđeo predstavi kao lijep mladić i opira se na izvoru, govoreći: "Čini i ti ovako ponavljajući, o Abrahamu". Kad se Abraham oprao, anđeo reče: "Idi na tu planinu, jer Bog hoće tamo da govori s tobom".

On se pope na planinu, kao što je anđeo rekao Abrahamu, i kleknuvši na svoja koljena reče sebi: "Kad će Bog anđela govoriti sa mnom?"

On začu sebe zovnutim nježnim glasom: "Abraham!"

Abraham mu odgovori: "Ko me zove?"

Glas odgovori: "Ja sam tvoj Bog, o Abrahamu".

Abraham, ispunjen strahom savi svoje lice zemlji, rekavši: "Kako će tvoj sluga koji je prah i pepeo, slušati Tebe!"

Potom Bog reče: "Ne boj se, nego ustani, jer Ja sam te izabrao za svog slugu i Ja ću te blagosloviti i dati da od tebe postane velik narod. Zato idi iz kuće svog oca i svoje rodbine, i dođi da stanuješ u zemlji koju ću Ja dati tebi i tvom sjemenu".

Abraham odgovori: "Sve ću učiniti Gospodaru; ali štiti me da me ni jednom drugi bog ne povrijedi".

Tad prozbori Bog, rekavši: "Ja sam Bog jedini, i nema nikakvog drugog Boga osim Mene. Ja cijepam i sastavljam; Ja ubijam i život dajem; Ja svodim u pakao i izvodim iz njega, i niko nije u stanju da se izbavi iz mojih ruku". Zatim mu Bog dade zavjet obrezanja; i tako naš otac Abraham spoznade Boga".

Rekavši ovo, Isus podiže svoje ruke, govoreći: "Tebi neka je čast i slava, o Bože. Tako budi!".

30

Isus ode u Jerusalem, blizu senofegije (=tabernakul) slave našeg naroda. Pismoznanci

i farizeji, opazivši ovo održaše savjet da ga uhvate kad bude govorio.

Nato dođe njemu učitelj, govoreći: "Gospodaru, šta moram činiti da im dam vječni život?"

Isus odgovori: "Kako je pisano u Zakonu?"

Onaj koji iskušava odgovori: "Voli Gospoda svog Boga i svog susjeda. Volićeš svog Boga iznad svega, sa svim svojim srcem i svojim umom, a svog susjeda kao sebe."

Isus reče: "Ti si dobro odgovorio: zato idi i tako čini, kažem, i imaćeš vječni život."

On mu reče: "A ko je moj susjed?"

Isus odgovori, podižući svoje oči: "Jedan čovjek je išao iz Jerusalema da bi otišao u Jerihon, grad ponovo izgrađen pod prokletstvom. Na putu su ovog čovjeka dograbili pljačkaši, ranili ga i svukli; potom su otišli ostavljajući ga polumrtvog. Slučajno je svećenik prolazio tim mjestom, i on, videći ranjenog čovjeka, prođe bez da ga pozdravi. Na sličan način prođe Levit, ne rekavši ni riječ. Desilo se da je prolazio (takođe) Samaritanac, koji vidjevši ranjenog čovjeka, pokrenut sažaljenjem sjaši s konja i uze ranjenog čovjeka, i oprao njegove rane vinom i namaza ih mašću, i povezavši mu njegove rane i utješivši ga, postavi ga na svog vlastitog konja. Poslije toga, došavši u noći u jednu krčmu, on ga predade na teret domaćinu. I kad on ustade sutradan, reče: "Brini se o ovom čovjeku, sve ću ti platiti." Izvadivši četiri zlatnika bolesniku za domaćina, on reče: "Budi dobrog raspoloženja, jer ja ću se brzo vratiti i odvesti te svojoj kući".

"Reci mi", reče Isus, "koji od ovih je bio komšija?"

Učitelj odgovori: "Onaj koji je pokazao milosrđe".

Tad Isus reče: "Tačno si odgovorio; zato idi i radi slično".

Učitelj ode u zburjen.

31

Potom se primakoše Isusu svećenici i rekoše: "Gospodaru, je li zakonito davati danak Cezaru?" Isus se okrenu Judi i reče: "Imaš li išta para?" Uzimajući novčić u svoju ruku, Isus

okrenuvši se svećenicima, reče: "Ovaj novčić ima jedan lik, recite mi čiji je to lik?"

Oni odgovoriše: "Cezarov".

"Dajte onda", reče Isus, "ono šta je Cezarevo Cezaru, a ono što je Božije, dajte to Bogu".

Nato oni odoše u zbuđenosti.

Gle, tu dođe centurion blizu, govoreći: "Gospode moj sin je bolestan; imaj milosti prema meni u mojim starim godinama!"

Isus odgovori: "Gospod Bog Izraelov ima milosti prema tebi!"

Čovjek je odlazio, a Isus reče: "Čekaj me jer ja ću poći tvojoj kući, da učinim molitvu nad tvojim sinom".

Centurion odgovori: "Gospodaru, ja nisam vrijedan da ti, prorok Božiji, dođeš u moju kuću, dovoljna mi je riječ koju si rekao za ozdravljenje mog sina; jer tvoj Bog te je učinio gospodarom nad svakom bolešću, kao što je njegov anđeo rekao meni u mom snu".

Tad se Isus mnogo zadivio, i okrenuvši se gomili, reče: "Vidi ovog stranca, jer on ima više vjere nego sve šta sam našao u Izraelu". I okrenuvši se centurionu, reče: "Idi u miru, jer je Bog zbog velike vjere koju ti je dao, podario zdravlje tvom sinu".

Centurion ode svojim putem i na putu srete svoje sluge, koji ga obavjestiše kako je izliječen njegov sin.

Čovjek reče: "U kojem času ga je groznica napustila?"

Oni rekoše: "Juče, u šestom satu, vatra ga je napustila."

Čovjek je to znao kada je Isus rekao: "Gospod Bog Izraelov ima milost nad tobom", da je njegov sin dobio zdravlje. Poslije toga čovjek je vjerovao u našeg Boga, i ušavši u svoju kuću, polomi u komade sve svoje sopstvene bogove, govoreći: "Postoji samo Bog Izraelov, istinski i živi Bog". Potom reče: "Niko neće jesti moj hljeb ko ne obožava Boga Izraelovog".

svojim učenicima, a mnogi pismoznanci su ga čekali u kući da bi ga iskušali. Potom učenici posjedaše za sto ne perući ruke. Pismoznanci pozvaše Isusa govoreći: "Zašto se tvoji učenici ne drže tradicija naših starijih, ne peru svoje ruke prije jedenja hljeba?"

Isus odgovori: "A ja pitam vas, iz kog razloga ste vi poništili pravila Božija da se držite svojih tekovina? Vi kažete sinovima siromašnih očeva: "Ponudite i učinite zavjet Hramu". I oni su učinili zavjet od onog malo s čim su trebali pomagati svoje očeve. A kad njihovi očevi žele uzeti novac sinovi viču: "Ovaj novac je posvećen Bogu", pa tako očevi pate. O lažni pismoznanci, munafici, koristi li Bog ovaj novac? Sigurno ne, jer Bog ne jede, kao što kaže preko svog sluga Davida proroka: "Hoću li ja onda jesti meso bikova i piti krv ovaca? Prinesite mi žrtvu hvala i ponudite mi svoje zavjete; jer kad bih Ja bio gladan Ja ne bih od vas tražio ništa, pošto je sve u mojim rukama, a obilje raja je sa mnom". Munafici! vi ovo činite da biste napunili svoju kasu, i zato vi namećete desetinu na rutvicu i metvicu. Oh, jadnici! jer vi drugima pokazujete najjasniji put, kojim vi nećete ići".

"Vi pismoznanci i učitelji stavljate na ramena drugih terete nepodnošljive težine, ali vi sami niste voljni da ih pokrenete sa jednim svojim prstom".

"Uistinu, kažem vam, da je svako zlo došlo na svijet pod izgovorom starješina. Recite mi, ko je dao da idolatrija dođe na svijet, ako ne praksom starješina? Jer, bio jedan kralj koji je pretjerano volio svog oca, čije je ime bilo Baal. Poslije, kad je otac bio mrtav, njegov sin radi vlastite utjehe, je dao da se napravi lik kao njegov otac, i postavio ga na gradskom trgu. Izdao je dekret, da svako ko se približi kipu u prostoru od petnaest lakata, treba biti siguran, i niko nikako ne bi trebao da mu učini nažao. Tad su zločinci, iz razloga koristi koju su od tog imali, počeli da prinose kipu ruže i cvijeće, i za kratko vrijeme žrtve su se izmijenile u novac i hranu, toliko da su ga nazvali bogom, da bi ga štovali. Ta stvar iz običaja se pretvorila u zakon, tako da se idol Baal proširio po čitavom svijetu; a koliko Bog žali ovo preko proroka Isaije, govoreći: "Doista me ovaj narod obožava

uzalud, jer su oni poništili moj Zakon, dat im od Mojsija, Mog sluga, i slijede tradicije svojih starijšina".

"Doista, kažem vam, da jedenje kruha sa nečistim rukama ne prlja čovjeka, jer ono šta ulazi u čovjeka ne prlja čovjeka, ali ono što izlazi iz čovjeka prlja čovjeka".

Nato reče jedan od pismoznanaca: "Kad bih ja jeo svinjetinu ili druga nečista mesa, zar ne bi ona isprljala moju svijest?"

Isus odgovori: "Neposluh neće ući u čovjeka, nego će izići iz čovjeka, iz njegovog srca; i zato će on biti isprljan, kad bude jeo zabranjenu hranu".

Tad reče jedan od učitelja: "Gospodaru, ti si govorio mnogo protiv idolatrije, kao da je narod Izraela imao idole, i tako si nam učinio krivo".

Isus odgovori: "Ja znam dobro da Izrael danas nema kipova od drveta; ali ima statua od mesa".

Tad rekoše svi pismoznanci u bijesu: "I tako smo mi idolopoklonici?"

Isus odgovori: "Uistinu, kažem vam, pravilo ne kaže:" Ti ćeš obožavati", nego, "Ti ćeš voliti gospoda svog Boga, sa svom svojom dušom i svim svojim srcem, i svim svojim umom". "Je li to istina?" reče Isus.

"Istina je", odgovoriše svi.

33

Onda Isus reče: "Sve to što čovjek voli, zbog čega ostavlja sve osim toga, je njegov bog. I tako bludnik ima za svog boga kurvku, žderanja i pijanac svoje sopstveno tijelo, a pohlepni ima za svog boga srebro i zlato, i tako slično svaki grešnik".

Tad reče onaj koji ga je pozvao: "Gospodaru šta je najveći grijeh?"

Isus odgovori: "Šta je najveća ruševina kuće?"

Svi su šutili, kad Isus sa svojim prstom pokaza na temelj i reče: "Ako temelj popusti, kuća se odmah pretvara u ruševinu, tako da ju je potrebno izgraditi nanovo: ali ako popusti svaki drugi dio, ona se može popraviti. Tako isto vam kažem, da je idolotrija najveći grijeh, jer ona čovjeka potpuno lišava vjere, a time i Boga;

tako da on ne može imati nikakvu duhovnu naklonost. Ali, svaki drugi grijeh ostavlja čovjeku nadu za postizanje milosti: i zato vam kažem da je idolopoklonstvo najveći grijeh".

Svi su ostali zadivljeni Isusovim govorom, jer su opazili da se to ni na koji način ne bi moglo napasti.

Zatim Isus nastavi: "Sjetite se onog šta je govorio Bog i šta su Mojsije i Jošua pisali u Zakonu, i vi ćete vidjeti kako je velik ovaj grijeh. Bog je rekao govoreći Izraelu: "Ti nećeš sebi napraviti nikakva boga od onih stvari koje su na nebu, niti od onih koje su pod nebom, niti ćeš ga napraviti od onih stvari koje su na zemlji, niti od onih koje su pod zemljom; niti od onih koje su nad vodom, niti od onih koje su pod vodom. Jer Ja sam tvoj Bog, jak i ljubomoran, koji će se osvetiti za ovaj grijeh nad očevima i njihovom djecom čak i do četvrte generacije". Sjetite se kako, kad je naš narod napravio tele i kad su ga oni obožavali, po naredbi Božijoj Jošua i pleme Levija uzeli mač i pobili od njih sto dvadeset hiljada onih koji nisu žudili za milošću od Boga. Oh, strašan je sud Božiji nad idolopoklonicima!"

34

Tu je stajao pred vratima jedan koji je imao svoju desnu ruku skupljenu na takav način da je nije mogao upotrijebiti. Nato se Isus, uzdigavši svoje srce Bogu, pomoli i onda reče: "Da bi ti znao da su moje riječi istinite, ja kažem: "U ime Boga, čovječe, ispruži svoju nemoćnu ruku!" On je ispruži svu, kao da nije u njoj imao nikakvu bolest.

Zatim sa strahom od Boga oni počеше jesti. I pojedavši nešto, Isus ponovo reče: "Uistinu, ja vam kažem da je bolje spaliti grad, nego ostaviti tamo jedan zaok običaj. Jer, zbog toga je Bog srdit na prinčeve i kraljeve zemlje, kojima je Bog dao mač da uništavaju grijehnosti".

Poslije Isus reče: "Kad si pozvan, zapamti da ne postaviš sebe na najviše mjesto, da ti ne kaže domaćin, ako dođe domaćinov prijatelj: "Ustaj i sjedi dolje naniže!", što bi bila sramota za tebe. Nego idi i sjedi na srednje mjesto, da bi onaj ko te je pozvao došao i rekao: "Ustaj

prijatelju i dođi sjedi ovdje iznad!” Jer, ti ćeš tad imati veliku čast: jer će svako ko se uzvisuje biti ponižen, a onaj ko se ponizuje biće uzvišen.

Doista kažem vam, da Satana nije bio proklet ni zbog kog grijeha, do zbog svoje oholosti. Kao što kaže Isaija, koreći ga ovim riječima: “Kako si ti pao s neba, o Lucifere koji si bio ljepota anđela i sjao kao zora; doista je na zemlju pala tvoja oholost!” Uistinu, kažem vam, kad bi čovjek znao svoje nesreće on bi uvijek plakao ovdje na zemlji, uzimajući sebe jadnijim od svake druge stvari. Ni iz jednog drugog razloga nije prvi čovjek sa svojom ženom plakao sto godina bez prestanka, tražeći milost Božiju. Jer oni su znali zaista kamo su pali zbog svoje oholosti”. Rekavši ovo Isus izreče hvale; i taj dan se objavljivalo kroz Jerusalema kako je velike stvari rekao Isus, sa čudom kojeg je izveo, toliko da je narod zahvaljivao Bogu blagosloveni njegovo sveto ime. Ali pismoznanci i svećenici, razumjevši da on govori protiv tekovina starješina, bili su zapaljeni velikom mržnjom. I kao faraon oni su otvrdili svoja srca: zato su oni tražili priliku da ga ubiju, ali je nisu našli.

35

Isus napusti Jerusalem i ode u pustinju pored Jordana, a njegovi učenici koji su sjedili oko njega, rekoše Isusu: “O gospodaru, kako je Satana pao kroz oholost jer smo mi razumjeli da je pao zbog neposlušnosti, i jer on uvijek iskušava čovjeka da čini zlo”.

Isus odgovori: “Bog je stvorivši masu zemlje ostavio nju dvadeset pet hiljada godina ne čineći više ništa; Satana, koji je kao svećenik bio poglavar anđela, sa velikim razumijevanjem kojeg je posjedovao, znao je da će Bog od te mase zemlje uzeti sto četrdeset i četiri hiljade označenih znakom proroštva, i Poslanika Božijeg, dušu ovog Poslanika je On stvorio šezdeset hiljada godina prije bilo čega. Zato, postavši ogorčen, on je podstrekavao anđele govoreći: ”Gledajete, Bog će jednog dana htjeti da štujemo ovu zemlju. Zato pogledajte da smo mi duh i zato ne pristaje nama da to činimo”.

Mnogi su zato ostavili Boga. Potom reče Bog na dan kad su se sabrali svi anđeli: “Neka se svaki koji Me drži za svog Gospoda odmah pokloni ovoj zemlji”.

Oni koji su voljeli Boga pokloniše se, ali Satana sa onima istog mišljenja, reče: “O Gospode mi smo duh i zato nije pravedno da se mi poklonimo ovoj ilovači”. Rekavši ovo Satana postade strašnog i plašljivog izgleda, a njegovi sljedbenici postade užasni; jer im zbog njihove pobune Bog oduze od njih ljepotu koju im je bio dao stvarajući ih. Nato sveti anđeli, kad su podižući svoje glave vidjeli kako je strašna neman postao Satana i njegovi sljedbenici, baciše svoje lice na zemlju u strahu.

Tad reče Satana: “O Gospodaru, Ti si me nepravedno učinio strašnim, ali ja sam tim zadovoljan, jer ja želim da poništim sve što ćeš Ti učiniti. A ostali đavoli rekoše: ”Ne zovi ga Gospodarom, o Lucifere, jer ti si gospodar”.

Tad reče Bog sljedbenicima Satane: “Pokajte se vi i priznajte me kao Boga, svog stvoritelja”.

Oni odgovoriše: “Mi se kajemo što smo te imalo štovali, jer Ti nisi pravedan; nego je Satana pravedan i nevin i on je naš gospod”.

Tad reče Bog: “Odlazite od mene, o vi prokleti, jer ja nemam milosti prema vama”.

I odlazeći Satana pljunu na masu zemlje, a tu pljuvačku podiže anđeo Gabriel sa nešto zemlje, tako da sada čovjek ima pupak na svom truhu.

36

Učenici su stajali u velikoj zapanjenosti zbog pobune anđela.

Tad Isus reče: “Uistinu, ja vam kažem, ko ne obavlja molitvu hrđaviji je od Satane i propatiće velike muke. Jer Satana prije svog pada nije imao primjer straha, niti (od) Boga da mu pošalje svakog proroka da ga pozove na pokajanje: ali čovjek - sad pošto su svi proroci došli izuzev Poslanika Božijeg, koji će doći posije mene, jer Bog tako hoće, i da bih ja pripremio njegov put - a čovjek kažem, čak iako on ima beskraj primjera pravde Božije, živi

bezbrizno bez ikakvog straha, kao da nema nikakva boga. Isto tako je govorio David: "Budala reče u svom srcu da nema Boga. Zato su oni pokvareni i postali su odvratni, što niko od njih ne čini dobro".

"Stalno obavljajte molitvu, o učenici moji, da biste vi primili. Jer onaj ko traži, nađe, a onaj ko kuca, otvori mu se, a onaj koji išće, primi. A u vašoj molitvi ne težite ka mnogo riječi, jer Bog gleda na srce; kao što je On rekao preko Salomana: "O moj slugo, daj mi svoje srce". Uistinu, kažem vam, tako mi Boga živog, munafici se više mole u svakom dijelu grada da bi bili viđeni i da bi ih masa držala svecima: ali njihovo srce je puno pokvarenosti, i zato oni ne misle ono šta govore. Treba da namjenite svoju molitvu ako hoćete da je Bog primi. Sad mi recite: ko bi išao govoriti rimskom guverneru ili Herodu, izuzev ako se on prvi ne odluči kome će ići i šta će ići da uradi? Sigurno niko. I ako čovjek uradi tako da bi govorio s čovjekom, šta čovjek treba da uradi da bi govorio s Bogom i tražio od njega milost za svoje grijeha, dok mu zahvaljuje za sve što mu je dao?"

Uistinu, kažem vam, da svega nekolicina obavlja pravu molitvu, i zato Satana ima moć nad njima, jer Bog neće onih koji ga štiju svojim usnicama: ko u Hramu traži (sa) svojim usnama milost, a njihovo srce vapi za pravdom. Isto kao što On kaže Isaiji proroku: "Skloni ove ljude koji su dosadni Meni, jer oni Me štiju svojim usnama, ali je srce njihovo daleko od mene". Zaista, ja vam kažem, da onaj ko ide da obavi molitvu bez razmišljanja, ruga se Bogu.

Pa ko bi išao Herodu sa stražnjicom prema njemu i pred njim govorio dobro o Pilatu guverneru, kojeg on mrzi do smrti? Sigurno niko. Ne manje i čovjek koji ide da obavi molitvu, a ne pripremi se. On okreće svoja leđa Bogu, a lice okreće Satani i govori dobro o njemu. Jer, u njegovom srcu je ljubav prema nepravdi, zbog koje se on nije pokajao.

Ako bi ti neko, povrijeđivši te svojim usnama rekao "oprosti mi", a sa svojom rukom ti zadao udarac, kako bi mu ti oprostio? Isto tako će Bog imati milost nad onima koji svojim usnama govore: "Gospode, smiluj nam se", a svojim srcem vole nepravdu i razmišljaju o novim grijesima".

37

Učenici su plakali na Isusove riječi i preklinjali ga, govoreći: "Gospodaru, nauči nas da obavljamo molitvu".

Isus odgovori: "Razmislite šta biste uradili, ako bi došao rimski guverner da vas ščepa i kazni smrću, i da isto uradite vi kad odete da obavite molitvu. I neka vaše riječi budu ove: "O Gospode, Bože naš, sveto neka je Tvoje sveto ime, kraljevstvo Tvoje neka dođe nama, Tvoja volja neka uvijek bude izvršavana, i kao što je učinjeno na nebu, tako neka bude učinjeno na zemlji; daj nam kruh za svaki dan i oprostí nam naše grijeha, kao što mi praštamo onima koji griješe prema nama i ne dopuštaju da padnemo u iskušenje, nego nas izbavljaju iz zla, jer Ti si samo naš Bog, kojem pripada slava i čast za svagda".

38

Tad reče Ivan: "Gospodaru, hajde da se operemo kao što je Bog naredio preko Mojsija". Isus reče: "Zar vi mislite da sam ja došao da uništim Zakon i proroke? Uistinu, kažem vam, tako mi Boga živog, nisam došao da ih uništim, nego da ih ostvarim. Jer, svaki je prorok ostvarivao zakon Božiji i sve što je Bog preko drugih proroka rekao. Tako mi Boga živog, pred kojim moja duša stoji, niko ko prekrši i posljednje pravilo ne može biti prijatan Bogu, nego će biti najmanji u kraljevstvu Božijem, jer on neće imati udjela tamo. Štaviše, kažem vam, da ni jedan slog Zakona Božijeg ne može biti prekršen bez najtežeg grijeha. Ja radim da shvatite da je potrebno ostvariti ono šta Bog kaže preko Isaije proroka, sa ovim riječima: "Operi se i budi čist, ukloni svoje misli sa mojih očiju."

Doista, kažem vam, da sva morska voda neće oprati onog ko svojim srcem voli grijeshnosti. Štaviše, kažem vam, da niko neće molitvu Bogu učiniti prijatnom ako ne bude opran, nego će opteretiti svoju dušu sa grijehom sličnim idolatriji.

Vjerujte mi zaista, da kad bi čovjek obavljao molitvu Bogu kako treba, on bi postigao sve šta bi tražio. Sjetite se Mojsija slugu Božijeg koji je sa svojom molitvom opustošio Egipat, otvorio Crveno More i tamo potopio faraona i njegovu vojsku. Sjetite se Jošue, koji je učinio Sunce nepokretnim, Samuela koji je spopao strahom bezbrojnu vojsku Filistejaca; Ilije, koji je učinio da vatra pada sa neba; Elizej je podigao mrtvaca, i mnogih drugih svetih proroka koji su molitvom postigli sve šta su tražili. Ali, ti ljudi doista nisu tražili svoje u tim stvarima, nego su jedino tražili Boga i njegovu čast".

39

Tad reče Ivan: "Dobro si govorio, o gospodaru, ali nama nedostaje da znamo kako je čovjek zgriješio kroz svoju oholost?"

Isus odgovori: "Kad je Bog istjerao Satanu, i anđeo Gabriel pročistio masu zemlje na koju je Satana pljunuo, Bog je stvorio sve što živi, i životinje koje lete i od njih one koje hodaju i plivaju i On je ukraasio svijet sa svim šta on ima. Jednog dana Satana se približio kapijama raja, i videći konje kako jedu travu, on im najavi ako ta masa zemlje treba primiti dušu, onda će oni imati težak posao i da bi zato bila za njih prednost da zgaze taj komad zemlje na takav način da više ne bude dobar nizašto. Konji su ustali i naglo krenuli da gaze preko tog komada zemlje koji je ležao među ljiljanima i ružama. Nato Bog dade duh toj nečistoj masi zemlje, na koju je pljunio Satana, koju je Gabriel uzeo sa mase: i podiže psa, koji, lajući ispuni strahom konje i oni pobješaše. Tad Bog dade svoj duha čovjeku, dok su svi sveti anđeli pjevali: "Blagoslovljeno neka je Tvoje sveto ime, o Bože naš Gospode".

"Adam, skočivši na svoje noge, vidje u vazduhu natpis koji je sijao kao Sunce, a pisalo je: **"POSTOJI SAMO JEDAN BOG, A MUHAMMED JE POSLANIK BOŽIJI"**. Nato Adam otvori svoja usta i reče: "Zahvaljujem ti, o Gospodaru moj Bože, što si Ti splanirao da me stвориш; ali reci mi ja te molim, šta znači poruka ovih riječi:

"Muhammed je poslanik Božiji? Zar je postojao drugi čovjek prije mene?"

Tad Bog reče: "Neka si dobrodošao, o Adame, moj slugo. Ja ti kažem da si ti prvi čovjek kog sam stvorio. A onaj kojeg si vidio (spomenutog) je tvoj sin, koji će doći na svijet mnogo godina kasnije i biće Moj poslanik, za kog sam stvorio sve stvari; koji će dati svjetlo svijetu kad on dođe, čija je duša stavljena u nebeski sjaj šezdeset hiljada godina prije no što sam išta stvorio".

Adam preklinjaše Boga govoreći: "Gospodaru, daruj mi ovaj natpis na noktima prstiju mojih ruku." Tad Bog dade prvom čovjeku na njegovovim palčevima taj natpis, na noktu palca desne ruke stoji: "Postoji samo jedan Bog", a na noktu palca lijeve ruke stoji: "Muhammed je poslanik Božiji". Zatim sa očinskom ljubavlju prvi čovjek poljubi te riječi, i protrlja svoje oči i reče: "Neka je blagoslovljen taj dan kad ti budeš došao na svijet".

Vidjevši čovjeka samog Bog reče: "Nije dobro da on ostane sam". Poslije toga On učini da on zaspe, i uze rebro blizu njegovog srca, popunjavajući mjesto mesom. Od tog rebra On napravi Evu i dade je Adamu za njegovu ženu. On postavi njih dvoje kao gospodare raja, kojima reče: "Gle, Ja vam dajem svako voće da jedete, izuzev jabuka i žita", poslije čega on reče: "Pazite da ninakoji način ne jedete ovo voće, jer ćete postati nečisti toliko da vas Ja neću trpiti da ostanete ovdje, nego ću vas istjerati i vi ćete pretrpiti mnoge nesreće".

40

Kada je Satana dobio znanje o ovom on je izludio od ogorčenja. I tako se on privuče kapiji raja gdje je na straži stajala zastrašujuća zmija koja je imala noge kao kamila, a kande njenih nogu su sjekle kao žilet na obje strane. Njoj reče davo: "Dopusti mi da uđem u raj".

Zmija odgovori: "A kako da te pustim da uđeš, obzirom da mi je Bog naredio da te istjeram?"

Satana reče: "Vidiš koliko te Bog voli kad te je postavio van raja da stražariš nad grudom

gline koja je čovjek. Zato, ako me uvedeš u raj, učiniću te tako strašnom da će svi uteći od tebe, i tako ćeš na svoje zadovoljstvo ići i ostati.”

Tad reče zmija: “A kako ću te uvesti unutra?”

Reče Satana: “Ti si velika; zato otvori svoja usta i ja ću ući u tvoj trbuh, i tako kad uđeš u raj smjestićeš me blizu ona dva grumena gline koji odnedavno hodaju zemljom.”

Tad zmija učini to i smjesti Satanu blizu Eve, jer je Adam, njen muž spavao. Satana se ukaza ženi kao lijepi anđeo, i reče joj: “Zašto ti ne jedeš te jabuke i to žito?”

Eva dogovori: “Naš Bog nam je rekao da ćemo jedenjem toga biti nečisti i da će nas zato istjerati iz raja”.

Satana odgovori: “On ne govori istinu. Ti moraš znati da je Bog zao i zavidan, i zato On ne trpi jednake, već svakoga drži za roba. A tako je On govorio vama da vi ne biste postali ravni Njemu. Ali, ako ti i tvoj drug učinite po mom savjetu vi ćete jesti od tog voća kao i od drugog, i vi nećete ostati podvrgnuti drugima, nego ćete kao Bog znati dobro i zlo, i radićete šta vam se htjedne, jer, vi ćete biti ravni Bogu”.

Tad Eva uze i pojede to (voće) i kad se njen muž probudi, ona ispriča sve šta je Satana rekao; i on uze od njih, pošto mu ih ponudi njegova žena i pojede. Nato, kako je hrana silazila dole on se sjeti Božijih riječi; zato on želeći da zaustavi hranu, stavi svoju ruku u svoje grlo gdje svaki čovjek ima znak.

41

Potom oboje njih saznaše da su goli: bivši zbog toga zastiđeni, oni uzeše smokvino lišće i načiniše odjeću za svoje skrivite dijelove. Kad je prošlo podne, gle, Bog im se ukaza i pozva Adama, rekavši: “Adame gdje si?”

On odgovori: “Gospodaru, ja sam se sakrio od Tebe jer smo ja i moja žena goli, i mi se tako stidimo da se pokažemo pred Tobom”.

Tad reče Bog: “A ko vam je ukrao vašu nevinost, ako niste jeli voće zbog čega ste nečisti i nećete više nimalo biti u stanju ostati u raju?”

Adam odgovori: “O Gospodaru, žena koju si mi dao me preklinjala da jedem i tako sam ja pojeo nešto”.

Zatim Bog reče ženi: “Zašto si dala takvu hranu svom mužu?”

Eva odgovori: “Satana me je prevario i tako sam ja pojela”.

“A kako je prokletnik ušao dovde?”, reče Bog.

Eva odgovori: “Zmija koja stoji na sjevernoj kapiji dovela ga je blizu meni”.

Zatim reče Bog Adamu: “Zato što si poslušao glas svoje žene i pojeo voće, prokleta neka je zemlja u tvom radu; ona će ti donijeti drač i trnje, a u znoju svog lica jest ćeš hljeb. I zapamti da si zemlja i u zemlju ćeš se vratiti”.

On je govorio Evi, rekavši: “A ti koja si poslušala Satanu i dala hranu svom mužu, bićeš pod vlašću čovjeka, koji će te držati kao roba, i ti ćeš rađati djecu s bolom”.

I pozvavši zmiju, Bog zovnu anđela Mikaela, onog koji drži mač Božiji (i) reče: “Prvo izbaci iz raja ovu zlu zmiju i kad bude vani odsjeci joj noge: jer ako želi hodati, ona mora vući svoje tijelo po zemlji”. Poslije toga Bog pozva Satanu, koji dođe smijući se i On mu reče: “Zato što si ti, prokletniče, obmanuo ove i učinio da postanu nečisti, Ja hoću da sva nečist njihova i sve njihove djece - zbog čega će se oni zaista kajati i služiti Me - prolazeći kroz njihovo tijelo ući će kroz tvoja usta i tako ćeš ti biti sit nečisti”.

Satana ispusti strahovit urlik i reče: “Pošto Ti hoćeš da me učiniš stalno gorim, ja ću učiniti šta budem mogao!”

Tad reče Bog: “Odlazi, prokletniče iz mog prisustva!” Tad Satana ode. Nato Bog reče Adamu (i) Evi, koji su oboje plakali: “Izlazite iz raja i pokajte se i ne gubite nadu, jer Ja ću poslati vašeg sina na takav način da će vaše sjeme zbaciti vlast Satane sa ljudske rase: jer onaj ko će doći, Moj Poslanik, njemu ću dati sve”.

Bog se sakri, a anđeo Mikael ih istjera iz raja. Nato Adam, okrenuvši se okolo, vidje napisano iznad kapije: “IMA SAMO JEDAN BOG, A MUHAMMED JE POSLANIK BOŽIJ”. Nato on plačući reče: “Neka to bude prijatno Bogu, o sine moj, da ti brzo dođeš i

izvučeš nas iz bijede". "I tako", reče Isus, "je zgriješio Adam i Satana kroz oholost, jedan zbog preziranja čovjeka, a drugi želeći da se izjednači s Bogom".

42

Učenici zaplakaše poslije ove rasprave i Isus je plakao, kad oni ugledaše mnoge koji su došli da ga nađu, jer su se svećenički pravci dogovorili međusobno da ga uhvate u govoru. Oni su zato poslali Levite i neke od pismoznanaca da ga pitaju: "Ko si ti?"

Isus priznade i reče istinu: "Ja nisam Mesija". Oni rekoše: "Jesi li ti Ilija ili Jeremija, ili neki od drvenih proroka?"

Isus odgovori: "Ne."

Tad oni rekoše: "Ko si ti? Reci, da bi mi mogli svjedočiti onima koji su nas poslali".

Tad reče Isus: "Ja sam glas koji više kroz svu Judeju, i više: žPripremite put za Poslanika Gospodnjegž, kao što je pisano u Isaiji".

Oni rekoše: "Ako ti nisi Mesija niti Ilija ili neki drugi prorok, zašto propovjedaš novu dogmu i praviš se viši od Mesije?"

Isus odgovori: "Čuda koja Bog izvodi mojim rukama pokazuju da ja govorim ono šta želi Bog; niti ja sebe računam kao onog o kom govorite. Jer ja nisam vrijedan da razvežem uzice na cipelama Poslanika Božijeg, kojeg vi zovete "Mesija", koji je napravljen prije mene, a doći će poslije mene, i donijet će riječi istine, tako da njegova vjera neće imati kraja". Leviti i pismoznanci odoše zbunjeni i ispričaše sve svećeničkim prvacima, koji rekoše: "On ima davla u svojim leđima koji mu sve priča". Tad reče Isus učenicima svojim: "Uistinu, kažem vam da poglavari našeg naroda traže priliku protiv mene". Potom reče Petar: "Zato ti više ne idi u Jerusalem". Isus mu reče: "Ti si budala i ne znaš šta govoriš, jer, potrebno je da ja pretrpim mnoge progone, jer su tako trpili svi proroci i sveci Božiji. Ali ne bojte se, jer tamo će biti onaj ko je uz nas i tamo će biti onaj ko je protiv nas". Rekavši ovo Isus ode i pope se na goru Tabor i tamo se s njim uspeše Petar i Jakov i Ivan, njegov brat, s njim onaj koji ovo piše. Poslije tamo zasjaji velika svjetlost nad njim i njegova

odjeća postade bijela kao snijeg, a njegovo lice je blistalo kao Sunce i gle! tu dođoše Mojsije i Ilija govoreći s Isusom o svemu šta mora da dođe na našu rasu i na čitav grad.

Petar je govorio, rekavši: "Gospodaru, dobro je biti ovdje. Zato, ako ti želiš, mi ćemo ovdje napraviti tri tabernakla, jedan za Mojsija, jedan za tebe i jedan za Iliju". I dok je on govorio, oni su bili prekriveni bijelim oblakom, i čuli glas kako kaže: "Gle Mog sluga, s kojim sam ja vrlo zadovoljan; čujte ga".

Učenici su bili ispunjeni strahom i pali svojim licima na zemlju kao mrtvi. Isus se spusti i podiže učenike, govoreći: "Ne bojte se, jer Bog vas voli i ovo je učinio da biste vi vjerovali u moje riječi".

43

Isus siđe dole osmorici učenika koji su ga niže očekivali. Četvorica ispričaše osmorici sve šta su vidjeli: i tako tu napusti njihovo srce sva sumnja o Isusu, izuzev Jude Iskariota, koji nije vjerovao ništa. Isus se smjesti u podnožju gore i oni pojedohše divljeg voća, jer nisu imali hljeba.

Tad reče Andrija: "Ti si nam rekao mnoge stvari o Mojsiju, zato budi ljubazan pa nam reci sve jasno". Isto su ga preklinjali i drugi učenici.

U skladu s tim Isus reče: "Svako ko radi, radi za jedan cilj u kojem nalazi zadovoljstvo. Zato vam ja kažem da Bog, zaista pošto je savršen, nema potrebu za zadovoljstvom, obzirom da On ima samodovoljnost. I tako hoteći da radi, On stvori prije svega dušu svog Poslanika, za kojeg je On odredio da stvori sve, da bi stvorenja našla blagoslov i zadovoljstvo u Bogu, odakle bi njegov Poslanik našao zadovoljstvo u njegovim stvorenjima, koja je odredio da budu njegovi robovi. A zašto je ovo ovako, osim što je On tako htio? Uistinu, kažem vam, da svaki prorok, kad on dođe, donese jednom narodu znak milosti Božije. I tako se njihove riječi ne proširuju izuzev na narod kojem su poslali. Ali Poslanik Božiji, kad on dođe, Bog će mu dati pečat svoje ruke tako da će on nositi spas i milost svim narodima svijeta koji prime njegovo učenje. On će doći sa silom na bezbožnike i uništiće idolatriju, tako da će

učiniti i Satanu zbunjenog: jer tako je obećao Bog Abrahamu, rekavši: "Gle, u tvom sjemenu će blagosiljati sva plemena zemlje; i kao što si ti zdrobio idole u komade, o Abrahamo, isto tako će činiti tvoje sjeme".

Jakov reče: "O gospodaru, reci nam u kome je ovo obećanje sadržano; jer Jevreji kažu "u Isaku" a Ismaeliti kažu "u Jišmaelu". Isus odgovori: "David, čiji je on sin, a koje linije?" Jakov odogovori: "Od Isaka; jer Isak je bio otac Jakovljeva, a Jakov je bio otac Judin iz čije loze je David".

Tad reče Isus: "A Poslnik Božiji, kad on dođe iz čije loze će on biti?"

Učenici odgovoriše: "Iz Davidove".

Nato Isus reče: "Vi se varate; jer David njega u duhu zove gospodom, govoreći: "Bog reče mom gospodu sjedi ti meni s desna, dok ja ne učinim tvoje neprijatelje tvojom podnožnom klupicom. Bog će poslati tebi žezlo koje će imati gospodstvo usred tvojih neprijatelja". Kad bi Poslanik Božiji, kojeg vi zovete Mesijom, bio sin Davidov, kako bi David zvao njega gospodom? Vjerujte mi, jer zaista vam kažem, da je obećanje učinjeno u Jišmaelu, ne u Isaku".

44

Nato rekoše učenici: "O gospodaru, tako je pisano u Knjizi Mojsijevoj, da je u Isaku učinjeno obećanje".

Isus odgovori sa jecajem: "Tako je napisano, ali Mojsije to nije napisao, niti Jošua, nego naši rabini koji se ne boje Boga. Uistinu, kažem vam, ako vi razmotrite riječi anđela Gabriela, otkrićete zlonamjernost naših pismoznanaica i učitelja. Jer anđeo je rekao: "Abrahamo, sav svijet će znati koliko te Bog voli; ali kako će svijet znati ljubav koju ti nosiš prema Bogu? Sigurno je da je potrebno da ti učiniš nešto za ljubav Božiju". Abraham odgovori: "Gle, sluga Božiji je spreman da učini sve ono šta Bog hoće".

Zatim je govorio Bog, rekavši Abrahamu: "Uzmi svog sina prvorođenca Jišmaela i popuni se na goru da bi ga žrtvovao". Kako je Isak

prvorođenac, kad je Isak rođen Jišmael je imao sedam godina?

Tad rekoše učenici: "Jasna je prevara naših učitelja: zato nam reci istinu, jer mi znamo da si ti poslan od Boga".

Tad odgovori Isus: "Uistinu, ja vam kažem da Satana traži da poništi Zakone Božije; i zato on sa svojim sljedbenicima, licemjerima i zločincima - prvi sa lažnim dogmama, drugi sa razvratnim životom - danas su zaprljali skoro sve stvari tako da se istina jedva može naći. Teško licemjerima! jer će se hvale ovog svijeta pretvoriti za njih u uvrede i mučenje u paklu.

Zato vam kažem da je Poslanik Božiji Sjaj koji će dati radost skoro svemu šta je Bog stvorio, jer, on je uljepšan duhom razumijevanja i savjeta, duhom mudrosti i moći, duhom straha i ljubavi, duhom smotrenosti i umjerenosti, on je uljepšan duhom milosrđa i milosti, duhom pravde i pobožnosti, duhom nježnosti i strpljenja, kojeg je on dobio od Boga tri puta više nego što ga je dao svim svojim stvorenjima. O blaženo doba kad on dođe na svijet! Vjerujte mi da sam ga ja vidio i izrazio mu poštovanje, kao što ga je vidio svaki prorok: vidjevši da od njegovog duha Bog njima daje poslanstvo. A kad sam ga ja vidio moja je duša bila ispunjena utjehom govoreći: "O Muhammede, Bog neka je s tobom i neka me učini dostojnim da razvežem tvoje sveze na obući, jer ću postigavši to biti veliki prorok i svetac Božiji".

Irekavši ovo Isus iznese svoje hvale Bogu.

45

Utom dođe Isusu anđeo Gabriel i reče mu na takav način, da smo mi takođe čuli njegov glas, koji reče: "Ustani i idi u Jerusalem!"

U skladu s tim Isus se udalji i ode u Jerusalem. I na dan sabata on uđe u Hram, i počeo da poučava narod. Nato se ljudi zajedno strčaaše Hramu sa prvosveštenikom i svećenicima, koji se privukoše do Isusa govoreći: "O gospodaru, rečeno nam je da govoriš zlo o nama; zato pazi da te ne snađe neko zlo".

Isus odgovori: "Zaista, kažem vam, da ja govorim zlo o dvoličnjacima; pa ako ste vi dvoličnjaci ja govorim protiv vas".

Oni upitaše: "Ko je dvoličnjak? Reci nam otvoreno".

Reče Isus: "Uistinu, kažem vam, da onaj koji čini dobro da bi ga vidjeli ljudi - on je dvoličnjak, jer njegov rad ne prodiru u srce koje ljudi ne mogu vidjeti i tako ostavlja u njemu svaku nečistu misao i svaku prljavu požudu. Znete li ko je dvoličnjak? Onaj koji svojim jezikom služi Boga, a sa svojim srcem služi ljudima. O jadni čovjek!, jer umirući on gubi svu svoju nagradu. Jer, o ovoj stvari je rekao David: "Ne stavljajte svoje povjerenje u priučene (niti) u djecu ljudi u kojima nema spasa; jer prije smrti njihove misli propadaju." Naprotiv, prije smrti oni se nađu lišeni nagrade, jer "čovjek je", kao što je rekao Job prorok Božiji "nestabilan, tako da on nikad ne nastavlja na jednom mjestu. Tako, ako te on danas hvali, sutra će te zlorabiti, i ako danas želi da te nagradi, sutra će biti rad da te opljačka. Teško zato dvoličnjacima jer je njihova nagrada propala. Tako mi Boga živog u čijem prisustvu ja stojim, dvoličnjak je pljačkaš (koji) počinu svetogrđe, kao što koristi Zakon da bi se pokazao dobrim i krade čast Božiju, kojem jedino pripada hvala i slava za svagda.

Nadalje kažem vam, da dvoličnjak nema vjere, jer da on vjeruje da Bog sve vidi i da će strašnim sudom kazniti proćnost, on bi pročistio svoje srce, koje, jer on nema vjere - drži puno grijehnosti. Uistinu, kažem vam, da je dvoličnjak kao grobnica, vani je bijela, a unutra je puna kvarnosti i crva. Tako, ako vi o svećenici, činite službu Bogu, jer Bog je stvorio vas i to traži od vas, ja ne govorim protiv vas, jer vi ste sluge Božije; ali ako sve činite radi dobitka i tako kupujete i prodajete u Hramu kao na pijaci, bez obzira što je Hram Božiji kuća molitve, a ne trgovine, koju je napustio kuću pećinu razbojnika: ako činite sve da udovoljite ljudima, a izbacili ste Boga iz svojih misli; onda ja vičem protiv vas što ste vi sinovi đavolovi, a ne sinovi Abrahamovi, koju je napustio kuću svoga oca za ljubav Božiju i bio voljan da zakolje svog sopstvenog sina. Teško vama svećenici i učitelji, ako ste takvi, jer će Bog oduzeti od vas vaše svećeništvo!"

46

Ponovo je govorio Isus, rekavši: "Navodim vam jedan primjer. Bio jedan domaćin koji je zasadio vinograd i načinio za njega ogradu da ga ne bi pogazile životinje. I na sredini njegovoj on je napravio presu za vino i poslije toga je prepustio svojim poljoprivrednicima. Poslije, kad je došlo vrijeme da se skuplja grožđe on posla svoje sluge, koje su, kad su ih poljodjelci vidjeli, kamenovali neke, a spalili neke, a druge su rasparali nožem. A oni su ovo učinili mnogo puta. Recite mi šta će uraditi gospodar vinograda zemljodjelicima?"

Svi odgovoriše: "Na zao način će dati da stradaju, a svoj vinograd će dati drugim poljodjelicima."

Nato reče Isus: "Zar ne znate da je vinograd dom Izraelov, a poljodjelci su narod Jude i Jerusalema? Teško vama; jer Bog je srdit na vas, jer ste poklali tako mnogo proroka Božijih; tako da se u vrijeme Ahaba nije mogao niko naći da sahrani svece Božijel!" I kad on ovo reče prvosveštenici poželješe da ga zgrabe, ali su se pobojali običnog puka koji ga veličao.

Potom Isus, videći ženu koja od svog rođenja ima glavu nakrivljenu zemlji, reče: "Digni svoju glavu, o ženo, u ime Boga našeg, da bi ovi znali da ja govorim istinu i da On hoće da je ja najavam".

Tad se žena diže sva, veličajući Boga.

Sveštenciški prorok povika, govoreći: "Ovaj čovjek nije poslan od Boga jer on se ne pridržava sabbata, jer on je danas izliječio nemoćnu osobu".

Isus odgovori: "Pa recite mi, zar nije dozvoljeno govoriti na dan sabbata i činiti molitve za spas drugih? A ko je taj između vas, koji - ako na dan sabbata njegov magarac ili vo padne u jarak - ga ne bi izvukao na sabbatu? Sigurno niko. I jesam li ja prekršio dan sabbata zato što sam dao zdravlje ćerki Izraelovoj? Sigurno je da se zna ovde tvoje licemjerstvo! Oh, koliko danas ima onih koji se plaše mlaćenja slame u očima drugog, dok je poluga spremna da odsjeće njihovu glavu! Oh, koliko ima onih koji se plaše mrava, ali ne mare za slona.

Rekavši ovo on iziđe iz Hrama. Ali, svećenici su se grizli od bijesa međusobno jer nisu bili u stanju da ga zgrabe i da izvrše svoju volju nad njim, kako što su njihovi očevi činili nad svecima Božijim.

47

Isus siđe, u drugoj godini svoje proročke misije, iz Jerusalema i ode u Nain. Kad se približio kapiji grada, građani su nosili u grobnicu sina jedinca materinog, hudočinog, nad kojim je svako plakao. Nato, kad Isus stiže, ljudi shvatiše kako je taj Isus, prorok sa Galileje došao: i tako oni počеше da ga mole za mrtvaca, da on pošto je prorok treba da ga dignе; što su takođe činili njegovi učenici. Tad se Isus strašno uplašio, i okrećući se Bogu, reče: "Uzmi me sa svijeta, o Gospodaru, jer svijet je lud, i oni me skoro zovu bogom!" I rekavši ovo on zaplaka.

Tad dođe anđeo Gabriel i reče: "O Isuse, ne boj se, jer Bog ti je dao moć nad svakom slabošću, tako da što god hoćeš da uradiš u ime Boga, biće potpuno uslišano". Na ovo Isus uzdahnu, govoreći: "Tvoja će volja biti izvršena, Gospode Bože svemoguću i milosrdnu". I rekavši ovo, on se primaće majci mrtvaca i sa žalošću joj reče: "Ženo ne plači". Uzevši ruku mrtvaca, on reče: "Ja ti kažem mladiću, u ime Boga ustani ozdravljen!" Tada dečko oživi, našto se svi ispuniše strahom, govoreći: "Bog je podigao među nama velikog proroka i on je posjetio svoj narod."

48

U to vrijeme je rimska armija bila u Judeji, našoj zemlji podjarmljenoj njima radi grijeha naših predaka. Običaj Rimljana je bio da prizivanju Boga i da ga obožavaju što je učinio svaku novu stvar od koristi za običan puk. I tako (neki) od tih vojnika, našavši se u Nainu, korili su sad jednog sad drugog, govoreći: "Jedan od vaših bogova vas je pohodio, a vi ne marite zato. Sigurno, ako bi nas posjetili naši bogovi, mi bismo im dali sve što imamo. A vi vidite kako se mi plašimo naših bogova, jer

njihovim kipovima dajemo sve najbolje šta imamo". Satana je tako podstrekavao taj način govora da je nastalo ne malo zavađanje među narodom Naina. Ali Isus nije uopšte ostao u Nainu, nego je krenuo da ide u Kafernaum. Razdor u Nainu je bio takav da su neki rekli: "On je naš Bog koji nas je posjetio"; drugi su govorili: "Bog je nevidljiv, tako ga niko nije vidio, čak ni Mojsije, njegov sluga; zato to nije Bog, nego prije njegov sin". Drugi su govorili: "On nije Bog, niti Bogov sin, jer Bog nema tijelo da bi rodio; nego, on je veliki prorok Božiji".

I tako je raspirio Satana, da je u trećoj godini Isusove proročke misije izgledalo da će iz toga doći do velike propasti našeg naroda.

Isus ode u Kafernaum: nato građani kad ga prepoznaše, skupiše sve bolesne zajedno koje su imali i smjestiše ih ispred trijema kuće gdje se smjestio Isus sa svojim učenicima. Pozvavši Isusa naprijed, oni su ga preklinjali za njihovo zdravlje. Tad Isus položi svoje ruke na svakog od njih, govoreći: "Bože Izraelov, svojim svetim imenom, daj zdravlje ovoj bolesnoj osbi". Nato bi svaki bio izliječen.

Na sabbat Isus je ušao u sinagogu i tu se strkao sav narod da čuje kako govori.

49

Pismoznanci su tog dana čitali psalm Davidov, gdje David kaže: "Kad nađem vremena sudiću ispravno". Tada poslije iščitavanja proroka ustade Isus i svojim rukama dade znak za tišinu, i otvorivši usta prozbori ovako: "Braćo, čuli ste riječi koje je govorio David prorok, naš otac, da kad bi on našao vremena da bi sudio pravedno. Ja vam kažem da uistinu mnogi sude o onome na čijem suđenju padaju samo iz razloga što oni sude ono što im ne odgovara, a ono što im odgovara, sude prije vremena. Zato Bog očeva naših više nama preko svog proroka Davida: "Pravedno sudi o sinovi čovječiji". Jadni su zato oni koji se postavljaju na čoškove ulica i ne rade ništa nego sude o onima koji prolaze, govoreći: "Taj je lijep, ovaj je ružan, taj je dobar, ovaj je loš". Teško njima, jer oni dižu žezlo njegovog suda iz

ruke Božije, koji kaže: "Ja sam svjedok i sudac i Ja svoju čast neću dati nikome". Uistinu, kažem vam da oni svijedoće o onom šta oni nisu vidjeli niti stvarno čuli i sude iako nisu zvanični suci. Zato su oni hrđavi na zemlji pred Božijim očima, koji će ih kazniti strahovitom kaznom na dan suda. Teško tebi, teško tebi koji govoriš dobro o zlu, i nazivaš zlo dobrim, jer ti osuđuješ kao bog zlotvor, koji je tvorac dobrog i opravdavaš kao dobar Satana, koji je izvor sveg zla. Razmislite kakvu kaznu ćete imati, i da je strašno što pada na sud Božiji, koji će biti nad onima koji opravdavaju nevaljale za novac, a ne sude slučajeve siročadi i hudovica. Uistinu, kažem vam, da će đavoli drhtati na takvom sudu, koji će biti tako strašan. Ti čovječe koji si postavljen kao sudac, ne osvrći se ninašto, ni na rodbinu niti prijatelje, niti čast niti dobitak, već gledaj jedino sa strahom od Boga u istinu koju ćeš tražiti sa najvećom marljivošću, jer će te to osigurati na sudu Božijem. Ali, ja vas upozoravam da će biti bez milosti suđen, ko sudi bez milosti".

50

"Reci mi, o čovječe, ti koji sudiš drugom čovjeku, zar ne znaš da svi ljudi imaju svoje porijeklo u istoj ilovači? Zar ne znaš da niko nije dobar, sem Bog jedan?; zato je svaki čovjek lažov i grešnik. Vjeruj mi čovječe, da ako ti sudiš drugima zbog krivice, tvoje sopstveno srce mora zbog toga biti suđeno. Oh, kako je opasno biti sudac, oh, koliko ih je stradalo zbog krivog suđenja! Satana je osudio čovjeka da bude podliji od njega samoga; zato se on pobunio protiv Boga, svog stvoritelja: zato se on ne kaje, kao što ja imam saznanje govoreći s njim. Naši prvi roditelji su ocijenili govor Satane dobrim, zato su izbačeni iz raja i bačeno je prokletstvo na svo njihovo potomstvo. Doista, kažem vam, tako mi Boga živog pred kojim stojim, krivo suđenje je otac svih grijeha. Kao što niko ne griješi bez volje, niko i ne želi ono šta ne zna. Teško zato grešniku koji sudom sudi grijeh vrijednim, a dobro bezvrijednim, koji na račun toga odbija dobro i odabire grijeh. Zasiurno će on podnositi nepodnošljivu kaznu, kad Bog

dode da sudi svijetu. Oh, koliko je stradalo zbog krivog suđenja i koliko ih je bilo blizu stradanju! Faraon je osudio Mojsija i narod Izraela da su bezbožni, Šaul je osudio Davida da zasluđu smrt, Ahab je osudio Iliju, Nabukadonosor troje djece koja nisu htjela da obožavaju njihove lažne bogove. Dvojica starješina su presudili Susanu, i svi idolatrijski prinčevi su sudili prorocima. Oh, strahoviti sud Bžiji! Sudac stradava, sudac biva spašen. I zašto ovo, o čovječe, ako ne (zbog) prenatgjenosti, oni sude krivo nedužnog? Kako se dobro, zbog lažnog suda, skoro približilo propasti, pokazano je na braći Josipovoj, koji su ga prodali Egipćanima; Aronom i Miriam, sestrom Mojsijevom, koji su sudili svom bratu. Tri Jobova prijatelja su osudili nevinog Božijeg prijatelja Joba.

David je osudio Mefibošeta i Uriju. Kir je presudio Danielu da bude meso za lavove; i mnogi drugi, što je bilo radi ovoga blisko propasti njihovoj. Zbog toga ti kažem, ne sudi i neće ti biti suđeno". A zatim pošto Isus završi svoj govor, odmah mnogi bijahu okrenuti kajanju, oplakujući svoje grijeha; i oni bi se rado odrekli svoga da idu s njim. Ali, Isus reče: "Ostanite u svojim kućama i odrecite se grijeha i služite Boga sa strahom, i tako ćete biti spašeni; jer ja nisam došao da budem služen nego prije da služim".

Rekavši tako, on iziđe iz sinagoge i grada i povuče se u pustinju da se moli, jer on je jako volio usamljenost.

51

Kada se on pomolio Gospodu, njegovi učenici mu dođoše i rekoše: "O gospodaru, mi bismo da znamo dvije stvari: jedna je kako si ti govorio sa Satanom, koji se kao što kažeš ipak ne kaje; druga je, kako će Bog doći da sudi na Dan suda". Isus odgovori: "Doista, kažem vam, ja sam imao sažaljenje prema Satani, znajući njegov pad; i imao sam sažaljenje prema ljudima koje on iskušava da zgriješe. Zato sam se ja molio i postio našem Bogu, koji mi je govorio preko svog anđela Gabriela: "Šta tražiš ti, o Isuse, šta je tvoj zahtjev?" Ja sam

odgovorio: "Gospode ti znaš kojem zlu je Satana uzrok, i da kroz njegova iskušenja mnogi stradaju, on je tvoje stvarjenje Gospodaru, kojeg si ti stvorio; zato Gospodaru imaj milosti nad njim".

Bog odgovori: "Isuse, gle, ja ću mu oprostiti, samo učini da on kaže: "Gospodaru, Bože, moj, ja sam zgriješio, imaj milosti nada mnom, i Ja ću mu oprostiti i vratiti ga u njegovo pravitno stanje".

"Ja sam se jako radovao", reče Isus, "kad sam ovo čuo vjerujući da sam ja učinio ovaj mir. Zato sam pozvao Satana, koji dođe govoreći: "Šta moram uraditi za tebe, o Isuse?"

Ja odgovorih: "Ti ćeš to učiniti za sebe, o Satano, jer ja ne volim tvoje poslove, već sam te pozvao za tvoje dobro".

Satana odgovori: "Ako ti ne želiš moje usluge, ni ja ne želim tvoje; jer ja sam plemenitiji od tebe, zato ti nisi vrijedan da mi služiš - ti koji si ilovača, dok sam ja duh".

"Ostavimo ovo", rekoh ja, "a reci mi zar ne bi bilo dobro da se ti vratiš svojoj prvoj ljepoti i tvom prvom stanju. Ti moraš znati da anđeo Mikael mora da te na Dan suda udari mačem Božijim sto hiljada puta, a svaki udarac će ti dati bol od deset pakala".

Satana odgovori: "Mi ćemo vidjeti ko na taj dan može sve; sigurno ću ja imati na svojoj strani mnoge anđele i najmoćnije idolopoklonike koji će zabrinuti Boga, i On će znati kako je veliku grešku počinio prognavši me, zbog podlog (komada) gline".

Tad ja rekoh: "O satano, ti si slab u razmišljanju, i ti ne znaš šta govoriš".

Tad Satana na podrugljiv način, mahnuvši svojom glavom, progovori: "Hajde da uspostavimo mir između mene i Boga; i šta mora da se učini, reci ti, o Isuse pošto si ti oštrouman".

Ja odgovorih: "Dvije riječi samo treba da se igovore".

Satana odgovori: "Koje riječi?"

Ja odgovorih: "Ove: ja sam zgriješio; imaj misliti prema meni".

Tad reče Satana: "Pa ja ću spremno ući u ovaj mir, ako Bog rekne te riječi meni".

"Sad odlazi od mene", rekoh ja, "o prokletniče, jer ti si hrđavi kreator sve nepravde

i grijeha, a Bog je pravedan i bez ikakvog grijeha.

Satana ode vrišteći i reče: "To nije tako, o Isuse, nego ti govoriš laž da bi se dopao Bogu".

"Sad razmislite", reče Isus učenicima, "kako će on naći milost".

Oni odgovoriše: "Nikad, gospodaru, jer se on ne kaje, govori nam sada o Božijem sudu".

52

Sudnji dan Božiji će biti tako strašan da - uistinu vam kažem - bi prokletnici rađe izabrali deset pakla nego da idu slušati kako Bog govori u bijesu protiv njih, protiv kojih će sve stvorene stvari svjedočiti. Doista, kažem vam, da se neće samo prokletnici bojati već i sveti i odabranici Božiji, tako da Abraham neće vjerovati u svoju pravednost, a Job neće imati povjerenja u svoju nevinost. A šta kažem ja? Čak će se plašiti i Poslanik Božiji - jer će Bog da bi se spoznalo veličanstvo njegovo, lišiti svog Poslanika pamćenja, tako da on neće imati sjećanje kako mu je Bog dao sve stvari. Doista, kažem vam da - govoreći iz srca, ja drhtim jer će me svijet nazvati bogom, i ja ću zbog ovoga morati da položim račun. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, ja sam smrtnik kao i drugi ljudi, kako me je Bog postavio kao proroka nad domom Izraelovim za zdravlje slabih i popravak grešnika, ja sam sluga Božiji, a vi ste tome svjedoci kako ja govorim protiv onih podlih ljudi koji će nakon mog odlaska sa svijeta poništiti istinu mog Evanđelja radom Satane. Ali ja ću se vratiti pri kraju, a sa mnom će doći Enoh i Ilija, i mi ćemo svjedočiti protiv loših čiji će kraj biti proklet". Pošto je tako govorio Isus proli suze, našto njegovi učenici glasno zaplakaše, i podigoše svoje glasove govoreći: "Oprosti, o Gospode Bože i imaj milosti nad svojim nevinim slugom". Isus odgovori: "Amen, amen".

53

"Prije no što će taj dan doći", reče Isus, "na svijet će doći veliko razaranje, jer će izbiti rat tako okrutan i nemilosrdan, da će otac ubiti

sina, a sin će ubiti oca, zbog podjele naroda. Gradovi će biti uništeni, a zemlja će postati pustinja. Doći će takav pomor da niko neće moći da nosi mrtve na sahranu, tako da će oni biti ostavljeni kao hrana zvijerima. Onima koji ostanu na zemlji, Bog će poslati takvu oskudicu da će se hljeb cijeniti više od zlata i oni će jesti sve vrste nečistih stvari. O jadne godine, u kojima će se rijetko neko čuti da kaže: "Ja sam zgriješio, imaj milosti prema meni, o Bože", nego će on strašnim glasovima huliti na njega, koji je slavan i blagoslovljen za svagda. Poslije ovoga, kad se dan približi, petnaest dana će svaki dan dolaziti strašan znak iznad stanovnika Zemlje. Prvog dana će Sunce ići svojom putanjom na nebu bez svjetla, a biće crno kao boja za odjeću, i ono će stenjati, kao što otac stenje za sinom koji je blizu smrti. Drugog dana, mjesec će biti pretvoren u krv i krv će stići na zemlju kao rosa. Trećeg dana vidjeće se kako se zvijezde međusobno bore kao armija neprijatelja. Četvrtog dana stijenje i kamenje će udarati jedno u drugo kao okrutni neprijatelji. Petog dana, svaka biljka i travka će liti krv. Šestog dana, more će se dići bez napuštanja svog mjesta do visine sto pedeset lakata i stajat će čitav dan kao zid. Sedmog dana ono će suprotno utoniti, tako da će se jedva vidjeti. Osmog dana će životinje zemlje i vode i ptice skupiti zajedno i hurlati i kričati. Devetog dana će biti oluja s gradom tako strašna da će ona ubijati, tako da će jedva desetina živog umaći. Desetog dana će doći tako strašno sijevanje i grmljavina, da će se trećina planina raspući i spržiti. Jedanaestog dana će svaka rijeka teći nazad i teći će krv, ne voda. Dvanaestog dana će svaka stvorena stvar kričati i vikati. Trinaestog dana će nebesa biti smotana kao knjiga i bjesniće vatra, tako da će sve živo pomrijeti. Četrnaestog dana će biti zemljotres tako strašan da će vrhovi planina letjeti kroz vazduh kao ptice, i sva će zemlja postati ravna. Petnaestog dana, pomrijet će sveti anđeli, i samo će Bog ostati živ, kojem je čast i slava".

Rekavši ovo Isus udari svoje lice rukama objema, a zatim svojom glavom udari o zemlju. I podigavši svoju glavu on reče: "Proklet neka je svako ko bude umetnuo u moj govor, da sam

ja sin Božiji". Na te riječi učenici padoše kao mrtvi, našto ih Isus podiže govoreći: "Bojmo se Boga, ako nećete da se bojite u tom danu".

54

Kad prođu ovi znaci biće mrak nad svijetom četrdeset godina, Bog će jedino biti živ, kojem neka je slava i čast za svagda. Kad prođe četrdeset godina, Bog će dati život svom Poslaniku, koji će se podići ponovo kao Sunce, ali sjajno kao hiljadu sunaca. On će sjesti i neće govoriti, jer će on biti kao izvan sebe. Bog će ponovo podići četvoricu anđela favorizovanih od Boga, koji će tražiti Poslanika Božijeg, i pošto ga nađu, postaviće se na četiri strane mjesta da paze na njega. Zatim će Bog dati život svim anđelima, koji će doći kao pčele kružeći oko Poslnika Božijeg. Slijedeće će On dati život svim svojim prorocima, koji će, slijedeći Adama, ići da poljube ruku Poslanika Božijeg, podvrgavajući se njegovoj zaštiti. Slijedeće će Bog dati život svim izabranicima, koji će povikati: "O Muhammede, imaj nas u vidu!" Na njihove povike probudiće se sažaljenje u Poslaniku Božijem i on će razmotriti šta treba da radi, plašeći se za njihov spas. Slijedeće će Bog dati život svakoj stvorenoj stvari i one će se vratiti svom prethodnom postojanju, ali će sve posjedovati moć govora. Slijedeće će Bog dati život svim prokletnicima, na čije će proživljenje zbog njihove podlosti sva Božija stvorenja povikati i uplašiti se: "Ne dopusti da nas napusti milost Tvoja, o Gospode Bože naš". Poslije ovoga će Bog dati da ustane Satana, na čiji će pogled svako stvorenje biti kao mrtvo, zbog straha od strašnog oblika njegove pojave. Neka Bog bude zadovoljan da ja ne vidim tu neman tog dana. Poslanik Božiji se jedino neće uplašiti takvih oblika, jer će se on plašiti samo Boga.

Zatim će anđeo - na zvuk čije trube će sve biti podignuto, zatrubiti ponovo, govoreći: "Dodite na sud, o stvorenja, jer vaš Stvoritelj hoće da sudi vama". Zatim će se pojaviti usred neba, nad dolinom Jehošapata blistavi prijesto, nad kojim će doći bijeli oblak, našto će anđeli povikati: "Blagoslovljen neka si Ti Bože naš,

koji si nas stvorio i spasio nas od pada Satane". Tad će se uplašiti Poslanik Božiji, jer će opaziti da niko nije volio Boga kao on. Jer onaj ko bi dobio u razmjeni zlatnik mora imati šezdeset novčića; jer ako on ima samo jedan novčić, on ga ne može zamjeniti. Ali, ako će se plašiti Poslanik Božiji, šta će raditi bezbožnici koji su puni poročnosti?"

55

Poslanik Božiji će ići da sakupi sve proroke, s kojima će on govoriti, moleći ih da idu s njim da mole Boga za vjernike. I svakoji će se opravdavati zbog straha; ne bih ni ja, tako mi Boga živog, išao tamo znajući šta znam. Tad će Bog vidjevši ovo, podsjetiti svog Poslanika kako je On stvorio sve stvari za ljubav njegovu, i tako će ga njegov strah napustiti i on će ići blizu prijestolja sa ljubavlju i poštovanjem, dok će anđeli pjevati: "Blagoslovljeno neka je Tvoje sveto ime, o Bože, Bože naš".

I kad se on bude primakao prijestolju, Bog će otvoriti (svoj um) svom Poslaniku, kao prijatelj prijatelju koji se nisu dugo sreli. Prvi će govoriti Poslanik Božiji, koji će reći: "Ja Te obožavam i volim o moj Bože, i svim svojim srcem i svom svojom dušom, ja Ti zahvaljujem što si se udostojio da me stвориš da budem Tvoj sluga i što si stvorio sve za ljubav moju, tako da bih Te ja volio radi svih stvari i u svim stvarima i iznad svih stvari; zato neka Te sva Tvoja stvorenja hvale, o moj Bože". Zatim će sve stvari koje je stvorio Bog reći: "Mi Ti zahvaljujemo, o Gospode, i blagoslovimo Tvoje sveto ime". Doista, kažem vam, demoni i prokletnici sa Satanom će onda plakati tako da će više vode teći iz očiju jednog od njih, nego što je ima u rijeci Jordan. Još neće vidjeti Boga.

I Bog će govoriti svom Poslaniku, reći će: "Ti si dobrodošao, o Moj vjerni slugo; zato traži šta želiš, jer ti ćeš sve dobiti". Poslanik Božiji će odgovoriti: "O Gospodaru, ja se sjećam da, kad si me Ti stvorio, Ti si rekao da si želio za moju ljubav stvoriti raj i anđele i ljude, da bi Te oni slavili preko mene Tvog slugu. Zato, Gospode Bože, milosrdni i pravedni, ja Te

molim da se Ti sjetiš svog obećanja datog tvom slugi".

I Bog će odgovoriti kao prijatelj koji se šali s prijateljem, i reći će: "Imaš li svjedoke ovome, moj prijatelju Muhammede?" I sa poštovanjem će on reći: "Da Gospodaru". Tad će Bog odgovoriti: "Idi pozovi ih, o Gabriele". Anđeo Gabriel će doći Poslaniku Božijem i reći će: "Gospodaru, ko su tvoji svjedoci?" Poslanik Božiji će odgovoriti: "Oni su Adam, Abraham, Išmael, Mojsije, David i Isus sin Marijin".

Zatim će anđeo otići, i on će pozvati navedene svjedoke koji će tamo ići sa strahom. I kad oni budu prisutni, Bog će im reći: "Sjećate li se vi toga šta tvrdi Moj Poslanik?" Oni će odgovoriti: "Šta Gospodaru?" Bog će reći: "Da sam Ja stvorio sve stvari za njegovu ljubav, tako da bi me sve stvari hvalile preko njega". Tad će svaki od njih odgovoriti: "Imaju sa nama tri svjedoka bolja od nas, o Gospodaru". A Bog će odgovoriti: "Ko su ta tri svjedoka?" Tad će Mojsije reći: "Knjiga koju si dao meni, je prvi"; a David će reći: "Knjiga koju si dao meni, je drugi", a onaj koji govori tebi (o Barnaba) (tj. Isus) će reći: "Gospode, čitav svijet obmanut od Satane je govorio da sam ja Tvoj sin i Tvoj ortak, ali knjiga koju si dao meni kaže istinu da sam ja Tvoj sluga; i ta knjiga potvrđuje to što tvoj Poslanik tvrdi". Zatim će govoriti Poslanik Božiji, a reći će: "Tako kaže knjiga koju si meni dao, o Gospodaru". I kad Poslanik Božiji bude rekao ovo, govoriće Bog, reći će: "Sve što sam Ja sada učinio je zato da svi znaju koliko te volim". I kad On bude tako govorio, Bog će dati knjigu svom Poslaniku u kojoj su zapisani svi izabranici Božiji. Zato će svako stvorenje izraziti poštovanje Bogu, govoreći: "Tebi jedinom, o Bože neka je slava i čast, što si nas dao svom Poslaniku".

56

Bog će otvoriti knjigu u ruci svog Poslanika, a njegov Poslanik će čitajući iz nje, pozvati sve anđele i proroke i odabranike, a na čelu svakog će biti napisan znak Poslanika Božijeg. A u knjizi će biti opisan sjaj raja.

Zatim će svaki preći na desnu stranu Bogu uz kojeg će sjediti Poslanik Božji, a proroci će sjediti blizu njega, a sveci će sjediti blizu proroka, i bogoslovljeni blizu svetaca, i anđeo će onda zatrubiti i pozvaće Satanu na sud.

57

Tad će nesrećnik doći i sa velikom bezobzirnošću će biti optužen od svakog stvorenja. Onda će Bog pozvati anđela Mikaela, koji će ga udariti sto hiljada puta mačem Božjim. On će udariti Satanu, a svaki udarac je težak kao deset pakala, i on će biti prvi koji će biti bačen u ambis. Anđeo je tad pozvati njegove sljedbenike i oni će na isti način biti izgrđeni i optuženi. Zato će anđeo Mikael, s Božjom ovlaštenjem udarati, nekog sto puta, nekog pedeset, nekog dvadeset, nekog deset, nekog pet. I tad će oni sići u ambis jer će im Bog reći: "Pakao je vaše prebivalište, prokletnici".

Nakon toga će na sud biti pozvani svi nevjernici i prokletnici, protiv kojih će se dići prvo sva stvorenja inferiornija od čovjeka, svjedočeći pred Bogom kako su ona služila te ljude i kako su isti vrijeđali Boga i njegova stvorenja. I svi proroci će se dići, svjedočeći protiv njih; zatim će oni biti suđeni od Boga na paklene plamenove. Uistinu, kažem vam, da ni jedna besmislena riječ niti misao, neće proći nekažnjeno tog strašnog dana. Uistinu, kažem vam da će košulja od kostrijeti sjati kao sunce, a svaka vaš koju je čovjek nosio za ljubav Božiju biće pretvorena u biser. O, tripudij četiri puta su blagoslovljeni siromašni, koji su u pravom siromaštvu služili Bogu iz srca, jer su oni na ovom svijetu lišeni svjetskih briga, i zato će biti oslobođeni mnogih grijeha, a na tom danu oni neće morati polagati račun o tome kako su potrošili bogatstva svijeta, nego će oni biti nagrađeni za njihovu strpljivost i njihovu bijedu. Uistinu, kažem vam, da kad bi ovo svijet znao, odabrao bi prije košulju od kostrijeti nego grimizno odijelo, vaši prije nego zlato, post prije nego gozbe.

Kad sve bude pregledano, Bog će reći svom Poslaniku: "Gle, o prijatelju moj, kako je njihova zloća bila velika, jer Ja, njihov

stvoritelj sam uključio sve stvoreno u njihovu službu i u svemu su me oni obeščastili". Zato je najpravednije da Ja nemam milosti prema njima". Poslanik Božji će odgovoriti: "To je istina, Gospodaru, naš slavni Bože, nijedan od Tvojih prijatelja i slugu ne bi mogao tražiti od Tebe da imaš milost prema njima; ne, ja Tvoj sluga, prije svih tražim pravdu protiv njih".

I kad on bude rekao ove riječi, svi anđeli i proroci sa svim izabranicima Božjim - ne, zašto ja kažem izabranici? - uistinu, kažem vam, da će i pauci i muhe, kamenje i pjesak vapiti protiv bezbožnika, i zahtijevaće pravdu.

Onda će Bog dati da se vrati na zemlju svaka živa duša inferiornija od čovjeka, i on će poslati bezbožnike u pakao. Oni će idući ponovo vidjeti tu zemlju, koja će biti ograničena na pse, konje i druge divlje životinje. Zato će oni reći: "O Gospode Bože, daj da se mi opet vratimo na Zemlju". Ali ono što oni traže neće im biti podareno.

58

Dok je Isus govorio, učenici su gorko plakali. I Isus je izlio mnoge suze.

Nakon što se on isplakao, Ivan reče: "O gospodaru, mi želimo da znamo dvije stvari. Jedna je, kako je moguće da Poslanik Božji - koji je pun milosrđa i sažaljenja - neće imati sažaljenja nad prokletnicima tog dana, videći da su oni od iste ilovače kao i on? Druga je, kako shvatiti to da će mač Mikaela biti teži od deset pakala; zar ima više od jednog pakla?" Isus odgovori: "Zar niste čuli šta kaže David prorok, kako će se pravedni smijati na propast grešnika, i ismijavaće ga ovim riječima: "Vidio sam čovjeka koji stavlja svoju nadu u svoju snagu i svoja bogatstva, a zaboravio je Boga". Uistinu, zbog toga, kažem vam da će Abraham ismijavati svog oca, a Adam sve ljude prokletnike: a ovo će biti jer će se odabrani dići ponovo tako savršeni i ujedinjeni ka Bogu, da oni neće u svojim umovima začinjati ni najmanju misao protiv njegove pravde; zato će svaki od njih zahtijevati pravdu, a iznad svega Poslanik Božji. Tako mi Boga živog, pred kojim ja stojim, mada sada plaćem iz žalosti za

čovječanstvom, na taj dan ću tražiti pravdu bez milosti protiv onih koji preziru moje riječi, a najviše protiv onih koji skrnave moje Evanđelje.

59

“Pakao je jedan, o učenici moji i u njemu će osuđeni vječito podnositi kažnjavanje. On ima sedam zona ili soba, jedna dublja od druge, a onaj ko ode u najdublju pretrpiće veću kaznu. Moje riječi o maču anđela Mikaela su istinite, jer onaj ko počinji jedan grijeh salužuje pakao, a onaj koji počinji dva grijeha, zaslužuje dva pakla. Zato će u jednom paklu prokletnici osjetiti kaznu kao da su u deset, ili u stotinu, ili u hiljadu; a svemoguć Bog, će svojom moći i iz smisla svoje pravde, dati da Satana prepati kao da je u deset stotina hiljada pakala, a ostali, svako prema svojoj poročnosti”.

Tad reče Petar: “O gospodaru, zaista je Božja pravda velika, a danas te je ova rasprava učinila tužnim; zato te mi molimo, odmori se, a sutra nam reci na što je nalik pakao”. Isus odgovori: “O Petre, ti mi kažeš da se odmorim o Petre, ti ne znaš šta govoriš, inače ne bi tako govorio. Doista, kažem vam, da je odmor u ovom životu otrov pobožnosti i vatra koja guta svaki dobar rad. Jeste li zaboravili kako je Soloman Božji prorok sa svim prorocima ukorio lijenost? Istina je šta on kaže: ”Besposlen neće obrađivati zemlju zbog straha od hladnoće, zato će on na ljeto prositi!” Zato on kaže: “Sve što tvoja ruka može uraditi, uradi to bez odmora”. I šta kaže Job najneviniji prijatelj Božji: “Kao što je ptica rođena da leti, tako je čovjek rođen da radi”. Zaista, kažem vam, ja mrzim odmor iznad svega.

60

“Pakao je jedan i suprotan je raju, kao što je zima suprotna ljetu, a hladnoća toploti. Zato onaj ko bi da opiše bijedu pakla morao vidjeti raj Božjih zadovoljstava.

O mjesto proketo Božjom pravdom radi prokletstva nevjernika i prokletnika, o kojem kaže Job, prijatelj Božji: “Tamo nema rada,

nego vječiti strah!” A Isaija prorok protiv prokletnika kaže: “Njihov plamen neće biti ugašen, niti će zgasnuti njegova toplota”. A David, naš otac je plaćući rekao: “Tad će vladati nad njima munje i gromovi i sumpor i velika oluja”. O jadni grešnici, kako će im gnusno izgledati delišes mesa, skupa odjeća, mehki kauči i ritam slatke pjesme! i kako će ih bolesnim učiniti razbješnjela glad, pržeći plamenovi, pržeće ugljevlje i okrutna mučenja sa gorkim plakanjem!”

I zatim Isus ispusti žalostan jecaj, rekavši: “Zaista bi bilo bolje nikad ne biti oblikovan, nego pretrpiti tako okrutna mučenja. Zamislite čovjeka koji trpi mučenja na svakom dijelu svog tijela, koji nema nikoga da mu pokaže sažaljenje, nego mu se svi rugaju; recite mi, zar ovo reće biti velika bol?”

Učenici odgovoriše: “Najveći”.

Zatim reče Isus: “Ovo je uživanje (u uporedbi) s paklom. Jer, uistinu, ja vam kažem, da - kad bi stavio na jedan vas sav bol koji su ljudi podnijeli na ovom svijetu i koji će podnijeti do dana sudnjeg, a na drugi samo jedan čas bola pakla - prokletnici bi bez sumnje odabrali patnje ovog svijeta, jer svjetsko dolazi od ruku čovjeka, a drugo iz ruke đavola, koji su bez ikakve samilosti. O kakvu okrutnu vatrau će oni dati jadnim grešnicima! O ljuta zima koja neće ublažiti njihove plamenove! Kakav škrgut zuba i jecanje i plakanje! Jer Jordan ima manje vode od suza koje će u svakom trenu liti iz njihovih očiju. A ovdje će njihovi jezici proklinjati sve stvoreno sa svojim ocem i majkom i svojim Stvoriteljem, koji je blagoslovljen za svagda”.

61

Rekavši to, Isus se opra sa svojim učenicima, prema Zakonu Božjem napisanom u knjizi Mojsijevoj i onda se oni pomoliše. Vidjevši ga kako tako tužno govori, učenici nisu s njim razgovarali nikako čitav dan, nego je svaki ostao prestrašen njegovim riječima.

Onda Isus otvorivši svoja usta poslije večernje (molitve) reče: “Koji bi otac porodice - kad bi znao da se lopov sprema da provali u

njegovu kuću - spavao? Sigurno nijedan; jer, on bi gledao i stajao spreman da ubije lopova. Zar ne znate da je Satana kao ričući lav, koji ide tražeći koga bi mogao pozdraviti. Tako on traži da čovjek čini zlo. Uistinu, kažem vam, da, kad bi čovjek radio kao trgovac, on ne bi imao straha tog dana, jer bi on bio dobro pripremljen. Bio jedan čovjek koji je dao novac svojim susjedima, da bi oni njime trgovali, a profit bi trebao biti podjeljen u pravednoj srazmjeri. I neki su trgovali dobro, tako da su udvostručili novac. Međutim neki su koristili novac u službu neprijatelju onoga ko im je dao novac, govoreći zlo o njemu. Recite mi sad, kad susjed bude pozvao dužnike na obračun, kako će stvar teći? Sigurno će nagraditi one koji su trgovali dobro, ali će protiv drugih njegov gnjev iskaliti prijekorima. A onda će ih on kazniti prema zakonu. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, susjed je Bog, koji je čovjeku dao sve što on ima, sa samim životom, tako da ako (čovjek) živi dobro na ovom svijetu - Bog ima hvalu, a čovjek slavu raja. Jer oni koji žive dobro udvostručuju svoj novac svojim primjerom, jer grešnici videći njihov primjer, vraćaju se pokajanju; zato će čovjek koji živi dobro, biti nagrađen velikom nagradom. Ali zli grešnici, koji svojim grijesima polove ono šta im je dao Bog, troše živote u službi Satani, neprijatelju Božjem, huleći Boga i vrijeđajući druge - recite mi, kakva će biti njihova kazna?"

"Biće bez mjere", rekoše učenici.

62

Tad Isus reče: "Onaj ko bi da živi dobro, uzima primjer od trgovca koji zaključava svoju radnju i čuva je noć i dan sa velikom marljivošću. I prodajući ponovo stvari koje kupuje, on je rad da stvori profit; jer ako on primjeti da će time izgubiti, on neće prodavati, ne, ni svom vlastitom bratu. Tako bi onda trebali vi raditi; jer uistinu je vaša duša trgovac a tijelo je radnja: zato šta ona prima svana preko

osjetila je kupljeno i prodano njome. A novac je ljubav. Vidite da onda sa svojom ljubavlju vi ne prodajete niti kupujete najmanju misao kojom ne možete profitirati. Ali pustite da misao, govor i rad budu sve za ljubav Božju, jer vi ćete tako naći sigurnost u tom danu. Uistinu, kažem vam, da se mnogi, peru i idu da se mole, mnogi poste i daju milostinju, mnogi uče i propovijedaju drugima, čiji je kraj pred Bogom hrđav; jer, oni čiste tijelo a ne srce, oni viču ustima ne srcem; oni se uzdržavaju od mesa, a pune se grijesima; oni drugima daju stvari koje nisu dobre za njih, da bi oni bili smatrani dobrima; oni uče da bi znali da govore, ne da rade; oni propovijedaju drugima protiv onoga šta sami rade, i tako su prokleti vlastitim jezikom tako mi Boga živog, takvi ne poznaju Boga svojim srcima; jer da ga znaju voljeli bi ga; a kako je sve što čovjek ima primio od Boga, isto tako bi trebao da potroši sve za ljubav Božju."

63

Poslije nekoliko dana Isus je prolazio blizu grada Samaričana, i oni mu ne dopustiše da uđe u grad, niti su htjeli prodati hljeb njegovim učenicima. Zato rekoše Jakov i Ivan: "Gospodaru, bi li ti se svidjelo da se mi molimo Bogu da On pošalje vatru sa neba na ove ljude?"

Isus odgovori: "Vi ne znate kojim duhom ste vođeni, kad tako govorite. Sjetite se da je Bog odredio da razori Ninivu, jer nije našao nikoga u tom gradu ko se bojao Boga, oni su bili tako zli da je Bog pozvavši Jonu proroka da ga pošalje u taj grad, on rađe zbog straha od ljudi pobjegao u Tarz, našto ga je Bog prokleo da bude bačen u more, progutan od ribe i izbačen blizu Ninive. Pošto je on tamo propovjedao, ti ljudi su se vratili pokajanju, tako da je Bog imao milost prema njima.

Teško onima koji zovu na osvetu; jer na njih će ona stići, pošto svaki čovjek ima u sebi uzrok za Božju osvetu. Sad mi recite, jeste li vi stvorili ovaj grad sa ovim ljudima? O budale kakve ste, sigurno ne. Jer sva stvorenja sjedinjena zajedno ne bi mogla stvoriti jednu novu mušicu iz ničega, a ovo je to stvaranje. Ako

blogoslovljeni Bog koji je stvorio ovaj grad, sada ga trpi, zašto želite vi da ga uništite? Zato ne kažite: "Da li bi ti se svidjelo gospodaru, da se mi molimo Gospodu Bogu našem, da bi se ovi ljudi vratili pokajanju?" Sigurno je ovo odgovarajući postupak mog učenika, da se moli za one koji čine zlo. Tako je činio Abel kad ga je njegov brat Kain, proklet od Boga, ubio. Tako je učinio Abraham za Faraona, koji mu je od njega uzeo njegovu ženu, i kojeg zato anđeo Božji nije ubio, nego samo pogodio sa nemoći. Tako je učinio Zaharije, kad je dekretom bezbožnog kralja on ubijen u Hramu. Tako su učinili Jermija, Isaia, Ezekiel, Daniel, i David sa svim prijateljima Božjim i svetim prorocima. Recite mi, ako bi brat bio pogođen ludilom, biste li ga vi ubili zato što je govorio zlo i udarili one koji mu dođu blizu? Sigurno vi ne biste učinili to; već biste prije nastojali da mu povratite zdravlje sa lijekovima pogodnim njegovoj slabosti".

64

Tako mi Boga živog, pored kojim stoji moja duša, grešnik je slabog razuma kad progoni čovjeka. Jer, recite mi, ima li iko ko li razbio svoju glavu radi cijepanja kaputa svog neprijatelja? Pa kako može biti zdravog razuma ko odvaja sebe od Boga, glavu od svoje duše, a da bi povrijedio tijelo svog neprijatelja? Reci mi o čovječe, ko je tvoj neprijatelj? Tvoje tijelo, zasigurno, i svako ko te hvali. Zato ako bi bio zdravog razuma ljubio bi ruku onih koji te grde i davao poklone onima koji te progone i udaraju te mnogo; jer, o čovječe, što si više grđen zbog svojih grijeha i progonjen u ovom životu manje ćeš biti na sudnjem danu. Ali, reci mi o čovječe, ako su sveci i proroci Božji bili proganjani i klevetani od svijeta, iako su oni bili nevini, šta će biti urađeno tebi, o grešniče?, i ako su oni izdržali sve strpljivo moleći za svoje progonitelje, šta bi da radiš, o čovječe, koji zaslužuješ pakao? Recite mi o učenicima moji, zar ne znate da je Šimej prokleo Božjeg slugu, Davida proroka, i bacao se kamenjem na njega? Pa šta je rekao David onima koji bili spremni da ubiju Šimeja? "Šta ti je o Joabe pa bi ti ubio

Šimeja?, neka me kune, jer ovo je volja Božja koja će ovo proklinjanje okrenuti u blagoslovljenje". I tako je to bilo; jer, Bog je vidio strpljivost Davida i izbavio ga od progona njegovog sopstvenog sina Absaloma.

Sigurno se ni list ne pomakne bez volje Božje. Zato kad si u mucu, ne misli kako si mnogo podnosio, niti o onom ko te muči; nego razmisli koliko si za svoje grijehе zaslužan da primiš na ruku od đavola pakla. Vi ste ljuti na ovaj grad što neće da nas primi, niti da nam proda hljeb. Recite mi jesu li ovi ljudi vaši robovi?, jeste li im vi dali ovaj grad?, jeste li im vi dali njihovo žito?, ili jeste li im vi pomogli da ga poženu? Zasigurno ne; jer vi ste stranci u ovoj zemlji, i siromašni ljudi. Šta je onda ta stvar koju govorite?"

Dva učenika odgovoriše: "Gospodaru, mi smo zgriješili; neka Bog imade milosti prema nama".

I Isus odgovori: "Tako budi".

65

Pesah se primaklo kad Isus sa svojim učenicima ode u Jerusalem. I on ode u banju zvanu "Probatika". Kupanje je bilo tako hladno jer je anđeo Božji svaki dan uzburkavao vodu, i ko god je prvi ušao u vodu nakon njenog kretanja, bio je izliječen od svake vrste slabosti. Zato je veliki broj bolesnih osoba ostao pored banje koja je imala pet stubišta. I Isus vidje tamo jednog onemoćenog čovjeka koji je bio trideset osam godina jako bolestan. Nato Isus znajući ovo Božanskom inspiracijom, imao je sažaljenje prema bolesniku, reče mu: "Da li bi ti da ozdraviš?"

Onemoćali odgovori: "Gospodine, ja nemam čovjeka da me stavi u vodu kad je anđeo uzburka, već dok ja dolazim, drugi stupi ispred mene i uđe". Tad Isus podiže svoje oči ka nebu i reče: "Gospode Bože naše, Bože očeva naših, imaj milosti prema ovom nemoćnom čovjeku".

Rekavši ovo Isus reče: "U ime Boga brate budi zdrav; ustani i uzmi svoju ležaljku".

Tad nemoćni ustade, hvalеći Boga, i ponese svoj krevet na svojim ramenima i ode svojoj kući hvalеći Boga.

Oni koji su ga vidjeli povikaše: "Dan sabbata je, nije ti dozvoljeno da nosiš krevet svoj".

On odgovori: "Onaj koji me je ozdravio mi reče: "Podigni svoj krevet i idi svojim putem svojoj kući".

Zatim ga oni upitaše: "Ko je on?"

On odgovori: "Ja ne znam njegovo ime".

Potom, među sobom, rekoše: "To mora da je bio Isus Nazarenac". Drugi rekoše: "Ne, jer on je svetac Božji, a onaj ko je ovo učinio je loš čovjek, jer on je učinio sabbat prekršenim".

I Isus ode u Hram, a veliko mnoštvo mu se približi da čuje njegove riječi; nato su se svećenici jeli od zavistnosti.

66

Jedan od njih mu dođe govoreći: "Dobri gospodaru, ti učiš dobro i istinski; reci mi zato, kakvu će nam Bog nagradu dati?"

Isus odgovori: "Ti me zoveš dobrim, a ne znaš da je samo Bog dobar, kao što reče Job, prijatelj Božji: "Dijete dan staro nije čisto; da, kao što anđeli nisu begriješni pred Bogom". Štaviše on je rekao: "Tijelo privlači grijeh i upija griješnost kao što spužva upija vodu".

Nato su svećenici bili šutljivi, zbunjeni. A Isus reče: "Uistinu, kažem vam, ništa nije opasnije od govora. Jer, Soloman je tako rekao: "Život i smrt su u moći jezika".

I on se okrenu svojim učenicima i reče: "Pripazite se onih koji vas hvale, jer oni vas obmanjuju. Jezikom je Satana blagoslovio naše prve roditelje, ali je jedan bio ishod njegovih riječi. Tako su mudraci Egipta blagoslovili Faraona. Tako je Golijat blagoslovio Filistejce. Tako je četrsto lažnih proroka blagoslovilo Ahaba; međutim, lažna je bila njihova hvala tako da su hvaljeni stradali sa hvaliteljima. Zato je ne bez razloga Bog rekao preko Isaije proroka: "Narode moj, oni koji te blagoslove, varaju te". Jao vama pismoznanci i farizeji; jao vama svećenici i Leviti, jer vi ste pokvarili žrtvu Božiju, tako da oni koji su došli žrtvovati vjeruju da Bog jede kuhano meso, kao čovjek".

67

Jer vi im kažete: "Donesite vaših ovaca, i bikova i janjadi u hram svog Boga, i ne jedite sve, već dajte dio svom bogu od onog šta vam je dao", a ne govorite im o porijeku žrtve, to je za svjedočenje životu datom sinu našeg oca Abrahamu, tako da vjera i poslušnost našeg oca Abrahamu, sa obećanjima koja mu je dao Bog i blagoslovima koji su mu dati, nikad ne trebaju biti zaboravljeni. Ali preko Ezekijela proroka, Bog kaže: "Odstranite od mene te svoje žrtve, vaše su mi žrtve odvratne". Jer primiće se vrijeme kad će se izvršiti ono što je rekao Bog preko Hošea proroka, a rekao je: "Ja ću zvati odabrani narod neodabrani". I kao što on kaže preko Ezekijela proroka: "Bog će sklopiti novi zavjet sa svojim narodom, ne kao zavjet kojeg je dao vašim očevima, kojeg se nisu držali, i On će uzeti od njih srce od kamena i daće im novo srce": a sve ovo će biti jer vi sada ne idete s tim zakonom. I vi imate ključ, ali ne otvarate: rađe blokirate put onima koji bi išli njime".

Svećenik je odlazio da saopći sve prvosvećeniku koji je stajao blizu svetišta, ali Isus reče: "Ostanite, jer ja ću odgovoriti na tvoje pitanje".

68

"Ti me pitaš šta će nam Bog dati u raju. Doista, kažem ti, da oni koji misle o zaradi ne vole svog gospodara, čoban koji ima stado ovaca, kad vidi da dolazi vuk, spremi se da ih brani; nasuprot tome kad plaćenik vidi vuka napušta stado i bježi. Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, da je Bog očeva naših vaš Bog, vi ne biste pomišljali da kažete: "Šta će mi Bog dati?" Nego vi biste rekli, kao što je učinio David, njegov prorok: "Šta ću ja dati Bogu, za ono sve što je dao meni?"

Ja ću vam govoriti parabalama da biste vi razumjeli. Bio jedan kralj koji pored puta nađe čovjeka kojeg su skinuli lopovi, koji su ga smrtno ranili. I on je imao sažaljenje prema njemu i naredio je svojim robovima da ga odnesu u grad i njeguju; oni ovo uradiše marljivo. I kralj uveliko zavoli bolesnog čovjeka, tako da mu on dade sopstvenu ćerku

za brak i učini ga svojim nasljednikom. Sigurno je da je ovaj kralj bio najmilosrdniji; međutim čovjek je tukao robove, prezirao lijeke, zlostavljao svoju ženu, govorio zlo o kralju, učinio da se njegovi vazali pobune protiv njega. I kad bi kralj tražio neku uslugu, on bi imao običaj da kaže: "Šta će mi kralj dati kao nagradu?" Pa kad je kralj ovo čuo, šta je učinio tako bezbožnom čovjeku?"

Oni svi odgovoriše: "Jao njemu, kralj ga je lišio svega i okrutno ga kaznio". Onda reče Isus: "O svećenici i pismoznanci i Farizeji i ti velikosvećenice koji si čuo moj glas, ja vam objavljujem šta je Bog rekao vama preko proroka Isaije: "Ja sam izdržavao robove i veličao ih, ali oni su me prezirali."

ŽKralj je naš Bog, koji je našao Izraela na ovom svijetu punom nevolja, i dao ga zato svojim slugama Josipu, Mojsiju i Aronu, koji su ga njegovali. A naš Bog je začeo takvu ljubav prema njemu, da je On radi naroda Izraelovog uzeo potopiti faraona i uznemirio sto dvadeset kraljeva Kanaanaca i Medjenaca; On mu je dao svoje zakone, čineći ga nasljednikom sve te (zemlje) u kojoj naš narod živi.

Ali kako se ponio Izrael? Koliko mnogo proroka je pobio; koliko je proročanstva zaprljao; kako je on prekršio Zakon Božji: kako su mnogi zbog tog napustili Boga i otišli da služe idole kroz vaš prekršaj. O svećenici! Kako vi obećaćujete Boga načinom svog života! A sad me vi pitate: "Šta će nam Bog dati u raju?" Trebali ste me upitati: Kakva će biti kazna koju će vam Bog dati u paklu, a zatim šta treba da radite za pravo pokajanje, da bi Bog imao milosti prema vama: jer, ja vam ovo mogu reći i za ovaj kraj sam poslat vama".

69

Tako mi Boga živog, pred kojim stojim, vi nećete dobiti od mene pohvalu, nego istinu. Zato vam kažem, pokajte se i okrenite Bogu kao što su činili očevi vaši nakon grijehenja, i ne otvrdnite svoja srca."

Svećenike je spopao bijes zbog ovog govora, ali zbog straha od običnog puka, oni ne rekoše niti riječi.

Isus nastavi govoreći: "O učitelji i pismoznanci, o farizeji, o svećenici, recite mi. Vi želite konje kao vitezovi, ali vi ne želite da idete u rat; vi želite lijepo odijelo kao žene, ali vi ne želite da radete i uzgajate djecu; vi želite plodove polja, a ne želite da obrađujete zemlju; vi želite morske ribe, a ne želite ići da lovite; vi želite čast kao građani, a ne želite teret republike; i vi želite desetinu i prve plodove kao svećenici, ali ne želite da služite Bogu istinski. Šta će onda učiniti Bog sa vama obzirom da vi želite ovdje svako dobro, bez ikakvog zla? Doista, kažem vam da će vam Bog dati mjesto gdje ćete vi imati svako zlo, bez imalo dobra".

Kad je ovo Isus izgovorio, bi mu donešen čovjek opsjednut đavlom, koji nije mogao da govori niti gleda, a bio je lišen i sluha. Nato Isus videći njihovu vjeru, podiže svoje oči k nebu i reče: "Gospode Bože očeva naših, imaj milosti nad ovim bolensim čovjekom i daj mu zdravlje, da bi ovi ljudi ovdje znali da si me Ti poslao".

Rekavši ovo Isus naredi duhu da ode, govoreći: "Uz moć imena Božjeg, Gospoda našeg, odlazi zloduhu iz čovjeka!"

Duh ode i nijemi čovjek progovori i progleda svojim očima. Nato svi bijahu ispunjeni strahom, ali pismoznanci rekoše: "Uz moć Belzebuba, princa domona, on je izbacio demone".

Tad reče Isus: "Svako kraljevstvo podjeljeno protiv sebe, uništava se, i kuća pada na kuću. Ako uz moć Sotone, Sotona bude izbačen, kako će njegovo kraljevstvo opstati? A ako vaši sinovi izbace Satanu sa knjigom koju im je dao Solomon prorok, oni svjedoče da sam ja izbacio Satanu uz Božju moć. Tako mi Boga živog, blesfemija protiv Svetog Duha je bez otkupa na ovome i na drugom svijetu; jer zao čovjek sam sebe proklinje, znajući prokletstvo".

Rekavši ovo Isus izađe iz Hrama. A svjetina ga je veličala, jer, oni su donijeli sve bolesne ljude koje su mogli sabrati, i Isus učinivši molitvu dade svima njihovo zdravlje. Poslije tog dana u Jerusalemu rimski vojnici, djelovanjem Satane počеше da uzbunjuju običan narod govoreći da je Isus Bog Izraelov, koji je došao da posjeti svoj narod.

70

Poslije peaha Isus ode iz Jerusalema i uđe u granice Cezareje Filipi. Poslije toga kad mu je anđeo Gabriel rekao o zavođenju, koje je počeo među svjetinom, on upita svoje učenike, rekavši: "Šta ljudi kažu o meni?"

Oni rekoše: "Neki kažu da si ti Ilija, drugi Jeremija, a mi da si jedan od starih proroka".

Isus upita: "A vi, šta vi kažete da sam ja?"

Petar odgovori: "Ti si Krist, sin Bogov."

Tad Isus bi ljut i s gnjevom ga prekori, rekavši: "Odlazi i napusti me, jer ti si davao i tražiš da učinim prekršaj."

I on preplaši jednaesticu, rekavši: "Jao vama ako ovo vjerujete jer mi je Bog dao veliko prokletstvo protiv onih koji ovo vjeruju".

On je bio rad da odbaci Petra; nato jedanestorica preklinjaše za njega Isusa, koji ga ne odbaci nego ga još jednom prekori, govoreći: "Pazi da nikad više ne kažeš takve riječi, jer će te Bog prokleti!"

Petar zaplaka i reče: "Gospodaru, govorio sam ludo, preklinji Boga da mi On oprost".

Tad reče Isus: "Ako Bog nije htio da se pokaže svom sluzi Mojsiju niti Iliji, kojeg je tako volio, niti bilo kojem proroku, zar ćete misliti da bi se Bog pokazao ovoj bezvjernoj generaciji? Ali, zar ne znate da je Bog stvorio sve stvari iz ničega samo sa jednom riječju, a svi ljudi imaju svoje porijeklo iz komada ilovače? Pa kako će Bog imati sličnost čovjeku? Jao onima koji dopuštaju sebi da ih Satana obmane!"

Rekavši ovo Isus je molio Boga za Petra, jedanestorica i Petar su plakali i govorili: "Tako budi, tako budi, o blagoslovljeni Gospode Bože naš".

Poslije toga Isus ode u Galileju da bi ovo zaludno mišljenje - koje je običan puk počeo da drži o njemu - bilo ugašeno.

71

Pošto Isus dođe u svoju vlastitu zemlju, proširi se kroz čitav region Galileje kako je taj Isus prorok došao u Nazaret. Nato su oni marljivo tražili bolesne i donosili ih njemu, preklinjući ga da bi ih on dotakao svojim rukama. Mnoštvo je bilo tako veliko da je izvjesni bogati čovjek bolestan od paralize, pošto nije mogao biti unešen kroz vrata, dao da se odnese na krov kuće u kojoj je Isus bio i dajući da se krov otkrije, dao da se pomoću čaršafa spusti pred Isusa. Isus je za trenutak stajao u oklijevanju, i onda on reče: "Ne boj se brate, jer su ti tvoji grijesi oprošteni".

Svi su bili uvrijeđeni čuvši ovo i rekoše: "A ko je taj ko oprašta grijeh?"

Tad Isus reče: "Tako mi Boga živog, ja nisam u stanju opraštati grijeh, niti bilo koji čovjek, nego Bog jedini oprašta. Ali, kao sluga Božji, ja mogu da Ga molim za grijeha drugih: i tako sam Ga molio za ovog bolesnog čovjeka i ja sam siguran da je Bog čuo moju molitvu. Zato da biste vi mogli znati istinu, ja kažem ovom bolesnom čovjeku: "U ime Boga očeva naših, Boga Abrahama i njegovih sinova, ustani izliječen!" A kad Isus ovo reče, bolesnik ustade izliječen i slaviše Boga.

Zatim je puk preklinjao Isusa da moli Boga za bolesne koji su stajali vani. Nato Isus izađe k njima i podigavši svoje ruke reče: "Gospode Bože vojski, Bože živi, Bože sveti koji nikad nećeš umrijeti; imaj milosti nad njima!" Nato svi odgovoriše: "Amen". Kada je ovo bilo rečeno, Isus položi svoje ruke na bolesni narod, i oni svi primiše svoje zdravlje.

Tad su slavili Boga, govoreći: "Bog nas je pohodio svojim prorokom, a poslao nam je Bog velikog proroka".

72

Noću je Isus tajno razgovarao sa svojim učenicima govoreći: "Uistinu, kažem vam da Satana želi da vas rasije kao pšenicu; ali ja sam molio Boga za vas, i od vas neće stradati niko, izuzev onog ko mi sprema zamke". On ovo reče o Judi, jer mu je anđeo Gabriel rekao kako je Juda imao posla sa svećenicima, i ispriča im sve šta je Juda govorio.

Sa suzama se primaće Isusu onaj koji ovo piše, govoreći: “O gospodaru, reci mi, ko je taj ko bi te izdao?”

Isus odgovori, rekavši: “O Barnaba, ovo nije trenutak za tebe da ga znaš, ali hrđa će se sam otkriti uskoro, jer ja ću otići sa svijeta”.

Tad zaplakaše apostoli, govoreći: “O gospodaru, zašto ćeš nas napustiti? Mnogo je bolje kad bi mi pomrli, nego da nas ostaviš!”

Isus odgovori: “Ne uznemiravajte svoja srca, niti budite strašljivi: jer ja vas nisam stvorio, nego će Bog naš stvoritelj, koji vas je stvorio, zaštititi vas. Što se mene tiče, ja sam sad došao na svijet da pripremim put za Poslanika Božjeg koji će svijetu donijeti spas. Ali pazite da ne budete obmanuti, jer će doći mnogi lažni proroci, koji će uzeti moje riječi i zatrovati moje Evanđelje”.

Tad reče Andrija: “Gospodaru, reci nam neki znak, da bi ga mi znali”.

Isus odgovori: “On neće doći u vaše vrijeme, nego će doći izvjestan broj godina poslije vas, kad moje Evanđelje bude poništeno tako da će biti jeva trideset vjernika. U to vrijeme će Bog imati milosti nad svijetom i tako će On poslati svog Poslanika, nad čijom glavom će počivati bijeli oblak, na osnovu čega će on biti poznat kao jedan od odabranika Božjih, i pomoću njega će se manifestovati svijetu. On će doći sa velikom moći protiv bezbožnika, i uništiće idolopoklonstvo na zemlji. To me raduje što će kroz njega naš Bog biti poznat i slavljen, i pokazće se da sam ja bio istina; i on će izvršiti osvetu nad onima koji budu rekli da sam ja više od čovjeka. Uistinu, kažem vam da će Mjesec bdjeti nad snom njegovim u njegovom djetinjstvu, a kad on odraste, on će ga uzeti u svoje ruke. Neka se svijet pripazi da ga ne odbaci, jer on će pobiti idolopoklonike, jer mnogo ih je pobio Mojsije sluga Božiji i Jošua, koji nije poštedito gradove koje su spalili i poklali djecu; jer na staru ranu neko stavlja vatru.

On će doći sa istinom mnogo jasnijom od one svih proroka i prekoraćće onog ko se bude služio gomilanjem. Kule grada našeg oca će pozdravljati jedna drugu od zadovoljstva: i tako kad se bude vidilo da idolopoklonstvo pada na zemlju i ja budem priznat čovjekom kao i drugi

ljudi, uistinu kažem vam da Poslanik Božji dolazi”.

73

Uistinu, kažem vam, ovo vas Satana iskušava da li ste prijatelji Božji - jer niko ne napada svoje vlastite gradove - kad bi Satana imao svoju volju nad vama on bi vas pustio da otplovite u vlastito zadovoljstvo; ali pošto on zna da ste vi njemu neprijatelji on će učiniti svako nasilje da bi učinio da stradate. Ali, vi se ne bojte, jer on će biti protiv vas kao pas koji je svezan lancem, jer je Bog čuo moju molitvu”. Ivan reče: “O gospodaru, ne samo za nas, nego za one koji će vjerovati Evanđelje, reci nam kako stari iskušavatelj vrebja čovjeka”.

Isus odgovori: “Taj zloča iskušava čovjeka na četiri načina. Prvi je kad on iskušava sobom, sa mislima. Drugi je kad on iskušava riječima i djelima putem svojih slugu; treći je kad on iskušava lažnom dogmom; četvrti je kad on iskušava lažnim vizijama. Pa kako čovjek treba biti oprezan, to više što on ima u svojoj naklonosti tijelo čovjeka, koje voli grijeh kao što onaj ko ima groznicu, voli vodu. Uistinu, kažem vam, da ako se čovjek boji Boga, on će imati pobjedu nad svim, kao što kaže David Njegov prorok: “Bog će dati nad tebe svoje anđele, koji će čuvati tvoje puteve, tako da davo neće učiniti da se spotakneš. Hiljadu će pasti na tvoju lijevu ruku, a deset hiljada na tvoju desnu ruku, tako da ti oni neće prići blizu”.

Nadalje, naš Bog nam je s velikom ljubavlju obećao preko istog Davida, da će nas čuvati, rekavši: “Ja vam dajem razum koji će vas učiti; a na tvojim putevima kojima ćeš ići, Ja ću dati da Moje oko počiva nad tobom”.

Ali šta ću ja reći? On je rekao preko Isaije: “Može li majka zaboraviti dijete svoje utrobe? Nego, kažem ti, da kad te ona zaboravi, ja te neću zaboraviti”.

Recite mi onda, ko će se plašiti Satane imajući čuvanje anđela i zaštitu Boga živog? Ipak, potrebno je, kao što kaže prorok Solomon da “Ti moj sine, koji si došao da se bojiš Gospoda, pripremiš svoju dušu za iskušenje”. Uistinu kažem vam, da čovjek treba da čini kao što radi bankar koji pregleda novac, da ispituje

svoje misli, da ne zgriješi protiv Boga svog stvoritelja".

74

"Bilo je a i ima na svijetu ljudi koji ne misle na grijeh; koji su u najvećoj pogrešci. Recite mi kako je zgriješio Satana? Sigurno je da je on zgriješio u mišljenju da je on vrijedniji od čovjeka. Solomon je zgriješio u mišljenju da pozove sva Božija stvorenja na gozbu, našto ga je riba ispravila pojedavši sve šta je on pripremio. Zato je ne bez razloga rekao David naš otac da "Ući u nečije srce postavlja čovjeka u dolinu suza". I zato više Bog preko Isije svog proroka, rekavši: "Nosite svoje zle misli od mojih očiju". A s kojim ciljem kaže Solomon: "Potpunim čuvanjem, čuvaj svoje srce"? Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, sve je rečeno protiv zlih misli kojima se čini zlo, jer bez mišljenja je nemoguće zgriješiti. Pa recite mi, kad poljodjelac sadi vinograd, da li on sadi biljke duboko? Sigurno da. Isto tako radi Satana, koji pri usađivanju grijeha ne staje u oku niti uhu, nego prolazi u srce, koje je Božija kuća. Kao što je On govorio preko Mojsija svog sluge, rekavši: "Ja ću boraviti u njima, da bi oni mogli ići mojim zakonom".

Pa recite mi, ako bi vam kralj Herod dao kuću da u njoj čuvate ono šta on želi, bili ste vi dopustili Pilatu njegovom neprijatelju da uđe ili da smjesti u nju svoje stvari? Sigurno ne. Koliko manje biste trebali dopustiti Satani da uđe u vaše srce ili da stavi svoje misli u njega, obzirom da je naš Bog dao vama vaša srca na čuvanje, koja su njegovo boravište. Primjetite zato, da bankar gleda svoj novac, da li je lik Cezarov pravi, da li je srebro dobro ili lažno, ili da li je potrebne težine: zato ga on mnogo prevrće u ruci. Ah, ljudi svijete! Kako si ti obazriv u svom poslu, tako da ćeš ti na dan posljednji koriti i suditi Božje sluge za bezbrižnost i nemarnost, jer bez sumnje su tvoje sluge obazrivije od slugu Božjih. Reci mi onda, ko je taj ko pregleda misao, kao bankar srebrenu kovanicu? Sigurno niko".

75

Tad reče Jakov: "O gospodaru, kako je pregledanje misli slično (onom od) kovanice?"

Isus odgovori: "Dobro srebro u misli je pobožnost, jer svaka bezbožna misao dolazi od đavola. Pravi lik je primjer svetaca i proroka koje mi treba da slijedimo; a težina misli je ljubav prema Bogu prema kojoj sve treba da je urađeno. Zato će neprijatelj donijeti bezbožne misli protiv vaših susjeda, (misli) prilagođene svijetu da iskvari tijelo, (misli) zemaljske ljubavi za kvarenje ljubavi prema Bogu".

Bartolomeo upita: "Šta mi treba da radimo da bismo malo mislili, a da ne bismo pali u iskušenje?"

Isus odgovori: "Za vas su potrebne dvije stvari. Prva je da mnogo radite, a druga je da malo govorite: jer besposlenost je lavabo u koji se skuplja svaka nečista misao, a previše govora je sunder koji upija poročnosti. Potrebno je zato, ne samo da vaš rad drži zaokupljenim vaše tijelo, nego i da duša bude okupirana molitvom. Jer ona nikad ne treba da prestane s molitvom.

Navešću vam jedan primjer: Bio jedan čovjek koji je slabo plaćao, zbog čega niko ko ga je znao nije htio da ide obrađivati njegova polja. Nato je on kao zao čovjek rekao: "Otići ću na trg da nađem besposlene koji ništa ne rade, i zato će doći da obraćuju moj vinograd". Ovaj čovjek je otišao iz svoje kuće i našao mnoge strance koji su u besposlici stajali i nisu imali novac. S njima je on govorio i odveo ih u svoj vinograd. Ali zaista niko ko ga je znao i radio posao za njega, nije otišao tamo.

"On je satana, taj koji plaća slabo; jer on daje posao, a čovjek prima za to vječne vatre u njegovoj službi. Zato je on izišao iz raja i ide da traži radnike. Sigurno on uzima za svoje poslove one koji stoje u besposlici ma ko oni bili, ali daleko više onih koji ga ne znaju. Nikako nije dovoljno za nekoga da zna zlo, da bi ga izbjegao, nego treba da radi dobro da bi ga prevazišao".

76

“Navešću vam za to primjer. Bio jedan čovjek koji je imao tri vinograda, koje je izdao trojici poljodjelaca. Zbog toga što prvi nije znao kako da obrađuje vinograd, vinograd je rodio samo lišćem. Drugi je učio trećeg kako se loza uzgaja; i on je dobro slušao njegove riječi; i on je obrađivao svoj kako mu je rekao, tako da je vinograd treći put urodio mnogo. Ali drugi je ostavio svoj vinograd neobrađen, trošeći svoje vrijeme jedino u govoru. Kad je došlo vrijeme da se plati renta vlasniku vinograda, prvi reče: “Gospodaru, ja ne znam kako tvoj vinograd treba da se obrađuje: zato ja nisam dobio nikakav plod ove godine”.

Gospodar odgovori: “O budalo, zar sam živis na svijetu pa nisi tražio savjet mog drugog vinogradara, koji dobro zna kako se obrađuje zemlja? Sigurno je da ćeš mi platiti”.

Rekavši ovo on ga osudi da radi u zatvoru dok ne plati svom gospodaru, koji pokrenut sažaljenjem u svojoj jednostavnosti, oslobodi ga, govoreći: “Odlazi, jer ja neću da ti više radiš u mom vinogradu; za tebe je dosta da ti ja dam tvog dug”.

Drugi dođe, kojem gospodar reče: “Dobrodošao moj vinogradaru! Gdje su plodovi koje mi duguješ? Sigurno je obzirom da ti znaš kako se potkresuje loza, da je vinograd kojeg sam ti unajmio urodio mnogim plodom”.

Drugi dogovori: “O gospodaru, tvoj vinograd je zaostao jer ja nisam potkresao drvo niti obradio tlo, pa vinograd nije donio plod, tako da ja ne mogu da ti platim”.

Nato gospodar pozva trećeg i s čuđenjem reče: “Ti reče meni da te je ovaj čovjek, kojem sam ja iznajmio drugi vinograd, naučio perfektno da obrađuješ vinograd koji sam ti iznajmio. Kako je onda moguće da vinograd koji sam njemu iznajmio, nije donio plod, obzirom da je to sve jedno tlo?”

Treći odgovori: “Gospodaru, loza se ne uzgaja samo pričom, već on mora da oznoji košulju svaki dan ko hoće da mu donese plod. A kako će vinograd tvog vinogradara donijeti

plod o gospodaru, ako on ne radi ništa nego samo gubi vrijeme pričajući? Sigurno je, o gospodaru, da je on sproveo u djelo svoje vlastite riječi - (dok) sam ja koji ne mogu toliko govoriti dao tebi rentu za dvije godine, a on bi ti dao rentu vinograda za pet godina”.

Gospodar je bio gnjevan i reče s prezirom vinogradaru: “I tako si ti obavio veliki posao time što nisi sjekao drvo i izravnavao vinograd zbog čega postoji dug prema tebi, velika nagrada!” I pozvavši svoje sluge on dade da ga isprebijaju bez ikakve milosti. A zatim ga on stavi u zatvor pod prismotrom okrutnog sluga koji ga je tukao svaki dan, i nikad nije htio da ga pusti na molitve njegovih prijatelja”.

77

“Uistinu, kažem vam da će mnogi na Sudnji dan reći Bogu: žGospode, mi smo propovijedali i poučavali tvojim zakonom. Protiv njih će čak kamenje vikati, govoreći: “Kad ste propovijedali drugima, vi ste vlastitim jezicima prokleli sebe, o činioci nepravde”.

“Tako mi Boga živog”, reče Isus, “onaj ko zna istinu, a radi kontra, biće kažnjen tako teškom kaznom da će čak i Satana imati sažaljenje prema njemu. Recite mi onda, je li nam naš Bog dao zakon za znanje ili na djelanje? Uistinu, kažem vam, da svo znanje ima za kraj onu mudrost koja čini sve što zna.

“Recite mi, ako neko sjedi za stolom i svojim očima opazi delikates mesa, ali rukama svojim odabere nečiste stvari i pojede ih, zar nije on lud?”

“Da, sigurno”, rekoše učenici.

Onda Isus reče: “O ludače mimo svih ludaka si ti o čovječe, što svojim shvatanjem znaš nebesa, a rukama svojim odabireš zemlju; sa svojim shvatanjem spoznaješ Boga, a sa svojom ljubavlju želiš svijet; svojim razumom spoznaješ zadovoljstva raja, a svojim djelima odabireš nevolje pakla. Hrabri vojnik koji ostavlja mač i nosi korice da se bori! Pa zar ne znate da onaj koji ide noću želi svjetlo, ne samo da vidi svjetlo, nego da vidi dobar put, da bi on sigurno prošao u svratište? O jadni svijete, budi hiljadu puta prezren!, naš Bog je preko svojih

svetih proroka uvijek htio da ga obdari da zna kojim putem ići u svoju zemlju i svoj počinak: ali ti nevaljalče, ne samo što ne želiš ići, već što je gore, prezireš svjetlost! Istinita je poslovice o kamilu da ona ne voli bistru vodu da pije, jer ona ne želi da vidi svoje sopstveno ružno lice. Tako čini bezbožnik koji radi loše; jer on mrzi svjetlost, da se ne bi znali njegovi zli poslovi. Ali, onaj ko prima mudrost, i ne samo da ne radi dobro, već, što je gore, upošljava je za zlo - sličan je onom ko koristi darove kao instrument da ubije darodovca."

78

"Uistinu, kažem vam da Bog nema sažaljenja prema padu Satane, ali je (imao sažaljenje) prema padu Adama. Neka vas zadovolji da znate nesrećno stanje onog ko zna dobro a čini zlo."

Potom reče Andrija: "O gospodaru, dobra je stvar napustiti učenje, kao i ne zapasti u takvo stanje."

Isus odgovori: "Ako je svijet dobar bez sunca, čovjek bez očiju, duša bez razumijevanja, onda je dobro ne znati. Doista, kažem vam, kruh nije tako dobar za privremeni život, kao učenje za vječni život. Zar ne znate da je načelo Božije da se uči? Jer, tako kaže Bog: "Pitaj svoje starije i oni će te poučiti". A u zakonu Bog kaže: "Neka moja načela budu pred tvojim očima i kad ti sjediš i kad ti hodaš, i stalno razmišljaj o tome". Da li je onda dobro ne učiti, sad možete znati. Oh, nesrećnog onog ko prezire mudrost, jer on je siguran da će izgubiti vječni život".

Jakov odgovori: "O Gospodaru, mi znamo da Job nije učio od gazde, niti Abraham; ipak su oni postali sveci i proroci".

Isus odgovori: "Uistinu, kažem vam, da onaj ko je u mladoženjinoj kući ne treba biti pozvan na svadbu, jer on stanuje u kući gdje se svadba održava; nego oni koji su daleko od kuće. Pa zar ne znate da su proroci Božji u kući Božje naklonosti i milosti, i tako se Zakon Božji manifestirao u njima: kao što David otac naš kaže o ovoj stvari: "Zakon Boga njegovog je u

njegovom srcu; zbog toga njegova staza neće biti raskopana".

Uistinu, kažem vam da naš Bog nije pri stvaranju čovjeka stvorio ga samo pravednog, nego je umetnuo u njegovo srce svjetlost, koja će mu pokazati da je to pogodno za služenje Bogu. Zato, ako ovo svjetlo bude zatamnjeno poslije grijeha, ono joj nije ugašeno. Jer, svaki narod ima ovu želju da služi Bogu, premda su oni izgubili Boga i služe krivim i lažnim bogovima.

U skladu stim potrebno je da čovjek bude poučen o prorocima Božjim, jer, oni su imali jasno svjetlo da pouče putu za raj, zemlji našoj, služeći Bogu dobro: kao što je potrebno da onaj čije su oči presahle bude vođen i pomognut".

79

Jakov upita: "A kako će nas poučiti proroci ako su mrtvi, i kako će biti poučen onaj koji nema znanje o prorocima?"

Isus odgovori: "Njihovo učenje je zapisano, tako da ga treba studirati, jer (zapisano) je tebi, od proroka. Uistinu, zaista, ja vam kažem da onaj ko prezire proročanstvo, ne prezire samo proroka, već takođe prezire Boga koji je poslao proroka. A što se tiče onih koji ne znaju proroka, kao što su narodi, ja vam kažem, ako tamo u tim područjima bude živio ikakav čovjek onako kako mu bude pokazivalo njegovo srce, ne čineći drugima ono što on ne bi primio od drugih i dajući susjedu svom ono šta bi primio od drugih, takav čovjek neće biti zaboravljen od milosti Božje. Zato će mu Bog na smrti, ako ne prije, pokazati i dati mu svoj znak sa milosrđem. Možda vi mislite da je Bog dao zakon iz ljubavi za zakonom? Sigurno je da ovo nije tačno nego je Bog dao zakon da bi čovjek činio dobro za ljubav Božju. I tako, ako Bog nađe čovjeka koji za ljubav Njegovu radi dobro, hoće li ga On možda prezreti? Nikako, naprotiv, rađe će ga voljeti više od onih kojima je dao zakon. Navešću vam za to jedan primjer: bio jedan čovjek koji je imao velike posjede i na svojoj teritoriji je imao pustinjsko tlo gdje je rađao samo korov. I tako, kako je jednog dana šetao tom pustarom, on među tim biljkama bez

plodova nađe biljku koja je imala delikates plodove. Nato ovaj čovjek reče: "Pa kako ova biljka ovdje rađa tako delikatesnim plodovima? Sigurno neću dati da bude posječena i stavljena na vatru sa ostalima". I pozvavši svoje slugu on ih natjera da je iskopaju i posade u njegov vrt. Isto tako će, kažem vam, naš Bog sačuvati od buktnja vatre pakla one koji rade pravedno, ma ko oni bili".

80

"Reci mi gdje je stanovao Job ako ne u Uzu među idolopoklonicima? A u vrijeme potopa, kako piše Mojsije? Reci mi. On reče: "Noa je zaista našao milost kod Boga". Naš otac Abraham je imao oca bez vjere, jer, on je pravio i obožavao lažne idole. Lot je boravio među najporočnijim ljudima na Zemlji. Daniel je kao dijete sa Hananijem, Azarjom i Mišaelom bio uzet kao zarobljenik kod Nabukadonosora na takav način da su oni imali samo dvije godine kad su uzeti i oni su bili odgajani među mnoštvom idolopokloničkih sluga. Tako mi Boga živog, kao što vatra sagara suhe stvari i pretvara ih u vatru ne čineći razliku između masline, čempresa i palme, isto tako naš Bog ima milost prema svakom ko pravo radi, ne čineći razliku između Jevreja, Skita, Grka, ili Ismaelite. Ali, ne zaustavi svoje srce tu, o Jakove, jer gdje je Bog poslao svog proroka trebaš potpuno poreći svoj sud i slijediti proroka i ne reći: "Zašto on tako govori?" "Zašto on tako zabranjuje i naređuje?", nego reci: "Tako Bog hoće. Tako Bog naređuje". Pa šta je rekao Bog Mojsiju, kad je izrael prezirao Mojsija?" "Oni ne prezirahu tebe, već prezreše mene".

"Uistinu kažem vam, da čovjek treba da potroši svo vrijeme svog života ne u učenju kako da govori ili čita, nego u učenju kako da čini dobro. Pa reci mi, koji je to sluga Herodov koji ne bi učio da mu udovolji, služeći mu usrdno? Teško svijetu što uči samo da udovolji tijelu koje je ilovača i izmet, a ne izučava nego zaboravlja službu Bogu koji je stvorio sve stvari, koji je blagoslovljen zauvijek".

81

"Reci mi, bili to bio veliki grijeh svećenika, da su oni, kad su nosili kovčeg zavjeta Božjeg, pustili ga da ispane na zemlju?"

Učenici zadrhtaše čuvši ovo, jer, oni su znali da je Bog ubio Uzaa što je pogrešno dodirnuo kovčeg Božji. I oni rekoše: "Takav grijeh bi bio nateži".

Onda reče Isus: "Tako mi Boga živog, veći je grijeh zaboraviti riječ Božju kojom je on načinio sve stvari, kojom ti On nudi vječni život".

Rekavši ovo Isus učini molitvu; a poslije svoje molitve on reče: "Sutra moramo preći u Samariju jer mi je tako rekao sveti anđeo Božji".

Jednog dana u rano jutro Isus stiže blizu bunara kojeg je napravio Jakov i dao ga Josipu svom sinu. Nato Isus bivši izmoren putom, posla svoje učenike u grad da kupe hranu. I tako on sjede pored bunara, na kamen bunarski. I gle, žena Samaritanka dolazi na bunar da izvuče vodu.

Isus reče ženi: "Daj mi da se napijem." Žena odgovori: "Pa zar te nije stid da ti obzirom da si Hebrej, iščeš od mene da piješ, koja sam žena Samaritanka?"

Isus odgovori: "O ženo, da ti znaš ko je taj koji traži od tebe da pije, možda bi ti pitala njega da piješ."

Žena upita: "Pa kako bi mi ti dao da pijem, obzirom da ti nemaš suda da izvlačiš vodu niti užeta, a bunar je dubok?"

Isus odgovori: "O ženo, ko god pije vodu ovog bunara žed mu se ponovo javlja, a ko god pije vodu koju mu ja dadnem, nema više žedi; nego onima koji imaju žed, daj njima da piju, tako da oni odu u vječni život".

Tad reče žena: "O gospodaru, daj mi te tvoje vode".

Isus reče: "Idi pozovi svog muža, i ja ću vam oboma dati da pijete."

Žena reče: "Ja nemam muža".

Isus odgovori: "Pa jesi li rekla istinu, jer ti si imala petoricu muževa, a onaj kojeg sad imaš, nije tvoj muž".

Žena bješe zapanjena čuvši ovo, i reče: "Gospodaru, sad vidim da si prorok; reci mi zato ja molim: Hebreji obavljaju molitvu na brdu Cionu u Hramu sagrađenom od Solomana u Jerusalemu, i kažu da ondje i nigdje više (ljudi) ne nalaze naklonost i milost Božju. A naš narod obožava na tim planinama i kaže da samo na planinama Samarije treba da se obavlja obožavanje. Ko su pravi obožavatelji?"

82

Tad Isus uzdahnu i zaplaka, rekavši: "Teško tebi Judeja, jer ti slaviš govoreći: ŽHram Gospodnji, Hram Gospodnjiž, a živiš kao da nema Boga, sasvim predata zadovoljstvima i dobicima svijeta; jer ova će te žena na Dan sudnji osuditi na pakao; jer ova žena traži da nauči slavu i milost pred Bogom".

I okrećući se ženi reče: "O ženo, vi Samaritanci obožavate ono šta vi ne znate, a mi Hebreji obožavamo ono što mi znamo. Uistinu, kažem ti da je Bog Duh istine, i tako u duhu i u istini On mora biti obožavan. Jer, obećanje Božje je učinjeno u Jerusalemu, u Hramu Solomonovu, a ne drugdje. Ali, vjeruj mi, doći će vrijeme da će Bog dati svoju milost u drugom gradu i biće u svakom mjestu moguće obožavati Ga u istini. A Bog će u svakom mjestu primiti istinsku molitvu s milošću".

Žena reče: "Mi čekamo Mesiju; kad on dođe on će nas poučiti".

Isus upita: "Znaš li ti ženo da Mesija mora doći?"

Ona odgovori: "Da gospodaru".

Tad se Isus obradova i reče: "Koliko ja vidim, o ženo, ti si vjernica; znaj onda da će u vjeri Mesije biti spašen svako ko je odabranik Božji; zato je potrebno da ti znaš za dolazak Mesijin."

Žena reče: "O gospodaru, možda si ti Mesija".

Isus odgovori: "Ja sam naravno poslan domu Izraelovom kao prorok spasa; ali, poslije mene će doći Mesija poslan od Boga čitavom

svijetu; za njega je Bog stvorio svijet. A onda će po čitavom svijetu Bog biti obožavan i milost primana toliko da će godina jubileja, koja sad dolazi svakih sto godina, biti od strane Mesije reducirana na svaku godinu u svakom mjestu". Tad žena ostavi svoju kofu i otrča u grad da objavi sve šta je čula od Isusa.

83

Dok je žena razgovarala s Isusom, dođoše njegovi učenici i čudiše se da Isus govori tako sa ženom. Ipak mu nijedan ne reče: "Zašto ti tako govoriš sa ženom Samaritankom?"

Poslije, kad žena ode, oni rekoše: "Gospodaru, dođi i jedi".

Isus reče: "Ja moram jesti drugu hranu."

Tad rekoše učenici jedni drugima: "Možda je neki putnik pričao sa Isusom i otišao da mu nađe hranu". I oni upitaše onog koji ovo piše, rekavši: "Je li ovdje bio iko, o Barnaba, ko bi mogao donijeti hranu Gospodaru?"

Tad odgovori onaj koji (ovo) piše: "Ovdje nije bio niko drugi osim žene koju ste vidjeli, koja je donijela ovu praznu posudu da je napuni vodom". Tad učenici stajahu zapanjeni čekajući rezultat Isusovih riječi. Nato reče Isus: "Vi ne znate da je prava hrana izvršavanje volje Božje; jer nije hljeb taj koji održava čovjeka, daje mu život, već prije riječ Božja, njegovom voljom. I tako, zbog ovog razloga sveti anđeli ne jedu, nego žive hranjeni samo voljom Božjom. I tako smo mi, Mojsije i Ilija i još drugi, bili četrdeset dana i četrdeset noći bez ikakve hrane".

I podigavši svoje oči, Isus reče: "Koliko je do žetve?"

Učenici odgovoriše: "Tri mjeseca".

Isus reče: "Pogledajte sad kako je planina bijela od zrna; uistinu ja vam kažem da će danas biti velika žetva obavljena". I on tad pokaza na mnoštvo onih koji su došli da ga vide. Jer, žena kada je došla u grad, pokrenula je čitav grad, govoreći: "O ljudi dođite i vidite novog proroka poslanog od Boga domu Izraelovom"; i ona im je ispričala sve šta je čula od Isusa. Kad su oni došli tamo, oni preklinjaše Isusa da boravi s njima; i on uđe u grad i ostade tu dva dana,

liječeći sve bolesne i poučavajući o kraljevstvu Božjem.

Onda građani rekoše ženi: “Mi više vjerujemo u njegove riječi i čuda, nego u ono šta ti kažeš; jer on je svakako jedan sveti Božiji, prorok poslat za spas onih koji će mu vjerovati”.

Nakon ponoćne molitve učenici se primakoše Isusu, i on im reče: “Ova će noć biti u vrijeme Mesije, poslanika Božjeg, jubilej svake godine - koja sada dolazi svakih sto godina. Zato ja neću da mi spavam, nego učinimo molitvu, saginjući svoje glave stotinu puta, odajući počast Bogu našem, Moćnom i Milostivom, koji je blagoslovljen zauvijek, i zato svaki put recimo: ”Ja priznajem Tebe, našeg Boga jedinog, koji nisi imao početka, niti ćeš ikada imati kraj; jer si svojom milošću svim stvarima dao njihov početak, a tvojom pravdom, Ti ćeš svima dati njihov kraj; to nema sličnosti s ljudima, jer u tvojoj beskrajoj dobroti, Ti nisi podvrgnut kretanju niti ikakvom slučaju. Imaj milosti nad nama, jer ti si stvorio nas, a mi smo djela Tvoje ruke”.

84

Učiniвши molitvu Isus reče: “Zahvalimo Bogu što nam je ove noći dao veliku milost; zato što je On dao da se vrati vrijeme koje mora proći u ovoj noći u kojem smo mi obavili molitvu zajedno sa Poslanikom Božjim. A ja sam čuo njegov glas”.

Učenici su se mnogo radovali čuvši ovo i rekoše: “Gospodaru pouči nas nekim načelima ove noći”.

Tad Isus reče: “Jeste li ikada vidjeli balegu pomješana sa balzomom?”

Oni odgovoriše: “Ne gospodaru, jer niko nije tako lud pa da uradi tu stvar”.

“Pa kažem vam da je bilo na svijetu većih ludaka”, reče Isus, “jer su oni službu svijeta miješali sa Božjom službom. Tako su mnogi bezgriješnog života bili prevareni od Satane, i dok su se molili upleo im je posao svijeta, nakon čega su oni postali u to vrijeme odvratni pred Bogom. Recite mi, kad se vi perete za molitvu, da li pazite da vas ne dotakne nikakva nečista

stvar? Da, svakako. Ali, šta vi radite kad obavljate molitvu? Vi perete svoju dušu od grijeha milošću Božjom. Da li biste onda htjeli dok obavljate molitvu, govoriti o stvarima svijeta? Pazite da tako ne radite, jer svaka riječ ovosvjetska postaje izmet đavolov na duši onog ko govori”.

Tad drhtaše učenici, jer je on govorio sa žarom duha, i oni rekoše: “O gospodaru, šta ćemo raditi, ako, dok mi budemo obavljali molitvu, dođe prijatelj da govori s nama?”

Isus odgovori: “Pustite ga da čeka i završite molitvu”.

Bartolomeo reče: “Ali šta ako on bude uvrijeđen i ode svojim putem, kad vidi da ne govorimo s njim?”

Isus odgovori: “Ako se uvrijedi, vjerujte mi da on nije vaš prijatelj niti vjernik, nego prije nevjernik i sljedbenik Satane. Recite mi, ako vi odete da govorite sa konjušarem Herodovim i nadete ga kako govori Herodu na uši, bili biste bili uvrijeđeni ako vas prisili da čekate? Sigurno ne; nego bi vam bilo prijatno da vidite svog prijatelja u milosti kralja. Je li ovo istina?”, reče Isus.

Učenici odgovoriše: “Najistinitije”.

Tad reče Isus: “Uistinu, kažem vam da svako kad se moli govori s Bogom. Da li je onda pravo da vi ostavite govor s Bogom, da biste govorili s čovjekom? Je li pravo da vaš prijatelj iz ovog razloga bude uvrijeđen, zato što vi imate više poštovanja prema Bogu, nego prema njemu? Vjerujte mi, ako on bude uvrijeđen kad bude morao čekati, on je dobar sluga đavolov. Jer đavo želi da Bog bude zaboravljen za ljude. Tako mi Boga živog, u svakom dobrom poslu, onaj koji se boji Boga treba da odvoji sebe od ovosvjetskih poslova, tako da ne pokvari dobro djelo.”

85

“Ako čovjek radi loše ili govori loše, ako neko ide da ga popravi i spriječi takav rad, šta radi takav pojedinac?”, upita Isus. Učenici

odgovoriše: “On čini dobro, jer on služi Bogu koji uvijek traži zabranu zla, kao što Sunce uvijek traži otklanjanje mraka”. Isus reče: “A ja vam kažem suprotno da kad neko radi dobro i govori dobro, ko god traži da ga spriječi pod nekim izgovorom da nije bolje on služi đavola, štaviše, on postaje njegov suparnik. Jer davo ne ide nizaćim drugim osim da spriječi svaku dobru stvar. Pa šta ću vam ja sada reći? Ja ću vam reći kao što je rekao Solomon prorok, svetac, i prijatelj Božji: “Od hiljadu koje vi znate, jedan će vam biti prijatelj”. Tad reče Matfej: “Onda nećemo biti u stanju da volimo jedni druge”. Isus odgovori: “Uistinu, kažem vam da vam nije dozvoljeno da mrzite išta sem grijeha tako da ne možete čak mrziti ni Satanu kao Božje stvorenje, već prije kao neprijatelja Božjeg. Znate li zašto? Ja ću vam reći; zato što je on Božje stvorenje, a sve šta je Bog stvorio, je dobro i savršeno. Zato, ko mrzi stvorenje, mrzi i stvoritelja. Ali, prijatelj je stvar u jednini koja se ne pronalazi lahko, a lahko gubi. Jer prijatelj neće dopustiti proturječje protiv onog kog jako voli. Pazite, budite oprezni, i ne izaberite za prijatelja onog ko ne voli onog kog vi volite. Znate li vi šta prijatelj znači? Prijatelj ne znači ništa drugo do, doktor duše. I tako, kao što čovjek rijetko pronalazi dobrog doktora koji poznaje bolest i zna da na nju primjeni lijek, tako su takođe rijetki prijatelji koji znaju nedostatke i znaju kako voditi dobru. Ali u tome je zlo što postoje mnogi koji imaju prijatelje koji se pretvaraju da ne vide greške svojih prijatelja; drugi ih opravdavaju; drugi ih brane sa ovozemaljskim izgovorom i što je gore, postoje prijatelji koji pozivaju i pomažu svojim prijateljima da griješe, čiji kraj će biti sličan njihovom nitkovstvu. Pazite da ne uzmete takve ljude za prijatelje, jer su oni zaista neprijatelji i ubice duše”.

86

“Neka tvoj prijatelj bude takav: kao što on hoće da tebe ispravi, tako neka i on primi ispravku; i kao što on želi da ti napustiš sve za ljubav Božju, isto tako neka ga opet zadovolji što ga ti ostaviš zbog službe Bogu.

Ali, recite mi, ako čovjek ne zna kako da voli Boga, kako će on znati da voli sebe i kako će on znati da voli druge - ne znajući kako da voli sebe? Zasigurno je ovo nemoguće. Zato kad ti odabereš sebi nekog za prijatelja (jer je krajnje siromah onaj ko uopšte nema prijatelja) gledaj da prvo razmotriš, ne njegov lijep rad, ne njegov fin rod, ne njegovu lijepu familiju, ne njegovu lijepu kuću, ne njegovo lijepo odijelo, ne njegovu finu ličnost, niti njegove lijepe riječi - jer ćeš lahko biti obmanut. Nego gledaj koliko se on boji Boga, koliko on prezire ovozemaljske stvari, koliko on voli dobra djela, i iznad svega koliko on mrzi svoje sopstveno tijelo, i tako ćeš ti lahko naći pravog prijatelja: ako će se on iznad svega bojati Boga, i prezirati taštine svijeta; ako će on biti uvijek okupiran u dobrim djelima i mrziti svoje sopstveno tijelo kao okrutnog neprijatelja. A nećeš voliti takvog prijatelja na takav način da sva tvoja ljubav ostane u njemu, jer (tako) ćeš ti biti idolopoklonik. Nego, voli ga kao dar koji ti je Bog dao, jer će tako Bog ukrasiti (njega) blagodat velikom. Uistinu, kažem vam, da onaj ko je našao pravog prijatelja - našao je jedno od zadovoljstva raja; štaviše, takav je ključ za raj”.

Tadija odgovori: “Ali ako možda čovjek imadne prijatelja koji nije takav kao što kažeš, o gospodaru? Šta on treba da radi? Treba li on da ga napusti?”

Isus odgovori: “On treba da učini onako kao što pomorac čini sa brodom kojim plovi toliko dugo da vidi da je on unosan, dok kad vidi da je gubitak, ostavlja ga. Tako ćeš učiniti ti sa svojim prijateljem koji je gori od tebe: u tim stvarima u kojima je za tebe uvreda, ostavi ga da tebe ne bi napustila milost Božja”.

87

“Jao svijetu zbog grijeha. Grijesi mora da dolaze otuda što čitav svijet počiva na poroku. Pa teško onom čovjeku preko kojeg grijeh dolazi. Bolje bi bilo za čovjeka da imadne oko vrata vodenični kamen i potone u dubine mora, nego da uvrijedi svog susjeda. Ako tvoje oko bude ogriješenje za tebe, iščupaj ga; jer, bolje je da odeš samo sa jednim okom u raj nego sa oba

u pakao. Ako te tvoja ruka ogriješi učini isto; jer, bolje je da ideš u kraljevstvo nebesko sa jednom nogom ili jednom rukom, nego sa dvije ruge i dvije noge ići u pakao”.

Reče Šimun zvani Petar: “Gospodaru, kako je to moram uraditi? Sigurno je da ću ja za kratko vrijeme biti rastrgan”.

Isus odgovori: “O Petre, odstrani čulnu promišljenost i ti ćeš odmah naći istinu. Jer onaj ko te uči je tvoje oko, a onaj ko ti pomaže da radiš je tvoja noga, a onaj ko ti pomaže sve je tvoja ruka. Zato, kad su takvi za tebe prilika za grijeh ostavi ih; jer, bolje je za tebe ići u raj neuk sa nekoliko djela i siromah, nego ići u pakao mudar, sa velikim djelima i bogat. Sve što te može spriječiti da služiš Boga, odbaci od sebe kao što čovjek odbacuje sve što mu smeta pogledu”.

Rekavši ovo Isus pozva Petra blizu sebi reče mu: “Ako tvoj brat zgriješi protiv tebe, idi i popravi ga. Ako se popravi, raduj se, jer si ti pridobio brata svog; ali ako se on ne popravi idi i nanovo pozovi dva svjedoka da ga iznova isprave; a ako se on ne popravi, idi i reci to Crkvi; i ako se ne popravi računaj ga za nevjernika, i zato ne stanuj pod istim krovom pod kojim on stanuje, ti ne jedi za istim stolom za kojim on sjedi i ti ne govori s njim i ako znaš gdje on stavi svoju nogu u hodu, ne stavi ti svoju nogu tamo”.

88

“Ali, ti se ne žuri za boljim; rađe reci ovako: “Petre, Petre, da ti nije Bog pomagao svojom milošću, ti bi bio gori od njega”.

Petar odgovori: “Kako ga moram ispraviti?”

Isus odgovori: “Na način kako bi ti sebe rado popravio. Vjeruj mi Petre, jer uistinu kažem ti, da kad god budeš popravljao svog brata s milošću, ti ćeš primiti milost Božju, i tako će tvoje riječi uroditi nekim plodom; ali ako ti to učiniš sa surovošću, ti ćeš biti surovo kažnjen pravdom Božjom, i neće uroditi plodom. Reci mi Petre: ti zemljeni lonci u kojima siromašni kuhaju svoju hranu - da li ih oni peru možda sa kamenjem i željeznim

čekićima? Zsigurno ne, već prije toplom vodom. Sudovi se gvožđem razbijaju u komade, stvari od drveta sagara vatra; dok se čovjek popravljao milošću. Zato, kad budeš popravljao svog brata, reci sebi: “Ako mi Bog ne pomogne, ja ću učiniti sutra sve gore nego sve što je on učinio danas”.

Petar upita: “Koliko puta moram oprostiti svom bratu, o gospodaru?”

Isus odgovori: “Onoliko puta koliko bi on rado oprostio tebi”.

Petar reče: “Sedam puta na dan?”

Isus odgovori: “Ne samo sedam, nego sedmadeset puta sedam ćeš mu oprostiti svaki dan; jer onaj ko oprašta, njemu će biti oprošteno, a onaj ko proklinje, biće proklet”.

Tad reče onaj koji ovo piše: “Teško prinčevima!, jer oni će u pakao”.

Isus ga prekori rekavši: “Postao si lud, o Barnaba, u tom što si tako govorio. Uistinu, kažem ti, da kupanje nije potrebno tijelu, džem konju, kormilo brodu, kao što je princ potreban državi. I iz kog razloga je Bog dao Mojsija, Jošuu, Samuela, Davida i Solomona, i toliko drugih koji su prošli sud? Takvima je Bog dao mač za iskorjenjavanje nepravde”.

Tad reče onaj koji ovo piše: “Pa kako će se dati sud, korenjem, praštajući?”

Isus odgovori: “Nije svako sudac; jer samo sucu pripada da sudi drugima, o Barnaba. A sudac treba da sudi krivce, kao što otac naređuje da se odsječe truhli dio njegovog sina, a da se čitavo tijelo ne bi raspolo”.

89

Petar upita: “Koliko moram čekati svog brata da se pokaje?”

Isus odgovori: “Onoliko koliko bi ti bio čekan”.

Petar reče: “Neće ovo svako razumjeti; zato nam govori jasnije.”

Isus odgovori: “Čekajte svog brata onoliko koliko ga Bog čeka”.

“Ni oni neće ovo razumjeti”, reče Petar.

Isus odgovori: “Čekaj ga toliko koliko on ima vremena da se pokaje”.

Tad bi Petar tužan, i drugi takođe, jer oni nisu shvatali značenje. Nato Isus odgovori: "Kad biste imali zdrav rezon i znali da ste vi grešnici, ne biste se premišljali da odsječete svoje srce od milosti prema grešniku. I tako vam ja jasno kažem da grešnika treba pričekati da bi se on pokajao, tako dugo dok on ima dušu pod zubima da diše. Jer tako naš Bog čeka njega Milostivi, Milosrdni. Bog ne kaže: "Onog časa kad grešnik bude postio, davao milostinju, obavljao molitvu i išao na hodočašće, ja ću mu oprostiti". Ovo je mnoge usavršilo i prokletlo vječno. Međutim, On kaže: "U onom trenutku kad grešnik oplače svoje grijeha, Ja se što se mene tiče više neću sjećati njegovih grijeha". Shvatate li?" reče Isus.

Učenici rekoše: "Dio razumijemo, a dio ne".

Reče Isus: "Koji je dio koji ne razumijete?"

Oni odgovoriše: "Da su mnogi koji obave molitvu sa postom, prokleti".

Tad reče Isus: "Uistinu, ja vam kažem, da dvoličnjaci i neznabašci obavljaju više molitvi, više milostinje i više poste od prijatelja Božjih. Ali zato što oni nemaju vjere, oni nisu u stanju da se pokaju za ljubav Božju, i tako su oni prokleti".

Tad reče Ivan: "Pouči nas za ljubav Božju o vjeri".

Isus odgovori: "Vrijeme je da obavimo jutarnju molitvu". Nato oni ustaše i opravši se učiniše molitvu našem Bogu, koji je blagoslovljen zauvijek.

90

Kad molitva bi završena, njegovi učenici se opet primakoše Isusu i on, otvorivši svoja usta reče: "Pridi bliže Ivane, jer ću ja danas govoriti tebi o svemu šta si ti pitao. Vjera je pečat kojim Bog žigoše svoje izabranike: taj pečat je On dao svom Poslaniku, pri čijim je rukama svako ko je odabranik, primio vjeru. Jer kao što je Bog jedan tako je i vjera jedna. Bog je zato, pošto je prije svih stvari stvorio svog Poslanika, dao njemu prije svega vjeru koja je nalik Bogu i svemu šta je Bog učinio i rekao. I tako vjernik vjerom vidi sve stvari bolje nego što neko vidi

svojim očima; jer oči mogu pogriješiti, šta više, one skoro uvijek griješe; dok vjera ne griješi nikada, jer ona ima za temelj Boga i njegovu riječ. Vjeruj mi da su vjerom spašeni svi odabranici Božji. A sigurno je da je bez vjere nemoguće za bilo koga da udovolji Bogu. Zato Satana ne traži da svede na nulu post i molitvu, milostinje i hodočašće, ne, on rađe podstiče nevjernike na to, jer on nalazi zadovoljstvo u tome da vidi čovjeka kako radi bez plate. Međutim on se trudi svom usrdnošću da uništi vjeru, zbog čega vjeru takođe treba štititi usrdnošću, a najsigurniji put će biti da se napusti "zbog čega", pošto je "zbog čega" istjeralo čovjeka iz raja i izmjenilo Satanu od najljepšeg anđela u zastrašujućeg đavola".

Tad reče Ivan: "Pa kako ćemo napustiti "zbog čega", obzirom da je to kapija znanja?"

Isus odgovori: "Naprotiv, prije je "zbog čega" kapija pakla.

Nato Ivan ušuti kad Isus dodade: "Kad znaš da je Bog rekao stvar, ko si ti, o čovječe, da bi ti zaista rekao, "Zašto si tako rekao, o Bože: zašto si Ti to tako učinio?" Hoće li možda zemljani sud reći svom tvorcu: "Zašto si me napravio da držim vodu, a ne da držim balzam?" Uistinu, kažem ti, potrebno je protiv svakog iskušenja ojačali se ovom riječju, govoreći: "Bog je tako rekao!"; "Bog je tako učinio"; "Bog tako hoće"; jer tako čineći živjet ćeš sigurno".

91

U ovo vrijeme je u Judeji bio veliki nemir zbog Isusa: jer je rimska vojska kroz djelovanje Satane uzbunila Hebreje govoreći da je Isus Bog koji je došao da ih posjeti. Nato nastala velika uzbuna, da je za četrdeset dana sva Judeja bila na oružju, tako da se digao sin protiv oca i brat protiv brata, zato što su neki govorili da je Isus Bog koji je došao na svijet; drugi su govorili: "Naprotiv, on je sin Bogov", a drugi su govorili: "Ne, jer Bog nema sličnosti čovjeku i zato ne rađa sinove; nego je Isus Nazarenac prorok Božji.

A ovo se uzbunilo zbog velikih čuda koja je učinio Isus.

Nakon toga je za umirenje naroda bilo potrebno da visokosvećenik jaše u procesiji odjeven u njegovu svećeničku odjeću, sa svetim Božjim imenom, teta *gramaton* (sic) na svom čelu. A na isti način je jahao guverner Pilat i Herod.

Nato su se u Mizpehu sakupile tri vojske, svaka od po dvjestohiljada ljudi koji nose mač. Herod im je govorio, ali se oni nisu umirili. Zatim je govorio guverner i visokosvećenik, rekavši: "Braćo, ovaj rat se zametnuo djelom Satane, jer Isus je živ, i njemu mi treba da se obratimo i da tražimo od njega da svjedoči o sebi, i da onda vjerujemo u njega prema njegovoj riječi". Tako se na ovo svi umirše, svi do jedan; i svi položise dole svoje oružje, zagriše jedan drugog govoreći jedan drugom: "Oprosti mi brate".

Na taj dan je svako usadio u svoje srce da će vjerovati Isusu, onako kao će on reći. A guverner i visokosvećenik su ponudili velike nagrade onom ko dođe da najavi gdje se Isus može naći.

92

U ovo vrijeme smo mi sa Isusom, prema riječi svetog anđela otišli na Goru Sinaj. I tamo se Isus sa svojim učenicima zadržao četrdeset dana. Kad je ovo prošlo, Isus se približi rijeci Jordan da bi otišao u Jerusalem. A njega vidje jedan od onih koji su vjerovali da je Isus Bog. Nato sa najvećom radošću vičući stalno: "Naš Bog dolazi", primičući se gradu, on pokrenu čitav grad da viče: "Naš Bog dolazi, o Jerusaleme; pripremi se ti da ga primiš!" I on je svjedočio da je vidio Isusa blizu Jordana.

Tad iziđe iz grada svako, mali i veliki, da vidi Isusa, tako da je grad ostao prazan, jer su žene nosile svoju djecu u rukama, tako da su zaboravile da uzmu hranu za jelo.

Kad oni ovo primjetiše, guverner i visokosvećenik izjahaše i poslaše izaslanika Herodu, koji je isto tako izjahao da nađe Isusa, da bi se buna naroda mogla stišati. Poslije toga su ga dva dana tražili u divljini blizu Jordana, a treći dan su ga našli, blizu podnevnog časa,

kada se on sa svojim učenicima čistio za molitvu prema Knjizi Mojsijevoj.

Isus se jako čudio videći mnoštvo koje je pokrilo zemlju ljudima, i reče svojim učenicima: "Možda je Satana digao bunu u Judeji, neka Bog bude zadovoljan da odzme od Satane vlast koju on ima nad grešnicima".

I kad je on ovo rekao, gomila se približi, a kad su ga poznali, počeli su da viču: "Dobrodošao, o bože naš!", i oni počеше da mu odaju štovanje kao Bogu. Nato Isus jako jeknu i reče: "Nestanite ispred mene, o ludaci, jer, ja se bojim da se zemlja ne otvori i poždere me sa vama zbog vaših gnusnih riječi!" Nato ljudi bijahu ispunjeni strahom i počеше plakati.

93

Tad Isus podigavši svoju ruku u znak tišine, reče: "Uistinu, vi ste naveliko pogriješili, o Izraeliti, zovući mene čovjeka, svojim bogom. A ja se bojim da bi Bog zbog ovog mogao da dadne tešku nevolju na čitav grad, dajući ga u ropstvo strancima. O hiljadu puta prokleti Satano, što si ih pokrenuo na ovo!"

Rekavši ovo Isus udari svoje lice objema rukama, našto nastade takva buka od plakanja da niko nije mogao čuti šta je Isus govorio. Nakon toga on još jednom diže svoje ruke u znak tišine, a pošto se narod umirio od plakanja svog, on reče još jednom: "Priznajem pred nebom, i pozivam za svjedoka sve šta živi na zemlji, da sam ja stran svemu onome šta ste vi rekli; pošto sam ja čovjek, rođen od žene smrtnika, potčinjene sudu Božjem, trpeći nevolje jedenja i spavanja, hladnoće i toplote, kao i drugi ljudi. Zato kad Bog dođe da sudi, moje će riječi kao mač probosti svakog (od onih) koji vjeruju da sam ja više nego čovjek".

I rekavši ovo Isus vidje veliko mnoštvo konjanika, pri čemu opazi da dolazi guverner sa Herodom i visokosvećenikom.

Tade Isus reče: "Možda su i oni takođe poludjeli."

Kad guverner stiže tamo sa Herodom i svećenikom, svi sjahaše i načiniše krug oko Isusa, tako da vojska nije mogla da zadrži narod

koji je želio da čuje Isusa kako govori sa svećenikom.

Isus se primače svećeniku sa poštovanjem, ali je on želio da se pokloni i obožava Isusa, kad Isus povika: “Čuvaj se toga šta činiš, svećenice Boga živog! Ne ogriješi se o našeg Boga!”

Svećenik odgovori: “Sad je Judeja uveliko uzbuđena tvojim znakovima i tvojim učenjem da oni viču da si ti Bog; zato sam ja natjeran od naroda došao ovdje sa rimskim guvernerom i kraljem Herodom. Mi te molimo iz sveg srca da smiriš bunu koja se digla zbog tebe. Jer, neki kažu da si ti bog, neki kažu da si ti sin Bogov, a neki kažu da si ti prorok”.

Isus odgovori: “A ti, o visokosvećenice Božji, zašto ti nisi smirio ovu pobunu? Jesi li ti takođe sišao s pameti? Jesu li proročanstva sa Zakonom Božjim tako pala u zaborav, o jedna Judejo obmanuta od Satane!”

94

I rekavši ovo, Isus reče ponovo: “Ja svjedočim pred nehom i pozivam za svjedoka sve što živi na zemlji, da sam ja stran svemu što su ljudi rekli o meni, to jest, da sam ja više nego čovjek. Jer, ja sam čovjek, rođen od žene, podložan sudu Božjem; koji živi ovdje kao i drugi ljudi, podvrgnut običnim nevoljama. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, ti si uveliko pogriješio, o svećenice, govoreći šta si rekao. Neka Bog bude zadovoljan da ne dođe na sveti grad velika osveta za ovaj grijeh”.

Tad reče svećenik: “Neka nam Bog oprost, a ti se moli za nas”.

Tad rekoše guverner i Herod: “Gospodine, nemoguće je da čovjek čini ono šta ti činiš; zato mi ne razumijemo to šta ti govoriš.”

Isus odgovori: “To što ti kažeš je istina, jer Bog proizvodi dobro u čovjeku, kao što Satana proizvodi zlo. Jer, čovjek je kao radnja u koju svak uđe svojim pristankom, radi i prodaje u njoj. Ali, reci mi, o guverneru, i ti o kralju, vi kažete ovo zato što ste strani našem Zakonu; jer da vi čitate oporuku i zavjet našeg Boga, vidjeli biste da je Mojsije štapom učinio da se voda

pretvori u krv, prašina u buhe, rosu u oluju i svjetlost u mrak. On je učinio da žabe i miševi dođu u Egipat koje su pokrile tlo, on je ubio prvorodenče i otvorio more u kojem je On potopio faraona. Od ovih stvari ja nisam učinio nijednu. A o Mojsiju svako priznaje da je on u ovom trenutku mrtav čovjek. Jošua je učinio da Sunce stoji nepokretno i otvorio je Jordan, što ja još nisam učinio. A o Jošui svako priznaje da je on u ovom trenutku mrtav čovjek. Ilija je učinio da vatra dođe vidljivo s neba i kiša, što ja nisam učinio. A o Iliji svako priznaje da je on čovjek. I (na sličan način) mnogi drugi proroci, sveti ljudi prijatelji Božji, koji su s Božjom pomoći uradili stvari koje ne može shvatiti razum onih koji ne znaju našega Boga, Svemoćnog i Milosrdnog, koji je blagoslovljen za svagda”.

95

Guverner, svećenik i kralj su molili Isusa - da u cilju smirivanja naroda - se popne na prostrano mjesto i govori narodu. Tad se Isus pope na jedan od dvanaest kamenova, koje je Jošua dao da uzme dvanaest plemena iz sred Jordana, kad je sav Izrael prešao preko suhog busena, i on reče glasno: “Neka se naš svećenik popne na uzvišeno mjesto odakle on može potvrditi moje riječi”. Nato se svećenik pope onamo, kojem Isus reče jasno tako da je svako mogao čuti: “Zapisano je u oporuci i zavjetu Boga živoga, da naš Bog nema početka, niti će on imati ikada kraj”.

Svećenik odgovori: “Tačno tako je tamo zapisano”.

Isus reče: “Tamo je zapisano da je naš Bog samo svojom riječju stvorio sve stvari”.

“Tačno je to tako”, reče svećenik.

Isus reče: “Tamo je zapisano da je Bog nevidljiv i skriven od uma čovjekovog obzirom da je on bestjelesan i nesastavljen, bez promjene”.

“To je doista tako”, reče svećenik.

Isus reče: “Tamo je zapisano kako ga nebo nebesa ne može sadržati, obzirom da je naš Bog bezgraničan”.

“Tako je rekao prorok Solomon”, reče svećenik, “o Isuse”.

Isus reče: "Tamo je zapisano da Bog nema potrebu, jer ne jede, ne spava, ne pati niodkog nedostatka".

"Tako je" reče svećenik.

Isus reče: "Tamo je zapisano da je naš Bog svugdje i da nema nikakva drugog boga, osim Njega, koji čini sve što zaželi".

"Tako je zapisano", odgovori svećenik.

Tad Isus podigavši uvis svoje ruke, reče: "Gospode Bože naš, ovo je moja vjera s kojom ću ja doći na sud: sa svjedočenjem protiv svakog koji bude vjerovao suprotno. I okrenuvši se prema narodu, on reče: "Pokajte se radi svega onog šta je rekao svećenik, a šta je zapisano u Knjizi Mojsijevoj, zavjet Božji za svagda - vi možete opaziti svoj grijeh; jer ja sam vidljiv čovjek i komad ilovače koja hoda po zemlji, smrtnik kao i drugi ljudi. I ja sam imao početak, i imaću kraj i takav (sam) da ja ne mogu stvoriti iznova mušicu".

Nato narod podiže glas svoj plačući, i reče: "Mi smo zgriješili, Gospode Bože naš protiv Tebe; imaj milosti nad nama." I oni moliše Isusa svi da se on moli za sigurnost svetog grada, da ga naš Bog u svom bijesu ne bi dao narodima da ga zgaze. Poslije toga se Isus, podigavši svoje ruke, molio za sveti grad i za narod Božji, svi su vikali: "Tako budi", "Amen".

96

Kad se molitva završila, svećenik reče naglas: "Ostani Isuse, jer mi treba da znamo ko si ti, radi umirenja našeg naroda".

Isus odgovori: "Ja sam Isus, sin Marijin iz sjemena Davidovog, čovjek koji je smrtni i boji se Boga, i ja tražim da se Bogu oda čast i slava".

Svećenik odgovori: "U knjizi Mojsijevoj je pisano da nam naš Bog mora poslati Mesiju koji će doći da nam najavi ono šta Bog želi, i donijeti na svijet milost Božju. Zato te ja molim, reci nam istinu, jesi li ti Mesija Božji kojeg očekujemo?"

Isus odgovori: "Istina je da je Bog tako obećao ali ja nikako nisam on, jer on je stvoren prije mene, a doći će poslije mene".

Svećenik reče: "Iz tvojih znakova i riječi mi svakako vjerujemo da si ti prorok i sveti Božji

zbog čega te ja molim u ime sve Judeje i Izraela da nam za ljubav Božju kažeš, u kom obliku će Mesija doći".

Isus odgovori: "Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, ja nisam Mesija kojeg očekuju sva plemena zemlje kao što je Bog obećao našem ocu Abrahamu, rekavši: "U tvom sjemenu ću blagosloviti sva plemena na zemlji". Međutim, kad me Bog uzme sa svijeta, Satana će opet podići ovu prokletu uzbunu, tako što će učiniti da bezbožnici vjeruju da sam ja bog i sin Božji, zbog čega će moje riječi i učenje biti okaljano, tako da će ostati jedva trideset vjernika: nato će Bog imati milosti nad svijetom i poslaće svog Poslanika za kojeg je stvorio sve stvari; koji će doći sa Juga sa moći i uništiće idole sa idolopokolonicima; koji će oduzeti dominaciju od Satane koju on ima nad ljudima. On će donijeti sa sobom milost Božju, za spas onih koji će vjerovati u njega, a blagoslovljen je onaj ko bude vjerovao njegovim riječima."

97

"Iako nisam zaslužan da mu razvežem šnjire, primio sam slavu i milost od Boga da ga vidim".

Tad odgovori svećenik sa guvernerom i kraljem, rekavši: "Ne žalosti se, o Isuse, sveti Božji, jer u naše vrijeme više neće biti ove uzbune, obzirom da ćemo mi pisati svetom Rimskom senatu, tako da te carskim dekretom, više niko neće zvati bogom ili sinom božjim".

Tad reče Isus: "Ja nisam utješem vašim riječima, jer, gdje se vi nadate svjetlosti doći će tama; međutim moja utjeha je u dolasku Poslanika koji će uništiti svako krivo mišljenje o meni, a njegova vjera će se proširiti i zahvatiti sav svijet, jer, tako je Bog obećao Abrahamu ocu našem. A to što mi daje utjehu je što njegova vjera neće imati kraja, nego će je Bog držati neprikosnovenom".

Svećenik upita: "Poslije dolaska Poslanika Božjeg hoće li dolaziti drugi proroci?"

Isus odgovori: "Poslije njega neće dolaziti pravi proroci poslati od Boga, nego će doći veliki broj lažnih proroka, zbog čega žalim. Jer,

Satana će podići njih pravednim sudom Božjim i oni će se kriti pod izgovorom mog Evanđelja”.

Herod upita: “Kakav je to pravedni sud Božji pa će doći tako bezbožni ljudi?”

Isus odgovori: “Pravedan je što će svako ko neće vjerovati u istinu za svoj spas, vjerovati u laž za svoje prokletstvo. Zato vam kažem da je svijet uvijek prezirao prave proroke, a volio lažne, kao što se može vidjeti iz vremena Miheja i Jeremije. Jer, svako voli sebi sličnog”.

Zatim reče svećenik: “Kako će se Mesija zvati i koji znak će otkriti njegov dolazak?”

Isus odgovori: “Ime Mesije je divno, jer mu je sam Bog dao ime kad je On stvorio njegovu dušu i stavio je u nebeski sjaj. Bog je rekao: ”Čekaj Muhammede; jer zbog tebe ću stvoriti raj, svijet i veliko mnoštvo stvorenja, od čega ti činim poklon, tako da ko god te bude blagoslovio biće blagoslovljen, a ko te prokune biće proklet. Kad te pošaljem na svijet, poslaću te kao Poslanika spasa, a tvoja riječ će biti istinita, tako da će propasti nebesa i zemlja, ali tvoja vjera nikad neće”. Muhammed je njegovo blagostavljeno ime”.

Tad gomila podiže svoje glasove, govoreći: “O Bože, pošalji nam svog Poslanika: O Muhammede dođi brzo radi spasa svijeta!”

98

Rekavši ovo, mnoštvo se razide sa svećenikom i guvernerom sa Herodom, raspravljajući o Isusu i njegovom učenju. Tad je molio svećenik guvernera da piše u Rim Senatu o cijeloj stvari, što je guverner i učinio, poslije čega je Senat imao sažaljenje nad Izraelom i donio dekret da pod kaznom smrću niko ne smije zvati Isusa Nazarenca, proroka Jevreja, niti Bogom, niti Božjim sinom. Taj dekret je poslat Hramu ugraviran u bakru. Kada je veliki dio gomile otišao, tamo je ostalo oko pet hiljada ljudi bez djece i žena, koji su bili izmoreni putovanjem, dva dana bez kruha, jer su kroz želju da vide Isusa zaboravili da ga imalo ponesu, zbog čega su jeli sirove biljke - zato oni nisu bili u stanju da se razidu kao drugi.

Tad Isus, kad je opazio ovo, imade sažaljenje prema njima i reče Filipu: “Gdje

ćemo naći kruh za njih, da ne skapaju od gladi?”

Filip odgovori: “Gospodaru, dvjesto zlatnika ne bi moglo kupiti toliko kruha da bi svako okusio malo”. Tad reče Andrija: “Ima ovdje dijete koje ima pet hljebova i dvije ribe, ali šta bi to bilo među takvim mnoštvom?”

Isus odgovori: “Dajte da mnoštvo sjedne”. I oni posjedaše na travu po pedesetorica i po četrdesetorica. Nato Isus reče: “U ime Boga!”, i on uze hljeb i pomoli se Bogu, a zatim razlomi kruh kojeg dade učenicima, a učenici ga dadoše masi; tako učiniše i sa riboma. Svi su jeli i svi su bili zadovoljni. Onda reče Isus: “Sakupite to šta je preostalo”. Tako učenici sakupiše ostatke i napuniše dvanaest vreća. Nato svaki stavi ruku na svoje oči govoreći: “Jesam li budan ili sanjam?” I oni ostadoše oko jedan sahat kao izvan sebe zbog velikog čuda.

Poslije toga Isus - kad se zahvalio Bogu - otpusti njih, ali je bilo sedamdeset dva čovjeka koji nisu htjeli da ga napuste; zato ih Isus, vidjevši njihovu vjeru, odabra za učenike.

99

Isus - povukavši se u prazni dio pustinje u Tiro blizu Jordana - pozva zajedno sedamdeset dvojicu sa dvanaesticom, i, kad on sjede na kamen, dade da oni sjednu blizu njega. On otvori svoja usta sa uzdahom i reče: “Ovog dana smo vidjeli veliki porok u Judeji i Izraelu i jedan takav da moje srce u grudima drhti od straha od Boga. Uistinu, ja vam kažem, da je Bog ljubomoran za svoju časti i voli Izraela kao ljubavnika. Vi znate da kad mladić voli djevojku, a ona njega ne voli, nego drugog - on postane gnjevan i ubija svog rivala. Isto tako, kažem vam, čini Bog: jer, kad je Izrael volio nešto iz razloga zbog kojeg je zaboravio Boga, Bog je takvu stvar poništio. Pa koja je stvar drža Bogu ovdje na Zemlji od duhovništva i Svetog hrama? Ipak, u vrijeme Jeremije, kad je narod zaboravio Boga, a razmetao se samo Hramom - jer takvog nije bilo u čitavom svijetu - Bog je pokrenuo svoju srdžbu pomoću Nabukodonosora, kralja Babilona, i dao da sa armijom zauzme Sveti grad i spali ga sa Svetim

Hramom, tako da su svete stvari, kojih su se proroci Božji bojali dotaći, bile zgažene pod nogama nevjernika punih poroka.

Abraham je volio svog sina Jišmaela malo više no što je bilo pravo, zbog čega je Bog naredio - da bi uništio tu zlu ljubav srca Abrahamovog - da on ubije svog sina: što bi on i učinio da je nož posjekao.

David je volio Abšaloma žestoko i zato je Bog učinio da se sin pobuni protiv svog oca i bio je obješen za kosu i ubijen od Joaba. O strašni sude Božji, što je Abšalom volio svoju kosu više od svih stvari, i što je ona bila pretvorena u uže kojim je obješen! Nevini Joab je bio blizu da voli (previše) svojih sedam sinova i tri kćeri, kad ga Bog dade u ruku Satani koji ga ne samo liši njegovih sinova i njegovih bogastava u jednom danu, već ga pogodi i teškom bolešću, tako da su mu sedam narednih godina crvi izlazili iz tijela. Naš otac Jakov je volio Josipa više od svojih drugih sinova, našto je Bog dao da on bude prodat i dao da Jakov bude prevaren od tih istih sinova, tako da je on vjerovao da su njegovog sina požderale divlje životinje pa je proveo tako deset godina tugujući.

100

Tako mi Boga živog, braćo, ja se bojim da se Bog ne rasrdi na mene. Zato vi morati ići kroz Judeju i Izrael propovijedajući dvanaest plemena Izraela istinu, da oni ne bi bili obmanuti.

Učenici odgovoriše sa strahom, plačući: "Mi ćemo uraditi šta god nam narediš".

Tad reče Isus: "Hajde da tri dana obavljam molitvu i postimo, i od sada svake noći kad se pojavi prva zvijezda, kad se obavi molitva Bogu - učinimo molitvu tri puta, tražeći od Njega milost: jer, grijeh Izraela je triput teži od ostalih grijeha".

"Tako budi", odgovoriše učenici.

Kad se završio treći dan, u jutro četvrtog dana Isus sazva sve učenike i apostole i reče im: "Dovoljno je što će sa mnom boraviti Barnaba i Ivan: vi ostali idite kroz sve rejone Samarije i Judeje i Izraela propovijedajući pokajanje: jer,

sjekira je položena blizu drveta da ga posječe. I činite molitvu nad bolesnima, jer, meni je Bog dao vlast nad svakom bolešću".

Tad reče onaj koji (ovo) piše: "O gospodaru, ako tvoji učenici budu upitani o načinu na koji oni treba da iskažu pokajanje, šta će odgovoriti?"

Isus odgovori: "Kad čovjek izgubi novčanik, da li on okreće naprijed samo svoje oči da bi ga vidio?, ili svoju ruku, da bi ga uzeo?, ili svoj jezik da pita? Ne, zasigurno, nego on se sav okreće čitavim tijelom i ulaže svaki napor svoje duše da ga nađe. Je li ovo istina?"

Tad odgovori onaj koji piše: "Najistinitije".

101

Zatim reče Isus: "Pokajanje je preokret zlog života; jer sve mora biti okrenuto suprotno onome šta je rađeno dok se grijeshilo. Jer, umjesto uživanja mora biti žaljenje; umjesto smijeha plakanje; umjesto lumpneraja post; umjesto spavanja bdijenje; umjesto dokolice aktivnost; umjesto strasti čednost; neka pričanje priča bude pretvoreno u molitvu, a gramzivost u davanje milostinje".

Tad upita onaj koji piše: "Ali ako oni budu upitani kako mi treba da žalimo, kako mi treba da plaćemo, kako mi treba da pokažemo aktivnost, kako mi treba da ostanemo čedni, i kako mi treba da obavljam molitvu i dajemo milostinju; kakav odgovor će oni dati? I kako će se oni pravilno dati pokoru, ako ne znaju kako da se pokaju?"

Isus odgovori: "Dobro si pitao Barnaba, i ja želim da sve potpuno odgovorim, ako bi to bilo prijatno Bogu. Tako ću ti danas govoriti o pokori općenito, a ono što kažem jednom, kažem svima. Znaj zato da se pokora više od svega mora činiti za čitavu ljubav Božju; inače bi kajanje bilo uzaludno. Zato ću ja govoriti vama poređenjem. Svaka građevina - ako joj se izmakne temelj - pada u ruševinu; je li to istina?"

"Istina je", odgovoriše učenici.

Onda reče Isus: "Temelj našeg spasa je Bog bez kog spasa nema. Kad čovjek zgriješ, on

izgubi temelj svog spasa; zato je potrebno početi od temelja.

Recite mi, ako vas vaši robovi uvrijede, a vi znadnete da oni nisu zažalili što su vas uvrijedili - nego su žalili što su izgubili nagradu, da li biste im oprostili? Sigurno ne. Isto tako će, kažem vam, Bog učiniti onima koji se pokaju što su izgubili raj. Satana - neprijatelj svega dobrog, je imao veliku grižu savjesti što je izgubio raj i zaradio pakao. Međutim, on nikad neće naći milost, a znate li zašto? Jer on nema ljubavi prema Bogu; štaviše, on mrzi svog Stvoritelja".

102

"Uistinu ja vam kažem, da svaka životinja po svojoj sopstvenoj prirodi - ako izgubi ono šta želi, pati za izgubljenim dobrom. Isto tako grešnik koji će biti istinski pokoran mora imati veliku želju da kazni u sebi ono šta je činio suprotno svom Stvoritelju na takav način da on kad se moli, ne usuđuje da moli Boga za raj, ili da ga On oslobodi od pakla, nego da u zbunjenosti uma, padne ničice pred Bogom i kaže u svojoj molitvi: "Vidi ovog krivca, o Gospode, koji Te je uvrijedio bez ikakva razloga svaki put kad je trebao da Te služi. Zato on ovdje traži da ono što je on učinio bude kažnjeno Tvojom rukom, a ne rukom Satane, Tvog neprijatelja: da se bezbožnik ne bi radovao nad Tvojim stvorenjima. Šibaj, kazni kako ti drago, o Gospode, jer ti mi nećeš dati nikad toliko mučenje koliko ga ovaj grješnik zaslužuje".

"Nato će grešnik držeći do ovog načina (pokore) naći više milosti kod Boga u odnosu na to kako on traži pravdu. Sigurno je gnusno svetogrđe smijeh grešnika: tako je da je onaj svijet pravo nazvan od našeg oca Davida dolinom suza.

"Bio jedan kralj koji je jednog svog roba usvojio kao sina, kojeg je učinio gospodarem svega šta je imao. Desilo se da je prevarom jednog pokvarenjaka, jadnik pao u nemilost kraljevu, tako da je trpio mnoge nevolje, ne samo tjelesno, nego što je bio prezren i lišen

svega što bi dobio radeći svaki dan. Mislite li da bi se takav čovjek smijao stalno?"

Sigurno ne", odgovoriše učenici, "jer kad bi kralj to znao, on bi dao da ga ubiju, videći da se on smije na kraljevo nezadovoljstvo. Vjerovatno je da bi on plakao dan i noć".

Zatim Isus zaplaka, govoreći: "Jao svijetu, jer, on je siguran za vječno mučenje. O jadno čovječanstvo, što te je Bog odabrao za sina, darujući ti raj, našto si ti, o jadniče, djelovanjem Satane pao u nemilost Božju i izbačen iz raja i osuđen na prljavi svijet gdje sve primaš s mukom, i svaki dobar posao je uzet od tebe stalnim grijешenjem. A svijet se jednostavno smije, i, što je gore, onaj ko je najveći grešnik smije se više od ostalih. Biće zato kako ste vi rekli: da će Bog dati kaznu vječne smrti grešniku koji se smije pri svojim grijesima, a ne plače zbog njih.

103

Plač grešnika treba biti kao (plač) oca koji plače nad svojim sinom blizu smrti. O ludosti čovjeka što plače nad tijelom koje je duša napustila, a ne plače nad dušom iz koje je putem grijeha otišla milost Božja!

Recite mi, kad bi mornar, kad se njegov brod nasuče olujom - mogao plakanjem povratiti sve šta je izgubio, šta bi on učinio? Sigurno je da bi on gorko plakao. Ali, ja vam uistinu kažem da u svakoj stvari u kojoj čovjek plače - griješi, izuzev samo ko plače zarad svog grijeha. Jer, svaka nevolja koja dolazi čovjeku, dolazi mu od Boga za njegov spas, tako da se on na to treba radovati. Ali, grijeh dolazi od đavola zarad prokletstva čovjeka i pri tome čovjek nije tužan. Vi ovdje sigurno možete opaziti da čovjek traži gubitak, a ne profit".

Reče Bartolomeo: "Gospodaru, šta će uraditi onaj ko ne može da plače zbog toga što mu je srce strano plakanju?" Isus odgovori: "Ne plaču svi oni koji liju suze, o Bartolomeo. Tako mi Boga živog, ima ljudi iz čijih očiju nikad nije suza kanula a oni su plakali više nego hiljadu onih koji liju suze. Plakanje grešnika je trošenje putene ljubavi žestinom tuge. Isto kao što sunčeva svjetlost sprečava truhljenje onog

šta je smješteno najgornje, isto tako ova potrošnja čuva dušu od grijeha. Kad bi Bog dao suza pravom pokajaniku koliko je morske vode, on bi želio daleko više: i tako ova želja potroši tu malu kap koju bi on rado prolio, kao što plamteća peč poždere kap vode. Međutim, oni koji spremno briznu u plač su kao konj koji ide brže što je lakše opterećen”.

104

“Uistinu postoje ljudi koji imaju oboje” unutarenju afekciju i vanjske suze. Onaj ko je takav, biće Jeremija. Pri plakanju Bog više mjeri tugu nego suze”.

Tad reče Ivan: “O gospodaru, kako čovjek gubi u plakanju nad stvarima koje nisu grijeh?”

Isus odgovori: “Ako bi ti Herod dao mantil da mu ga pridržiš, i poslije htio da ga uzme od tebe, bi li ti imao razloga da plačeš?”

“Ne”, reče Ivan. Tad reče Isus: “Pa ima li čovjek više razloga da plače kad gubi sve, ili ne; jer sve dolazi od ruke Božje. Isto tako, zar neće Bog imati moći da raspolaže na svoje zadovoljstvo svojim sopstvenim stvarima, o ludi čovječe? Jer od svojih sopstvenih imaš samo grijeh; i zato ti treba da plačeš, a ne nizašto drugo”.

Reče Matej: “O gospodaru, ti si tvrdio pred čitavom Judejom da Bog nema sličnosti čovjeku, a ti si rekao da čovjek prima iz ruke Božje, jer, ako Bog ima ruke on ima sličnost sa čovjekom”.

Isus odgovori: “Griješiš, o Matej, a mnogi su tako pogriješili ne znajući smisao riječi. Jer, čovjek ne treba da razmotri vanjski (oblik) riječi, nego smisao; obzirom da je ljudski govor tumač između nas i Boga. Pa zar ne znate, da kad je Bog htio da govori s našim očevima na Gori Sinajskoj, naši su očevi povikali: ”Govori nam ti, o Mojsije, i ne pusti da Bog govori nama, da mi ne bismo pomrli?” A šta je rekao Bog preko Isaije proroka, već to, koliko su nebesa daleko od zemlje, isto tako su putevi Božji daleko od puteva ljudi, i Božje misli od misli ljudi.”

105

“Bog je tako neizmjeran da me je strah opisati ga”. Međutim potrebno je da vam dam poučak. Zato vam kažem da ima devet nebesa i da su ona daleko jedna od drugih onoliko koliko je prvo nebo daleko od Zemlje, a ono je daleko od Zemlje petsto godina putovanja. Otud je Zemlja daleko od najvišeg neba četiri hiljade i pesto godina putovanja. Ja vam kažem da je (Zemlja) u proporciji prema prvom nebu, kao vrh igle, i prvo nebo na isti način je u proporciji prema drugom kao tačka, i slično su sva nebesa inferiorna u odnosu na naredna. A ukupna veličina Zemlje sa svim nebesima je u proporciji prema raj u tačka, štaviše zrne pijeska. Je li ova veličina nemjerljiva?”

Učenici odgovoriše: “Da, svakako”.

Tad reče Isus: Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, univerzum je pred Bogom mal kao zrno pijeska, a Bog je onoliko puta veći (od toga) koliko bi zauzela zrna pijeska da se napune sva nebesa i raj i više. Pa razmislite vi ima li Bog ikakvu proporcionalnost s čovjekom, koji je mali komad gline koji stoji na Zemlji. Pazite zato da se držite razuma a ne golih riječi, ako želite da imate vječni život”.

Učenici rekoše: “Bog jedino zna sebe, a zaista je kao što je rekao Isaija prorok: ”On je skriven od ljudskih osjetila”.

Isus reče: “To je istina; zato kad budemo u raju znaćemo Boga, kao što ovdje razlikuje čovjek more od kapljice slane vode”.

“Vraćajući se svojoj raspravi, ja vam kažem da jedino za grijeh čovjek treba da plače, jer griješenjem čovjek napušta svog Stvoritelja. Međutim, kako da plače ko prisustvuje pijankama i feštama? On će plakati isto kao što će i led davati vatru! Vi morate pretvoriti fešte u post, ako hoćete imati vlast nad svojom svijesću, jer isto tako ima vlast naš Bog”. Reče Tadija: “Znači onda, Bog ima svijest nad kojom ima vlast”.

Isus odgovori: "Idete li izreci: "Bog ima ovo, Bog je takav"? Recite mi ima li čovjek svijest?"

"Da", odgovoriše učenici.

Isus reče: "Može li se naći čovjek koji ima živost sebi, a u njemu svijest ne radi?"

"Ne", odgovoriše učenici.

"Vi se varate", reče Isus, "jer onaj ko je slijep, gluh i nijem i sakat - gdje je njegova svijest? I Kad je čovjek u nesvijesti?"

Tad bijahu učenici zbunjeni, kad Isus reče: "Tri stvari su koje čine čovjeka: tj. duša i svijest i tijelo, svaka od njih zasebno. Naš Bog je stvorio dušu i tijelo kao što ste čuli, ali još niste čuli kako je stvorio svijest. Zato ću sutra - ako Bog da, sve vam ispričati".

Rekavši ovo Isus zahvali Bogu i pomoli se za spas našeg naroda, svako od nas govori: "Amen".

106

Kada je on završio jutarnju molitvu, Isus sjede pod palmino drvo, i tu mu se primakoshe njegovi učenici. Tad reče Isus: "Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, mnogi su prevareni o našem životu. Jer tako su blisko povezani duša i svijest, da veći dio ljudi tvrdi da su duša i razum jedna i ista stvar, djeleći je prema radu, a ne prema suštini, nazivajući je senzitivnom, vegetativnom i intelektualnom dušom. Ali, uistinu ja vam kažem, duša je jedna koja misli i živi. O glupani, gdje će oni naći dušu intelekta bez života? Sigurno nikada. Međutim, život bez svijesti će se brzo naći, kao što se vidi na besvjesnom kad ga razum napusti".

Tadej reče: "O gospodaru, kad svijest napusti život, čovjek nema života".

Isus odgovori: "To nije istina, jer čovjek je lišen života kad ga napusti duša; jer duša se više ne vraća tijelu, izuzev čudom. Ali, svijest odlazi zbog primljenog straha, ili zbog velike tuge koju ima duša. Jer, svijest je Bog stvorio za zadovoljstvo, i jedino pomoću njega to živi, isto kao što tijelo živi pomoću hrane, a duša živi od znanja i ljubavi. Ova svijest je sad buntovna prema duši kroz gnjev kojeg ima zbog lišenosti

zadovoljstva raja zbog grijeha. Zato postoji najveća potreba da se uzgaja sa duhovnim zadovoljstvom za onoga ko neće da živi od tjelesnog zadovoljstva. Razumijete li? Uistinu, kažem vam, da kad je Bog stvorio nju, osudio ju je na pakao i nepodnošljiv snijeg i led; jer ona kaže da je ona Bog; ali, kad je On liši hranjenja, uzimajući joj hranu njenu od nje, ona priznaje da je rob Božji i djelo ruku Njegovih. Pa recite mi, kako djeluje svijest u bezbožnicima? Zasigurno, ona je kao Bog u njima: pošto oni slijede svijest, zaboravljajući razum i Božji zakon. Nato oni postaju odvratni i ne čine nikakvo dobro".

107

"A prva stvar koja slijedi žalost za grijehom je post. Jer onaj ko vidi da ga izvjesna hrana čini bolesnim, zbog čega se on plaši smrti, pošto zažali što ju je pojео, odriče je se tako kao da se neće razboliti. Tako grešnik treba da radi. Opazivši da ga je zadovoljstvo natjeralo da zgriješ protiv Boga svog Stvoritelja, slijedeći svijest u tim dobrim stvarima svijeta, neka on zažali što je tako učinio, jer ga to lišava Boga, njegovog života, i daje mu vječnu smrt pakla. Međutim, zato što čovjek dok živi ima potrebu da uzima ove dobre stvari svijeta, ovdje je potreban post. Zato neka on obuzda svijest i prizna Boga kao svog Gospoda. A kad on vidi da se svijest užasava posta, neka on predstavi njoj stanje pakla, gdje uopšte nema zadovoljstva, nego se prima vječiti žal; neka predstavi njoj zadovoljstva raja, koja su tako velika da je zrnece jednog od zadovoljstava raja veće od svih na svijetu. Jer tako će ona lahko biti umirena; jer je zato bolje biti zadovoljan sa malo da bi se primilo mnogo, nego biti neobuzdan u malom, a biti lišen svega i boraviti u mučenju.

Vi treba da se sjetite bogatog gozbenika, da biste dobro postili. Jer on je želeći ovdje na zemlji da se gosti svaki dan, bio lišen vječno jedne kapi vode: dok će Lazar, bivši zadovoljan sa mrvicama ovdje na zemlji, živiti vječito u punom obilju zadovoljstva raja.

Neka pokajnik bude oprezan; jer Satana traži da poništi svaki dobar posao, više kad pokajnik nego kod drugih, jer se pokajnik pobunio protiv njega i od toga što je bio njegov vjerni rob, on se pretvorio u buntovnog neprijatelja. Nato će Satana gledati kako da učini da on ne posti, na bilo koji način, pod izgovorom bolesti, a kad ovo ne bude koristilo, on će ga pozvati na ekstremni post, da bi on obolio i poslije toga živio lijepo. A ako on ne uspije u ovome, on će gledati kako da ga natjera da mu post bude samo vezan za tjelesnu hranu, da bi on bio sličan onom koji nikad ne jede, a uvijek griješi.

Tako mi Boga živog, odvratno je lišiti tijelo hrane i napuniti dušu ohološću, prezirući ih što ne poste i smatrajući sebe boljim od njih. Recite mi hoće li se bolestan čovjek hvalisati djetom koju mu nametne doktor, a nazvati ludima one kojima nije nametnuta dijeta? Sigurno ne. Međutim, on će žaliti zbog bolesti što je morao biti podvrgnut dijeli. Isto tako vam kažem da se pokajnik ne treba hvalisati svojim postom i prezirati one koji ne poste; nego on treba da žali zbog grijeha zbog kojeg posti. Niti treba pokajnik koji posti nabavljati finu hranu, nego on treba da se zadovolji sa prostom hranom. Pa hoće li čovjek dati finu hranu psu koji ujeda i konju koji udara? Ne, zasigurno, već prije suprotno. Neka vam ovo bude dovoljno o postu".

108

"Poslušajte onda šta ću reći o gledanju. Jer, isto kao što postoje dvije vrste spavanja, spavanje duše i spavanje tijela, isto tako vi morate biti pažljivi u gledanju, dok tijelo gleda, duša ne spava. Jer ovo bi bila najteža greška. Recite mi alegorijski: postoji čovjek koji dok hoda udari u kamen, i da bi izbjegao da više udari nogom, on udara svojom glavom - kakvo je stanje takvog čovjeka?"

"Jadno", odgovoriše učenici, "jer takav čovjek je sumanut."

Tad reče Isus: "Pa dobro ste odgovorili, jer uistinu, ja vam kažem da onaj ko gleda tijelom, a spava dušom je lud. Kao što je duhovna

slabost teža od tjelesne, isto tako je teža za liječenje. Zbog čega će se takav jadnik hvalisati nespavanjem tijelom, koje je noga života, dok opet ne opaža svoju nevolju što spava dušom koja je glava života? Spavanje duše je zaboravljanje Boga i Njegovog strašnog suda. Duša koja gleda je ona koja u svemu i na svakom mjestu opaža Boga, i u svemu i kroz sve i iznad svoga zahvaljuje Njegovom veličanstvu znajući da uvijek i u svakom trenutku prima milost i milosrđe od Boga. Jer, u strahu od njegovog veličanstva u njoj uvijek odzvanja anđeoski poziv: "Stvorenja, dođite na sud, jer vaš Stvoritelj hoće da vam sudi". Jer ona stalno ostaje u službi Bogu. Recite mi, volite li više vidjeti pomoću svjetlosti zvijezde ili pomoću svjetlosti Sunca?"

Andrija odgovori: "Pomoću svjetlosti Sunca; jer pomoću svjetlosti zvijezde mi ne možemo vidjeti obližnje planine, a pomoću svjetlosti Sunca mi vidimo najsitnije zrnce pijeska. Zato mi hodamo sa strahom pri svjetlosti zvijezda, dok pri svjetlosti Sunca idemo sigurno".

109

Isus odgovori: "Isto vam ja kažem da vi treba da gledate dušom sa suncem pravde (koja je) naš Bog, a ne hvalisati se gledanjima tijela. Sama je istina zato, da san tijela treba izbjegavati što je moguće više, ali (izbjeci ga) potpuno je nemoguće, svijest i tijelo je pritisnuto hranom, a um postom. Zato neka onaj ko bude spavao malo izbjegava previše posla i mnogo hrane." Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, dopušteno je svake noći pomalo spavati, ali nikad nije dopušteno zasboraviti Boga i njegov strašni sud: a spavanje duše je takav zaborav.

Tad reče onaj koji piše: "O gospodaru, kako mi možemo uvijek imati na umu Boga? Zaista nam to izgleda nemoguće."

Isus reče sa uzdahom: "Ovo je najveća nevolja koju čovjek može da pretrpi, o Barnaba. Jer čovjek ne može ovdje na zemlji imati Boga svog Stvoritelja na umu; izuzev onih koji su sveti, jer oni uvijek imaju Boga na umu, zato što

oni imaju u sebi svjetlo milosti Božje, tako da oni ne mogu zaboraviti Boga. Ali recite mi, jeste li vi vidjeli one koji vade kamenje, kako su oni svojom stalnom praksom naučili da udaraju, tako i da oni govore sa drugima i svo vrijeme udaraju čeličnim alatom, koji obrađuju kamen bez gledanja u gvožđe, i ne udare se po svojim rukama? Pa vi činite isto. Želite da budete sveti, ako hoćete da prevaziđete potpuno ovu nevolju zaboravnosti. Sigurno je da voda cijepa najtvrdi kamen sa jednom kapi udarajući tamo dug period.

Znate li vi zašto niste prevazišli ovu nevolju? Zato što niste primjetili da je to grijeh. Ja vam zato kažem da je to greška kad ti princ daje poklon o čovječe, da ti treba da okreneš svoja leđa njemu i zatvoriš oči. Isto tako griješe oni koji zaboravljaju Boga, jer čovjek stalno prima od Boga darove i milost".

110

"Pa recite mi, da li vam naš Bog stalno daruje (svoju nagradu)? Da, svakako; jer On vam neprestano daje dah pomoću kog živite. Zaista, zaista, kažem vam, svaki put kad vaše tijelo primi dah, vaše srce treba da kaže: "Bogu hvala!"

Tad reče Ivan: "To je najistinitije što ti kažeš, o gospodaru; pouči nas zato načinu kako postići ovo blagoslovljeno stanje".

Isus odgovori: "Uistinu, ja vam kažem da niko ne može postići takvo stanje ljudskom moći, već prije milošću našeg Gospoda Boga. Istina je naravno da čovjek treba da žudi za dobrim da bi mu ga Bog dao. Recite mi, kad ste vi za stolom uzimate li ona mesa koja ne biste? Ne zasigurno. Isto tako vam ja kažem da vi nećete primiti ono šta ne želite. Bog je u stanju, ako vi želite svetost, da vas učini svetim u manje vremena od treptaja oka, međutim da bi čovjek osjetio dar, darodavac naš Bog hoće da mi čekamo i tražimo.

Jeste li vidjeli one koji vježbaju gađanje u cilj? Sigurno je da oni mnogo puta uzaludno ciljaju. Ipak, oni nikad ne žele da uzalud gađaju, nego su uvijek u nadi da će pogoditi cilj. Pa vi to činite, vi koji stalno želite da imate našeg Boga

na umu, i kad zaboravite žalite; jer Bog će vam dati milost da postignete sve šta sam ja rekao.

Post i duhovno bdjenje su tako sjedinjeni jedno s drugim da ako neko prekine bdjenje, odmah je post prekinut. Jer pri grijehu čovjek prekida post duše i zaboravlja Boga. Tako je to da bdjenje i post što se tiče duše, su uvijek nama potrebni i za sve ljude. Jer nikom nije dopušteno da zgriješi. Međutim post tijela i njegova bdjenja, vjerujte mi oni nisu mogući za svako vrijeme niti za sve osobe. Jer postoji bolesnog i starog naroda, žena sa djetcom, ljudi koji su na dijeti, djece i drugih koji su slabog izgleda. Jer svako naravno - kao što oblači sebe po svojoj odgovarajućoj mjeri, tako treba da odabere sebi (način) posta. Jer kao što odjeća djeteta ne odgovara čovjeku od trideset godina, isto tako postovi i bdjenja jednog, ne odgovaraju drugom".

111

"Međutim pripazite jer Satana će upotrijebiti svu svoju silu (kako bi učinio) da vi (budete) bdjeli za vrijeme noći, a zatim da spavate onda kad po zapovjedi Bžjoj vi treba da se molite i slušate riječ Božju. Recite mi, da li biste bili zadovoljni ako bi vam vaš prijatelj pojeo meso, a vama dao kosti?"

Petar odgovori: "Ne gospodaru, jer takav neko se ne treba zvati prijateljom, već rugalicom".

Isus sa uzdahom odgovori: "Ti si dobro rekao istinu, o Petre, jer svako ko bdije tijelom više nego što je potrebno, spava ili mu je glava pritisnuta snom, kad on treba da se moli ili sluša riječi Božje, takav nesrećnik se ruga Bogu svom Stvoritelju, i tako je kriv za taj grijeh. Štaviše on je, pljačkaš pošto on krade vrijeme koje treba da da Bogu, i troši ga kad mu je volja i koliko hoće.

U buretu najboljeg vina čovjek je dao svojim neprijateljima da piju tako dugo dok je vino najbolje, međutim kad je vino spalo na talog, on je dao svom gazdi da pije. Šta će, šta mislite vi, gazda uraditi svom sluzi, kad on saznadne sve, i sluga bude pred njim? Sigurno će ga tući i ubiće ga u pravom gnjevu prema

zakonima svijeta. E pa šta će Bog učiniti čovjeku koji troši svoje najbolje vrijeme u poslu, a najgore u molitvi i proučavanju Zakona? Jao svijetu, jer je ovim i većim grijehom njegovo srce opterećeno. Zato, kad sam vam rekao da smijeh treba biti okrenut u plač, gozba u post i san u bdjenje, ja sam zaokružio sve što ste čuli u tri riječi - da ovdje na zemlji čovjek treba uvijek da plače i da plač treba biti iz srca, jer je Bog naš Stvoritelj uvrijeđen; da vi treba da postite da bi imali vlast nad sviješću i da bdijete a da ne biste grijeshili; i da tjelesno plakanje i tjelesni post i bdjenje trebaju biti uzeti prema konstituciji svakog pojedinca".

112

Rekavši ovo Isus reče: "Vi morate potražiti poljskih plodova čime bismo održali svoj život, jer sad je osam dana kako nismo jeli kruha. Zato ću se ja moliti našem Bogu i čekaću vas sa Barnabom".

Tako svi učenici i apostoli odoše u četvorkama i šestorkama i odoše svojim putem prema riječi Isusovoj. Tamo ostade sa Isusom onaj koji (ovo) piše; nakon čega Isus plačući reče: "O Barnaba, potrebno je da ti ja otkrijem velike tajne koje ćeš mu - nakon što ja odem sa svijeta, otkriti".

Tad odgovori onaj koji piše, plačući i reče: "Dopusti mi da plačem, o gospodaru, i drugim ljudima takođe, jer smo mi grešnici. A ti, ti si sveti i prorok Božji, ne pristaje tebi da toliko plačeš".

Isus reče: "Vjeruj mi Barnaba da ja ne mogu plakati koliko trebam. Jer da me ljudi nisu prozvali bogom, ja bih ovdje vidio Boga kao što će se on vidjeti u raju, i bio bih siguran da se neće plašiti Dana sudnjeg. Ali Bog zna da sam ja nevin, jer ja nikad nisam gajio misao da budem smatran više od jadnog roba. Naprotiv, kažem ti, da ja nisam nazvan bogom, bio bih odnesen u raj kad odem sa svijeta, zbog čega sad neću otići tamo do suda. Pa sad vidiš imam li razlog za plakanje. Znaj, o Barnaba, da ja radi ovog moram imati veliki progon, i biću prodan od jednog od mojih učenika za trideset novčića.

Poslije toga sam ja siguran da će onaj koji će me prodati biti ubijen u moje ime, jer zato će me Bog uzeti sa zemlje i izmijenice izgled izdajnika tako da će svi vjerovati da je on ja; ipak, kad on umre zlom smrću, ja ću biti u nepoštovanju dugo vremena na svijetu. Međutim, kad bude došao Muhammed, sveti poslanik Božji, ta sramota će biti skinuta. A ovo će Bog učiniti jer sam ja priznao istinu Mesije; koji će mi dati ovu nagradu što će se znati da sam ja živ i da nemam ništa sa tom sramnom smrću".

Tad odgovori onaj koji piše: "O gospodaru, reci mi ko je taj bijednik, jer ja ću ga rado zadaviti na smrt".

"Sačuvaj svoj mir", odgovori Isus, "jer tako Bog hoće i on ne može drugačije uraditi: nego gledaj kad moja majka bude ojađena tim događajem da joj kažeš istinu, da bi se ona utješila".

Tad odgovori onaj koji piše: "Sve ću ovo učiniti o gospodaru, ako Bog da".

113

Kad su učenici došli donijeli su borovih šišarki, i voljom Božjom oni su našli veliku količinu hurmi. Tako su oni nakon podnevne molitve jeli sa Isusom. Nakon toga apostoli i učenici, videći tužno lice onog koji piše, pobojaše se da Isus brzo mora napustiti svijet. Nato ih Isus utješi govoreći: "Ne bojte se, jer moja čast da odem sa svijeta još nije došla. Ja ću ostati sa vama još nešto malo vremena. Zato vas sad moram poučiti - jer što ja moram da odem - kao što sam rekao, da kroz sav Izrael propovjedate pokoru, a da bi Bog imao milosti nad grijehom Izraela. Zato neka se svaki pričuva lijenosti, a mnogo više onaj koji čini pokoru; jer će svako drvo koje ne rađa dobrim plodom biti posječeno i bačeno u vatru. Bio jedan građanin koji je imao vinograd, a u sred njega je imao vrt u kojem je bilo lijepo smokvino drvo; u tri godine kad bi dođi vlasnik ne bi našao nikakva ploda, i videći da svako drugo drvo ondje donosi plod, on reče svom vinogradaru: "Posjeci ovo nevaljalo drvo jer ono smeta zemljištu".

Vinogradar odgovori: "Nemoj tako, moj gospodar, jer to je lijepo drvo".

"Budi miran", reče vlasnik, "jer mene nije briga za beskorisnim ljepotama. Ti treba da znaš da su palma i balsam plemenitiji od smokve. Ali ja sam posadio u dvorištu svoje kuće palminu biljku i jednu balzamovu, koje sam okružio skupim zidovima, međutim kad ove nisu donijele plod nego samo lišće koje se nagomilalo i pokvarilo tlo ispod kuće, ja sam dao da se oboje odstrani. I kako ću ja oprostiti drvetu smokve daleko od moje kuće, koja smeta moj vrt i moj vinograd, gdje svako drugo drvo donosi plod? Sigurno je neću više trpiti nimalo".

Tad reče vinogradar: "Tlo je prebogato. Čekaj zato jednu godinu više, jer ja ću potkresati smokvine grane i oduzeti joj bogatstvo tla, staviti je u siromašno tlo sa kamenjem i tako će ona donijeti plod".

Vlasnik odgovori: "Pa idi i uradi tako; jer ja ću čekati i smokvino stablo će donijeti plod".

Razumjete li ovu priču? Učenici odgovoriše: "Ne gospodar, zato nam je objasniti".

114

Isus odgovori: "Uistinu ja vam kažem, vlasnik je Bog, a vinogradar je njegov zakon. Bog je imao u raju palmu i balzam; Satana je palma, a prvi čovjek je balzam. Njih je on izbacio jer nisu donosili plod dobrih dijela, nego su govorili bezbožne riječi koje su bile osuda mnogih anđela i mnogih ljudi. Sad taj Bog ima čovjeka na svijetu usred svojih stvorenja koja služe Boga, svi oni, prema Njegovom načelu: a čovjek, kažem, ne dajući plod, Bog će ga sasjeci i natjerati u pakao, pošto On ne oprašta anđelu i prvom čovjeku, kažnjavajući anđela vječno, a čovjeka za neko vrijeme. Zakon Božji kaže da čovjek ima previše dobra u ovom životu, i tako je potrebno da on pretrpi muku i bude lišen zemaljskih dobara, a da bi on činio dobra djela. Zato očekuje od čovjeka da bude pokoran. Uistini, kažem vam, da je naš Bog osudio čovjeka na rad, tako da, kao što je rekao Job, prijatelj

proroka Božjeg: "Kao što je ptica rođena da leti, a riba da pliva, isto tako je čovjek rođen da radi".

Tako takođe David naš otac, prorok Božji kaže: "Jedući trud naših ruku mi ćemo biti blagoslovljeni i biće dobro sa nama".

Zato neka svako radi, prema svojoj osobini. Pa recite mi, ako su David naš otac i Solomon, njegov sin, radili svojim rukama, šta treba grešnik da radi?"

Ivan reče: "Gospodaru, raditi je dobra stvar, ali to treba siromašni da rade".

Isus odgovori: "Da, jer oni ne mogu drugačije. Nego, zar ne znate da dobro, da bi bilo dobro, mora biti slobodno od nužde. Tako su Sunce i druge planete ojačane pravilima Božjim, tako da one ne mogu drugačije, zbog čega neće imati nikakve zasluge. Recite mi, kad je Bog dao naredbu za rad On nije rekao: "Siromah će živjeti u znojlu lica svog"? A Job nije rekao da: "Kao što je ptica rođena da leti, tako je i siromah rođen da radi"? Nego Bog je rekao čovjeku: "U znojlu lica svog ćeš ti jesti hljeb", a Job da je "čovjek rođen da radi". Zato (samo) onaj ko nije čovjek, je oslobođen ove naredbe. Sigurno sve stvari nisu skupe osim iz razloga što postoji mnoštvo besposlena naroda: kad bi ovi radili, neki obrađujući zemlju, a drugi ribareći, postojalo bi najveće obilje na svijetu. A za nedostatak toga biće potrebno položiti račun na strašnom sudnjem danu".

115

"Neka mi čovjek nešto rekne. Šta je on donio na svijet, zbog čega bi on živio u besposlici? Sigurno je da je on rođen go, i nesposoban nizašto. Otud nije on vlasnik svega šta je našao, nego djelilac. A on će morati položiti račun za to na strašni dan. Odvaratne požude, koja čini čovjeka kao brutalnu životinju, treba se jako plašiti, jer neprijatelj je vlastitog ognjišta, tako da nije moguće otići niukakvo mjesto gdje tvoj neprijatelj ne bi došao. Ah, koliko ih je stradalo zbog požude! Kroz požudu je došao potop takav da je svijet stradao pred milošću Božjom i samo su spašeni Noa i osamdeset tri ljudska bića.

A zbog požude je Bog uništio tri poročna grada, kad su izbjegli samo Lot i njegovo troje djece.

Zbog požude je čitavo pleme Benjaminovo iskorjenjeno. I ja vam doista kažem, kad bih vam pričao koliko mnoštvo je stradalo kroz požudu, bilo bi nedovoljno pet dana".

Jakov upita: "O gospodaru, šta znači požuda?"

Isus odgovori: "Požuda je neobzudana želja ljubavi, koja pošto nije upravljana razumom - kida granice ljudskog intelekta i ljubavi; tako da čovjek ne znajući sebe, voli ono šta bi trebao da mrzi. Vjerujte mi, kad čovjek voli nešto, ne zato što mu je to Bog dao, već kao vlasnik toga, on je bludnik; jer je dušu koja treba da stoji u zajedništvu sa svojim Stvoriteljem on sjedinio sa stvorenjem. I tako Bog lamentira preko Isaije proroka, govoreći: "Ti si počinio blud s mnogim ljubavnicama, ipak, povrati se meni i Ja ću te primiti".

Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, kad ne bi bilo unutarnje požude u srcu čovjeka, on ne bi pao u vanjsku; jer ako se odstrani korjen drvo brzo umire.

Neka se čovjek zato zadovolji ženom koju mu je dao njegov Stvoritelj, i neka zaboravi on svaku drugu ženu".

Andrija upita: "Kako će čovjek zaboraviti žene ako živi u gradu gdje ih ima tako mnogo?"

Isus odgovori: "O Andrija, sigurno će onome ko živi u gradu biti šteta, obzirom da je grad sunđer koji uvlači u svaku pokvarenost".

116

"Čovjeku dolikuje da živi u gradu kao što vojnik živi kad ima neprijatelje oko tvrđave, braneći se od svakog napada i bojeći se uvijek izdaje dijela građana. Isto tako, kažem, neka on odbije svaki vanjski podsticaj grijeha i nek se boji svijesti, jer ona ima najveću želju za nečistim stvarima. Ali kako će se on zaštititi ako ne obuzdava oko, koje je izvor svakog tjelesnog grijeha? Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, onaj ko

nema tjelesnih očiju siguran je da neće primiti kaznu, izuzev samo do trećeg stepena, dok onaj ko ima oči prima je do sedmog stepena.

U vrijeme Ilije proroka se desilo da je Ilija vidio slijepog čovjeka kako plače - čovjeka dobra života, upitao ga je rekavši: "Zašto ti plačeš, o brate?" Slijepac odgovori: "Plačem jer ne mogu vidjeti Iliju proroka, svetog Božjeg".

Ilija ga prekori rekavši: "Prestani s plakanjem o čovječe, jer u plakanju griješiš". Slijepac dogovori: "Pa reci mi, je li grijeh vidjeti svetog proroka Božjeg, koji diže mrtve i daje da se vatra spusti s neba?"

Ilija odgovori: "Ti ne govoriš istinu, jer Ilija nije u stanju da učini sve što kažeš, jer je on čovjek kao i ti. Jer, svi ljudi na svijetu ne mogu učiniti da se rodi mušica".

Slijepac reče: "Ti ovo kažeš, o čovječe, jer mora da te je Ilija ukorio za neki tvoj grijeh, zbog čega ga mrziš".

Ilija odgovori: "Neka Bog bude zadovoljan što ti govoriš istinu; jer o brate, ako bih ja mrzio Iliju, ja bih volio Boga, i što bih vbiše mrzio Iliju više bih volio Boga".

Nato slijepac bi jako uvrijeđen i reče: "Tako mi Boga živog, ti si druže bezbožnik!" Može li onda Bog biti voljen, dok neko mrzi proroke Božje? Odlazi, jer više neću da te slušam!"

Ilija odgovori: "Brate, sad možeš vidjeti svojim intelektom koliko je zlo tjelesno viđenje. Jer ti želiš vidom da vidiš Iliju, a mrziš Iliju svojom dušom".

Slijepac odgovori: "Sad odlazi! jer ti si đavo koji bi me natjerao da zgriješim protiv sveca Božjeg."

Tad Ilija uzdahnu i reče sa suzama: "Ti si govorio istinu, o brate, jer moje tijelo koje ti želiš da vidiš, dijeli te od Boga".

Reče slijepac: "Ne želim da te vidim; štaviše, kad bih imao svoje oči, zatvorio bih ih da te ne vidim".

Tad reče Ilija: "Znaj brate da sam ja Ilija!"

Slijepac odgovori: "Ti ne govoriš istinu".

Tad rekoše Ilijini učenici: "Brate, on je doista prorok Božji, Ilija".

"Neka mi on kaže", reče slijepac, "ako je on prorok od kojeg sam ja sjemena i kako sam postao slijep?"

117

Ilija odgovori: "Ti si iz plemena Levi; i zato što si ulazeći u Hram Božji gledao požudno na ženu, a bio si blizu svetišta, naš Bog ti je oduzeo vid".

Tad slijepac odgovori plačući: "Oprosti mi o sveti proroče Božji jer sam zgriješio govoreći sa tobom; jer da sam te vidio ne bih pogriješio".

Ilija odgovori: "Neka ti Bog oprosti, o brate, jer što se mene tiče ja znam da si ti rekao istinu, vidiš što više mrzim sebe, više volim Boga, i da me vidiš ti bi utišao svoju žudnju koja je neprijatna Bogu. Jer Ilija nije tvoj stvoritelj nego Bog; otuda što se tebe tiče, ja sam đavo", reče Ilija plačući, "jer sam te ja okrenuo od tvog Stvoritelja. Plaći onda, o brate, jer ti nemaš onog svjetla koje bi učinilo da ti razlikuješ istinu od laži, jer da si ga imao ti ne bi prezirao moje učenje. Zbog toga, kažem ti, da mnogi žele da me vide i dolaze izdaleka da me vide, koji preziru moje riječi. A to bi bilo bolje za njih, za njihov spas, da oni nisu imali očiju, obzirom da svako ko nalazi zadovoljstvo u stvorenju, ma ko on bio, a ne traži da nađe zadovoljstvo kod Boga - načinio je idola u svom srcu, a ostavio Boga".

Tad reče Isus, uzdahnuvši: "Jeste li razumjeli sve šta je Ilija rekao?"

Učenici odgovoriše: "Uistinu, mi smo razumjeli, i mi smo izvan sebe znajući da ovdje na zemlji ima svega nekolicina koji nisu idolopoklonici".

118

Zatim reče Isus: "Vi govorite istinu, jer sada Izrael želi da uspostavi idolopoklonstvo koje oni imaju u svojim srcima smatrajući mene Bogom; od kojih mnogi preziru moje učenje, govoreći da sam ja mogao postaviti sebe gospodarom sve Judeje, ako se priznam da sam bog, i da sam ja lud što želim živjeti u siromaštvu među pustinjским mjestima, a ne boraviti stalno među prinčevima u slatkom

životu. Oh nesrećni čovječe koji hvališ svjetlo zajedničko muhama i mravima, a prezireš svjetlo koje je zajedničko samo anđelima i prorocima i svetim prijateljima Božjim!

Ako onda oko ne bi bilo čuvano, o Andrija, ja ti kažem da je nemoguće ne zapasti u požudu. Zato je Jeremija prorok, žestoko plačući, rekao zaista: "Moje je oko lopov koji robi moju dušu." Jer zato se naš otac David molio sa najvećom čežnjom Bogu Gospodu našem, da bi On odvratio njegove oči, da on ne bi vidio uzaludnost. Jer sve zaista šta ima kraj je uzaludno. Recite mi onda, kad bi neko imao dva novčića da kupi kruh, bi li ih potrošio da kupi kadilo. Sigruno ne, obzirom da kadilo povređuje oči i ne daje održavanje tijelu. Isto tako neka čini čovjek, jer sa izvanjskim vidom njegovih očiju i unutarnjim vidom njegova uma on treba da traži da spozna Boga svog Stvoritelja i zadovoljnost njegove volje.

119

"Jer zaista svaki put kad čovjek vidi stvar i zaboravi Boga koji ju je stvorio za čovjeka, on je zgriješio. Jer ako bi ti tvoj prijatelj dao nešto u znak sjećanja, i ti to prodao i zaboravio svog prijatelja, ti bi uvrijedio svog prijatelja. Isto tako radi čovjek; jer kad on vidi stvorenje a nema na umu Stvoritelja, koji je to za ljubav čovjeka stvorio, on griješi protiv Boga svog Stvoritelja sa nezahvalnošću.

Zato onaj ko vidi ženu i zaboravi Boga koji je za dobro čovjeka stvorio ženu, on će je voljeti i željeti. I dotle će izbiti njegova požuda, da će on voliti sve kao stvar koju voli: tako da otud dolazi grijeh kojeg će ga biti sramota da se sjeti. Ako čovjek, međutim, stavi zabranu na svoje oči, on će biti gospodar svijesti koja ne može poželjeti ono što joj se ne prezentira. Jer, tako će tijelo biti potčinjeno duhu. Kao što se brod ne može kretati bez vjetrova, tako tijelo bez svijesti ne može zgriješiti.

Zato bi bilo potrebno za pokajnika da preokrene pričanje priča u molitvu, sam razum to pokazuje, čak iako to nije načelo Božje. Jer, pri svakoj jalovoj riječi čovjek griješi, a naš Bog otklanja naš grijeh zbog molitve. Jer ta je

molitva branilac duše; molitva je lijek duše; molitva je odbrana srca; molitva je oružje vjere, molitva je uzda svijesti; molitva je so tijela koja mu ne dopušta da se pokvari grijehom. Ja vam kažem da je molitva ruka našeg života, kojima će čovjek koji se moli braniti sebe na dan sudnji: jer on će čuvati svoju dušu od grijeha ovdje na zemlji, i sačuvaće svoje srce, da ne bude dimuto zlim željama; vrijeđajući satanu, jer on će držati svoju svijest po zakonu božjem, a njegovo tijelo će ići s pravednošću, primajući od Boga sve šta bude zatražio.

Tako mi Boga živog, pred kojim smo mi, čovjek bez molitve ne može više biti čovjek dobrih djela, kao što nijem čovjek ne može moliti za svoju stvar od slijepca; što se fistula ne može liječiti bez masti; čovjek se brani bez pokreta; ili napasti drugog bez oružja; ploviti bez kormila; ili sačuvati mrtvo meso bez soli. Jer zaista onaj ko nema ruke, ne može primati. Kad bi čovjek mogao promijeniti dubre u zlato i glinu u šećer, šta bi on uradio?"

Potom pošto Isus oćuta, učenici odgovoriše: "Niko ne bi radio ništa drugo nego bi pravio zlato i šećer".

Tad reče Isus: "Pa zašto čovjek ne promijeni ludo pričanje priča u molitvu? Je li možda vrijeme dato njemu od Boga da bi Boga uvrijedio? Jer koji bi princ dao grad svom potčinjenom, a da bi ovaj nad njim poveo rat? Tako mi Boga živog, kad bi čovjek znao nakon kog postupka se duša transformiše besplodnim govorom on bi prije odgrizao svoj jezik zubima, nego što bi govorio. O jadni svijet! jer danas se ljudi ne skupljaju za molitvu, nego na predvorjima Hrama, a u istom Hramu sam Satana ima ondje žrtvu uzaludnog govora i ono što je gore - od stvari koje ja ne mogu govoriti bez sramote."

120

"Plod besplodnog govora je ovaj što on oslabljuje intelekt na taj način da on nije spreman primiti istinu; kao što konj naviknut da nosi 30 grama pamuka ne može nositi četrdeset pet kilograma kamena.

A ono šta je gore je čovjek koji troši svoje vrijeme u zbijanju šala. Kad bude spreman da se moli Satana će ubaciti u njegovu memoriju te iste rugalice, tako da kad on treba da plaće nad svojim grijesima i podstiče Boga na milost i da dobije oprost za svoje grijeha, smjehom on izaziva Boga na srdžbu; - koji će ga kazniti i izbaciti.

Ja o zato onima koji se šale i pričaju jalovo! Ali, ako naš Bog ima u odvratnosti one koji se šale i pričaju jalovo, kako će on držati one koji ogovaraju i kleveću svog komšiju i u kom stanju će biti onaj ko se bavi grijehom kao poslom krajnje neophodnim? Oh nečisti svijete, ja ne mogu zamisliti kako ćeš teško biti kažnjen od Boga! Onaj međutim, koji bi izvršio pokoru, on kažem, mora odustati od svojih riječi po cijenu zlata".

Njegovi učenici upitaše: "Pa ko će kupiti čovjekove riječi po cijenu zlata? Sigurno niko. I kako će on učiniti pokoru? Sigurno je da će on postati pohlepan!"

Isus odgovori: "Vi imate svoje srce tako teško da ja nisam u stanju da ga podignem. Otud je u svakoj riječi potrebno da vam kažem značenje. Zahvaljujte Bogu koji vam je darovao milost da znate tajne Božje. Ja ne kažem da pokajnik treba da prodaje svoj govor, nego kažem da kad on govori on treba da misli da izliva zlato. Jer zaista čineći tako, kao što se zlato troši na neophodne stvari, tako će i on govoriti (samo) kad je potrebno da govori. I isto kao što niko ne traži zlato koje će škoditi njegovom tijelu, tako neka ne govori o stvari koja može štetiti njegovoj duši".

121

"Kad guverner uhapsi zatvorenika, kojeg ispituje dok bilježnik zapisuje (slučaj), recite mi kako takav čovjek govori?"

Učenici odgovoriše: "On govori sa strahom i umjesno, tako da se ne dovede u sumnju, i on je obazriv da ne kaže ništa što bi moglo oneraspoložiti guvernera, nego gleda da kaže nešto pomoću čega bi mogao biti oslobođen".

Tad Isus odgovori: "To pokajnik treba da učini, da ne bi izgubio svoju dušu. Zato je Bog

dao dva anđela svakom čovjeku kao pisare, jednog koji piše dobro, drugog koji piše zlo koje čovjek radi. Ako bi onda čovjek primio milost, neka on mjeri svoj govor više no što se mjeri zlato.”

122

“Što se tiče pohlepe, ona se mora pretvoriti u davanje sadake. Uistinu kažem vam, kao što visak ima za svoj cilj centar, tako i pohlepni ima za svoj kraj pakao, jer nemoguće je za pohlepnog da ima ikakvo dobro u raju. Zna li zašto? Ja ću vam reći. Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, pohlepni, čak iako je šutljiv na svom jeziku, svojim djelima govori: ”Nema drugog boga osim mene”. Jer sve ono što on ima spreman je potrošiti na vlastito zadovoljstvo, bez obzira na svoj početak ili svoj kraj, što je on rođen go i umirući ostavlja sve.

Pa recite mi, ako bi vam Herod dao vrt da ga čuvate, a vi se budete ponašali kao vlasnici ne šaljući nikakva ploda Herodu, i kad Herod pošalje po plod vi otjerate njegove izaslanike - recite mi, da li biste načinili sebe kraljevima tog vrta? Sigurno da. Pa ja vam kažem da čak tako pohlepan čovjek pravi sebe bogom nad bogatstvima koja mu je Bog dao.

Gramzivost je žeđ svijesti - koja izgubivši Boga kroz grijeh, jer živi pomoću zadovoljstva, i pošto nije u stanju da se zadovolji Bogom, koji je od nje skriven-okružuje sebe svjetovnim stvarima koje drži kao svoje dobro i ona postaje jača što se više vidi lišenom Boga.

I tako, preobraćanje grešnika je od Boga, koji daje milost za pokajanje. Kao što je rekao naš otac David: “Ova promjena dolazi od desne ruke Božje”.

Potrebno je da vam kažem koje je vrste čovjek, ako biste da znate kako treba da se učini pokajanje. I tako danas zahvalimo Bogu koji nam je dao milost da saopštimo njegovu volju momjom rječju”.

Nato on podiže svoje ruke i pomoli se, govoreći: “Gospode Bože Svemogući i Milosrdni, koji si nas u milosti stvorio, dajući nam rang ljudi, tvojih slugu, sa vjerom Tvog

istinskog Poslanika, mi Ti zahvaljujemo za sve blagodati i radi smo Te obožavati sve dane našeg života, oplakujući svoje grijeh, moleći se i dajući sadaku, posteći i izučavajući Tvoju riječ, upućujući one koji su neuki o Tvojjoj volji, trpeći od svijeta za Tvoju ljubav, i dajući svoj život do smrti da bi Te služili. Ti nas o Gospode, spasi od Satane, od tijela i od svijeta, kao što si spasio svoje izabranike za ljubav svoju i za ljubav Tvog Poslanika za kojeg si nas stvorio, za ljubav svih Tvojih svetaca i proroka”.

Učenici su stalno odgovarali: “Tako budi, tako budi Gospode, tako budi, o naš milosrdni Bože”.

123

Kada je bio dan, petak rano jutro, Isus poslije molitve sakupi svoje učenike i reče im: “Posjedajmo jer kao što je na ovaj dan Bog stvorio čovjeka od gline od zemlje, isto tako ću vam ja reći kakva je stvar čovjek, ako Bog da”.

Kad su svi posjedali Isus reče ponovo: “Naš Bog je pokazao svojim stvorenjima svoju dobrotu i milost i svoju svemoć sa svojom liberalnošću i pravdom, smilovao se na četiri stvari suprotne jedna drugoj i sjedinio ih u jedan konačan objekt koji je čovjek - a to su zemlja, zrak, voda i vatra - da bi svaka mogla da obuzda svoju suprotnost. I On je od ove četiri stvari načinio sud koji je čovjekovo tijelo od mesa, kostiju, krvi, koštane srži i kože sa nervima i venama i sa svim njegovim vanjskim dijelovima; u kojeg je Bog smjestio dušu i svijest, kao dvije ruke ovog života: dajući za uporište svijesti svaki dio tijela jer se ona tamo raširila kao ulje. A duši je On za uporište dao srce gdje sjedinjena sa sviješću, ona treba da upravlja čitavim životom.

Pošto je tako Bog stvorio čovjeka, stavio je u njega svjetlo koje se zove razum, koji treba da ujedini meso, svijest i dušu u jedan cilj - da rade za službu Božju. Pa pošto je smjestio svoje djelo u raj, i pošto je razum obmanut od svijesti radom Satane, tijelo je izgubilo počinak, svijest je izgubila ushićanje pomoću kog živi, a duša je izgubila svoju ljepotu.

Pošto je čovjek dospio u takvo stanje, svijest koja ne nalazi odmora u radu, nego traži zadovoljstvo, ne bivši obuzdana razumom, slijedi svjetlo koje joj oči pokazuju; otuda oči, pošto nisu u stanju da vide išta osim ispraznost, varaju sebe, i tako odabirući stvari svijeta, griješi.

Tako je potrebno da milošću Božjom čovjekov razum bude osvjetljen iznova, da raspozna dobro od zla i (da razlikuje) istinsko svjetlo: čijim poznavanjem se grešnik vraća pokajanju. Zato vam ja kažem zaista da, ako naš Gospod Bog ne bi osvjetlio srce čovjekovo, njegovo bi rezonovanje bilo beskorisno".

Ivan upita: "Kojem onda cilju služi, ljudski govor?"

Isus odgovori: "Čovjek kao čovjek ne koristi ništa za okretanje čovjeka pokajanju; nego čovjek kao sredstvo koje Bog koristi obraća čovjeka; tako da pošto Bog na skriven način djeluje u čovjeku za čovjekovo spasenje, pojedinac treba da sluša svakog čovjeka, da bi među svima mogao biti primljen onaj po kojem Bog govori nama".

Jakov upita: "O gospodaru, ako možda dođe lažni prorok i lažni učitelj hotеći da nas pouči, šta mi treba da radimo?"

124

Tad Isus odgovori u parabolі: "Čovjek ide u ribarenje s mrežom i u nju uhvati mnoge ribe, ali, one koje su loše on odbacuje.

Čovjek ide da sije, međutim samo zrno koje padne na dobro tlo daje klicu.

Isto tako vi treba da činite, slušajući sve i primajući samo istinu, pošto smo istina daje plod za vječni život".

Tad upita Andrija: "Sve što odgovara knjizi Mojsijevoj, to primite vi kao istinu; pošto je Bog Jedan istina je jedna; otud slijedi da je načelo jedno i njegovo značenje je jedno; i zato je vjera jedna. Uistinu, ja vam kažem, da istina nije bila izbrisana iz Knjige Mojsijeve, Bog ne bi dao Davidu ocu našem drugu. A da Knjiga Davidova nije bila okaljана, Bog ne bi povjerio meni Evanđelje, pošto je naš Bog nepromjenljiv i govorio je jednom porukom

svim ljudima. Zato kad dođe Poslanik Božji, on će doći da očisti sve ono čime su bezbožnici uprljali moju Knjigu".

Tad upita onaj koji piše: "O gospodaru, šta čovjek da radi kad nađe Zakon iskvarenim i bude govorio lažni prorok?"

Isus odgovori: "Veliko je tvoje pitanje, o Barnaba; zato ti ja kažem da će u to vrijeme nekolicina biti spasena, obzirom da ljudi ne razmatraju svoj cilj, koji je Bog. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, svaka dogma koja odvraća čovjeka od njegova cilja, koji je Bog, je najhrđavija dogma. Zato imaju tri stvari koje ćeš razmatrati u dogmi - naime, ljubav prema Bogu, samilost prema susjedu i mržnja prema tebi koji si uvrijedio Boga i vrijeđaš ga svaki dan. Zato svaku dogmu koja je suprotna ovim trima glavnim, izbjegavaj, jer to je najhrđavija dogma".

125

"Sad ću se vratiti pohlepi: i kažem vam da kad bi osjećaj rado da postigne stvar ili je uporno čuva, razum mora reći: "Takva stvar će imati svoj kraj". Sigurno je ako će ona imati kraj da je ludost voljeti je. Zato treba svako da voli i čuva ono šta neće imati kraj.

Neka se zato pohlepa promjeni u sadaku, dijeleći pravedno što je (čovjek) postigao nepravo.

I neka on pazi da - šta desna ruka daje - da lijeva ne zna. Jer dvoličnjaci kad oni daju sadaku žele da budu viđeni i hvaljeni od svijeta. Ali, zaista im je uzalud, pošto od onog za koga radi čovjek, prima svoj platu. Ako bi onda čovjek primio nešto od Boga, on zato treba da služi Boga.

I pazite da kad dajete sadake, vi smatrajte da vi dajete Bogu sve to, za ljubav Božju. Zato ne budite spori da date, a dajte najbolje od onog šta imate, za ljubav Božju.

Recite mi, želite li vi išta da primite od Boga šta je loše? Sigurno ne, o prah i pepeo! Pa kako imate vjere u sebi ako biste dali nešto loše, za ljubav Božju?

Bolje je ne dati ništa nego dati lošu stvar; jer u nedavanju ćete vi imati neki izgovor svijetu;

ali u davanju bezvrijedne stvari, i držači najbolje za sebe, šta će biti izgovor?

A ovo je sve šta vam imam reći o pokajanju".

Barnaba upita: "Koliko dugo treba da traje pokajanje?"

Isus odgovori: "Toliko koliko je čovjek u stanju grijeha on uvijek treba da se kaje da da pokaru za to. Pošto ljudski život uvijek griješi, tako on treba uvijek da daje pokoru, ukoliko više ne biste vodili računa o svojoj obući nego o svojoj duši, jer svaki put kad puknu vaše cipele, vi ih zakrpite".

126

Isus saznavši sve svoje učenike, posla ih po dvojicu i dvojicu kroz područje Izraela, rekavši: "Idite i propovjedajte isto kao što ste vi čuli".

Zatim se oni pokloniše i on položi ruku na njihove glave govoreći: "U ime Boga, dajte zdravlje bolesnima, izbacujte demone i ne prevarite Izrael o meni govoreći im ono šta sam ja rekao pred visokosvećenikom".

Oni zato odoše, svi od njih, izuzev onog koji piše, sa Ivanom i Jakovom; i oni odoše kroz svu Judeju propovjedajući pokajanje isto kao što im je Isus rekao, liječeći svaku vrstu bolesti, tako da je sav Izrael potvrdio riječi Isusove, da je Bog jedan i da je Isus prorok Božji; kad su oni vidjeli takvo mnoštvo, radili su ono šta je Isus radio pri liječenju bolesnika.

Međutim, sinovi đavolovi su našli drugi način da progone Isusa, a ti su bili svećenici i književnici. Oni su govorili da Isus ima aspiraciju prema monarhiji nad Izraelom. Ali, oni su se bojali običnog puka, zato su oni tajno spletkarili.

Prošavši kroz Judeju učenici se vratili Isusu, koji ih primi kao što otac prima svoje sinove, govoreći: "Recite mi, kako je djelovao Bog Gospod naš? Sigurno sam vidio Satanu da pada pod vaše noge i vi gazite po njemu, kao što vinogradar gazi po grožđu!"

Učenici odgovoriše: "O gospodaru, mi smo izliječili bezbrojne osobe, i istjerali mnoge domene koji su mučili ljude".

Isus reče: "Neka vam Bog oprost, o braćo, jer ste vi pogriješili govoreći: "Mi smo izliječili", pošto je Bog taj koji je sve to učinio".

Tad oni rekoše: "Govorili smo ludo; zato nas pouči kako da govorimo".

Isus odgovori: "Pri svakom dobrom poslu recite: "Bog je uradio", a pri svakom lošem se kaže "Ja sam zgriješio".

"Tako ćemo uraditi", rekoše mu učenici.

Tad upita Isus: "Pa šta kaže Izrael, videći šta Bog radi sa rukama mnogih ljudi, što je Bog učinio mojim rukama?"

Učenici odgovoriše: "Oni kažu da postoji samo jedan Bog i da si ti Božji prorok".

Isus odgovori sa zadovoljnim licem: "Slavljeno neka je sveto ime Božje, koji nije prezreo moju želju, sluge svog!"

I kad on ovo reče oni se povukoše na odmor.

127

Isus napusti pustinju i uđe u Jerusalem; našto se sav narod strka u Hram da ga vidi. Tako poslije čitanja psalmi Isus se pope na propovjedaonicu gdje su se obično peli književnici i davši znak za tišinu, svojom rukom, reče: "Blagoslovljeno neka je sveto ime Božje, o braćo, koji nas je stvorio od ilovače od zemlje, a ne od plamtećeg duha. Jer kad mi zgriješimo nalazimo milost pred Bogom: koju Satana neće nikada naći, jer je on kroz svoju oholost nepopravljiv, pošto govori da je on uvijek plemeniti jer je on plameni duh.

Jeste li čuli braćo ono šta kaže naš ostac David o našem Bogu, da se on sjeća da smo mi prašina i da naš duh ide i ne vraća se ponovo, zbog čega je on imao milost nad nama? Blagoslovljeni su oni koji znaju ove riječi, jer oni neće zgriješiti protiv svog Gospoda vječno, pošto se oni poslije grijeha pokaju, zbog čega njihov grijeh ne ostaje. Teško onima koji se veličaju, jer oni će biti poniženi na goreće ugljčevlje pakla. Recite mi braćo, šta je uzrok samoveličanja? Ima li možda ikakva dobra ovdje na Zemlji? Ne zasigurno, jer kao što kaže

Solomon prorok Božji: "Sve što je pod suncem je ispraznost". Ali ako nam stvari svijeta ne daju razlog da se veličamo u svom srcu, mnogo nam manje razloga daje naš život; jer on je opterećen mnogim nevoljama, jer se sva stvorenja inferiorna na čovjeka bore protiv nas. O koliko ih je ubijeno gorućom toplotom ljeta; koliko ih je ubijeno mrazom i zimskom hladnoćom; koliko ih je ubijeno munjom i gradom; koliko ih je udavljeno u moru žestinom vjetrova; koliko ih je umrlo od kuge, od gladi, ili zato što su ih požderale divlje zvijeri, ujedale zmije, ugušeni hranom! O jadni čovjek, koji se uznosi, a ima tako mnogo tereta koji ga pritiskuju od strane svih stvorenja na svakom mjestu! A šta da vam kažem o tijelu i svijesti koji žele samo grijeshnost; o svijetu koji nudi samo grijeh; o zloćama koji služeći Satanu, progone svakog ko bi živio prem Zakonu Božjem? Sigurno je, braćo, da kad bi čovjek, kao što kaže naš otac David, svojim očima razmotrio vječnost - on ne bi grljeshio.

Veličati sebe u svom srcu je zaključavanje sažaljenja i milosti Božje, pa On ne oprašta. Jer naš otac David kaže da se naš Bog sjeća da smo mi samo prašina i da naš duh odlazi i ne vraća se ponovo. Ko god se veliča, zatim porekne da je prašina, a otud ne znajući svoju potrebu ne zatraži pomoć, tako naljuti Boga svog pomogaća. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, Bog bi oprostio Satani kad bi Satana znao svoju sopstvenu bijedu i zatražio milost od svog Stvoritelja, koji je blagoslovljen za svagda".

128

"U skladu s tim, braćo, ja, čovjek, prašina i ilovača, koji hoda po zemlji, kažem vama: činite pokoru i znajte svoje grijeh. Kažem braćo, da je Satana pomoću rimske armade obmanuo vas kad ste vi rekli da sam ja bog. Pazite zato da im ne vjerujete pošto su oni pali pod prokletstvo Božje, služeći krive i lažne bogove; kao što naš otac David priziva na njih prokletstvo, govoreći: "Bogovi naroda su srebro i zlato, djela ruku njihovih; oni imaju oči a ne vide, imaju uši a ne čuju, imaju nosove ali

ne osjećaju miris, imaju usta a ne jedu, imaju jezik a ne govore, imaju ruke a ne dodiruju, imaju noge a ne hodaju". Zato reče David otac naš moleći se živjećem Bogu: "Slični njima neka budu oni koji ih prave i oni koji u njih vjeruju".

"O nećuvena oholost, ova oholost čovjeka, koji stvoren Bogom od zemlje zaboravlja svoje stanje i spreman je da napravi boga za svoje zadovoljstvo! Pri tom se on čutke ruga Bogu, mada bi on rekao: "Nema koristi u služenju Bogu". Jer tako pokazuju djela njihov. A Satana želi da vas ograniči, o braćo, tjerajući vas da vjerujete da sam ja bog; obzirom da ja nisam u stanju da stvorim mušicu i što sam prolazan i smrtan, ja vam ne mogu dati ništa korisno, obzirom da i sam trebam sve. Kako bih vam ja onda mogao pomoći u svim stvarima, kad to samo Bogu pristaje?"

"Hoćemo li se onda mi koji imamo svog Boga velikog Boga koji je stvorio univerzum svojom rječju, rugati neznabošćima i njihovim bogovima?"

Bila dva čovjeka koji su došli ovdje u hram da se mole: jedan je bio farizej a drugi carinik. Farizej se primakao svetištu, i sa svojim uzdignutim licem reče: "Zahvaljujem ti, o Gospode moj Bože, jer ja nisam kao drugi ljudi grešnici, koji čine svaki porok, a posebno ovaj carinik; jer ja postim dva puta u sedmici i dajem desetninu od svoga šta imam".

Carinik je ostao malo dalje, sagnut zemlji, i udarajući se po grudima on reče pognute glave: "Gospode, ja nisam vrijedan da pogledam ka nebu niti ka Tvom svetištu, jer ja sam mnogo grijeshio; imaj milosti nadamnom!"

Uistinu, kažem vam, carinik je sišao iz hrama u boljem stanju od ferizeja, jer ga je Bog opravdao opraštajući mu sve njegove grijeh. A ferizej je sišao u gorem stanju od carinika, jer ga je naš Bog odbio, držeći njegova djela u odvratnosti".

129

"Hoće li se možda sjekira hvalisati što je posjekla šumu gdje je čovjek načinio vrt?"

Zasigurno ne, jer čovjek je to sve uradio, da, i (napravio) sjekiru svojim rukama.

A ti o čovječe, hoćeš li se ti hvalisati da si učinio sve šta je dobro, obzirom da te je naš Bog stvorio od ilovače i učinio u tebi svako učinjeno dobro?

I zašto ti prezireš svog komšiju? Zar ne znaš da te Bog nije sačuvao od Satane, ti bi bio gori od Satane?

Pa zar ne znaš da je jedan jedini grijeh promjenio najljepšeg anđela u najodbojnijeg demona? I da je najsavršeniji čovjek koji je došao na svijet koji je bio Adam, on promjenio u jadno biće, podvrgnuvši ga onom šta mi trpimo, zajedno sa svim njegovim potomstvom? Koji dekret onda ti imaš zbog kojeg bi ti mogao živjeti na svoje vlastito zadovoljstvo bez straha? Jao tebi o ilovačo, jer si ti sebe uzvisila nad Bogom koji te je stvorio, ti ćeš biti ponižena pod nogama Satane koji čeka na tebe".

I rekavši ovo Isus se pomoli, podigavši svoje ruke Gospodu, a narod govoraše: "Tako budi! Tako budi!" Kad je on završio svoju molitvu side s propovjedaonice. Tad bjaše prineseni njemu mnogi bolesni ljudi, koje on učini zdravima i napusti Hram. Nato ga Šimun gubavac, kojeg je Isus očistio, pozva da jede kruh.

Svećenici i književnici koji su mrzili Isusa izvijestiše rimske vojnike o onom šta je Isus rekao protiv njihovih bogova. Jer oni su svakako gledali kako da ga ubiju, ali ga nisu našli, jer su se bojali naroda. Isus ušavši u Šimunovu kuću, sjede za sto. I dok je on jeo, spazi ženu po imenu Marija, javnu grešnicu, kako uđe u kuću, baci se na tlo pred Isusove noge, i opra ih svojim suzama i namaza ih dragocjenim uljem, i obrisu ih sa kosom svoje glave.

Šimun je bio uvrijeđen sa svima koji su bili pri mesu, i oni rekoše u svojim srcima: "Da je ovaj čovjek prorok, on bi znao koje je sorte ova žena i ne bi joj dopustio da ga dotakne".

Tad reče Isus: "Šimune, moram nešto da ti kažem".

Šimun odgovori: "Govori, o gospodaru, jer ja želim tvoju riječ".

130

Isus reče: "Bio jedan čovjek koji je imao dva dužnika. Jedan je dugovao svom kreditoru pedeset novčića, a drugi petsto. Nato - kad nijedan nije imao čime da plati, vlasnik dirnut sažaljenjem oprostio dug obojici. Koji od njih bi više volio svog kreditora?"

Šimun odgovori: "Onaj kojem je oprošten veći iznos".

Isus reče: "Dobro si rekao; ja ti kažem zato, pogledaj ovu ženu i sebe; oboje ste bili dužnici Bogu, jedan zbog gubavosti tijela, drugi zbog gubavosti duše, što je grijeh.

Bog naš Gospod, dirnut sažaljenjem kroz moje molitve je htio da izliječi tvoje tijelo i njezinu dušu. Ti me zato voliš malo, jer si malo primio kao dar. I tako kad sam ja ušao u tvoju kuću nisi me poljubio niti si pomazao moju glavu. A ova žena uistinu! odmah je ulazeći u kuću smjestila se pored mojih nogu koje je oprala svojim suzama i pomazala dragocjenim pomazanjem. Zato ti uistinu kažem, mnogi grijesi su joj oprosteni, jer je voljela mnogo". I okrećući se ženi on reče: "Idi svojim putem u miru, jer Gospod naš Bog ti je oprostio grijehe; ali pazi da više ne griješiš. Tvoja te je vjera spasila."

131

Njegovi učenici se primakoše bliže Isusu nakon noćne molitve i rekoše: "Kako o gospodaru, moramo raditi da bismo izbjegli oholost?"

Isus upita: "Jeste li vidjeli siromaha pozvanog u prinčevu kuću da jede hljeb?"

Ivan odgovori: "Ja sam jeo hljeb u Herodovoj kući. Jer prije no što sam poznavao tebe, ja sam otišao da ribarim i obično sam ribu prodavao Herodovoj porodici. Jednog dana kad je on slavio, ja sam donio lijepu ribu. On me je natjerao da ostanem tamo i jedem".

Tad reče Isus: "Pa kako si jeo hljeb sa nevjernicima? Bog neka ti oprosti, o Ivane! Ali,

reci mi kako je bilo za stolom? Jesi li tražio da imaš najpočasnije mjesto? Jesi li tražio najfiniju hranu? Jesi li govorio kad nisi bio pitan za stolom? Jesi li smatrao sebe vrijednijim od drugih da sjediš za stolom?"

Ivan odgovori: "Tako mi Boga živog, ja se nisam usudio podići oči, obzirom da sam siromašni ribar, slabo odjeven, sjedeći među kraljevim baronima. Pa pošto mi je kralj dao mali komad mesa, ja sam mislio da mi se svijet srušio na glavu, zbog veličine naklonosti koju mi je kralj učinio. I doista kažem, da je kralj bio našeg Zakona, bio bih voljan da ga služim čitav život".

Isus povika: "Ostani miran Ivane, jer ja se bojim da nas Bog ne baci u ambis isto kao Abirama, zbog naše oholosti!"

Učenici su drhtali od straha na Isusove riječi, kad on ponovo reče: "Bojmo se Boga, da nas ne baci u ambis zbog naše oholosti. O braćo, jeste li čuli Ivana šta je radio u prinčevoj kući? Teško ljudima koji dolaze na svijet, jer pošto žive u oholosti, oni će umrijeti u preziru i ići će zbnjeni.

Jer ovaj je svijet kuća gdje Bog gosti ljude, u kojoj su jeli svi sveti i proroci Božji. I uistinu kažem vam, sve što čovjek primi on to primi od Boga. Zbog toga čovjek treba da se ponaša sa najdubljom poniznošću, znajući sopstvenu ništavnost i veličinu Božju, sa velikom darežljivošću kojom nas hrani. Stoga čovjeku nije dopušteno da kaže: "Zašto je ovo učinjeno i ovo rečeno na svijetu?", već prije da gleda sebe, jer uistinu on nije vrijedan da stoji na svijetu za božjom trpezom. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, nema ništa tako malo šta se primi ovdje na svijetu od (ruke) Boga, a da čovjek za uzvrat ne treba da provede život na ljubav Božju.

Tako mi Boga živog, ti nisi pogriješio Ivane što si jeo kod Heroda, jer to je bila Božja odredba da tako učiniš, da bi ti bio naš učitelj i (učitelj) svakog ko se boji Boga." "Tako činite", reče Isus svojim učenicima, da biste mogli živjeti na svijetu, kao što je Ivan živio u kući Heroda kad je on jeo hljeb s njim, jer ćete vi tako biti uistinu slobodni svake oholosti".

132

Isus je šetajući uzduž Galilejskog mora bio okružen velikim mnoštvom naroda, zbog čega on ode na mali čamac koji je ležao nedaleko od obale i usidren tako blizu kopna da se Isusov glas mogao čuti. Nato se svi oni primakoše moru i sjedeći očekivaše njegovu riječ. On tad otvori svoja usta i reče: "Gle, sijaj je izišao da sije, pa kad je sijao nešto sjemena pade na put i bi izgaženo pod nogama ljudi i pojedeno od ptica; nešto je palo na kamenje pa kad je niklo - pošto nije imalo vlage - ono se spržilo na suncu; nešto je palo na ograde pa kad je raslo, trnje je blokiralo sjeme; a neko je palo na dobro tlo te je donijelo plod, čak tridesetostruko, šezdesetostruko i stotostruko".

Ponovo Isus reče: "Gle, otac familije je sijao dobro sjeme u svom polju: pa pošto su sluge dobrog čovjeka spavale, dođe neprijatelj njihovog gazde i posija kukolj preko dobrog sjemena. Pa kad je žito niklo, vidjelo se da je među žitom nikla velika količina kukolja. Sluge dođoše gazdi i rekoše: "O gospodine, zar nisi zasijao dobro sjeme u svom polju? Zašto je onda tamo nikla velika količina kukolja?" Gazda odgovori: "Ja sam posijao dobro sjeme, međutim dok su ljudi spavali, čovjekov neprijatelj je došao i zasijao grahoriku preko žita".

Sluge upitaše: "Hoćeš li da odemo i počupamo grahoriku iz žita?"

Gazda odgovori: "Ne činite to, jer biste išćupali s njom žito; nego čekajte dok dođe vrijeme žetve. Tad ćete ići i počupati grahoriku iz žita i baciti je u vatru da se spalj, a žito ćete vi staviti u moju žitnicu."

Ponovo reče Isus: "Otišlo je mnogo ljudi da prodaju smokve. Ali, kad su stigli na pijacu, gle, ljudi nisu vidjeli dobre smokve već prije lišće. Zato ljudi nisu mogli da prodaju svoje smokve. Videći ovo, jedan zao građanin reče: "Sigurno bih mogao postati bogat." Nato on pozva svoja dva sina i (reče): "Idite i donesite veliku količinu lišća sa slabom smokvom". Oni su ih prodali na vagu, u zlatu, jer su ljudi mogli da se

zadovolje s lišćem. Potom se ljudi jedući smokve razbolješe teškom bolešću".

Ponovo reče Isus: "Gle, građanin je imao fontanu iz koje su sve okolne komšije uzimale vodu da bi oprali svoju nečistoću; međutim građanin je dopuštao da se samo njegova odjeća raspame".

Ponovo reče Isus: "Odoše dva čovjeka da prodaju jabuke. Jedan je odabrao da prodaje koru od jabuka na vagu, za zlato, ne hajući ništa na podkoru jabuke. Drugi je želio da odbaci jabuke primajući samo malo kruha za svoje putovanje. Ali, ljudi su kupili koru od jabuka po težini u zlato ne hajući ništa na onog koji je bio voljan da im da, štaviše, prezirajući ga!"

I tako je Isus tog dana govorio gomili u parabolama. Zatim je otpustivši ih, otišao sa svojim učenicima u Nain gdje je podigao u život hudočina sina koji ga je sa svojom majkom primio u svoju kuću i služio ga.

133

Njegovi učenici se primakoše blizu Isusa i upitaše ga govoreći: "O gospodaru, reci nam značenje parabola koje si govorio narodu".

Isus odgovori: "Približava se čas molitve; zato kad se večernja molitva završi, ja ću vam reći značenje parabola".

Kad se molitva završila, učenici se primakoše Isusu i on im reče: "Čovjek koji sije sjeme po putu, po kamenju, po trnju, po dobrom tlu, je onaj koji uči riječ Božju, koja pada na veliki broj ljudi. Ono pada na put kad dođe do ušiju mornara i trgovaca, koji zbog dugih putovanja koja čine i različitosti nacija s kojima imaju poslove - putem Satane odstrane riječ Božju iz svog sjećanja. Ono pada na kamenje kad dođe do ušiju dvoranima, jer zbog velike brige koju imaju da služe tijelo princa, u njih ne utanja riječ Božja. Čak iako oni imaju neko sjećanje na nju, čim oni imadnu kakvu nevolju, riječ Božja izlazi iz njihovog sjećanja; jer pošto oni ne služe Boga, oni se ne mogu nadati pomoći od Boga.

Ono pada u trnje kad dođe do ušiju onih koji vole sopstveni život, pa iako riječ Božja uspijeva na njima, kad porastu tjelesne želje oni

priguše dobro sjeme Božje riječi, jer tjelesna zadovoljstva (ljudi) uzrokuju da se čovjek odrekne Božje riječi.

Ono koje pada na dobro tlo, je kad Božja riječ dođe do ušiju onog ko se boji boga, pa ono donese plod vječnog života. Uistinu, ja vam kažem, da u svakom stanju kad se čovjek boji Boga, riječ Božja će na njemu uroditi plodom.

O tom ocu porodice, ja ti kažem da je On Bog naš Gospod, otac svih stvari, jer je On stvorio sve stvari. Ali On nije otac po prirodi stvori, jer se On ne kreće, bez čega je generiranje nemoguće. To je onda, naš Bog, čiji je ovaj svijet; a polje u kom On sije je čovječanstvo, a sjeme je riječ Božja. Tako, kad su učitelji nemarni u propovjedanju riječi Božje, bivši okupirani poslom svijeta, Satana sije grijeh u srce ljudi, otkud dolaze beskraje sekte zlih učenja".

Sveci i proroci viču: "O gospodine, zar onda ne daješ dobro učenje ljudima? Zašto onda ima tamo mnogo grešaka?"

Bog odgovara: "Ja sam dao dobro učenje ljudima, ali dok su ljudi bili odani ispraznosti, Satana je posijao zablude, da bi eliminisao moj Zakon".

Sveti kažu: "O Gospode, mi ćemo rasprišiti te zablude uništenjem ljudi".

Bog odgovara: "Ne činite to, jer su vjernici tako blisko povezani sa nevjernicima putem srodstva da će vjernici biti izgubljeni sa nevjernicima. Ali, čekajte do suda, jer će u to vrijeme nevjernici biti sabrani mojim anđelima i biće bačeni sa Satanom u pakao, dok će vjernici dobri doći u moje kraljevstvo. Sigurno je da će mnogi očevi nevjernici roditi sinove vjernike, radi kojih Bog čega svijet da okaje".

134

"Oni koji nose dobre smokve su pravi učitelji koji propovijedaju dobru doktrinu, ali svijet koji nalazi zadovoljstvo u lažima traži od učitelja lišće lijepih riječi i laskanja. Videći to Satana se spaja sa tijelom i sviješću te donosi veliku količinu lišća, tj. količinu svjetskih stvari, u kojima on prikriva grijeh kojeg kad ga

čovjek primi postaje bolestan i spreman na vječnu smrt.

Građanin koji ima vodu i daje svoju vodu drugima da operu svoju nečist, a dopušta da njegova sopstvena odjeća istruhne, je učitelj koji drugima propovjeda pokajanje a sebe još ostavlja u grijehu.

O jadni čovjek, jer ne pišu anđeli nego on sopstvenim jezikom u vazduhu kaznu koja mu odgovara!

Kad bi neko imao jezik kao slon, a ostatak njegovog tijela bio mal kao mrav, zar ne bi ova stvar bila čudovišna? Da, sigurno. Pa ja vam kažem uistinu da je veća neman onaj ko drugima propovjeda pokajanje, a sam se za svoje grijehe ne kaje.

Ona dva čovjeka koji prodaju jabuke su: jedan koji propovijeda za ljubav Božju, pa zato ne laska nikome nego propovijeda istinu tražeći jedino životno izdržavanje za siromaha. Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, takav čovjek nije primljen od svijeta, već prije je prezren. Ali onaj koji prodaje koru po težini u zlatu, a odbacuje jabuke, on je taj koji propovjeda da ugoditi ljudima: i tako laskajući ljudima, on runira dušu koja slijedi njegovo laskanje. Ah! koliko ih je stradalo zbog ovoga?"

Tad upita onaj koji piše i reče: "Kako bi neko slušao riječ Božju, i kako bi neko poznao onog ko propovjeda za ljubav Božju?"

Isus odgovori: "Onaj ko propovijeda treba biti slušan kao da Bog govori, kad on propovjeda dobro učenje, jer Bog govori kroz njegova usta. Međutim onaj ko ne kori grijehe, imajući respekt prema ličnostima laskajući naročitim ljudima, treba biti izbjegavan kao užasna zmijurina; jer on uistinu truje ljudski sluh. Razumijete li? Uistinu ja vam kažem, kao što ranjen čovjek nema potrebu za finim zavojima da bi povezao svoje rane, već prije dobru mast, tako isto grešnik nema potrebe za lijepim riječima, već prije za dobrim ukorima, da bi on mogao prestati da griješi".

Tad reče Petar: "O gospodaru, reci nam kako će izgubljeni biti mučeni, i koliko dugo će oni biti u paklu, da bi čovjek mogao uteći od grijeha?"

Isus odgovori: "O Petre, velika je to stvar koju si pitao, ako Bog da, ja ću ti odgovoriti. Znajte zato da je pakao jedan, ima sedam središta jedno ispod drugog. Otuda kao što postoji sedam vrsta grijeha, jer ga je Satana proizveo kao sedam kapija pakla: tako ima sedam kazni u njemu.

Jer zatvor koji je najprostraniji u srcu, biće uronjen u najdonje središte, prošavši kroz sva središta iznad njega, i trpeći sve bolove koji su u njima.

Kao što on ovdje traži da je veći od Boga, želeći da radi po svom nahođenju suprotno onom šta Bog naređuje i ne želeći da prizna nikog nad sobom: isto tako će on biti stavljen pod noge Satane i njegovih đavola, koji će ga gaziti kao što se gazi grožđe kad se pravi vino, a njemu će se stalno izrugivati đavli i prezirati ga.

Zavidnik koji se ovdje ljuti na dobro svog susjeda i raduje se njegovoj nesreći, ići će dole u šesto središte i tamo će biti deran zubima velikog broja paklenih zmijurina.

I njemu će izgledati da se sve stvari u paklu raduju njegovoj patnji i žaliti ako ne ode dole u sedmo središte. Jer iako je osuđeni nesposoban za bilo kakvu radost, Božja pravda će dati da to tako jadnom zavidniku izgleda, kao što izgleda čovjek u snu kad je podbadan nečim i time osjeća mučenje - isto tako će biti stavljen objekt pred jadtog zavidnog čovjeka. Jer gdje nema radosti uopće, njemu će izgledati da se svako raduje njegovoj nesreći, i žali što mu nije gore.

Pohlepni će ići dolje u peto središte, gdje će on trpiti krajnju bijedu, kao što pati bogati slavljenik. A demoni će mu radi većeg mučenja ponuditi ono što on želi, i kad on to imadne u svojim rukama, drugi đavoli će sa žestinom to istrgnuti iz njegovih ruku sa ovim riječima: "Zapamti da ti ne bi dao za ljubav Božju; tako Bog neće sada da ti primis".

Oh nesrećni čovjek! Sad će se on naći u stanju kad će se on sjećati proteklog obilja i vidjeti sirništvo sadašnjosti; i toga da je sa stvarima koje nije mogao imati - mogao postići vječna zadovoljstva!

U četvrto središte će ići požudni, gdje će oni koji su promijenili put dat im od Boga biti kao žito skuhanu u gorućem izmetu đavola. A tamo će oni biti zagrljeni strahovitim paklenim zmijurinama. A oni koji budu zgriješili sa kurvama, sva ta djela nećistoće će biti za njih transformirana u zajednicu sa paklenim furijama koje su demoni kao žene, čija kosa su zmije, čije su oči plamteći sumpor, čija su usta otrovna, čiji je jezik galeb, čije je tijelo svo opasano bodljikavim kukama, kao ono kojim oni love ribu, čije su kandže kao one u bića sa orlovskom glavom i lavljim tijelom, čiji su nokti britve, priroda čijih polnih organa je vatra. Pa sa takvima će pohotnici uživati pakleni žar koji će biti njihov ležaj.

U treće središte će ići lijenčine koji neće da rade. Ovdje su sagrađeni gradovi i ogromna mjesta, koji čim budu sagrađeni moraju biti odmah porušeni, jer ni jedan kamen nije postavljen kako treba. A ovo ogromno kamenje se polaže na ramena lijenčine koji nema slobodnih ruku da rashladi svoje tijelo kad ide i da olakša teret, pošto je lijenost oduzela snagu njegovih ruku, a njegove noge su okovane paklenim zmijama.

A što je gore, iza njega su demoni koji ga guraju i obaraju ga na zemlju mnogo puta pod teretom; niti mu iko pomaže da ga dignu: naprotiv, ako je previše da digne, natovari mu se duplo.

U drugo središte će ići žderonje. Tu ima nestašice hrane do takvog stepena da neće biti ništa da se jede osim živih škorpija i živih zmija, koje daju takvu muku da bi bilo bolje nikad ne biti rođen nego jesti takvu hranu. Ponudiće im naravno demoni da vide delikates mesa; ali zato što oni imaju svoje ruke i noge vezane okovima od vatre, oni ne mogu ispružiti ruku kad im se pojavi meso. Ali, što je gore, sami ti škorpioni koje on jede, da bi oni požderali njegov trbuh, pošto ne mogu da se brzo probave, kidaju skrivene dijelove žderanje. A kad oni izidu prljavi i zagađeni, prljavi kakvi jesu, ponovo bivaju pojedeni.

Gnjevnji ide dole u prvo središte gdje biva vrijeđan od svih đavola i sve više prokletih koji idu niže od njega. Oni ga preziru i udaraju, natjerujući ga da legne na put kud oni prolaze

stavljajući svoje noge na njegovo grlo. On nije sposoban da se brani, jer ima ruke svoje i noge vezane. I što je gore, on nije u stanju da da oduška svom bijesu vrijeđajući druge, jer mu je jezik pričvrćen kukom, sličnoj onoj koju koristi onaj ko prodaje meso. U ovom ukletom mjestu će biti opšta kazna ista za sva središta, kao mješavina različitog žita da se napravi kruh. Jer vatra, led, gromovi, munje, sumpor, toplota, hladnoća, vjetar, teror, bijes, svi će biti sjedinjeni pravdom Božjom, i na taj način da hladnoća neće ublažiti toplotu, niti vatra led, nego će svakoje davati mučenje jadnom grešniku".

136

"U ovom ukletom mjestu boraviće nevjernici vječito: kad bi svijet bio ispunjen zrnjem prohe, a jedna ptica dolazila jednom u svakih sto godina, da uzme po jedno zrno da isprazni svijet - kad bi se on ispraznio nevjernici bi ušli u raj, oni bi se odmarali zadovoljni. Ali, nema takve nade, jer njihovo mučenje ne može imati kraj, pošto oni nisu bili voljni da za ljubav Boga prekinu sa svojim grijehom.

A vjernici će imati komfor, jer će njihovo mučenje imati kraj".

Učenici bijahu zaplašeni čuvši ovo, i rekoše: "Tako znači vjernici moraju ići u pakao?"

Isus odgovori: "Svako, ma ko on bio, mora otići u pakao. Istina je ipak, da će sveti i proroci Božji ići tamo da vide, ne trpeći nikakvu kaznu; a pravednici će pretrpiti samo strah. A šta ću vam reći? Kažem vam da će tamo stići (čak) i Poslanik Božji, da vidi pravdu Božju. Nato će se od njegovog prisustva pakao zatvoriti. A pošto on ima ljudsko tijelo, svi oni koji imaju ljudsko tijelo biće pod kaznom, dotle dok Poslanik Božji ostane da gleda pakao, oni će biti bez kazne. Ali, on će tamo boraviti (samo) toliko dugo koliko se otvore i zatvore oči.

A ovo će Bog učiniti da bi svako stvorenje moglo spoznati da je ono primilo dobit od Poslanika Božjeg.

Kad on dođe tamo svi đavoli će vrištati i tražiti da se sakriju ispod goruće žeravice, govoreći jedan drugom: "Bježi, bježi, jer evo dolazi Muhammed, naš neprijatelj". Kad čuje ovo Satana će udariti svoje lice objema rukama i vrišteći će reći: "Ti si plemenitiji od mene, uprkos meni, a ovo je nepravedno učinjeno!"

A što se tiče vjernika, kojih je u sedamdeset i dva stupnja, oni iz dva zadnja stupnja koji budu imali vjeru bez dobrih djela - jedan tužan pri dobrim djelima, a drugi ushićen u zlu - oni će boraviti u paklu sedamdeset hiljada godina. Nakon tih godina doći će anđeo Gabriel u pakao i čuće ih kako govore: "O Muhammede, gdje su tvoja obećanja koja si nam dao, govoreći da oni koji imaju svoju vjeru neće ostati u paklu za svagda?"

Tad će se anđeo božji vratiti u raj, i približivši se s poštovanjem Poslaniku Božjem, ispričaće mu ono što je on čuo. Zatim će Poslanik govoriti s Bogom i reći: "Gospode moj Bože, sjeti se obećanja svog datog meni, Tvom sluzi, za one koji su primili moju vjeru, da oni neće vječno ostati u paklu".

Bog će odgovoriti: "Traži šta hoćeš, o moj prijatelju, jer Ja ću ti dati sve šta zatražiš".

137

Tad će reći Poslanik Božji: "O Gospode, ima vjernika koji su u paklu sedamdeset hiljada godina. Gdje je o Gospode Tvoja milost? Molim te Gospode da ih oslobodiš tih gorkih kazni".

Tad će Bog narediti četvorici povlaštenih anđela Božjih da odu u pakao i izvade svakog ko je imao vjeru njegovog Poslanika i odvesti ga u raj. A oni će ovo učiniti.

Takvo će biti preimućstvo vjere Božjeg Poslanika, da će oni koji budu vjerovali u njega, iako oni nisu uradili nikakva dobra djela, već samo umrli u ovoj vjeri, ići će u raj nakon kazne o kojoj sam govorio".

138

Rano kada je došlo jutro, svi ljudi grada sa ženama i djecom, dođoše kući gdje je bio Isus sa

svojim učenicima i preklinjali ga govoreći: "Gospodine, imaj milosti nad nama, jer su ove godine crvi pojeli žito i mi nećemo imati nimalo kruha ove godine na našoj zemlji".

Isus odgovori: "Oh, kakav je vaš strah! zar ne znate da je Ilija, sluga Božji, za tri godine koliko se nastavio progon Ahabov, nije vidio hljeba, hraneći se samo travama i divljim voćem? David naš otac, prorok Božji, jeo je dvije godine divlje plodove i trave, progonjen od Saula tako da je jedva dva puta jeo hljeb".

Ljudi odgovoriše: "Gospodine, oni su bili proroci Božji hranjeni duhovnim zadovoljstvom, i zato su dobro izdržali; ali kako će se ovi mali hraniti? I oni mu pokazase mnoštvo svoje djece. Tad Isus imade sažaljenje zbog njihove nevolje i reče: "Koliko je do žetve?" Oni odgovoriše: "Dvadeset dana".

Tad reče Isus: "Predajmo se ovih dvadeset dana postu i molitvi; jer Bog će imati milosti prema vama. Uistinu kažem vam, Bog je prouzrokovao ovu oskudicu, jer je ovde počela ludost ljudi i grijeh Izraelov, kad su oni rekli da sam ja Bog ili sin Božji".

Kad su oni ispostili devetnaest dana, u jutro dvadesetog dana, oni vidješe polja i brežuljke pokrivne zrelim žitom. Nato oni otrčase Isusu i sve mu ispričase. I kad je on ovo čuo, Isus zahvali Bogu i reče: "Idite braćo, sakupite hljeb koji vam je Bog dao". Ljudi sakupiše toliko žita, da nisu znali gdje da ga skladište; a ova stvar je bila uzrok obilja u Izraelu.

Građani su održali savjet da bi isusa postavili sebi za kralja; saznavši to on pobježe od njih. Zato su se učenici borili petnaest dana da ga nađu.

139

Isusa je našao onaj koji piše i Jakov sa Ivanom. A oni plačući rekoše: "O gospodararu, zašto si pobjegao od nas? Mi smo te tražili žaleći; da, svi učenici te traže plačući". Isus odgovori: "Ja sam pobjegao jer sam znao da vojska đavola priprema za mene ono šta ćete za kratko vrijeme vidjeti. Jer, podićiće se protiv mene prvo sveštenici i narodne starješine i tražiće ovlaštenje od rimskog guvernera da me

ubiju, jer će se oni plašiti da ja želim da uzurpiram kraljevstvo nad Izraelom. Štaviše mene će prodati i izdati jedan od mojih učenika, kao što je Josip bio prodat u Egipat. Ali, pravedni Bog će dati da on pane, kao što kaže prorok David: "On će dati da pane u jamu onaj ko plete zamku svom komšiji". Bog će me spasiti iz njihovih ruku i uzeće me sa svijeta".

Tri učenika bijahu zaplašena, ali ih Isus utješi govoreći: "Ne bojte se, jer nijedan od vas me neće izdati". Time oni dobiše nešto utjehe.

Sljedećeg dana tamo dođoše dva po dva, trideset šest Isusovih učenika; a on je boravio u Damasku čekajući druge. I svi su oni tugovali, zato što su znali da Isus mora otići sa svijeta. Zato on otvori svoja usta i reče: "Sigurno je nesrećan onaj koji ide a da ne zna kamo ide; međutim nesrećniji je onaj ko je u stanju i zna kako stići do dobrog konačišta, a želi i hoće da ostane na blatnjavom putu na kiši, i u opasnosti od pljačkaša. Recite mi braćo je li ovaj svijet naša rodna zemlja? Sigurno ne, pošto je prvi čovjek izbačen na svijet kao na izgonstvo; a na njemu on trpi kaznu svoje greške. Može li se onda naći izgnanik koji ne želi da se vrati u svoju sopstvenu bogatu zemlju, kad se nađe u bijedi? Sigurno to razum pobija, ali to iskustvo dokazuje, jer zaljubljenici svijeta neće razmišljati o smrti; naprotiv, kad im neko govori o tome, oni neće da čuju njegov govor".

140

"Vjerujte vi, o ljudi, da sam ja došao na svijet sa privilegijom koju nijedan čovjek nije imao, niti će je čak Poslanik Božji imati; pošto naš Bog nije stvorio čovjeka da ga stavi na svijet, već prije da ga smjesti u raj.

Sigurno je da onaj ko nema nikakve nade da će išta primili od Rimljana - jer su oni zakona koji je stran njemu - nije voljan da napusti sopstvenu zemlju sa svim šta ima, da se nikad ne vrati i da ode živjeti u Rim. Još manje bi to učinio kad bi vidio da je uvrijedio Cezara. Isto tako, doista vam kažem, i Solomon, Božji prorok više sa mnom: "O smrti, kako je gorko sjećanje na tebe onima koji imaju oslonac u svojim bogatstvima!" Ja ovo ne kažem zato što

sad moram da umrem: pošto sam ja siguran da ću živjeti skoro blizu do kraja svijeta. Međutim ja ću vam govoriti o ovom, da biste vi mogli naučiti da umrete.

Tako mi Boga živog, sve što je učinjeno pogrešno čak jednom, pokazuje da bi se stvar dobro uradila potrebno ju je vježbati.

Jeste li vidjeli vojnike, kako se u vrijeme mira vježbaju jedan s drugim, kao da su u ratu? Ali kako će taj čovjek da umre dobrom smrću, koji nije naučio da umre dobro?

"Dragocjena je smrt sveca u očima Gospoda", rekao je prorok David. Znete li zašto? Ja ću vam reći; zbog tog, kao što su sve rijetke stvari dragocjene tako je i smrt onih koji umru dobro, pošto su rijetki je dragocjena u očima Boga našeg stvoritelja.

Sigurno je, kad god čovjek započne sve, ne samo da je voljan da to završi, nego ga muči hoće li njegov plan imati dobar završetak.

O nesrećni čovjek, što hvali više svoje šnjire nego sebe; jer kad on sječe platno on ga mjeri pažljivo prije no što ga odsječe; a kad ga odsječe on ga sašije s pažnom. Međutim, njegov život - koji je rođen da bi umro - jedino ne umire ko nije rođen - zašto ljudi ne bi mjerili svoj život smrću?

Jeste li vidjeli one koji grade kako za svaki kamen koji polažu oni imaju u vidu temelj, mjereći ga da bude prav, da zid ne bi pao? O jadni čovjek! jer će s najvećim rušenjem pasti građevina njegovog života, zato što on ne gleda na temelj smrti!"

141

"Reci mi: kad je čovjek rođen, kako je rođen? Sigurno je rođen go. I kad se on položi mrtav po zemlji, kakvu korist on ima? Obično laneno platno u koje je umotan: i ovo je nagrada koji mu je svijet dao.

Pa ako sredstva u svakom poslu moraju biti proporcionalna početku i kraju, da bi se posao priveo dobrom kraju, kakav će kraj imati čovjek koji želi zemaljska bogatstva? On će umrijeti, kao što kaže David, prorok Božji: "Grešnik će umrijeti najhrđavijom smrću".

Ako čovjek šijući odijelo udjeva zrak umjesto konca u iglu, kako će posao postići (cilj)? Sigurno je da bi radio uzalud i bio bi prezren od svojih susjeda. Sad čovjek ne vidi da on ovo kontinualno radi, kad on prikuplja zemaljska dobra. Jer, smrt je igla u koju zruci zemaljskih dobara ne mogu da se udjenu. Ipak, on se u svojoj ludosti kontinualno bori da bi njegov posao uspio, ali uzalud.

A ko god ne vjeruje ovo na moju riječ, neka on pogleda na kabre (mezare), jer tu će naći istinu. Onaj ko bi bio voljan postati mudar pored svih drugih, u strahu Božjem, neka on studira knjigu kabra, jer tamo će on naći istinsku doktrinu za svoj spas. Jer on će znati da se pričuva svijeta, tijela, svijesti, kad on vidi da je ljudsko tijelo rezervirano za hranu crvima.

Recite mi, kad bi postojao put koji je u takvom stanju da bi hodanjem posred njega čovjek išao sigurno, a idući krajevima njegovim razbio glavu; šta biste vi rekli kad biste vidjeli ljude suprotstavljene jedne drugima, i boreći se u nadmetanju da dođu što bliže kraju i ubiju se? Kakva bi bila vaša zapanjenost!? Sigurno biste rekli: "Oni su ludi i sumanut, a ako nisu sumanut, onda su očajni".

"To je istina", odgovoriše učenici.

Tad Isus zaplaka i reče: "Takvi su uistinu zaljubljenici svijeta. Jer kad bi oni živjeli u skladu s razumom, koji zauzima središnje mjesto u čovjeku, oni bi slijedili zakon Božji i bili bi spašeni od vječne smrti. Ali pošto oni slijede tijelo i svijet, oni su sumanut i okrutni neprijatelji sami sebi boreći se da žive arogantnije i pohotljivije jedan od drugog".

142

Juda izdajnik, kad je vidio da je Isus pobjegao, izubi nadu da će postati moćan na svijetu, jer je on nosio Isusovu novčarku u kojoj je čuvao sve šta mu je dato za ljubav Božju. On se nadao da će Isus postati kralj Izraela i tako bi on sam bio moćan čovjek. Zato - izgubivši ovu nadu, on reče u sebi: "Da je ovaj čovjek prorok, on bi znao da je kradem njegov novac; i tako bi on izgubio strpljenje i izbacio me iz svoje službe znajući da ne vjerujem u njega. A da je

mudar čovjek, on ne bi pobjegao od časti koju Bog hoće da mu da. Stoga je bolje da ja sačinim aranžman sa prvosvećanicima i sa književnicima i farizejima i vidim kako da ga izručim u njihove ruke, jer tako ću ja biti u stanju da postignem nešto dobro". Donijevši ovakvu odluku, on dade obavještenje književnicima i farizejima kako je stvar prošla u Nainu. Oni održaše savjet sa prvosveštenikom, govoreći: "Šta ćemo raditi ako ovaj čovjek postane kralj? Sigurno ćemo mi proći slabo; jer on je rad da reformira obožavanje Boga poslije drevnog običaja, jer on ne može daleko sa našim tradicijama? Pa kako ćemo mi proći pod suverenitetom takva čovjeka? Sigurno ćemo svi stradati s našom djecom: pošto budemo izbačeni s dužnosti, moraćemo prositi naš hljeb.

Mi sad imamo, hvaljen neka je Bog, kralja i guvernera koji su stranci našem zakonu, koje nije briga za naš zakon, isto kao što nas nije briga za njihov. I tako smo mi u stanju da činimo šta god hoćemo; jer iako mi griješimo, naš Bog je tako milosrdan da se on umiri žrtvom i postom. Ali ako ovaj čovjek postane kralj, on se neće umiriti ako ne vidi obožavanje Boga onako kao je Mojsije pisao; a šta je gore, on kaže da Mesija neće doći iz sjemena Davidovog (kao što nam je jedan od njegovih glavnih učenika rekao), nego on kaže da će on doći iz sjemena Jišmaelovog, i da je obećanje učinjeno na Jišmaelu, a ne na Isaku.

Šta će onda biti plod ako se ovom čovjeku dopušta da živi? Sigurno će Ismaeliti steći ugled kod Rimljana, i oni će im dati našu zemlju u posjed; i tako će Izrael opet biti podvrgnut ropstvu kao što je bilo ranije". Čuvši prijedlog, visokosvećenik dade odgovor da on mora vidjeti sa Herodom i guvernerom, "jer mu je narod naklonjen, pa bez vojske mi nećemo biti u stanju da ista učinimo; i neka Bog bude zadovoljan da s vojskom obavimo ovaj posao".

Pošto su se posavjetovali međusobno, oni splanirahu da ga se dokopaju noću, kad Herod i guverner pristanu na to.

143

Zatim voljom Božjom svi učenici dođoše u Damask. Na taj dan je Juda izdajnik pokazivao više od drugih tugu zbog Isusovog odsustva. Zato Isus reče: "Neka se svako pripazi onog koji se bez povoda trudi da ti da znak ljubavi".

I Bog nam oduze naše razumjevanje, da mi ne bismo mogli znati s kojim ciljem je ovo on rekao.

Nakon dolaska svih učenika Isus reče: "Vratimo se u Galileju, jer tako mi je rekao anđeo Božji da moramo ići tamo". Poslije toga, jednog subotnjeg jutra, Isus dođe u Nazaret. Kad građani prepoznaše Isusa, svi poželješe da ga vide. Nato carinik po imenu Zakej, koji je bio niskog stasa, pošto nije bio u stanju da vidi Isusa od velikog mnoštva, pope se na vrh egipatske smokve i tu je čekao na Isusa da prođe kroz to mjesto, kad je išao u sinagogu. Isus zatim, došavši u to mjesto podiže svoje oči i reče: "Siđi Zakej, jer ja ću danas boraviti u tvojoj kući".

Čovjek siđe i primi ga radosno napravivši sjajnu gozbu.

Farizeji su gundali, govoreći Isusovim učenicima: "Zašto je to otišao vaš gazda da jede sa carinicima i grešnicima?"

Isus odgovori: "Iz kog razloga doktor (ulazi) u kuću? Recite mi, i ja ću vama reći zašto sam došao ovdje".

Oni odgovoriše: "Da lijeći bolesne".

"Vi kažete istinu", reče Isus, "jer zdravi nema potebe za liječenjem, samo bolesni".

144

Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, Bog šalje svoje proroke i slugu na svijet da bi se grešnici pokajali; a ne šalje zbog pravednih, jer oni nemaju potrebu za pokajanjem, isto kao što onaj ko je čist nema potrebu za kupanjem. Ali, uistinu vam kažem, da ste vi pravi farizeji vi biste bili radosni što sam otišao među grešnike za njihov spas.

Recite mi, vi znate svoje porijeklo, a zašto je svijet počeo da prima ferizeje? Sigurno ću vam reći, pošto vi ne znate. Zato čujte moje riječi.

Enoh, prijatelj Božji, koji je išao s Bogom u istini ne obazirući se na svijet, preveden je u raj;

i on tamo boravi do suda (jer kad se približi kraj svijeta, on će se vratiti na svijet sa Ilijom i jednim drugim). I tako su ljudi, imajući znanja o ovom, kroz želju za rajom počeli da traže Boga svog stvoritelja. Jer "farizej" precizno znači "traži Boga" na jeziku Kanana, jer tamo je ovo ime nastalo ismijavanjem dobrim ljudima, pošto su se Kananci bili odali idolatriji, što je obožavanje ljudskih ruku.

Nato su Kananci, videći one od našeg naroda izdvojene od svijeta da služe Boga, s izrugivanjem, kad bi vidjeli jednog takvog, govorili: "farizej", tj. "on traži Boga"; kao što su govorili: "O ljudi čovječe, ti nemaš statue idola i obožavaš vjetar; zato gledaj u svoju sudbinu i dođi i služi naše bogove".

"Uistinu ja vam kažem", reče Isus, "svi sveti i proroci Božji su bili farizeji ne po imenu, kao što ste vi, nego na djelu. Jer oni su u svim svojim djelima tražili Boga svog stvoritelja, i za ljubav Božju oni su napustili gradove i vlastita dobra, prodajući ih i dajući siromašnim za ljubav Božju".

145

Tako mi Boga živog, u vrijeme Ilije, prijatelja i proroka Božjeg, bilo je dvanaest planina nastanjenih sa sedamnaest hiljada Farizeja; i bilo je tako da se tamo u toku velikom broju nije mogao naći ni jedan prokletnik, već su svi bili Božji izabranici. Ali sada, kad Izrael ima više od sto hiljada farizeja, neka Bog bude zadovoljan, što iz svake hiljade ima jedan odabračnik!"

Farizeji odgovoriše u gnjevu: "Tako, onda smo svi prokletnici, a ti držiš našu vjeru u prokletstvu!"

Isus odgovori: "Ne držim u prokletstvu nego u odobravanju vjeru pravih farizeja, i ja sam za to spreman da umrem. Ali, hajte da vidimo jeste li vi farizeji. Ilija prijatelj Božji, pri molitvi svog učenika Eliše je napisao malu knjigu u koju je uključio svu ljudsku mudrost sa zakonom Boga, našeg Gospoda".

Farizeji su bili zbunjeni kad su čuli ime knjige Ilijine jer su oni znali da se kroz njihovu

tradiciju niko nije držao takve doktrine. Zato su oni bili voljni da odu pod izgovorom posla koji moraju uraditi.

Tad reče Isus: "Da ste vi farizeji, vi biste ostavili sve druge poslove da bi prisustvovali ovome; jer farizej traži samo Boga. Zato oni u zbunjenosti ostaše da slušaju Isusa, koji ponovo reče: "Ilija sluga Božji" (jer tako počinje knjižica), "svima onima koji žele da idu s Bogom svojim stvoriteljem, piše ovo. Ko god želi da mnogo nauči, oni (*sic*) se boje Boga malo, jer onaj ko se boji Boga zadovoljan je da zna samo ono što Bog hoće.

Oni koji traže lijepe riječi, ne traže Boga, koji samo kori naše grijeha.

Oni koji žele da traže Boga, neka oni brzo zatvore prozore i vrata svojih kuća, jer gospodar ne dozvoljava da bude nađen van svoje kuće, (na mjestu) gdje on nije voljan. Čuvajte zato svoje savjesti i svoje srce, jer se Bog ne nalazi izvan nas, na ovom svijetu na kojem je omrznut. Oni koji žele da čine dobra djela, neka oni pripaze na same sebe, jer ne koriste dobiti čitav svijet, a izgubiti vlastitu dušu.

Oni koji žele da uče druge, neka oni žive bolje od drugih, jer se ništa ne može naučiti od onog ko zna manje od nas. Kako će onda grešnik popraviti svoj život kad on sluša onog ko je gori od njega, da ga podučava? Oni koji traže Boga, neka on (*sic*) bježi od razgovora s ljudima; jer Mojsije pošto je bio sam, na gori Sinaj ga je našao i govorio s Bogom, kao što što prijatelj govori s prijateljem.

Oni koji traže Boga, oni će jednom u trideset dana izići gdje budu ljudi svijeta; jer se u jednom danu mogu uraditi svi poslovi za dvije godine u pogledu posla onoga ko traži Boga.

Kad ide, neka gleda jedino u svoje noge.

Kad govori, neka govori samo ono što je potrebno.

Kad oni jedu, neka se dižu iza stola još gladni; misleći svaki dan da neće biti drugog; trošeći svoje vrijeme kao onaj koji uvlači dah.

Neka jedna odjeća od životinjske kože bude dovoljna.

Neka grumen zemlje spava na goloj zemlji; za svaku noć nek bude dovoljno dva časa sna.

Neka ne mrzi nikog osim sebe; nek ne osuđuje nikog osim sebe.

U molitvi neka oni stoje u takvom strahu kao da su na sudu koji dolazi.

Pa činite ovo u službi Božjoj, sa zakonom kog vam je Bog dao preko Mojsija, jer ćete na taj način naći Boga, da ćete stalno i na svakom mjestu se osjećati da je Bog u vama i da ste vi u Bogu".

Ovo je mala knjiga Ilijina, o farizeji zato vam ponovo kažem, da ste vi farizeji, vi biste bili radosni što sam ja ušao ovdje, jer Bog ima milost nad grešnicima".

146

Tad reče Zakej: "Gospodine, gle, ja ću dati za ljubav Božju četvorostruko svega šta sam primio zelenašenjem".

Tad reče Isus: "Ovog dana je spas došao u ovu kuću. Uistinu, uistinu, mnogi carinici, kurve i grešnici će ući u kraljevstvo Božje, a oni koji broje sebe pravednicima ići će u paklene ognjeve".

Čuvši ovo farizeji odoše u bijesu. Tad reče Isus onima koji si se vratili pokajanju i svojim učenicima: "Bio jedan otac koji je imao dva sina, i mlađi reče: "Oče, daj mi moj dio dobara", i njegov otac mu to dode. I on primivši svoj dio, napusti i ode u daleku zemlju, gdje je protraćio sve sa kruvama, živice raskalašeno. Poslije ovoga nastade velika glad u zemlji, tolika da je jadni čovjek išao građaninu da služi, koji bi ga postavio da hrani svinje na njegovom imanju. I dok bi ih hranio, on bi utolio svoju glad sa svinjama, jedući žirove. Ali, kad je došao sebi on reče: "Oh, koliko obilja ima u kući mog oca pri gozbi, a ja ovdje ginem od gladi! Ja ću se dići i otići svom ocu i reći mu: "Oče, ja sam pogriješio u nebu protiv tebe; radi sa mnom kao što radiš sa svojim slugom".

Siromah je otišao, te se desi, da ga je izdaleka vidio njegov otac kako dolazi, i sažali se nad njim. Tako je izišao da ga susretne i došavši njemu zagriji ga i poljubi.

Sin reče poklonivši se: "Oče ja sam zgriješio u nebu protiv tebe, učini mi kao što

činiš jednom od svojih sluga, jer ja ne zavrijeđujem da se zovem tvojim sinom”.

Otac odgovori: “Sine ne govori tako, jer ti si moj sin, i ja neću dozvoljiti da ti budeš u stanju mog roba”. I on pozva svoje sluge i reče: “Donesite ovamo novu odjeću i obucite ovog mog sina, i dajte mu nove uzice; dajte mu prsten na prst njegov i odmah ubijte utovljeno tele i mi ćemo napraviti veselje. Jer, ovaj moj sin je bio mrtav i sad je ponovo došao u život, bio je izgubljen, a sad je nađen”.

147

Dok su se oni veselili u kući, gle, stariji sin dođe kući, i on, čuvši da oni prave veselje unutra, začudi se i pozvavši jednog od sluga, on ga upita zašto na takav način prave veselje.

Sluga mu odgovori: “Tvoj brat je došao i tvoj otac je ubio utovljeno tele i oni sad slave”. Stariji sin je čuvši ovo bi uveliko ljut i ne htjede da uđe u kuću. Zato iziđe njegov otac k njemu i reče mu: “Sine, tvoj brat je došao, dođi zato i raduj se snjim”.

Sin u bijesu odgovori: “Uvijek sam ti dobro služio, a ti mi nikad nisi dao da pojedem janje sa svojim prijateljima. Međutim, za ovog bezvrijednog momka koji te je napustio, potrošivši svoj dio sa kurvama, sad pošto ti je došao ubio si utovljeno tele”.

Otac odgovori: “Sine, ti si stalno sa mnom i sve je tvoje; ali ovaj je bio mrtav i sad je ponovo živ, bio je izgubljen a sad je nađen, zato mi moramo da se radujemo”.

Stariji sin je bio još ljuci i reče: “Idi ti i trijumfuj, jer ja neću jesti za stolom bludnika”. I on ode od svog oca ne primivši čak ni novčoč.

“Tako mi Boga živog”, reče Isus, “isto tako se raduje među anđelima Božjim gršnik koji se pokaje”.

I kad su oni pojeli, on ode, jer je bio raspoložen da ide u Judeju. Nato učenici rekoše: “Gospodaru, ne idi u Judeju, jer mi

znamo da su se ferizeji savjetovali s provosvećenikom protiv tebe”.

Isus odgovori: “Ja sam to znao prije nego su oni to učinili, ali ja se ne bojim, jer oni ne mogu učiniti ništa suprotno Božjoj volji. Zato neka oni čine sve šta žele; jer ja se ne bojim njih, nego se bojim Boga”.

148

Recite mi sada: današnji farizeji - jesu li oni farizeji? Jesu li oni sluge Božje? Sigurno ne. Da i ja vam kažem da nema gore stvari ovdje na Zemlji od ove, što čovjek pokriva sebe profesijom i odjećom vjere da bi prikrrio svoju poročnost. Reći ću vam jedan jedini primjer farizeja starog vremena, da biste vi znali sadašnje. Nakon odlaska Ilije, iz razloga velikih progona od idolopoklonika, sveti skup ferizeja se raspršio. Jer je u tom istom vremenu Ilije ubijeno u jednoj godini više od deset hiljada proroka koji su bili pravi ferizeji.

Dva ferizeja su otišla u planine da tamo žive, i jedan je živio petnaest godina ne znajući za svog susjeda, iako su bili daleko sahat putovanja. Vidite onda jesu li bili radoznali! Desilo se da je na tim planinama nastala suša, pa su oni obojica krenuli u potragu za vodom i tako su se našli. Tada stariji reče (jer bio je njihov običaj da najstariji govori prije svakog drugog, i oni su smatrali velikim grijehom ako mlađić govori prije starijeg) - stariji nato reče: “Gdje ti stanuješ, brate?”

On odgovori, pokazujući nastambu svojim prstom: “Ovdje stanujem”; jer oni su bili blizu nastambe mlađeg.

Reče stariji: “Koliko ovdje stanuješ, brate?”

Mlađi odgovori: “Petnaest godina”.

Reče stariji: “Možda si ti došao kad je Ahab pobio slugu Božje?”

“Tačno tako”, odgovori mlađi.

Reče stariji: “O brate, znaš li ko je kralj Izrael?”

Mlađi odgovori: “Bog je kralj Izraela, jer idolopoklonici nisu kraljevi, nego progonitelji Izraela”.

“Istina je”, reče stariji, “ali ja sam mislio da kažem, ko je taj sada ko progoni Izraela?”

Mlađi odgovori: “Grijesi Izraelovi progone Izraela, jer da oni nisu zgriješili, (Bog) ne bi podigao protiv Izraela idolopokloničke prinčeve”. Tad reče stariji: “Ko je taj nevjerni princ kog je Bog poslao za kažnjavanje Izraela?”

Mlađi odgovori: “Pa kako bih ja znao, obzirom da ja za ovih petnest godina nisam vidio čovjeka izuzev tebe, i ja ne znam da čitam, jer nikakva slova mi nisu poslata?”

Reče stariji: “Pa, kako su ti ovčije kože nove! Ko ti ih je dao, ako nisi vido nijednog čovjeka?”

149

Mlađi odgovori: “Onaj ko je očuvao dobrom odjeću naroda Izraela četrdeset godina u dvljini, sačuvao je moje kože kao što vidiš”.

Tad stariji opazi da je mlađi savršeniji od njega, jer on je svake godine imao posla s ljudima. Potom, da bi on imao (koristi od) svog razgovora, on reče: “Brate, ti ne znaš da čitaš, a ja znam, jer imam u svojoj kući Psalme Davidove. Dođi onda, da bih ti ja svaki dan čitao i objasnio ono šta David kaže”.

Mlađi odgovori: “Hajmo sada”.

Stariji reče: “O brate, sad je dva mjeseca kako sam pio vodu. Hajde zato da vidimo šta Bog kaže preko svog proroka Davida: Gospod je u stanju da nam da vodu”.

Nato se oni vratiše nastambi starijeg, pred čijim vratima nadoše izvor svježe vode.

Reče stariji: “O brate, ti si svetac Božji, radi tebe je Bog dao ovo vrelo”.

Mlađi odgovori: “O brate, ti ovo kažeš u poniznosti; međutim sigurno je da ako bi ovo Bog učinio za mene, on bi načinio izvor blizu moje nastambe, da ja ne bih trebao ići (tražiti ga). Ja ti priznajem da sam se o tebe ogriješio. Kad si ti rekao da dva dana nisi pio vodu: a ja bio dva mjeseca bez pijenja, osjetio sam u sebi uzvišenost, kao da sam ja bolji od tebe”.

Tad reče stariji: “O brate, ti govoriš istinu, zato nisi zgriješio”.

Reče mlađi: “O brate, ti si zaboravio šta je naš otac Ilija rekao, da onaj ko traži Boga treba da osudi sam sebe. Sigurno on to nije napisao da bi ga mi čitali, nego prije da bi ga se držali”.

Reče stariji videći istinu i pravednost svog druga: “To je istina; i naš Bog ti je oprostio”.

Rekavši ovo on uze Psalme, i pročitao ono šta kaže naš otac David: “Postaviću stražu nad svojim ustima da moj jezik ne skrene ka riječima grijeha, opravdavajući svoj grijeh.” I ovdje stariji učini raspravu o jeziku i mlađi ode. Poslije toga su oni bili još petnaest godina prije no što su se našli, jer je mlađi promjenio svoje boravište.

Kad ga je ponovo pronašao, stariji reče: “O brate zašto se ne vratiš u moju nastambu?”

Mlađi odgovori: “Jer još nisam dobro naučio šta si mi rekao”.

Tad reče stariji: “Kako ovo može biti, obzirom da je prošlo petnest godina?”

Mlađi odgovori: “Što se tiče riječi, ja sam ih naučio za jedan sahat i nikad ih nisam zaboravio; ali ih se još nisam pridržavao. Naš Bog ne traži da naš intelekt bude dobar, već prije naše srce. Tako, na dan sudnji On nas neće pitati šta smo naučili, nego šta smo učinili”.

150

Stariji odgovori: “O brate, ne govori tako, jer ti prezireš znanje kojim Bog hoće da ga hvalimo”.

Mlađi odgovori: “Pa kako da sad govorim, a da ne panem u grijeh; jer tvoja je riječ istinita, moja takođe. Kažem da oni koji znaju zapovijesti Božje zapisane u Zakonu, treba da ih se drže (prvo), ako bi oni kasnije naučili više. A sve šta čovjek nauči, neka ga se drži, a ne (jedva) da ga zna”.

Reče stariji: “O brate, reci mi, s kim si govorio pa da znaš da si naučio sve šta sam ja rekao?”

Mlađi odgovori: “O brate, ja govorim sa sobom. Svaki se dan ja postavim pred sud Božji, da bih položio svoj račun. I uvijek ja osjećam u sebi nekog ko opravdava moje greške”.

Reče stariji: “O brate, kakve greške imaš ti koji si savršen?”

Mlađi odgovori: “O brate, ne govori tako, jer ja stojim između dviju velikih grešaka: jedna je što ja ne spoznajem sebe kao najvećeg grešnika, što ja ne želim da učinim pokoru za to više od drugih ljudi”.

Stariji odgovori: “Pa kako bi ti znao sebe kao najvećeg grešnika, ako si najsavršeniji (od ljudi)?”

Mlađi odgovori: “Prva riječ koju je rekao moj gospodar meni kad sam postao Farizej, bila je ova: da ja trebam da razmotrim dobrotu drugih i svoju sopstvenu grešnost, jer ako bih uradio tako, ja bih vidio sebe najvećim od grešnika”.

Reče stariji: “O brate, čija dobrota ili čije greške razmatraš ti na ovim planinama, pošto nema ovdje ljudi?”

Mlađi odgovori: “Ja treba da razmotrim poslušnost Sunca i planeta, jer one služe svog Stvoritelja bolje od mene. Međutim ja njih osuđujem ili zbog tog što ne svijetle kako ja želim, ili što je njihova toplota prevelika ili premalo kiše na zemlji!”

Nato, čuvši ovo, stariji reče: “O brate, ti ovo kažeš u poniznosti, jer si ti svetac Božji. Ja ti još odgovaram da Bog naš Stvoritelj ne gleda na vrijeme, nego gleda na srce: zato je David sa petnest godina starosti, mlađi od svoje šestorice braće, bio izabran za kralja Izraela, i postao prorok Boga našeg Gospoda”.

151

“Ovaj čovjek je bio pravi farizej”, reče Isus svojim učenicima, “i neka Bog bude zadovoljan da mi mogemo njega na Sudnjem danu imati za našeg prijatelja”.

Isus se onda ukrca na lađu, a učenicima bi žao što su zaboravili da donesu hljeb. Isus ih prekori rekavši: “Pripazite na kvasac Farizeja danas, jer mali spaja masu jela”.

Tad rekoše učenici jedni drugima: “Kakav kvasac mi imamo, ako čak nikakav hljeb nemamo?”

Tad Isus reče: “O ljudi od malo vjere, jeste li zaboravili šta je Bog uradio u Nainu, gdje nije

bilo znaka od žita? A koliko ih je jelo i bilo zadovoljno sa pet hljebova i dvije ribe? Farizejski kvasac je nedostatak vjere u Boga i sebe, što je pokvarilo ne samo farizeje današnjice nego i čitav Izrael. Jer običan puk, koji ne zna da čita, radi ono šta vidi da farizeji rade, jer ih oni drže svecima.

Znate li vi šta je pravi farizej? On je ulje ljudske prirode. Kao što ulje ostaje na vrhu svake tekućine, tako dobrota pravog farizeja počiva na vrhu ljudske dobrote. On je živa knjiga koju Bog daje svijetu; jer sve šta on radi i govori je u skladu sa Zakonom Božjim. Zato, ko god radi kako on radi, postupa po Zakonu Božjem. Pravi farizej je so koja ne dopušta da se ljudsko tijelo pokvari grijehom; jer svako ko ga vidi ide k pokajanju. On je svjetlo koje osvjetljava put hodočasnika, jer svako ko ne uzima u obzir svoje siromaštvo sa svojim pokajanjem, opaža da na ovom svijetu mi ne treba da zatvorimo svoje srce.

Ali onaj ko čini ulje užegnutum, kvari knjigu, kvari so, gasi svjetlo - ovaj čovjek je lažni farizej. Pazite da ne radite kao što radi današnji farizej, ako ne biste da stradate”.

152

Isus, došavši u Jerusalem i pošto uđe na Dan sabata u Hram, vojnici se primakoše da ga iskušaju i da ga uzmu, i oni rekoše: “Gospodaru je li dozvoljeno voditi rat?”

Isus odgovori: “Naša vjera nam kaže da je naš život neprestana borba na zemlji”.

Vojnici rekoše: “Tako bi ti volio da nas prevedeš u svoju vjeru, i da mi zaboravimo mnoštvo bogova (jer sam Rim ima dvadesetosam hiljada bogova koji se vide) i slijedimo tvog Boga koji je jedan, i zato ne može biti viđen, nije poznato gdje je On, a On je možda uobrazilja”.

Isus odgovori: “Da sam vas ja stvorio kao što vas je stvorio naš Bog, ja bih tražio da vas prevedem”.

Oni odgovoriše: “Pa kako nas je stvorio tvog Boga pošto nije poznato gdje je on? Pokaži nam svog Boga i mi ćemo postati Jevreji”.

Tad reče Isus: “Kad bi vi imali oči da Ga vidite, pokazao bih vam Ga, ali pošto ste vi slijepci, ja vam Ga ne mogu pokazati”.

Vojnici odgovoriše: “Sigurno je da ti je čast koju ti ukazuje ovaj narod, oduzela shvatanje. Jer, svako od nas ima dva oka u svojoj glavi, a ti kažeš mi smo slijepci”.

Isus odgovori: “Tjelesne oči mogu vidjeti samo veliko i vanjsko: vi ćete zato biti u stanju samo da vidite svoje bogove od drveta i srebra i zlata koji ne mogu učiniti ništa. Ali mi Judini imamo duhovne oči, koje su strah vjere našeg Boga, zato mi možemo vidjeti našeg Boga na svakom mjestu”.

Vojnici odgovoriše: “Pazi kako govoriš, jer ako ti prezireš naše bogove, mi ćemo te dati u ruke Herodu, koji će se osvetiti za naše bogove koji su svemoćni”.

Isus odgovori: “Ako su oni svemoćni kao što vi kažete, oprostite mi, jer ja ću ih obožavati”.

Vojnici su se radovali čuvši ovo, i počеше da veličaju svoje idole.

Tad reče Isus: “Nema ovdje potrebe za riječima nego za djelima; dajte onda da vaši bogovi stvore mušicu, i ja ću ih obožavati”.

Vojnici su bili zapanjeni čuvši ovo i nisu znali šta da kažu, pa Isus reče: “Zasigurno - pošto oni ne prave iznova ni jedne mušice, ja neću radi njih napustiti onog Boga koji je sve stvorio jednom riječju; čije samo ime zastrašuje vojske”.

Vojnici odgovoriše: “Pa da vidimo ovo; jer mi smo spremni da te uzmemo”, i oni su bili raspoloženi da ispruže svoje ruke na Isusa.

Tad reče Isus: “Adonai Sabaot!” Nato vojnici bijahu izvaljani iz Hrama kao što se izvaljuju drvene bačve kad se isperu da bi se ponovo napunile vinom; tako da su čas njihove glave čas njihove noge udarale zemlju, a da ih niko nije doticao.

I oni bijahu tako preplašeni i pobjegoše tako da nikad više nisu bili viđeni u Judeji.

Svećenici i farizeji su mrmljali međusobno i govorili: “On ima mudrost Baala i Astarote, i tako je on učinio ovo u moći Satane”.

Isus otvori svoja usta i reče: “Naš Bog naređuje da ne treba da krademo stvari svog susjeda. Međutim ovo jedno načelo je tako kršeno i zlorobljeno da je napunilo svijest grijehom i takvim (grijehom) koji se nikad neće oprostiti kao što se opraštaju drugi grijesi: obzirom da svaki drugi grijeh, ako ga čovjek okaje i ne počini ga više i posti s molitvom i sadekom, naš Bog, moćni i milosrdni, oprašta. Međutim, ovaj grijeh je takve vrste da nikad neće biti oprošten, izuzev onog što se pogrešno uzme.”

Tad reče pismoznanac: “O gospodaru, kako je pljačka ispunila sav svijet grijehom? Sigurno sad milošću Božjom ima samo nekoliko lopova, i oni ne mogu da se pokažu jer odmah bivaju obješeni od strane vojske”.

Isus odgovori: “Ko god ne zna stvari, oni (*sic*) ne mogu znati ni lopove. Šta više, ja vam kažem da zaista mnogi kradu koji ne znaju šta rade, i zato je grijeh veći od onog kod drugih, jer bolest koja nije poznata, ne liječi se”.

Zatim se farizeji privukoše Isusu i rekoše: “O gospodaru, pošto ti jedini u Izraelu znaš istinu, pouči nas”.

Isus odgovori: “Ja ne kažem da ja jedini znam istinu, jer ova riječ ”jedino” pripada samo Bogu, a ne drugima. Jer on je Istina, koji jedini zna istinu. Pa ako bih ja tako rekao, ja bih bio veći lopov, jer bih krao čast Božju. A govoreći da ja jedini znam Boga, ja bih pao u veće neznanje od svih. Vi ste zato počinili težak grijeh govoreći da jedini ja znam istinu. A ja vam kažem da, ako kažete ovo da biste me iskušali, vaš grijeh je još veći”.

Tad Isus, videći da su svi ostali mirni, ponovo reče: “Iako nisam ja jedini u Izraelu koji zna istinu, ja ću jedini govoriti; zato poslušajte mene pošto ste me pitali. Sve stvorene stvari pripadaju Stvoritelju, na takav način da ništa ne može polagati pravo na ništa. Tako su duša, svijest, tijelo, vrijeme, dobra i čast - svi su Božje vlasništvo, tako da ako ih čovjek primi ne onako kako Bog hoće, on postaje lopov. Na sličan način, ako ih on bude koristio suprotno onom kako Bog hoće, on je isto tako kradljivac.

Kažem vam zato, da - tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, kad planirate vrijeme govoreći: "Sutra ću ga tako učiniti, ja ću reći takvu stvar, ja ću ići u to mjesto", a ne govoreći "Ako Bog htjedne", vi ste kradljivci: a vi ste veći kradljivci kad provodite veći dio svog vremena u zadovoljavanju sebe, a ne u udovaljavanju Bogu, a provodite gori dio u službi Bogu: tad ste takođe kradljivci.

Ko god poćini grijeh, ma kakav on bio, je kradljivac; jer on krade vrijeme i dušu svog sopstvenog života, koji treba da služi Boga, a daje ga Satani, Božjem neprijatelju".

154

"Čovjek, stoga, koji ima čast i život i dobra - kad bude ukradeno njegovo imanje, kradljivac će biti obješen; kad mu bude oduzet život, ubici će biti odsjećena glava. A ovo je pravedno, jer Bog je tako naredio. Međutim, kad se oduzme komšijina čast, zašto se kradljivac ne razapne? Jesu li dobra doista bolja od časti? Je li Bog uistinu naredio da onaj koji uzima dobra bude kažnjen i onaj koji uzima život sa dobrima bude kažnjen, ali onaj ko oduzme čast bude slobodan? Sigurno ne; jer zbog njihovog mrmljanja naši očevi nisu ušli u obećanu zemlju, nego smo njihova djeca. A zbog ovog grijeha zmije su poklale oko sedmadeset hiljada ljudi.

Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, onaj koji krade čast, zavrijeđuje veću kaznu od onog ko liši čovjeka stvari i čivota. A onaj ko sluša trać, kriv je na sličan način, jer jedan prima Satanu na svoj jezik, a drugi u uši svoje".

Farizeji su se jeli (od bijesa) čuvši ovo, jer oni nisu bili u stanju da osude njegov govor.

Tad se privuće Isusu učitelj i reče mu: "Dobri gospodaru, reci mi zašto Bog nije dao žito i voće našim očevima? Znajući da oni moraju propasti, on bi im sigurno darovao žito ili ne bi dopustio ljudima da to vide".

Isus odgovori: "Čovjeće, ti me znaš dobrim, ali ti griješiš, jer samo je Bog dobar. A još više ti griješiš pitajući zašto Bog nije učinio u skladu s tvojim mozgom. Ja ću ti sve odgovoriti. Kažem

ti da se Bog naš Stvoritelj u svom djelovanju ne prilagođava nama, stoga nije dopušteno stvorenju da traži svoj sopstveni put i pogodnost; već prije čast svog Boga Stvoritelja, a da bi stvorenje zavisilo od Stvoritelja, a ne Stvoritelj od stvorenja. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, da je Bog sve dao čovjeku, čovjek ne bi spoznao da je Božji sluga; i tako bi se on smatrao gospodarom raja. Zato je Stvoritelj, koji je blagoslovljen za svagda, zabranio njemu hranu, da bi čovjek ostao Njemu potčinjen.

I uistinu ja vam kažem, da ko god ima svjetlo svojih očiju čisto, vidi sve čisto, i izvlači svjetlo čak iz same tame; ali, slijepac ne čini tako. Zato vam kažem, da čovjek nije pogriješio, niti bih ja niti vi znali milost Božju i pravednost. A da je Bog načinio čovjeka nesposobnim za grijeh, on bi u toj stvari bio jednak Bogu; stoga je blagoslovljeni Bog stvorio čovjeka dobrim i pravednim, ali slobodnim da radi šta hoće u pogledu svog života, spasa ili prokletstva".

Učitelj je bio zapanjen kad je ovo čuo, i bi zbunjen.

155

Potom prvosvećenik pozva dva stara svećenika tajno i posla ih Isusu koji je bio otišao iz Hrama i sjedio na Solomonovom trijemu, čekajući da obavi podnevnu molitvu. A blizu njega su bili njegovi učenici sa mnoštvom naroda.

Svećenici se primakoše Isusu i rekoše: "Gospodaru, zašto čovjek jede žito i voće? Da li je Bog htio da on to jede ili ne?" A oni su ovo rekli iskušavajući ga; jer kad bi on rekao: "Bog je to htio", oni bi odgovorili: "Zašto je on to zabranio?", a ako bi rekao: "Bog to nije htio", oni bi rekli: "Onda čovjek ima veću moć od Boga, jer on radi suprotno Božjoj volji".

Isus odgovori: "Vaše je pitanje kao put preko planine koji ima ponor na lijevoj i desnoj strani: ali, ja ću ići sredinom".

Kad oni čuše ovo, svećenici bijahu zbunjeni, vidjevši da je on znao njihovo srce.

Tad reče Isus: "Svaki čovjek za ono za što ima potrebu radi. Međutim, Bog koji nema

potrebu nizačim, radi prema svom dobrom zadovoljstvu. Zato je on stvarajući čovjeka stvorio ga slobodnim, da bi on znao da Bog nema za njim potrebu; *Verbi gratia*, kao što radi kralj, koji da bi pokazao svoja bogatstva i da bi ga njegovi robovi više voljeli, daje slobodu svojim robovima.

Bog je zato stvorio čovjeka slobodnim da bi on mogao voljeti svog Stvoritelja mnogo više i da bi znao njegovu blagodat. Jer, mađa je Bog svemoćan, nemajući potrebu za čovjekom stvorivši ga svojom svemoći, on ga je ostavio slobodnim svojom blagodat, na takav način da se on može oduprijeti zlu i činiti dobro. Jer iako Bog ima moć da spriječi grijeh, on neće kontrirati vlastitoj blagodat (jer Bog nema kontradikcije) zbog njegove svemoći i dobrote u čovjeku - on neće kontrirati zlu u čovjeku, kažem, da bi čovjek mogao činiti milost Božju i njegovu pravednost. A u znak da ja govorim istinu, ja vam kažem da vas je prvosveštenik poslao da me iskušate, a ovo je plod njegovog svećeništva".

Stari čovjek ode i sve prepriča prvosvećaniku koji reče: "Ovaj čovjek ima đavola u svojim leđima koji mu sve priča; jer on ima aspiraciju na kraljevstvo Izraela; ali Bog će se postarati za to".

156

Kad je on obavio podnevnu molitvu, Isus, kad je izašao iz Hrama, nađe jednog slijepca od rođenja. Njegovi učenici ga upitaše govoreći: "Gospodaru, ko je zgriješio u ovom čovjeku, njegov otac ili njegova majka, pa je on rođen slijep?"

Isus odgovori: "Niti je zgriješio njegov otac, niti njegova majka, nego ga je Bog tako stvorio, radi svjedočenja Evanđelja". Pozvavši sebi slijepca, on pljunu za zemlju i načini ilovaču i stavi je na oči slijepca i reče mu: "Idi na jezero Siloam i operi se!"

Slijepac ode, i opravši se primi svjetlo, te kad se vratio kući mnogi koji su ga sreli rekli su: "Ako je ovaj čovjek bio slijep, ja bih sigurno rekao da je to bio onaj čiji je običaj bio da sjedi na lijepoj kapiji Hrama". Drugi su govorili: "To

je on, ali kako je primio svjetlo?" I oni ga oslovljavajuše govoreći: "Jesi li ti slijepac koji je običavao sjediti na lijepoj kapiji Hrama?"

On odgovori: "Ja sam on - a zašto?"

Oni rekoše: "Pa kako si primio svoje svjetlo?"

On odgovori: "Čovjek je napravio ilovaču pljunuvši na tlo i tu ilovaču je stavio na moje oči i rekao mi: "Idi i operi se na jezeru Siloam". Ja sam otišao i oprao se i ja sad vidim: blagoslovljen neka je Bog Izraelov!"

Kada je čovjek rođen slijepim došao ponovo lijepoj kapiji Hrama, sav Jerusalem je bio ispunjen tim događajem. Zato je on bio doveden poglavaru svećenika, koji je zasjedao sa svećenicima i farizejima protiv Isusa.

Prvosvećenik ga upita, rekavši: "Čovječe, jesi li ti rođen slijep?"

"Da", odgovori on.

"Iskaži slavu Bogu", reče prvosveštenik, "i reci nam koji prorok ti se pojavio u snu i dao ti svjetlo? Je li to bio naš otac Abraham, ili Mojsije sluga Božji, ili neki drugi prorok? Jer, drugi ne bi mogli učiniti takvu stvar.

Čovjek rođen slijepim odgovori: "Nisam vidio u snu ni Abrahama ni Mojsija niti bilo kojeg drugog proroka iz snova - nije me je on izliječio, nego kako sam sjedio na kapiji hrama čovjek mi naredi da mu pridem i napravivši ilovaču od zemlje sa svojom pljuvačkom, stavi nešto od te ilovače na moje oči i posla me na jezero Siloam da se operem; nato sam ja otišao i oprao se i vratio sa svjetlom svojih očiju".

Prvosveštenik ga upita za ime tog čovjeka.

Čovjek rođen slijepim odgovori: "Nije mi on rekao svoje ime, ali čovjek koji ga je vidio, pozvao me je i rekao: "Idi i operi se kao što je čovjek rekao jer on je Isus Nazarenac, prorok i svetac Boga Izraelovog".

Tad reče prvosveštenik: "Da li te je možda danas izliječio, na Sabbat?"

Slijepac odgovori: "Danas me je izliječio".

Reče prvosveštenik: "Vidi sad, kako da bude ovaj čovjek grešnik, obzirom da se ne drži Sabbata!"

157

Slijepac odgovori: "Da li je grešnik, ja ne znam; ali ja ovo znam, da pošto sam ja bio slijep, on me je providio".

Farizeji ovo ne povjeroše; tako oni rekoše prvosveštenku: "Pošalji po njegovog oca i majku, jer oni će nam reći istinu". Oni tad poslaše po oca i majku slijepog čovjeka i kad oni dođoše, prvosvećenik ih upita govoreći: "Je li ovaj čovjek vaš sin?"

Oni odgovoriše: "On je stvarno naš sin".

Tad reče prvosvećenik: "On kaže da je rođen slijep, a on sad vidi; kako se ova stvar dogodila?"

Otac i majka slijepo rođenog čovjeka odgovoriše: "On je zaista rođen slijep, ali kako je on mogao primiti svjetlo, mi ne znamo; on je odrastao pitajte ga, on će vam reći istinu".

Nato oni bijahu otpušteni, a prvosvećenik ponovo reče čovjeku rođenom slijepim: "Iskaži slavu Bogu i govori istinu".

(Sad je oca i majku slijepaca bilo strah da govore, jer je izišao dekret od rimskog senata da se ni jedan čovjek ne smije zauzimati za Isusa, proroka Jevreja, pod prijetnjom smrću: ovaj dekret je isposlovaio guverner - zato su oni rekli: "On je odrastao, pitajte njega").

Prvosvećenik zatim reče čovjeku rođenom slijepim: "Iskaži slavu Bogu i govori istinu, jer mi znamo za ovog čovjeka za kog ti kažeš da te je izliječio, da je on grešnik".

Čovjek rođen slijep odgovori: "Da li je on grešnik ja ne znam; ali ja znam, da ja nisam vidio i da me je on osvijetlio. Sigurno je da od početka svijeta do ovog časa nikad nije bio niko osvijetljen ko je rođen slijep; a Bog ne bi slušao grešnike".

Farizeji rekoše: "Pa šta je on učinio kad ti je dao svjetlost?"

Čovjek koji je rođen slijep, čudio se njihovom nevjerovanju: "Rekao sam vam, i zašto me pitate ponovo?"

Prvosvećenik ga onda izgrdi govoreći: "Ti si rođen u grijehu, i ti bi da nas poučiš? Odlazi i postani učenik takvog čovjeka!, jer mi smo učenici Mojsijevi i mi znamo da je Mojsije govorio s Bogom, ali što se tiče ovog čovjeka, mi ne znamo odakle je on". I oni ga izbacije iz sinagoge i Hrama, zabranivši mu da obavi molitvu sa čistima među Izraelom.

158

Čovjek rođen slijepim ode da nađe Isusa, koji ga utješi govoreći: "Nikad nisi bio blagoslovljen kao što si sada, jer ti si blagoslov našeg Boga koji je govorio preko Davida našeg oca i njegovog proroka, protiv prijatelja svijeta, govoreći: "Oni proklinju, a Ja blagosiljam"; i preko Miheja proroka On je rekao: "Ja proklinjem vaš blagoslov". Jer zemlja nije tako suprotna zraku, vatra vodi, svjetlo mraku, hladnoća toploti, ili ljubav mržnji, kao što je suprotna volja Božja volji svijeta".

Učenici su ga u skladu s tim pitali, govoreći: "Gospodaru, velike su tvoje riječi; reci nam zato značenje, jer mi još ne razumijemo".

Isus odgovori: "Kad budete znali svijet, vi ćete vidjeti da sam ja govorio istinu, i tako ćete vi znati svakog proroka.

Vi znate da postoje tri vrste svjetova obuhvaćenih jednim imenom: jedan koji predstavlja nebasa i zemlju sa vodom, vazduhom i vatrom, i sve stvari koje su čovjeku inferiornije. Ovaj svijet u svim stvarima slijedi volju Božju, jer kako kaže David, prorok Božji: "Bog im je dao pravilo koje oni ne krše".

Drugi predstavlja sve ljude, isto kao što "kuća jednog takvog" ne predstavlja zidove, nego porodicu. Sad ovaj svijet opet voli Boga; jer po prirodi oni žude za Bogom, jer kako po prirodi svako žudi za Bogom, isto tako oni griješe tražeći Boga. A znate li zašto svi žude za Bogom? Zato što svi oni žude za beskrajnim dobrom, bez ikakvog zla, a ovo je sam Bog. Zato je milosrdni Bog slao svoje proroke ovom svijetu za njegov spas.

Treći svijet je ljudsko posrnulo stanje zbog grijeha, što je sebe transformiralo u zakon suprotan Bogu, Stvoritelju svijeta. Ovo čini da čovjek postane nalik demonima, Božjim neprijateljima. A ovaj svijet Bog mrzi tako žestoko, da, da su proroci voljeli ovaj svijet - šta vi mislite?-sigurno bi Bog oduzeo od njih

njihovo proroštvo. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, kad na svijet dođe Poslanik Božji, ako bi on začeo ljubav prema ovom zlom svijetu, sigurno bi Bog uzeo od njega sve što mu je dao kad ga je stvorio, i učinio ga prokletim: tako je jako Bog suprotan ovom svijetu".

159

Učenici odgovoriše: "O gospodaru, tvoje su riječi prekomjerne, zato imaj milosti nad nama, jer mi ih ne razumjemo".

Isus reče: "Mislite li vi možda da je Bog stvorio svog Poslanika da bude rival koji bi rado sebe učinio Bogu ravnom? Sigurno ne, nego prije kao svog dobrog roba koji neće htjeti ono što njegov gospodar neće. Vi niste u stanju da ovo shvatite jer vi ne znate kakva stvar je grijeh. Zato poslušajte moje riječi. Doista, doista vam kažem, grijeh ne može nastati u čovjeku, izuzev kao suprotnost Bogu, pošto je grijeh jedino ono što Bog neće: jer sve što Bog hoće je krajnje strano grijehu. U skladu s tim, da su me naši prvosvećenici i svećenici, sa farizejima proganjali zato što me je narod Izraela prozvao bogom, oni bi činili stvar lijepu Bogu i Bog bi ih nagradio; ali pošto oni neće da govorim istinu, kako su oni iskvarili Knjigu Mojsijevu i onu Davidovu, proroke i prijatelje Božje, svojim tradicijama, i zato što me mrze i žele moju smrt - zato Bog drži njih u mržnji.

Recite mi - Mojsije je ubijao ljude i Ahab je bio ljude - je li ovo u svakom slučaju ubojstvo? Sigurno nije: jer Mojsije je bio ljude da bi uništio idolatriju i očuvao obožavanje pravog Boga, a Ahab je bio ljude da bi uništio obožavanje pravog Boga i očuvao idolatriju. Zato je za Mojsija ubijanje ljudi okrenuto u žrtvu, dok je za Ababa okrenuto u svetogrdje: tako je jedan i isti posao proizveo dva dva suprotna efekta.

Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, da je Satana govorio anđelima da bi vidio kako oni vole Boga, on ne bi bio odbačen od Boga, nego zato što je tražio da ih odvрати od Boga, zato je on prokletnik".

Tad upita onaj koji piše: "Kako onda razumjeti ono što je rečeno u Miheju proroku, o laži koju je Bog odredio da govore usta lažnih proroka, kao što je zapisano u Knjizi kraljeva Izraela?"

Isus odgovori: "O Barnaba, izrecitiraj ukratko sve šta se dogodilo, da bi smo mi mogli jasno vidjeti istinu".

160

Tad reče onaj koji piše: "Prorok Daniel, opisujući istoriju kraljeva Izraela i njihovih tirana, piše ovako: "Kralj Izraela se udružio s kraljem Jude i da se bori protiv sinova Belijalovih (tj. prokletnika) koji su bili Amoniti. Jehošapat, kralj Jude i Ahab kralj Izraela, sjedili su obojica na tronu u Samariji, a tu pred njima je stajalo četiri stotine lažnih proroka, koji rekoše kralju Izraela: "Idi protiv Amonaca, jer, Bog će ih vama dati na ruke, i ti ćeš rastjerati Amona".

Tad reče Jehošapat: "Ima li ovdje ijedan prorok Boga otaca naših".

Ahab odgovori: "Ima samo jedan, a on je zao jer on uvijek proriče zlo za mene; a njega ja držim u zatvoru". A ovo on reče, tj. "ima samo jedan", jer su mnogi koji su bili nađeni bili ubijeni dekretom od Ahaba, tako da su proroci, kao što si ti rekao, o gospodaru pobjegli na planinske vrhove gdje ljudi ne borave.

Tad reče Jehošapat: "Pošalji po njega ovdje, pa da vidimo šta on kaže".

Ahab zato naredi da Mihej bude tamo poslat, koji dođe sa okovima na svojim nogama, a njegovo lice je bilo zbunjeno kao u čovjeka koji živi između života i smrti.

Ahab ga upita rekavši: "Govori Mihej u ime Boga. Hoćemo li ići protiv Amonaca? Hoće li Bog dati njihove gradove u naše ruke?"

Mihej odgovori: "Idite, idite, uspješno ćete ići, a još uspješnije pasti!"

Tad lažni proroci hvališe Miheja kao pravog proroka Božjeg i raskinuše okove na njegovim nogama.

Jehošapat koji se bojao našeg Boga i nikad nije kleknuo pred idolima, upita Miheja,

rekavši: "Za ljubav Boga otaca naših, govori istinu, pošto si ti vidio ishod ovog rata".

Mihej odgovori: "O Jehošapate, ja se bojim tvog lica, zato ti kažem da sam vidio narod Izraelov kao ovce bez čobana".

Tad Ahab smješeći se reče Jehosaphatu: "Rekoh ti da ovaj čovjek proriče jedino zlo, ali ti nisi to vjerovao".

A onda rekoše obojica: "Pa kako ti ovo znaš, o Mihej?"

Mihej odgovori: "Učinilo mi se da se sakupio savjet anđela u prisustvu Boga, i ja sam čuo Boga kako kaže: "Ko će obmanuti Ahaba da bi se on digao protiv Amona i bio ubijen?" Nato jedni rekoše jednu stvar, a drugi drugu. Tad dođe jedan anđeo i reče: "Gospode, ja ću se boriti protiv Ahaba, i otići ću njegovim lažnim prorocima i staviti laž u njihova usta i tako će se on podići i biti ubijen". I čuvši ovo Bog reče: "Sad idi i učini tako, jer ti ćeš nadvladati".

Tad lažni proroci bijahu razjareni, a njihov šef ošamari Miheja, rekavši: "O prokletniče Božji, kad je anđeo istine napustio nas i došao tebi? Reci nam kad nam je došao anđeo koji je donio laž?"

Mihej odgovori: "Znaćeš kad budeš bježao od kuće do kuće zbog straha da ćeš biti ubijen, prevativši svog kralja".

Tad Ahab bješe bijesan i reče: "Ščepajte Miheja i okove koje je imao na nogama stavite na njegov vrat, i držite ga na ječmenom hljebu i vodi do mog povratka, jer ja sad znam kakvu bi mu smrt nametnuo".

Oni odoše i stvar se zbi prema riječi Miheja. Jer kralj Amonaca je rekao svojim slugama: "Vidite, vi se ne borite protiv kralja Jude niti protiv prinčeva Izraela, nego ubijte kralja Izraela Ahaba, mog neprijatelja".

Tad reče Isus: "Stani ovdje Barnaba; jer dosta je za naš cilj".

161

"Jeste li sve čuli?", reče Isus.

Učenici odgovoriše: "Da, gospodaru".

Nato Isus reče: "Laganje je svakako grijeh, ali je ubojstvo veći, jer je laž grijeh koji pripada samo onom ko govori, međutim ubojstvo iako

se odnosi na onog ko ga počinio, je takvo da ono uništava također najdražu stvar koju Bog ima ovdje na zemlji, tj. čovjeka. A laž se može izliječiti govorenjem suprotno onom šta je rečeno: ubojstvo nema lijeka, pošto nije moguće dati život ponovo mrtvacu. Recite mi onda, da li je Mojsije sluga Božji zgriješio bijući one koje je pobio?"

Učenici odgovoriše: "Bože sačuvaj; Bože sačuvaj da bi Mojsije pogriješio u slušanju Boga koji mu je naredio!"

Tad reče Isus: "I ja kažem, Bože sačuvaj da bi anđeo pogriješio koji je obumanuo Ahabove lažne proroke lažju; jer kao što Bog prima ubijanje ljudi kao žrtvu, tako je on primio laž za pohvalu. Ustinu, uistinu, ja vam kažem, kao što dijete griješi - što daje da njegova obuća bude napravljena po mjeri diva, isto tako griješi onaj koji bi da podvrgne Boga zakonu, kao da je On kao čovjek pdvrgnut zakonu. Kad vi zato budete vjerovali da je grijeh samo ono što Bog neće, vi ćete naći istinu, kao što sam vam rekao. Pa pošto Bog nije smjesa niti je izmjenljiv, isto tako On nije u stanju da hoće ili neće jednu jedinu stvar; jer tako bi On u sebi imao kontradikciju, a otud i nevolju, i ne bi bio beskonačno blagoslovljen".

Filip upita: "Ali kako razumjeti onu izreku proroka Amosa da "nema zla u gradu kojeg Bog nije učinio?"

Isus odgovori: "Pa vidiš ovdje Filipe kako je velika opasnost biti u njemu kao što to rade farizeji, koji su za sebe izmislili "predodređenost Božju među izabranicima" na takav način da su došli na to da kažu u stvari, da je Bog nepravedan, varalica i lažov i onaj koji mrzi sud (koji će na njih pasti).

Zato ja kažem da ovdje Amos prorok Božji govori o zlu koje svijet naziva zlom: jer da je on koristio jezik pravednika, njega svijet ne bi razumio. Sve nevolje su dobre-ili zbog tog što one brišu zlo koje smo počinili, ili su dobre zbog toga što nas srećavaju da činimo zlo, ili su dobre zbog toga što tjeraju čovjeka da spozna stanje ovog života, da bismo mi voljeli i žudili za vječnim životom. U skladu s tim prorok Amos je rekao: "Nema dobra u gradu, kojeg Bog nije uradio", on je dao priliku za očajavanje ožalošćenima kad vide sebe u

nevolji, a grešnike živeći u blagostanju. A što je još gore, mnogi, vjerujući Satani da ima takvu vlast nad čovjekom, bi se bojali Satane i činili mu službu, tako kao da neće trpiti nevolju. Amos je zato učinio kao što čini rimski imperator koji ne razmatra svoje riječi (kao onaj ko) govori u prisustvu prvosvećenika, nego razmatra volju i posao Jevreja koji ne zna da govori hebrejski jezik".

162

Da je Amos rekao: "Nema dobra u gradu, a da ga Bog nije učinio", tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, on bi načinio težu grešku, jer svijet ne drži dobrim ništa osim nepravde i grijeha koji se čine na isprazan način. Zato bi ljudi djelovali mnogo više nepravedno, vjerujući da neće biti nikakva grijeha ili poroka "kojeg Bog nije učinio", čuvši što zemlja se tresež. I kad je Isus ovo rekao, odjednom nastade veliki zemljotres, takav da su svi popadali kao mrtvi. Isus ih podiže govoreći: "Pa vidite sad jesam li ja rekao istinu. Neka vam onda ovo bude dovoljno što je Amos rekao, kad je rekao da je "Bog učinio zlo u gradu", govoreći sa svijetom govorio je o nevoljama koje samo grešnici nazivaju zlom. Hajmo sada na predestinenciju o kojoj vi želite da znate, a o kojoj ću vam ja govoriti blizu Jordana na drugoj strani, sutra, ako Bog da".

163

Isus ode u divljinu kraj Jordana sa svojim učenicima, i kad je obavljena podnevna molitva, on sjede blizu palminog drveta i pod sjenkom palme posjedaše njegovi učenici.

Tad Isus reče: "Predodređenje je tako tajno, o braćo, da će - ja vam uistinu kažem samo jednom čovjeku biti posve poznato. On je taj kojeg narodi očekuju i kojem su tajne Božje tako jasne da kod on dođe na svijet biće blagoslovljeni oni koji budu slušali njegove riječi, jer će ih Bog natkriti sjenkom svoje milosti, isto kao što nas palma sjenči. Da, kao što nas palma štiti od goruće vrućine sunca isto

tako će Božja milost štititi od Satane one koji budu vjerovali u tog čovjeka".

Učenici upitaše: "O gospodaru, ko će biti taj čovjek o kom ti govoriš, koji će doći na svijet?"

Isus odgovori radosna srca: "On je Muhammed, poslanik Božji, i kad on dođe na svijet - kao što kiša čini da zemlja rodi plodovima, kad ne pada duži period - isto tako će on biti uzrok dobrih djela među ljudima kroz obilnu milost koju će on donijeti. Jer on je bijeli oblak pun Božje milosti, koju će Bog poškropiti po vjernicima kao kišu".

164

ŽJa ću vam sada reći ono malo što mi je Bog darovao da znam o ovom istom predodređenju. Farizeji kažu da je sve tako predodređeno da onaj ko je odbranik ne može biti prokletnik, a onaj ko je prokletnik ne može nikako biti odabranik; i da - kao što je Bog predodredio činjenje dobrog kao put kojim idu izabranici k spasu, isto tako je On predodredio grijeh kao put kojim će prokretnici ići propasti. Proklet neka je jezik koji je ovo rekao, sa rukom koja je to napisala - jer ovo je vjera Satanina. Stoga čovjek može znati kakvi su Farizeji današnjice, jer oni su vjerne sluge Satane.

Šta može značiti predodređenje, već jednu apsolutnu volju da bi dala kraj nekoj stvari čiju namjenu čovjek ima u rukama?, jer bez namjene čovjek ne može odrediti kraj. Kako će on onda predodrediti kuću kojoj ne fali samo kamen nego i novac za trošenje, nego nema ni toliko zemlje da na nju stavi jednu nogu? Sigurno niko (ne može tako uraditi). Predodređenje nije ništa više nego - ja vam kažem - oduzimanje slobodne volje koju je Bog dao čovjeku iz svoje čiste darežljivosti, Zakona Božjeg. Sigurno je da to nije predodređenje, nego gnusaba koju mi zasnivamo.

Da je čovjek slobodan pokazuje Knjiga Mojsijeva, gdje je, kad je naš Bog dao Zakon na Gori Sinajskoj On govorio ovako: "Moja zapovijest nije na nebesima da biste se vi opravdali govoreći: Pa ko će ići da nam donese

Božje zapovjesti i ko će nam možda dati snage da ih se držimo? To nije preko mora da biste se na sličan način opravdali. Međutim, moja zapovjest je blizu tvom srcu, da kad zaželiš možeš da je izvršavaš”.

“Recite mi, ako bi kralj Herod naredio starcu da postane mlad i bolesniku da postane zdrav, (i) kad oni to ne bi učinili dao da budu ubijeni - bi li ovo bilo pravedeno?”

Učenici odgovoriše: “Ako bi Herod dao ovu zapovijest, on bi bio najneprevadniji i najnevjerniji”.

Tad Isus uzdišući reče: “To su plodovi ljudske tradicije, o braćo, jer u govorenju da je Bog predodredio prokletnika na takav način da on ne može postati izabranik, oni hule na Boga kao bezočnog i nepravednog. Jer, On naređuje grešniku da ne griješi, a kad zgriješi da se pokaje; dok takva predodređenost odnosi od grešnika moć negriješenja, i potpuno ga lišava kajanja”.

165

“Ali poslušajte šta kaže Bog preko Joela proroka: “Tako mi života Mog (kaže) vaš Bog, Ja neću smrt grešnika, nego tražim da se on vrati pokajanju”. Hoće li onda Bog predodrediti ono šta On neće? Razmotrite vi ono šta kaže Bog i šta kažu današnji Farizeji.

Dalje Bog kaže preko svog proroka Isaije: “Ja sam pozivao, a vi me niste slušali”. A koliko je Bog pozivao čujte kako kaže preko istog proroka: “Čitav dan sam raširio svoje ruke narodu koji mi ne vjeruje, nego mi kontrira”. A naši farizeji kad oni kažu da prokletnik ne može postati odabranik, oni ne kažu ništa drugo već da se Bog ruga ljudima, kao što bi se on rugao slijepcu koji bi da mu pokaže nešto bijelo, i kao što bi se rugao gluhom koji bi da mu govori na uši? A da izabranik može biti prokletnik razmotrite šta naš Bog kaže preko Ezekiela proroka: “Tako mi života mog, kaže Bog ako bi pravedni ostavio svoju pravednost i činio gnusobe, on bi stradao i ne bi se sjetio više ni jedne od svojih pravednosti; jer vjerujući u to, to će ga odvratiti od Mene i to ga neće spasiti”.

A o zovu prokletnika, šta kaže Bog preko proroka Hošee, od ovo: “Ja ću zvati. Bog je istina i on ne može govoriti laž: pošto je Bog istina, on govori istinu. Međutim farizeji ovog vremena sa svojom dogmom kontriraju Bogu”.

166

Andrija upita: “Ali kako razumjeti to šta Bog kaže Mojsiju, da će on imati milosti nad kim hoće, a otvrdnuće koga hoće da otvrdne?”

Isus odgovori: “Bog ovo kaže da čovjek ne bi vjerovao da je on spašen svojim vlastitim dejstvom, nego da opazi da mu je život i milost Božju darovao Bog iz svoje darežljivosti. A On to kaže da bi se ljudi klonili mišljenja da ima drugih bogova osim njega.

Ako je on zato otvrdnuo Faraona, On je to učinio zato što je on mučio naš narod i pokušao da ga svede na nulu, uništavajući svu mušku djecu u Izraelu: čime je Mojsije bio blizu gubitka života.

Otud, ja vam uistinu kažem, da predodređenost ima za temelj Božji Zakon i ljudsku slobodnu volju. Da, i čak ako bi Bog spasio čitav svijet tako da niko ne strada, on ne bi tako učinio da ne bi lišio čovjeka slobode koju čuva za njega da bi radio uprkos Satani i, da bi ovaj (grumen) ilovače prezren od duha - iako će on zgriješiti kao što je i duh učinio - mogao imati snagu da se pokaje i ode da boravi u onom mjestu odakle je duh izbačen. Naš Bog želi, kažem, da prati svojom milošću čovjekovu slobodnu volju i ne želi da napusti stvarjenje svojom svemoći. I tako na Dan sudnji niko neće biti u stanju da da ikakvo opravdanje za svoje grijeh, pošto bi tada bilo za njih očito koliko je Bog učinio za njihov preobražaj i koliko često ih je zvao pokajanju”.

167

Ako vaš mozak ne bude zadovoljan s ovim, i ako budete voljni da ponovo kažete: “Zašto tako?”, ja ću vam otkriti “zašto”. To je to. Recite mi zašto ne može (jedan) kamen počivati na

vrh vode, iako čitava zemlja počiva na vrh vode? Recite mi zašto je tako - dok voda gasi vatru, i zemlja bježi iz zraka - da niko ne može ujediniti zemlju, vodu, vatru i zrak jednu harmoniju, a ipak su ujedinjeni u čovjeku i harmonično očuvani?

Ako onda vi ovo ne znate - štaviše, svi ljudi kao ljudi ne mogu to znati - kako će oni razumjeti da je Bog stvorio univerzum iz ničega sa jednom riječju? Kako će oni razumjeti Božju vječnost? Sigurno oni nikako neće biti u stanju da razumiju ovo, jer, pošto je čovjek konačan i kombinovan tijelom, koje je kako kaže prorok Solomon, kvarljivo, pritišće dušu, a pošto su djela Božja proporcionalna Bogu, kako će oni biti u stanju da ih razumiju?

Isaija prorok Božji, videći (da je to) tako, je uzviknuo rekavši: "Uistinu ti si skriveni Bog!" A o Poslaniku Božjem - kako ga je Bog stvorio - on kaže: "Njegovo rođenje ko će ispričati?" A o djelovanju Božjem on kaže: "Ko je bio njegov savjetnik?" Zato Bog kaže ljudskoj prirodi: "Kao što su nebesa uzdignuta nad zemljom, tako su moji putevi uzvišeni nad vašim putevima i moje misli iznad vaših misli". Zato vam kažem da stvar predodređenosti nije očita ljudima, iako je istinita, kao što sam vam rekao.

Treba li čovjek onda, zato što ne može da nađe modus, poricati tu činjenicu. Zasiurno, ja nikad nisam vidio nikoga da odbija zdravlje, iako se njegova stvar ne razumije. Jer, ja čak ne znam kako Bog mojim dodirom liječi bolesne".

168

Tad rekoše učenici: "Doista u tebi govori Bog, jer nikad čovjek nije govorio kao što ti govoriš".

Isus odgovori: "Vjerujte mi, kad me je Bog odabrao da me pošalje domu Izraelovom. On mi je dao Knjigu nalik na čisto ogledalo koje se spustilo na moje srce na takav način da sve što govorim izlazi iz te Knjige. A kad se ta Knjiga završi izlazeći iz mojih usta, ja ću biti uzet sa svijeta".

Petar upita: "O gospodaru, je li to šta ti sad pričaš zapisano u toj knjizi?"

Isus odgovori: "Sve šta ja govorim za poznavanje Boga i službu Bogu, za znanje čovjeka i za spas čovječanstva - sve ovo izlazi iz te knjige koja je moje evanđelje".

Petar reče: "Je li u njoj napisana slava raja?"

169

Isus odgovori: "Poslušaj i ja ću ti reći šta je raj i kako će sveti i vjernici boraviti u njemu bez kraja, jer ovo je jedna od najvećih blagodati raja, pošto sve, ma kako veliko - ko ono ima kraj - postaje malo, da, ništa.

Raj je dom gdje Bog čuva svoja uživanja, koja su tako velika - da je tlo koje ugaženo nogama svetih i blagoslovljenih tako dragocjeno - da je jedna dramma toga dragocjenija od hiljadu svjetova. Ta zadovoljstva je vidio naš otac David, prorok Božji, jer Bog mu ih je pokazao - pošto je dao da on vidi slavu raja: nato, kad se on povрати sebi on zatvori svoje oči objema rukama i plačući reče: "Ne gledajte više na ovaj svijet, o oči moje, jer sve je isprazno i nema dobrog!".

O tim zadovoljstvima je rekao Isaija prorok: "Oči čovjeka nisu vidjele, njegove oči nisu čule, niti je ljudsko srce pojmiло ono šta je Bog pripremio za one koji ga vole". Zna li zašto oni nisu vidjeli, čuli, pojmiли takva zadovoljstva? To je zato što dok oni žive ovdje dole, oni nisu vrijedni da vide takve stvari. Pa iako ih je doista naš otac David vidio, ja vam kažem da ih on nije vidio ljudskim očima, jer, Bog je uzeo njegovu dušu i tako ujedinjen s Bogom on ih je vidio Božanskim svjetlom. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, pošto su zadovoljstva raja beskonačna, a čovjek je konačan, čovjek ih ne može sadržati; isto kao što mali zemljani krčag ne može sadržati more.

Vidi onda kako je lijep svijet u ljeto kad sve stvari donose plod! Sam seljak je opijen radošću zbog žetve koja je došla, da doline i planine odzvanjaju od njegove pjesme, zato on voli svoj posao najviše. Pa uzdignite isto tako svoja srca raj u gdje su sve stvari plodonosne sa

plodovima proporcionalnim onom ko ih je uzgajao.

Tako mi Boga živog, ovo je dovoljno za znanje raja, jer je Bog stvorio raj domom svojih sopstvenih zadovoljstava. Pa mislite li vi da beskonačna dobrota ne bi imala stvari neizmjenno dobre? Ili da neizmjenja ljepota ne bi imala stvari neizmjenno lijepe? Pazite, jer vi uveliko griješite ako mislite da ih on nema".

170

ŽBog ovako kaže čovjeku koji će ga vjerno služiti: "Ja znam tvoja djela koja činiš za mene. Tako mi moje vječnosti, tvoja ljubav neće prevazići moju dražljivost. Jer, ti mene služiš kao Boga svog Stvoritelja, znajući sebe kao moje djelo, i ne tražiš od mene ništa sem milost i milosrđe da mi služiš vjerno; jer ti ne stavljaš kraj na služenje meni, pošto ti želiš da me služiš vječno: isto tako ću Ja učiniti jer Ja ću te nagraditi kao da si ti bog meni ravan. Jer ne samo da ću staviti u tvoje ruke obilje raja, nego ću ti dati Sebe kao poklon; tako da, kao što si ti voljan da budeš moj sluga vječito, isto tako ću tebi Ja dati platu za stalno".

171

"Šta mislite vi", reče Isus svojim učenicima, "o raju"? Postoji li um koji bi mogao pojmiti takva bogatstva i zadovoljstva? Čovjek bi morao imati znanje koliko je i Božje, ako bi da zna šta Bog hoće da da svojim slugama. Jeste li vidjeli, kad Herod daje poklon jednom od svojih omiljenih barona, u kojoj formi on to radi?"

Ivan odgovori: "Ja sam to vidio dvaput; a sigurno bi deseti dio onog šta daje bilo dovoljno za siromaha".

Isus reče: "Ali ako bi se predstavio siromah Herodu šta bi mu on dao?"

Ivan odgovori: "Jednu ili dvije pare".

"Neka ovo bude vaša knjiga u kojoj ćete studirati znanje raja", (reče Isus), "jer sve šta je Bog dao čovjeku na ovom sadašnjem svijetu za njegovo tijelo je kao što bi Herd dao novčić siromahu; međutim ono šta će Bog dati tijelu i

duši u raju, je kao što bi Herod dao sve šta ima, da, i svoj sopstveni život, jednom od svojih sluga".

172

ŽBog kaže ovako onome ko ga voli i služi ga vjerno: "Idi i razmotri pjesak morski, o moj slugo, koliko ga ima. Pa ako bi ti more dalo jedno jedino zrno pjeska, bi li ti to izgledalo malo? Sigurno da. Tako mi života mog, vašeg Stvoritelja - sve šta sam Ja dao na ovom svijetu svim prinčevima i kraljevima zemlje, manje je od zrna pjeska koje bi ti more izbacilo, u poređenju s onim šta ću ti dati u raju".

173

"Razmotrite onda", reče Isus, "obilje raja. Jer ako je Bog čovjeku dao na ovom svijetu gram dobrobiti, u raju će mu On dati milion puta toliko. Razmotrite količinu plodova na ovom svijetu, količinu hrane, količinu cvijeća i količinu stvari koje pomažu čovjeku. Tako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, kao što more još ima pjeska iznad i preko, kad neko primi zrno njegovo, isto tako će kvalitet i količina smokava (u raju) nadmašiti vrstu smokava koju mi jedemo ovdje. A na sličan način svaka druga stvar u raju. Ali, štaviše, ja vam kažem da uistinu kao što je planina zlata i bisera dragocjenija od sjenke mrava, isto tako su i zadovoljstva raja dragocjenija od svih zadovoljstava prinčeva svijeta koja su imali i koja će čak imati na sudu Božjem, kad će svijetu biti kraj".

Petar upita: "Hoće li onda naše tijelo koje sad imamo ići u raj?"

Isus odgovori: "Pazi Petre da ti ne postaneš saducej, jer saduceji kažu da se tijelo neće ponovo dići i da neće biti anđela. Zato je njihovo tijelo i duša lišena ulaska u raj i oni su lišeni svih usluga anđela na ovom svijetu. Jesi li možda zaboravio Joba, proroka i prijatelja Božjeg, kako on kaže: "Ja znam da moj Bog živi

i da ću se na Dan posljednji ja ponovo dići u svom tijelu, i sa svojim očima ću vidjeti Boga svog Spasitelja”?

Ali vjerujte mi, ovo naše tijelo će biti tako pročišćeno da neće imati nikakav posjed kakav sada ima; obzirom da će biti očišćeno od svake zle želje, a Bog će ga dovesti u takvo stanje kakvo je bilo Adamovo prije nego je zgriješio.

Dva čovjeka su služila jednog gazdu u jednom i istom poslu. Jedan samo nadgleda posao i drugom daje naredbe, a drugi obavlja sve šta prvi naredi. Izgleda li vam to pravedno, kažem, da gazda nagradi samo onog ko izdaje naređenja i izbaci iz kuće onog ko se patio na poslu? Sigurno ne. Kako će onda Božja pravda podnijeti ovo? Duša i tijelo sa sviješću čovjeka služe Bogu: duša jedino nadgleda i naređuje služenje, jer duša, pošto ne jede hljeba, ne posti, (duša) ne hoda, ne osjeća hladno niti toplo, ne osjeća bolest i ne može se ubiti- jer duša je besmrtna: ona ne trpi nikakve bolove tijela koje tijelo trpi na zahtjev elemenata. Je li onda pravedno, kažem, da sama duša uđe u raj, a ne tijelo koje se tako mučilo u služenju Bogu?”

Petar upita: “O gospodaru, tijelo, pošto je uzrokovalo da duša zgriješi, ne treba biti smješteno u raj?”

Isus odgovori: “Pa kako će tijelo zgriješiti bez duše? To je zasigurno nemoguće. Zato uzimajući Božju milost od tijela, ti osuđuješ dušu na pakao”.

174

ŽTako mi Boga živog, pred kojim stoji moja duša, naš Bog je obećao svoju milost grešniku, rekavši: “Onog časa kad grešnik oplaće svoj grijeh, tako mi Mene, Ja se neću sjećati vječno njegovih nepravdi”.

Pa šta bi jelo rajska mesa, ako tijelo tamo ne bi otišlo? Duša? Sigurno ne, pošto je ona duh”.

Petar upita: “Tako onda će blagoslovljeni jesti u raju; ali kako će meso biti prazno bez nečistoće?”

Isus odgovori: “Pa kakav blagoslov će imati tijelo, ako ono ne jede niti pije? Sigurno je ono u stanju da daje slavu u proporciji stvari koja se slavi. Ali ti griješiš Petre u mišljenju da će takvo

meso biti prazno zbog nečisti, jer ovo tijelo u sadašnjem vremenu jede kvarljiva mesa i tako da truhljenje dolazi: međutim u raju će tijelo biti neraspadljivo, neprolazno i besmrtno, i slobodno od svake nevolje; a mesa koja su bez ikakvog nedostatka, neće proizvesti nikakvo truhljenje”.

175

ŽBog kaže tako preko proroka Isaije sijući prezir na grešnika: “Moje sluge će sjediti za mojom trpezom u mom domu i slaviće radosno sa veselošću i sa zvukom harfi i orgulja, a Ja neću dopustiti da budu i ikakvoj potrebi. Međutim vi koji ste moji neprijatelji, bićete odbačeni od Mene, gdje ćete umrijeti u bijedi, dok vas prezire svaki moj sluga”.

176

ŽČemu služi reći, “oni će slaviti”? reče Isus svojim učenicima. Sigurno Bog govori jasno. Ali čemu služe četiri rijeke dragocjenog napitka u raju sa tako mnogo voća? Sigurno Bog ne jede, anđeli ne jedu, duša ne jede, svijest ne jede - nego meso, koje je naše tijelo. Zato je slava raja za tijelo za mesa i za dušu i svijet Boga i razgovor anđela i blagoslovljenih duhova. Ta slava će bolje biti otkrivena od Poslanika Božjeg koji (pošto je Bog stvorio sve stvari za ljubav njegovu) zna sve stvari bolje od bilo kog drugog stvorenja”.

Reče Bartolomeo: “O gospodaru, hoće li slava raja biti jednaka za svakog čovjeka? Ako bi bila ista, to ne bi bilo pravedno, a ako ne bi bila jednaka, manji bi zavidio većem”.

Isus odgovori: “Neće biti jednaka, jer je Bog pravedan: i svako će biti zadovoljan, jer tamo nema zavisti. Reci mi Bartolomeo: postoji gospodar koji ima mnoge sluge i on odjeva sve te svoje sluge u isto platno. Da li onda dječaci, koji su odjeveni u odjeću dječaka, žale što nemaju odjeću odraslih ljudi? Baš suprotno, kad bi stariji željeli da na njih stave svoju veću odjeću, oni bi bili bijesni zbog tog što odjeća nije njihov broj, mislili bi oni da im se ruga.

Pa Bartolomeo, uzdigni svoje srce Bogu u raj, ti ćeš vidjeti da sva slava - mada će je biti više jednom manje drugom, neće proizvesti nikakvu zavist".

177

Tad reče onaj koji (ovo) piše: "O gospodaru, ima li raj svjetlost od Sunca kao što ovaj svijet ima?"

Isus odgovori: "Tako mi je Bog rekao, o Barnaba: "Svijet u kojem vi ljudi koji ste grešnici, boravite ima Sunce i Mjesec i zvijezde da ga ukrase, za vašu korist i vaše zadovoljstvo; jer, Ja sam ovo stvorio".

"Mislite li vi onda da kuća gdje će boraviti moji vjerni, neće biti bolja? Sigurno vi griješite misleći tako: jer Ja, vaš Bog sam sunce raja, a moj Poslanik je mjesec, koji od mene prima sve; i zvijezde su moji proroci koje su vam propovijedale moju volju. Zato će moji vjerni, kao što su primili moju riječ od mojih proroka (ovdje), na sličan način postići kroz njih zadovoljstvo i radost u raju mojih zadovoljstava".

178

"Neka vam ovo bude dovoljno", reče Isus, "za poznavanje raja". Nato Bartolomeo ponovo reče: "O gospodaru, imaj strpljenja sa mnom ako te upitam jednu riječ".

Isus odgovori: "Reci to što želiš".

Bartolomeo reče: "Raj je sigurno velik; jer pošto će tamo biti takva ogromna dobra, on mora biti velik".

Isus odgovori: "Raj je tako velik da ga nijedan čovjek ne može izmijeniti. Uistinu, kažem ti da je devet nebesa među koja su postavljene planete, koja su daleko jedna od drugih petsto godina putovanja za čovjeka; i Zemlja je na sličan način daleko od prvog neba petsto godina putovanja.

Ali stani kod mjerenja prvog neba koje je toliko veće od zemlje koliko je zemlja veća od zrnca pjeska. Tako je takođe drugo nebo veće od prvog, i treće veće od drugog itd., do posljednjeg neba, svako je tako veće od

narednog. A uistinu ja ti kažem da je raj veći od sve zemlje i nebesa (zajedno), kao što je komplet zemlja veća od zrna pjeska".

Tad reče Petar: "O gospodaru, raj mora da je veći od Boga, jer će se Bog u njemu vidjeti".

Isus odgovori: "Budi miran Petre jer ti nesvjesno huliš".

179

Tad dođe anđeo Gabriel Isusu i pokaza mu ogledalo koje svijetli kao Sunce, u kojem on vidje ispisane ove riječi: "Tako mi moje vječnosti, kao što je raj veći od svih nebesa i zemlje, i kao što je sva zemlja veća od zrna pjeska - isto sam tako Ja veći od raja; i još toliko puta više koliko more ima zrnaca pjeska, koliko ima kapljica u vodi mora, koliko ima (vlati) trave na tlu, koliko ima lišća na drveću, koliko ima koža na životinjama; i mnogo puta više od zrnaca pjeska koja bi popunila nebesa i raj i više".

Tad reče Isus: "Iskažimo poštovanje našem Bogu koji je vječno blagoslavljen". Nato oni poviše svoje glave stotinu puta i padoše ničice svojim licima na zemlju u molitvi.

Kad molitva bi završena, Isus pozva Petra i reče njemu i svim učenicima šta je vidio. I tako Petar reče: "Tvoja duša, koja je veća od sve zemlje, kroz jedno oko vidi sunce koje je hiljadu puta veće od sve Zemlje".

Tad reče Isus: "Isto tako ćete vi kroz (oko) raja vidjeti Boga svog Stvoritelja". I rekavši ovo, Isus zahvali Bogu našem Gospodu, moleći za dom Izraelov i za Sveti grad. A svi su odgovorili: "Tako budi Gospode".

180

Jednog dana kad je Isus bio na Solomonovom trijemu, njemu se privuče pismoznanac, jedan od onih koji su vodili raspravu sa narodom, i reče mu: "O gospodaru, ja sam mnogo puta raspravljao s ovim narodom, i u mom umu postoji pasus iz Knjige koji koji nisam u stanju da razumijem".

Isus upita: "A šta je to?"

Reče pismoznanc: "Ono šta je Bog rekao Abrahamu našem ocu, "Ja ću biti tvoja velika nagrada". Pa kako može čovjek zaslužiti (takvu nagradu)?"

Isus se obradova u duši i reče: "Ti zasigurno nisi daleko od kraljevstva Božjeg! Poslušaj me, jer ja ću ti reći značenje takvog učenja. Bog - pošto je beskonačan, a čovjek konačan, čovjek ne može zaslužiti Boga - a u ovom je tvoja sumnja brate?"

Pismoznanc odgovori plačući: "Gospodaru ti znaš moje srce; govori zato, jer moja duša želi da sluša tvoj glas".

Tad reče Isus: "Tako mi Boga živog, čovjek ne može zaslužiti mali dašak onog šta on svakog trenu prima.

Pismoznanc je bio izvan sebe čuvši ovo, i učenici su se isto divili, jer su se sjećali onog šta je Isus rekao, da šta god oni daju za ljubav Božju, oni primaju stotruko.

Zatim on reče: "Želio bi vam neko pozajmio sto zlatnika i vi potrošili te zlatnike, bi li mogli reći tom čovjeku: "Dajem ti uvehli list vinove loze; daj mi zato svoju kuću, jer ja sam je zaslužio?"

Pismoznanc odgovori: "Nikako, Gospodaru, jer on prvo treba da isplati ono šta je dugovao, a zatim, ako bi želio nešto, on bi mu dao dobre stvari, ali šta koristi kvarni list?"

181

Isus odgovori: "Dobro si rekao, o brate; zato mi reci ko je stvorio čovjeka iz ništa? Sigurno je to bio Bog koji mu je takođe dao čitav svijet na njegovu korist. Ali, čovjek je grijehom na sve potrošio, pa se zbog grijeha sav svijet okrenuo protiv čovjeka, a čovjek u svojoj bijedi nema šta da da Bogu, osim djela iskvarenih grijehom. Jer, griješeći svaki dan on čini svoj rad kvarnim, zbog čega Isaija prorok kaže: naša pravednost je kao "menstrualno platno".

Kako će onda čovjek imati zaslugu, obzirom da nije u stanju da da zadovoljstvo? Je li možda, da čovjek ne griješi? Sigurno je šta kaže naš Bog preko svog proroka Davida: "Sedam puta na dan pada pravedni"; kako onda

pada nepravedni? A ako je naša pravednost iskvarena, kako je odvratna naša nepravednost!" Tako mi Boga nema ništa drugo čega čovjek treba da se okani osim izreke: "Zasluzio sam". Neka čovjek zna, brate, djela svojih ruku i on će odmah vidjeti svoju zaslugu. Svaka dobra stvar koja proizide od čovjeka, zaista čovjek nju ne radi, nego Bog to u njemu čini; jer njegovo biće je Božje - koji ga je stvorio. Ono šta čovjek čini je da kontrira Bogu svom stvoritelju i da čini zlo, čime on zaslužuje ne nagradu, nego mučenje".

182

"Ne samo što je Bog stvorio čovjeka, kao što kažem, nego ga je On stvorio savršenim. On mu je dao čitav svijet; nakon odlaska iz raja On mu je dao dva anđela da ga gaze, On mu je slao proroke, On mu je podario Zakon, On mu je podario vjeru, svakog trenutka ga On izbavlja od Satane, On je voljan da mu da raj; šta više Bog želi da da sebe čovjeku. Razmatrite onda dug, kako je velik! (dug) koji treba poništiti, koji bi vam trebao da ste sami stvorili čovjeka iz ništa, da ste stvorili onoliko proroka koliko ih je poslao Bog, sa svijetom i rajom, štaviše, sa Bogom velikim i dobrim kao što je naš Bog i da sve to date Bogu. Tako bi dug bio poništen i vama bi ostala samo obaveza da zahvaljujete Bogu. Ali pošto vi niste u stanju da stvorite jednu jedinu muhu i pošto ima jedan Bog koji je gospodar svih stvari, kako ćete vi biti u stanju da poništite svoj dug? Zasigurno, ako bi vam čovjek pozajmio sto zlatnika, vi biste bili obavezni da vratite sto zlatnika.

Prema tome, smisao ovog je, o brate, da Bog - pošto je gospodar raja i svega, može reći šta mu volja i dati šta mu je volja. Zato kad je On rekao Abrahamu: "Ja ću biti tvoja velika nagrada", Abraham nije mogao reći: "Bog je moja nagrada", nego: "Bog je moj poklon i moj dug". Tako kad ti raspravljaš s narodom, o brate, ti tako treba da objasniš ovaj pasus: da će Bog dati čovjeku takve i takve stvari, ako čovjek čini dobro.

Kad Bog bude govorio s tobom, o čovječe, i rekne: "O moj slugo, ti si činio dobro za ljubav

Moju; kakvu nagradu ti tražiš od Mene, tvog Boga?”, ti odgovori: “Gospode, pošto sam ja djelo Tvojih ruku, nije pogodno da u meni bude grijeh koji Satana voli. Zato Gospode, za Tvoju slavu, imaj milosti nad djelima svojih ruku”.

A ako Bog kaže: “Ja sam ti oprostio, i sad sam voljan da te nagradim”, ti odgovori: “Gospodaru, ja sam zaslužio kaznu za ono šta sam učinio, a za ono šta si Ti učinio, Ti zaslužuješ da budeš slavljen. Kazni u meni Gospodaru ono šta sam učinio i spasi ono šta si Ti uradio”.

A ako Bog kaže: “Koja kazna ti izgleda odgovarajuća za tvoj grijeh?”, ti odgovori: “Onoliko koliko će propatiti svi prokletnici”.

A ako Bog kaže: “Zašto ti tražiš tako veliku kaznu o moj vjerni slugo?”, ti odgovori: “Jer svaki od njih - da su primili od Tebe koliko sam ja primio, služili bi Te vjernije nego ja (što sam činio)”.

A ako Bog kaže: “Kad ćeš primiti ovu kaznu i koliko dugo vremena?”, ti odgovori: “Odmah i bez kraja”.

Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, takav čovjek će biti prijatniji Bogu od svih njegovih anđela. Jer Bog voli pravu poniznost, a mrzi oholost”.

Potom pismoznanci zahvališe Isusu i rekoše mu: “Gospodaru, hajmo u kuću tvog sluga, jer tvoj će sluga dati mesa tebi i tvojim učenicima”.

Isus odgovori: “Ja ću doći tamo ako ćeš obećati da ćeš me zvati ”brate” a ne ”gospodaru” i rekneš da si moj brat, a ne moj sluga”.

Čovjek obeća i Isus ode u njegovu kuću.

183

Dok su oni sjedili pri mesu pismoznanc reče: “O gospodaru, ti reče da Bog voli pravu poniznost. Reci nam zato šta je poniznost i kako ona može biti istinska i lažna”.

(Isus odgovori): “Uistinu vam ja kažem, koji ne postane kao malo dijete, neće ući u kraljevstvo nebesko”.

Svi su bili zapanjeni čuvši ovo, i govoraše jedni drugima: “Pa kako će on postati malo

dijete, ko je trideset ili četrdeset godina star? Sigurno je ovo teška rečenica”.

Isus odgovori: “Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, moje su riječi istina. Ja vam rekoh da (čovjek) ima potrebu da postane kao malo dijete: jer ovo je prava poniznost. Jer ako vi pitate malo dijete: ”Ko ti je napravio odjeću?”, ono će odgovoriti: ”Moj otac”. Ako vi kažete: ”Ko ti daje da jedeš ono će odgovoriti: ”Moj otac”. Ako vi kažete: ”Ko te je naučio da hodaš i govoriš?”, ono će odgovoriti: ”Moj otac”. Međutim ako vi kažete: ”Ko ti je smrskao čelo pa ti je tako povijeno?”, ono će odgovoriti: ”Pao sam i tako razbio glavu”, - ako vi kažete: ”Zašto si pao”, ono će odgovoriti: ”Zar ne vidiš da sam mali, tako da ja nemam snage da hodam i trčim kao odrastao čovjek?, tako moj otac mora da me uzme za ruku, ako hoću da hodam čvrsto. Ali, da bih ja naučio da hodam kako valja, moj otac me je ostavio malo, i ja, želeći da trčim, pao sam”. Ako vi kažete: ”I šta je rekao otac?”, ono će odgovoriti: ”Pa zašto ne ideš sasvim sporo? Gledaj da me ubuduće ne napuštaš”.

184

”Recite mi, je li to istina?”, reče Isus.

Učenici i pismoznanc odgovoriše: “Najistinitije”.

Tad reče Isus: “Onaj ko istinska srca prepozna Boga kao autora svega dobrog, a sebe kao autora grijeha, biće zaista ponizan. Međutim ko bude govorio s jezikom kao što dijete govori, i bude kontrirao (isto) na djelu, on sigurno ima lažnu poniznost i pravu oholost.

Jer oholost je onda u svom maksimumu kad ona koristi stvari poniznosti, da ne bi bila kuđena i prezrena od ljudi.

Prava poniznost je poniznost duše čime čovjek sebe zna istinski, međutim lažna poniznost je magla iz pakla koja tako zamračuje shvatanje duše, da ono šta čovjek treba da pripiše sebi on ga pripisuje Bogu, a šta treba da pripiše Bogu on pripisuje sebi. Tako će čovjek lažne poniznosti reći da je on težak grešnik, međutim kad mu neko kaže da je on grešnik, on će postati gnjevan na njega i progoniće ga.

Čovjek lažne poniznosti će reći da mu je Bog dao sve šta ima, međutim da on što se njega tiče nije spavao, nego da je činio dobra djela. A ti farizeji današnji, braćo, recite mi kako oni hodaju".

Pismoznanać odgovori plačući: "O gospodaru, farizeji današnjeg vremena imaju odjeću i ime farizeja, ali su oni u svom srcu i svojim djelima Kananiti. Da oni Bogu nisu uzurpirali takvo ime - oni tad ne bi varali proste! O staro doba, kako si se okrutno ponijelo s nama, što si nam uzelo prave farizeje, a ostavilo nam lažne!"

185

Isus odgovori: "Brate, nije vrijeme to koje je ovo učinilo, nego prije je to grešni svijet. Jer u svakom vremenu je moguće služiti Boga u istini, ali druženjem sa svijetom tj. sa lošim manirima u svako vrijeme - čovjek postaje loš.

Pa zar ne znate da je Gehazi sluga Elizeja proroka lažući i stideći svog gospodara, uzeo novac i odjeću Naamana Sirijca? A Elizej je imao veliki broj farizeja kojima je dao Bog da im on pririče.

Uistinu kažem vam, da su ljudi tako skloni činjenju zlih djela - a svijet ih toliko podstiče na to i Satana ih navodi na zlo - da farizeji današnjice izbjegavaju svako dobro djelo i svaki sveti primjer: a primjer Gehazija im je dovoljan da od Boga budu prokleti.

Pismoznanać odgovori: "To je sama istina", našto Isus reče: "Ja bih da mi ti ispričaš primjer Hagaja i Hošee, obojica proroci Božji, da bi mogli vidjeti pravog farizeja".

Pismoznanać odgovori: "O gospodaru, šta da kažem? Uistinu mnogi ne vjeruju, iako je zapisano u Danielu proroku, ali zbog poslušnosti prema tebi ja ću ispričati istinu.

Heggaj je imao petnaest godina kad je prodao svoju očevinu i dao je siromasima, on je otišao iz Anatota da služi proroka Obadiju. Pa ga je ostarjeli Obadija - koji je znao poniznost Haggaja - koristio kao knjigu kojom uči svoje učenike. On mu je zato često davao odjeću i

delikatesnu hranu, ali je Hagaj uvijek vraćao nazad izaslanika, govoreći: "Idi vrati se kući jer si načinio grešku. Hoće li mi Obadija poslati ovakve stvari? Sigurno ne: jer, on zna da sam ja dobar za ništa i samo činim grijehe".

A Obadija, kad bi on imao nešto loše, običavao je da to da slijedećem do Haggaja, da bi on to vidio. Nato bi Haggaj, kad bi to vidio, rekao sebi: "Pa gle, Obadija te je sigurno zaboravio, jer ova stvar odgovara samo meni, jer ja sam gori od svih. A nema ništa tako podlo kao to, primajući ga od Obadije, čijim rukama mi je to Bog darovao, to je bilo bogatstvo".

186

"Kad bi Obadija želio da nauči nekoga kako da se moli, on bi pozvao Haggaja i rekao: "Izrecituj ovdje svoju molitvu da bi svi mogli da čuju tvoje riječi". Tad bi Haggaj rekao: "Gospode Bože Izraela s milošću gledaj na svog slugu, koji te zove, jer si ga Ti stvorio. Pravedni Gospode Bože, sjeti se svoje pravednosti i kazni djela svog sluga, a da ja ne bih isprljao Tvoje djelo. Gospode moj Bože, ja ne mogu da Te pitam za zadovoljstva koja daješ svojim vjernim slugama, jer ja ne činim ništa sem grijehe. Zato Gospode kad htjedneš dati slabost jednom od svojih sluga, sjeti se mene, svog sluga, za Tvoju vlastitu slavu".

"A kad bi Haggaj tako učinio", reče pismoznanać, Bog ga je tako volio da je svakom ko je u to vrijeme stajao kraj njega, dao (dar) proročanstva. A Haggaj u molitvi nije tražio ništa što bi Bog zadržao".

187

Kad je ovo rekao dobri pismoznanać zaplaka kao što mornar plače kad vidi svoj brod razbijen.

I on reče: "Hošea, kad je on otišao da služi Boga, bio je glavlar nad plemenom Naftalija i imao je četrnaest godina. I tako prodavši svoju očevinu i davši sve siromasima, on ode da bude učenik Haggajev.

Hošea je tako bio zapaljen milosrđem da bi na sve šta se od njega tražilo rekao: "Ovo mi je Bog dao za tebe, o brate; prihvati to zato!"

Iz tog razloga je on uskoro ostao samo sa dva odijela, tunikom od grubog platna i ogrtačem od kože. On je, kažem, prodao svoju očevinu i dao je siromasima, jer drugačije nikom ne bi bilo dopušteno da se zove farizejom.

Hošea je imao Knjigu Mojsijevu koju je čitao s velikom ozbiljnošću. Jednog dana Haggaj mu reče: "Hošea, ko ti je uzeo sve šta si imao?"

On odgovori: "Knjiga Mojsijeva".

Desilo se da je učenik obližnjeg proroka želio da ide u Jerusalem, ali nije imao ogrtača. Zato je on, čuvši za milosrđnost Hašee, otišao da ga pronađe i reče mu: "Brate ja bih da odem u Jerusalem da prinesem žrtvu našem Bogu, ali ja nemam ogrtača, zato ne znam šta da radim".

Kad je ovo čuo, Hašea reče: "Oprost mi brate, jer sam počinio grijeh prema tebi: jer Bog mi je dao ogrtač da bih ga ja dao tebi, a ja sam zaboravio. Pa primi ga, i moli Boga za mene". Čovjek vjerujući ovo uze Hošein ogrtač i ode. A kad Hošea dođe kući Haggajevoj, Haggaj reče: "Ko ti je oduzeo ogrtač?"

Hošea odgovori: "Knjiga Mojsijeva".

Haggaju je bilo drago da ovo čuje, jer je bio opazio Hošeinu dobrotu.

Desilo je da su pljačkaši svukli siromaha i ostavili ga golog. Nato Hošea, vidjevši ga, skide vlastiti ogrtač i dade ga onom što je bio go; a sam je ostao sa malim komadom kozje kože preko intimnih dijelova. Kad on nije došao Haggaju, dobri Haggaj je mislio da je Hošea bolestan. Tako on ode sa dvojicom učenika da ga nađe: i oni ga nađoše umotanog u palmino lišće. Tad reče Haggaj: "Reci mi sad, zašto me ti nisi posjetio?"

Hašea odgovori: "Knjiga Mojsijeva mi je oduzela moj ogrtač, i ja sam se plašio doći tamo bez ogrtača". Nato mu Haggaj dade drugi ogrtač.

Desilo se da je mlad čovjek, videći Hošeu kako čita Knjigu Mojsijevu, zaplakao i rekao: "Ja bih takođe učio da čitam kad bih imao Knjigu". Čuvši ovo, Hošea mu dade Knjigu govoreći: "Brate, ova knjiga je tvoja; jer, nju mi

je Bog dao da bih je ja dao onom ko bude plaćući želio knjigu".

Čovjek mu povjeroa i prihvati knjigu".

188

"Bio jedan učenik Haggajev blizu Hošee; i on želeći da vidi je li njegova vlastita knjiga dobro napisana, ode da posjeti Hošeu i reče mu: "Brate uzmi svoju knjigu, da vidimo je li ista kao moja".

Hošea odgovori: "Uzeta je od mene".

"Ko ti ju je oduzeo?", upita učenik.

Hošea odgovori: "Knjiga Mojsijeva". Čuvši ovo drugi ode kod Haggaja i reče mu: "Hošea je poludio, jer on kaže da mu je od njega oduzela Knjigu Mojsijevu Knjiga Mojsijeva".

Haggaj odgovori: "Kad bi dao Bog, o brate, da sam ja lud isto tako, i da je sav ludi svijet kao Hošea!"

Sirijski pljačkaši, napadnuvši zemlju Judeju, uhvatiše sina sirote hudovice, koja je jedva stanovala kraj gore Karmel, gdje su proroci i ferizeji boravili. Desilo se da je, kad je Hošea izišao da siječe drva, sreo ženu koja je plakala. Nato on odmah poče da plače; jer kad god je on nekog vidio da plače, on je plakao, a kad god bi vidio da se neko smije, smijao se. Hašea onda upita ženu ispipavajući razlog njenog plakanja i on mu reče sve.

Tad reče Hošea: "Dođi sestro, jer Bog hoće da ti da tvog sina".

I oni oboje odoše njima u Hebron, gdje se Hašea prodao i dao novac hudovici, koja, ne znajući kako je on dobio novac, primi ga i otkupi sina.

Onaj koji je kupio Hošeu, odvede ga u Jerusalem gdje je imao boravište, ne znajući Hošeu.

Haggaj, videći da se Hošea nije vratio, ostade ožalošćen. Nato mu anđeo Božji reče kako je on bio uzet i odveden kao rob u Jerusalem.

Dobri Haggaj, kad je čuo ovo, zaplaka kao što plače majka zbog odsustva svog sina. I pozvavši dva učenika on ode u Jerusalem. I voljom Božjom, na ulazu u grad on srete Hošeu koji je bio natovaren hljbom da ga odnese radnicima u gazdinom vinogradu.

Prepoznavši ga Haggaj reče: "Sine kako ti da si zaboravio svog starog oca, koji te žaleći traži?" Hošea odgovori: "Oče bio sam prodat".

Tad reče Haggaj u bijesu: "Ko je taj bijednik koji te je prodao?"

Hošea odgovori: "Neka ti Bog oprost, o moj oče, jer onaj koji me je prodao je tako dobar, da ako on ne bi bio na svijetu, niko ne bi postao sveti".

"Ko je onda on?", reče Haggaj.

Hošea odgovori: "O oče moj, to je lica Knjiga Mojsijeva".

Tad dobri Haggaj osta kao izvan sebe i reče: "Da Bog da, moj sine, da Knjiga Mojsijeva proda mene takođe sa mojom djecom, kao što je prodala tebe!"

I Haggaj ode sa Hošedom kući njegovog gospodara, koji, kad je vido Haggaja reče: "Blagoslovljen neka je naš Bog koje je poslao svog proroka u moju kuću", i on potrča da mu poljubi ruku.

Tad reče Haggaj: "Brate, poljubi ruku svog roba kojeg si kupio, jer on je bolji od mene". I on mu ispriča sve šta je bilo; našto gospodar dade Hošei njegovu slobodu.

A ovo je sve što si ti želio, o gospodaru?", (upita pismoznancu).

189

Tad Isus reče: "Ovo je istina, ja sam u to Bogom uvjeren. Zato, da bi svako znao da je ovo istina, u ime Bog nek Sunce stane i ne kreće se dvanest sati!" I tako se to desi na veliki strah čitavog Jerusalema i Judeje.

I Isus reče pismoznancu: "O brate, šta ti tražiš da naučiš od mene - pošto imaš takvo znanje? Tako mi Boga živog, ovo je dovoljno za čovjekov spas, kao što poniznost Haggajeva, sa milosrdjem Hošee, ispunjava sav zakon i sve proroke.

Reci mi brate, kad si došao da me pitaš u Hramu, je si li možda mislio, da me je Bog poslao da uništim zakon i proroke?

Sigurno je da Bog ovo ne bi učinio, pošto je On nepromjenljiv, i zato što je Bog to naredio kao čovjekov put spasa, ovo je svim prorocima dato da kažu. Tako mi Boga živog, pred kojim

stoji moja duša, da Knjiga Mojsijeva sa Knjigom oca našeg Davida - nije iskvarena ljudskom tradicijom lažnih farizeja i učitelja, Bog ne bi dao svoju riječ meni. A zašto ja govorim o Knjizi Mojsijevoj i Knjizi Davidovoj? Oni su iskvarili svako proročanstvo toliko da se danas ne traži stvar zato što ju je Bog naredio, nego ljudi gledaju da li to učitelji kažu, i farizeji se toga pridržavaju, kao da je Bog griješi, a ljudi ne mogu griješiti.

Jao zato ovaj bezvjernoj generaciji, jer na njih će doći krv svakog proroka i pravednog čovjeka, sa krvlju Zaharija sina Berekijina, kojeg su oni ubili između Hrama i žrtvenika!

Kojeg proroka oni nisu progonili? Kojeg su oni pravednika pustili da umre prirodnom smrću? Rijetko koga! A oni sad traže da ubiju mene. Oni se hvališu da su djeca Abrahamova i da imaju lijep Hram. Tako mi Boga živog, oni su djeca Satane i zato oni vrše njegovu volju: zato će Hram sa Svetim gradom biti porušen, tako da neće ostati od Hrama jedan kamen na drugom".

190

"Reci mi brate, ti koji si učitelj učen u Zakonu - u kome je dato obećanje Messije, našem ocu Abrahamu? U Isaku ili u Jišmaelu?"

Pismoznancu odgovori: "O gospodaru, ja se plašim da ti ovo kažem, zbog kazne smrću".

Tad reče Isus: "Brate, meni je žao što sam ja došao da jedem hljeb u ovoj kući, pošto ti više voliš ovaj život nego Boga svog stvoritelja; iz ovog razloga se ti bojiš da izgubiš svoj život, a ne bojiš se da ne izgubiš vjeru i vječni život koji je izgubljen kad govori jezik suprotno onom šta srce zna od Zakona Božjeg".

Tad dobri pismoznancu zaplaka i reče: "O gospodaru, da sam ja znao kako uspjeti, ja bih propovjedaio mnoge stvari koje sam ostavio nerečene, da ne bi nastala agitacija među narodom".

Isus odgovori: "Ti ne treba da respektuješ ljude niti svijet, niti sve svece, niti sve anđele, ako će to proizvesti uvredu Bogu. Zato rađe neka sav (svijet) strada nego da uvrijediš Boga tvog stvoritelja i ne očuva to sa grijehom. Jer

grijev uništava, a ne čuva, a Bog je moćan da stvori toliko svjetova koliko ima pjeska u moru i više”.

191

Pismoznanc tad reče: “Oprosti mi, o gospodaru, jer ja sam zgriješio”.

Isus reče: “Bog ti prašta; jer ti si protiv Njega zgriješio”.

Nato reče pismoznanc: “Ja sam vidio jednu staru knjigu pisanu rukom Mojsija i Jošue (onog koji je učinio da Sunce stane, kao što si ti učinio) slugu i proroka Božjih, a to je prava Knjiga Mojsijeva. U njoj je napisano da je Jišmael otac Mesije, a Isak otac glasnika Mesijinog. I tako kaže Knjiga, da Mojsije kaže: ”Gospod Bog Izraelov, moćni i milosrdni predstavlja tvom sluzi SJAJ slave”. Nato mu Bog pokaza svog Poslanika u rukama Jišmaela, a Jišmaela u rukama Abrahama. Blizu Jišmaela je stajao Isak, u čijim rukama je bilo djeteta koje je svojim prstom pokazivalo na Poslanika Božjeg, govoreći: “Ovo je onaj za kog je Bog stvorio sve stvari”.

Nato Mojsije povika sa zadovoljstvom: “O Jišmaelu, ti u svojim rukama imaš cio svijet i raj! Misli na mene Božjeg slugu, da bih kod Boga imao milost preko tvog sina, za kog je Bog sve stvorio”.

192

“U toj Knjizi se ne nalazi da Bog jede meso goveda ili ovce; u toj Knjizi se ne nalazi da je Bog zaključao svoju milost samo u Izraelu, već prije da Bog ima milost nad svakim čovjekom koji traži Boga svog stvoritelja u istini.

Nisam bio u stanju da svu tu knjigu pročitam jer mi je prvosveštenik u čijoj sam biblioteci bio, zabranio, rekavši da ju je napisao jedan Ismaelita”.

Tad reče Isus: “Pazi da nikad više ne zadržiš istinu, jer će u vjeri Mesije Bog dati spas ljudima, a bez nje niko neće biti spašen”.

I tu Isus učini kraj raspravi. Nato, dok su oni jedili pri mesu, gle! Marija koja je plakala na nogama Isusovim, uđe u kuću Nikodemovu (jer

to je bilo ime pismoznanca), i plačući se smjesti kraj nogu Isusovih govoreći: “Gospodaru, tvoj sluga, koji je kroz tebe našao milost Božju, ima sestru i brata koji sada leži bolestan u smrtnoj opasnosti”.

Isus upita: “Gdje je tvoja kuća? Reci mi, jer ja ću doći da molim Boga za njegovo zdravlje”.

Marija odgovori: “Betanija je (dom) moga brata i moje sestre, jer moj jedini dom je Magdala: moj je brat zato u Betaniji”.

Isus reče ženi: “Idi odmah kući svog brata i tamo čekaj na mene, jer, ja ću doći da ga izliječim. I ne boj se, jer on neće umrijeti”. Žena ode, i došavši u Betaniju otkri da je njen brat umro tog dana, zbog čega su ga oni položili u grobnicu svojih otaca.

193

Isus je proboravio dva dana u kući Nikodemovoj, a trećeg dana on otputova za Betaniju; i kad je bio blizu gradu, on posla dvojicu svojih učenika ispred sebe da najave Mariji njegov dolazak. Ona izjuri van grada i kad je našla Isusa, reče plačući: “Gospodaru, ti si rekao da moj brat neće umrijeti; a on je sad sahranjen četiri dana. Da Bog da da si došao prije no što sam te pozvala, jer on tad ne bi umro!”

Isus odgovori: “Tvoj brat nije mrtav, nego spava, zato sam došao da ga probudim”.

Marija dogovori plačući: “Gospodaru, iz takvog sna će on biti probuđen na Dan sudnji od anđela Božjeg koji će zatrubiti svojom trubom”.

Isus odgovori: “Marija, vjeruj mi da će se on dići prije (tog dana), jer mi je Bog dao moć nad ovim snom; i zaista ti kažem da on nije mrtav, jer jedino umire onaj ko umire ne našavši milost Božju”.

Marija se brzo vrati da najavi svojoj sestri Marti Isusov dolazak.

Tamo su se bili skupili pri smrti Lazara mnogi pismoznanci i farizeji. Marta čuvši od svoje sestre za Isusov dolazak, ustade u žurbi i istrča vani, našto ju je slijedilo mnoštvo Jevreja, pismoznanca i farizeja, da je utješe, jer su pretpostavljali da ona hoće da ide u grobnicu da

plače nad svojim bratom. Kad ona dođe mjestu gdje je Marija razgovarala s Isusom, Marta plačući reče: "Gospodaru, da si Bog dao bio ovdje, tad moj brat ne bi umro!"

Marija tad dođe plačući; nato Isus proli suze i uzdišući reče: "Gdje ste ga položili?" Oni odgovoriše: "Dođi da vidiš."

Farizeji govorahu međusobno: "Pa zašto ovaj čovjek koji je podigao sina hudovice iz Naina, zašto je dopustio da ovaj čovjek umre, zašto je rekao da on neće umrijeti?"

Isus, pošto dođe do grobnice, gdje su svi plakali reče: "Ne plačite, jer Lazar spava, a ja sam došao da ga probudim".

Farizeji govarahu međusobno: "Da Bog da ti tako spavao." Tad Isus reče: "Moj čas još nije došao; ali kad on dođe ja ću spavati na sličan način i brzo ću biti probuđen. Zatim ponovo Isus reče: "Sklonite kamen sa grobnice".

Reče Marta: "Gospodaru, on smrdi, jer on je mrtav već četiri dana".

Reče Isus: "Zašto sam onda ja došao ovdje Marta? Zar ne vjerujete meni da ću ga probuditi?"

Marta dogovori: "Ja znam da si ti sveti od Boga koji te je poslao na ovaj svijet".

Tad Isus podiže svoje ruke ka nebu i reče: "Gospodaru, Bože Abrahama, Bože Jišmaelov i Isakov, Bože očeva naših, imaj milosti nad nevoljom ovih žena i daj slavu svom svetom imenu".

I kad su oni svi odgovorili "Amen", Isus glasno reče: "Lazare izadi!"

Nato onaj što je bio mrtav ustade, a Isus reče svojim učenicima: "Oslobodite ga!" Jer on je bio vezan u mrtvački pokrov sa peškirom preko lica, kao što su naši očevi imali običaj da sahranjuju (svoje mrtve).

Veliko mnoštvo Jevreja i neki farizeji vjerovali su u Isusa, jer, čudo je bilo veliko. Oni koji su ostali u svom nevjerovanju napustiše i odoše u Jerusalem i obavijestili poglavara svećenika o vaskrsenju Lazara, i kako su mnogi postali Nazarenci; jer tako su oni zvali one koji su se vratili pokajanju kroz riječ Božju koju je Isus propovijedao.

194

Pismoznanci i farizeji su se savjetovali s prvosvećenikom da ubiju Lazara; jer mnogi su se odrekli svoje tradicije i vjerovali u riječ Isusovu, pošto je čudo Lazarovo bilo veliko, obzirom da je Lazar razgovarao sa ljudima, i jeo i pio. Ali, pošto je on bio moćan imajući sljedbeništvo u Jerusalemu i imajući sa svojom sestrom Magdalu i Betaniju, oni nisu znali šta da rade.

Isus uđe u Betaniju u kuću Lazarevu, a Marta sa Marijom ih je opsluživala.

Marija je jednog dana sjedila pri nogama Isusovim, slušala njegove riječi, našto Marta reče Isusu: "Gospodru, zar ne vidiš da moja sestra ne brine o tebi i ne pripravlja ono šta morate jesti ti i tvoji učenici?"

Isus odgovori: "Marta, Marta, misliš li ti o onome šta treba da radiš; jer Marija je izabrala dio koji se neće od nje oduzeti nikad".

Isus - sjedeći za stolom sa velikim mnoštvom koje je vjerovalo u njega - je govorio, rekavši: "Braćo ja imam samo malo vremena da ostanem s vama, jer vrijeme je blizu da ja moram otići sa svijeta. Zato vam stavljam na um riječi Božje govorene Ezekielu proroku: "Kunem se sobom, vašim vječnim živim Bogom, duša koja zgriješi, ona će umrijeti, ali ako se grešnik pokaje, on neće umrijeti nego će živjeti".

Zato prisutna smrt nije smrt, već prije kraj dugačke smrti: kao što je tijelo rastavljeno od svijesti besvjesno, mada u sebi ima dušu - nema druge prednosti nad mrtvim i sahranjenim izuzev ovog, što sahranjeno (tijelo) čeka Boga da ga ponovo digne, dok besvjesni čeka da se svijest vrati. Vidite onda da je sadašnji život smrt, pošto nema percepcije Boga".

195

"Oni koji budu vjerovali u mene neće vječno umrijeti, jer će oni kroz moju riječ opaziti Boga u okviru sebe, i zato će doći njihov spas.

Šta je smrt sem jedan akt koji čini priroda naredbom Božjom? Kad neko drži pticu vezanu

i drži uže u svojoj ruci; kad glava hoće da ptica odleti šta radi? Sigurno, ona naređuje ruci da se otvori; i tako ptica odmah odlijeće. “Naša duša”, kao što kaže prorok David, “je vrabac oslobođen iz zamke ptičara”, kad čovjek boravi pod zaštitom Boga. A naš život je kao uže kojim priroda drži dušu vezanu za tijelo i svijest čovjeka. Zato kad Bog hoće i naredi prirodi da otvori, život se prekida i duša umiče u rukama anđela koje Bog odredi da uzimaju duše.

Neka onda prijatelji ne plaču kad im je prijatelj mrtav; jer tako je Bog htio. Ali neka on plače bez prestanka kad on pogriješi, jer (tako) duša umire, pošto se ona odvaja od Boga, pravog života. Ako je tijelo strašno i bez zajednice s dušom, mnogo je strašnija duša bez jedinstva s Bogom koji je svojom milošću uljepšava i oživljava”.

I rekavši ovo Isus zahvali Bogu: nato Lazar reče: “Gospodaru, ova kuća pripada Bogu mom Stvoritelju sa svim šta je On dao meni na čuvanje za usluge siromasima. Pošto si ti siromah, a imaš veliki broj učenika, dođi da boraviš ovdje onoliko koliko želiš, jer, sluga Božji će te služiti onoliko koliko bude potrebno za ljubav Božju.

onaj ko bi mogao rječu Božjom obratiti grešnika pokajanju, a ne obrati ga, nego stoji, kao što kaže Bog, “Kao nijemo pseto”. Protiv takvog Bog kaže: “Duša grešnika koji će stradati zbog tog što si sakrio Moju riječ, Ja ću je tražiti u tvojim rukama, o nevjerni slugo”.

“U kojem su onda stanju sada pismoznanci i farizeji koji imaju ključ, a neće da uđu, štaviše sprečavaju one koji bi ušli u vječni život?”

“Ti me pitaš, o Ivane, da kažeš jednu riječ, pošto si slušao sto hiljada mojih riječi. Uistinu ja ti kažem, ja sam obavezan da te slušam dest puta za sve što si ti slušao mene. A onaj ko neće da sluša drugog, svaki put kad bude govorio zgriješće; pošto mi treba da činimo za druge ono što želimo sebi, a ne da činimo drugima ono što mi ne želimo da primimo”.

Tad reče Ivan: “O gospodaru, zašto Bog nije ovo darovao ljudima, da oni umru jednom i da se povrate kao što je Lazar učinio, da bi oni mogli naučiti spoznati sebe i svog Stvoritelja?”

197

Isus odgovori: “Reci mi Ivane: bio jedan domaćin koji je dao odličnu sjekiru jednom od svojih sluga, da bi posjekao drvo koje je smetalo vidiku njegove kuće.

Međutim, radnik je zaboravio sjekiru i reče: “Kad bi mi gazda dao jednu staru sjekiru ja bih drvo lahko posjekao”. Reci mi Ivane šta je rekao gazda? Sigurno je bio gnjevan i uzeo staru sjekiru i udario ga u glavu, rekavši: “Bubalo i podlače! Ja sam ti dao sjekiru s kojom si mogao posjeći drvo da se ne mučiš, a ti tražiš ovu sjekiru, s kojom ćeš raditi s većom mukom, a sve šta se posječe je izgubljeno i ne vrijedi ništa? Ja želim da ti posječeš drvo na takav način da tvoj posao bude dobar”. Je li ovo istina?”

Ivan odgovori: “Sama istina”. (Tad reče Isus): “Tako Mi Mog života vječnog”, kaže Bog, “Ja sam dao dobru sjekiru svakom čovjeku, a to je prizor sahrane jednog mejjita. Ko god dobro rukuje njome, ova sjekira odstranjuje drvo grijeha iz njihovih srca bez

196

Isus se obradova kad je ovo čuo i reče: “Vidite sad kako je dobra stvar umrijeti! Lazar je umro samo jednom i naučio je takvu dogmu koja nije bila poznata najmudrijim ljudima svijeta koji su ostarjeli među knjigama! Da Bog da, da svaki čovjek može umrijeti jednom i vratiti se na svijet kao Lazar, da bi ljudi mogli naučiti da žive”.

Ivan upita: “O gospodaru, dozvoljava li mi se da kažem riječ?”

“Reci hiljadu”, odgovori Isus, jer kao što je čovjek obavezan da dijeli svoja dobra u služenju Bogu, isto tako je obavezan da dijeli nauk: i utoliko više je obavezan (da to čini) pošto riječ ima moć da uzdigne dušu pokajanju, dok naprotiv dobra ne mogu vratiti život mrtvacu. Zato je ubica onaj koji ima moć da pomogne siromahu, a kad mu ne pomogne, siromah umire od gladi; međutim veći je ubica

bola; zato oni primaju moju milost i milosrđe; dajući im zaslugu vječnog života za njihova dobra djela. Međutim, onaj koji zaboravi da je smrtna, iako s vremena na vrijeme vidi da drugi umiru i kaže: "Kad bih ja vidio drugi život ja bih radio dobra djela", Moj gnjev će biti nad njim i Ja ću ga pogoditi smrću da više nikada neće primiti nikakvo dobro". "O Ivane", reče Isus, "kolika je samo prednost onog ko iz pada drugih nauči da stoji na svojim nogama!"

198

Tad reče Lazar: "Gospodaru, uistinu ti kažem, ja ne mogu zamisliti kaznu koju zasluhuje onaj ko stalno gleda mejjita donešenog kabru, a ne boji se Boga, našeg Stvoritelja. Jedan takav radi stvari ovog svijeta koje on treba u potpunosti da ostavi, vrijeda svog Stvoritelja koji mu je sve dao".

Tad Isus reče svojim učenicima: "Vi me zovete gospodarem, i vi dobro činite, pošto vas Bog uči mojim ustima. Ali kako ćete zvati Lazara? Uistinu, on je ovdje gospodar svih gospodara koji uče nauk na ovom svijetu. Ja sam vas naravno poučio kako da živite dobro, a Lazar će vas poučiti kako da umrete dobro. Tako mi Boga živog, on je primio dar proročanstva; slušajte zato njegove riječi koje su istina. I utoliko više treba da ga slušate, pošto je dobar život uzaludan, ako se umre loše".

Reče Lazar: "O gospodaru, ja ti zahvaljujem što činiš da se istina cijeni, zato će ti Bog dati veliku zaslugu".

Tad reče onaj koji ovo piše: "O gospodaru, kako Lazar govori istinu govoreći ti" imaćeš zaslugu", pošto si ti rekao Nikodemu da čovjek ne zasluhuje ništa sem kaznu? Hoćeš li ti takođe biti kažnjen od Boga?"

Isus odgovori: "Neka je Bog zadovoljan da ja primim kaznu na ovom svijetu, jer ga nisam služio tako vjerno kao što sam bio obavezan.

Ali, Bog me je tako volio svojom milošću da ja svaka kazna otklonjena od mene, tako da ću ja jedino biti mučen u jednoj drugoj osobi. Kazna mi je odgovarala jer su me ti ljudi nazvali Bogom; ali pošto sam ja priznao, ne samo da nisam Bog, kao što je istina, nego sam takođe

priznao da ja nisam Mesija, zato je Bog otkolnuo od mene svaku kaznu i daće da grešnik propati u moje ime, tako da će samo sramota biti moja. Zato ti ja kažem, moj Barnaba, da, kad čovjek govori o onom šta će Bog dati njegovom komšiji, neka on kaže da to njegov komšija zasluhuje: ali neka on pazi na to, da, kad on govori o onom šta će mu Bog dati, da kaže: "Bog će mi dati". I neka on pazi da ne rekne: "Ja sam zaslužio", jer Bog je voljan da daruje svoju milost svojim slugama kad oni priznaju da zasluhuju pakao za svoje grijeha".

199

"Bog je tako milošću bogat, mada voda hiljadu mora, ako bi se našlo toliko, ne bi mogla ugasiti iskru plamenova džehennema, a jedna suza onog ko žali što je uvrijedio Boga gasi čitav džehennem velikom milošću kojom ga Bog pomaže. Bog - da bi zbunio Satanu i otkrio svoju vlastitu dražljivost - želi nazvati zaslugom pred svojom milošću svako dobro djelo vjernog sluga, i želi da on tako govori o svom susjedu. Međutim čovjek za sebe mora paziti na govor: "Ja sam zaslužio", jer on će biti prokletž.

200

Isus se potom vrati Lazaru i reče: "Brate, ja moram još za kratko vrijeme ostati na svijetu, zato kad budem blizu tvoje kuće, ja neću više nigdje ići, jer ćeš me ti služiti, ne za moju ljubav, nego za ljubav Božu".

Bilo je blizu jevrejskom pesahu, stoga Isus reče učenicima: "Hajmo u Jerusalem da jedemo pashalno janje". I on posla Petra i Ivana u grad govoreći: "Vi ćete naći jednu magaricu blizu kapije sa ždrijebetom: oslobodite je i dovedite ovdje; jer ja moram odjahati na njoj u Jerusalem. A ako vas neku upita govoreći: "Zašto je oslobodate?", recite im: "Gospodaru je potrebna", i oni će vas pustiti da je dovedete".

Učenici odoše i nađoše sve šta je Isus rekao, i oni tako dovedoše magaricu i ždrijebe. Učenici tako staviše svoje ogrtače na ždrijebe, a Isus zajahao na nju. I desilo se da, kad su ljudi iz

Jeruselema čuli da Isus iz Nazareta dolazi, ljudi izadoše sa svojom djecom željni da vide Isusa, noseći u svojim rukama palmine grančice, pjevajući: "Blagoslovljen neka je onaj koji nam dolazi u ime Boga; hosanna sinu Davidovom!"

Pošto Isus stiže u grad, ljudi rasprostriješe svoju odjeću pod noge magarice, pjevajući: "Blagoslovljen neka je onaj koji nam dolazi u ime Gospoda Boga; hosana sinu Davidovom!"

Farizeji prekoriše Isusa govoreći: "Zar ne vidiš šta ovi kažu? Daj da zadrže svoj mir!"

Tad reče Isus: "Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, kad bi ljudi zadržali svoj mir, kamenje bi vikalo protiv nevjerstva zloćudnih grešnika". I kad Isus ovo reče svo kamenje Jeruselema povika s velikom bukom: "Blagoslovljen neka je onaj koji nam dolazi u ime Boga Gospoda!"

Ipak farizeji ostaše mirni u svom nevjerovanju i skupivši se zajedno, posavjetovaše se da ga uhvate u njegovom govoru.

201

Pošto Isus uđe u Hram, pismoznanci i farizeji mu dovedoše ženu uzetu u preljubi. Oni govarahu međusobno: "Ako je spasi to je suprotno Zakonu Mojsijevom, i tako ćemo imati njega kao krivca, a ako je osudi to je suprotno njegovom vlasitom nauku, jer on propovjeda milosrđe". Stoga oni dođoše Isusu i rekoše: "Gospodaru, mi smo ovu ženu našli u preljubi. Mojsije naređuje da (takva) treba biti kamenovana: šta onda ti kažeš?"

Nato se Isus sage i svojim prstom načini ogledalo na zemlji, u kojem je svako mogao vidjeti svoje vlastite grijehnosi. Pošto su oni još tražili odgovor, Isus se podiže i pokazujući u ogledalo svojim prstom, reče: "Onaj među vama koji je bez grijeha neka je prvi kamenjuje". I opet se on sage dodirujući ogledalo.

Tad ljudi videći ovo, odoše jedan po jedan, počevši od najstarijeg, jer ih je bilo stid da gledaju svoje gnusnosti.

Isus, pošto se podiže, i ne videći nikoga osim žene reče: "Ženo, gdje su oni koji su te osuđivali?"

Žena odgovori plačući: "Gospodaru, oni su otišli; a ako mi ti oprostiš, Boga mi živog, ja više neću zgriješiti".

Tad reče Isus: "Blagoslovljen neka je Bog! Idi svojim putem u miru i ne griješ više, jer Bog me nije poslao da te osuđim".

Onda, pošto su farizeji i pismoznanci bili sabrani Isus im reče: Žrecite mi: "Kad bi jedan od vas imao stotinu ovaca i ako bi izgubio jednu od njih, zar ne biste išli da je tražite, ostavivši devedeset devet? I kad je nađete, zar je ne biste stavili na ramena i pozvavši svoje susjede rekli im: "Radujte se sa mnom jer sam našao ovcu koju sam bio izgubio?" Sigurno biste tako uradili.

Pa recite mi, hoće li Bog manje voliti čovjeka za kako je stvorio svijet? Tako mi Boga živog, isto tako postoji radost pred anđelima Božjim nad grešnikom koji se pokaje, jer grešnici Božiju milost čine poznatom".

202

"Recite mi, ko doktora više voli: oni koji nikad nisu imali nikakvu bolest, ili oni koje je doktor izliječio od teške bolesti?"

Ferizeji mu rekoše: "A kako će onaj koji je zdrav voljeti doktora? Sigurno će ga voljeti samo zato što on nije bolestan; i nemajući znanja o bolesti on će voliti doktora samo malo".

Tad sa žestinom duše Isus izreče govoreći: "Tako mi Boga živog, vaši sopstveni jezici osuđuju vašu oholost, jer je naš Bog više voljen od grešnika koji se pokaje, znajući veliku Božju milost nad sobom, nego od pravednika. Jer pravednik nema znanje o milosrđu Božjem. Stoga ima više radovanja pred anđelima Božjim nad grešnikom koji se pokaje nego nad devedeset devet pravednih osoba.

Gdje su pravednici u naše vrijeme? Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, veliki je broj pravednih nepravednika; njihovo stanje se kao ono u Satane".

Pismoznanci i farizeji odgovoriše: "Mi smo grešnici, zato će Bog imati milost nad nama".

Oni ovo rekoše iskušavajući ga; jer su farizeji i pismoznanci najvećom uvredom smatrali biti nazvani grešnicima.

Tad reče Isus: “Ja se bojim da ste vi pravedni nepravednici. Jer, ako ste vi zgriješili, a poričete svoj grijeh, nazivajući se pravednicima, vi ste nepravednici; a ako se vi u svom srcu držite pravednim, a svojim jezikom vi kažete da ste grešnici, onda ste vi dvostruko pravedni nepravednici”.

Čuvši ovo pismoznanci i farizeji bijahu zbunjeni i odoše ostavljajući Isusa za njegovim učenicima, a oni odoše u kuću Šimuna gubavca, čiju je on gubavost izliječio. Građani su bili skupili bolesne u kuću Šimunovu i molili Isusa za liječenje bolesnih.

Tad Isus, znajući da je njegov čas blizu, reče: “Pozovite bolesne koliko god ih ima, jer Bog je moćan i milosrdan da ih izliječi”.

Oni odgovoriše: “Mi ne znamo da ima iko više bolestan ovdje u Jerusalemu”.

Isus plačući odgovori: “O Jerusaleme, o Izraele, ja plačem nad tobom, jer ti ne znaš svoju kaznu; jer ja bih te rado sakupio ka ljubavi Boga tvog Stvoritelja, kao što kokoš sabire svoje piliće pod svoja krila, a ti ne bi! Zato ovako Bog kaže tebi:

203

“O grade tvrdokorna srca i perverzna uma, Ja sam ti poslao svog slugu na kraju, da bi te on obratio tvom srcu i ti se mogao pokajati; međutim ti si o grade konfuzije, zaboravio sve šta sam učinio s Egiptom i faraonom iz ljubavi prema tebi, o Izraele. Mnogo puta ti plačeš da bi Moj sluga izliječio tvoje tijelo od bolesti; a ti tražiš da ubiješ mog slugu, jer on traži da izliječi tvoju dušu od grijeha.

Hoćeš li onda samo ti ostati od Mene nekažnjen. Hoćeš li ti onda živjeti vječno? I hoće li te tvoja oholost izbaviti iz Mojih ruku? Sigurno ne. Jer, Ja ću dovesti prinčeve sa vojskom protiv tebe, a oni će te okružiti silom i Ja ću te na takav način izručiti u njihove ruke, da će tvoja oholost pasti u pakao.

Ja neću oprostiti starcima niti hudoivicama, Ja neću oprostiti djeci, nego ću sve vas izložiti

gladi, maču, izrugivanju; a Hram na kojeg sam gledao s milošću, učiniću ga opustošenim s gradom, tako da ćete vi biti za bajke, izrugivanje i poslovice među narodima. Takav će biti Moj gnjev nad tobom, a Moja srdžba ne spava”.

204

Rekavši ovo, Isus opet reče: “Zar ne znate da ima i drugih bolesnih ljudi? Tako mi Boga živog, manje je onih u Jerusalemu koji imaju svoju dušu zdravu, nego onih koji su tijekom bolesni. A da bi vi mogli znati istinu, ja vam kažem, o bolesni narode, u ime Boga, neka tvoja bolest ode od tebe!

I kad on ovo reče, odmah oni bijahu izliječeni.

Ljudi su plakali kad su čuli za bijes Božji nad Jerusalemom i molili za milost; kad Isus reče: “Ako Jerusalemu bude oplakao za svoje grijeha i učinio pokoru idući Mojim putevima”, kaže Bog, “Ja se neću sjetiti njegovih grijeha više, i neću mu učiniti nikakvo zlo koje sam rekao. Ali, Jerusalemu plače za svoju propast, a ne za svoje obeščašćenje mene, čime on huli moje ime među narodima. Zato je moj bijes raspaljen još više. Tako mi mog života vječnog, kad bi Job, Abraham, Samuel, David i Daniel, moje sluga, sa Mojsijem, molili za ovaj narod, moj gnjev nad Jerusalemom ne bi popustio”. Rekavši ovo Isus se povuče u kuću, dok svi ostali ostaše u strahu.

205

Dok je Isus večerao sa svojim učenicima u kući Šimuna gubavca, spazi Mariju, sestru Lazarevu, kako ulazi u kuću i razbivši sud prolije ulje po glavi i odjeći Isusa. Videći ovo, Juda izdajnik je bio spreman da Mariji zabrani da ovo radi, govoreći: “Idi i prodaj ulje i donesi novac, da bih ga ja mogao dati siromasima”.

Reče Isus: “Zašto joj ti zabranjuješ? Neka je, jer ćeš ti imati siromašne uvijek sa sobom, ali mene nećeš.”

Juda odgovori: “O Gospodaru, ovo se ulje može prodati za tristo novčića: vidi sad koliko siromašnih bi se moglo pomoći”.

Isus reče: “O Juda, ja znam tvoje srce: imam strpljenja pošto ću ti ja sve dati. Svi su jeli sa strahom, a učenicima je bilo žao, jer su oni znali da Isus mora uskoro otići od njih. Ali, Juda je bio gnjevan jer je znao da gubi trideset novčića na neprodanom ulju, pošto je on krao desetinu svega šta je davao Isusu.

On ode da nađe prvosvećenika koji je sabrao na savjetovanje svećenike, pismoznance, ferizeje, kojima je Juda govorio, rekavši: “Šta ćeš mi dati, a ja ću izdati u tvoje ruke Isusa, koji bi da napravi sebe kraljem Izraela?”

Oni odgovoriše: “Pa kako ćeš ga predati u naše ruke?”

Juda reče: “Kad saznam da on izlazi van grada da se moli ja ću vam reći i on će vas odvesti u mjesto gdje će on biti nađen; jer ščepati ga u gradu bilo bi nemoguće bez pobune”.

Prvosvećenik odgovori: “Ako nam ga izručiš u naše ruke, mi ćemo ti dati trideset zlatnika i ti ćeš vidjeti kako ću te ja lijepo tretirati”.

206

Kad je došao dan, Isus ode u Hram sa velikim mnoštvom naroda. Nato se provosvećenik privuče govoreći: “Reci mi o Isuse, jesi li zaboravio sve šta si priznao, da ti nisi Bog, niti sin Božji, niti čak Mesija?”

Isus odgovori: “Ne, sigurno nisam zaboravio; jer ovo je moje priznanje koje ću ja donijeti pred sudsko sjedište Boga na dan sudnji. Jer, sve šta je napisano u Knjizi Mojsijevoj je sama istina, pošto je Bog naš Stvoritelj (Bog) jedan, a ja sam Božji sluga i želim da služim Božjeg Poslanika kojeg vi zovete Mesija”.

Prvosvećenik reče: “Pa šta koristi da dođe u hram veliko mnoštvo naroda? Tražiš li ti možda da učiniš sebe kraljem Izraela? Pazi da te kakva opasnost ne snađe!”

Isus odgovori: “Da sam ja tražio svoju vlastitu slavu i želio udio ovog svijeta, ja ne bih pobjegao kad su ljudi iz Naina htjeli da me učinu kraljem. Vjeruj mi da ja ništa ne tražim na ovom svijetu”.

Tad reče prvosvećenik: “Mi želimo da znamo stvar o Mesiji”. I onda svećenici, pismoznanci i farizeji načiniše krug oko Isusa.

Isus odgovori: “Kakva je stvar koju tražite da znate o Mesiji? Možda je to laž? Ja vam sigurno neću reći laž. Jer da sam ja rekao laž, ti bi me obožavao i pismoznanci (i) farizeji sa svim Izraelom: ali zato što sam vam rekao istinu, vi me mrzite i tražite da me ubijete”.

Prvosvećenik reče: “Pa mi sad znamo da ti imaš davala u leđima; jer ti si Samaritanac, i nemaš respekta prema svećeniku Božjem”.

207

Isus odgovori: “Tako mi Boga živog, ja nemam davola u leđima, nego ja tražim da izbacim đavola. Zato iz ovog razloga đavo buni svijet protiv mene, jer ja nisam od ovog svijeta, nego tražim da se slavi Bog koji me je poslao na svijet. Poslušajte me zato i ja ću vam reći ko ima davola u svojim leđima. Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, onaj ko djeluje po volji đavola, on ima davola u svojim leđima, koji je na njega stavio uzdu svoje volje i upravlja njime po svom čeđu, dajući da on uđe u svaki grijeh.

Kao što odijelo promjeni svoj naziv kad promjeni svog vlasnika, iako je posve isto odijelo; tako takođe ljudi, iako su svi od jednog materijala, različiti su zbog djela onog ko djeluje u čovjeku.

Ako sam ja (kao što znam) zgriješio, zašto me vi ne prekorite kao brata, umjesto da me mrzite kao neprijatelja? Doista članovi tijela pomažu jedni druge kad se oni ujedine s glavom, a oni koji su odsječeni od glave, ne daju joj pomoć. Jer, ruke jednog tijela ne osjećaju bol nogu drugog tijela, nego tijela s kojim su sjedinjene. Tako mi Boga živog pred kojim stoji moja duša, onaj ko se boji i voli Boga svog Stvoritelja ima osjećaj milosti nad njima (nad) čijim glavama Bog ima milost: a

pošto Bog neće smrt grešnika, nego čeka za svakog čeka da se pokaje, ako ste vi od tog tijela u kojeg sam ja inkorporiran, tako mi Boga živog, vi biste mi pomogli da radim prema svojoj glavi".

208

"Ako činim grijeh prekorite me i Bog će vas voliti, jer ćete vršiti volju njegovu, ali ako me niko ne može ukoriti to je znak da vi niste sinovi Abrahamovi kao što se nazivate, niti ste vi inkorporirani sa onom glavaom s kojom je Abraham bio inkorporiran. Tako mi Boga živog, Abraham je tako jako volio Boga, ne samo da je polomio u komade lažne idole i napustio svog oca i mater, nego je bio voljan da zakolje vlastitog sina u poslušnosti Bogu".

Prvosvećenik odgovori: "Ja ovo tražim od tebe i ja ne tražim da te ubijem zato nam reci: "Ko je bio ovaj sin Abrahamov?"

Isus odgovori: "Žar tvoje časti, o Bože me pali i ja ne mogu da zadržim svoj mir. Doista kažem, sin Abrahamov je bio Jišmael od kog mora poteći Mesija obećan Abrahamu, da će u njemu sva plemena zemlje biti blagoslovljena".

Tad prvosvećenik bi gnjevan čuvši ovo i povika: "Kamenujmo ovog bezbožnog čovjeka, jer on je Ismaelita i govorio je hulu protiv Mojsija i protiv Zakona Božjeg".

Nato svaki farizej i pismoznanc sa starješinama narodnim uze kamen da kamenuje Isusa koji iščeze od njihovih očiju i iziđe iz Hrama. A onda kroz veliku želju koju su imali da ubiju Isusa, zaslijepljeni bijesom i mržnjom, oni navališe jedan na drugog tako da tu umrije hiljadu ljudi i oni isprljaše sveti Hram. Učenici i vjernici koji su vidjeli da Isus izlazi iz Hrama (jer od njih on nije bio skriven) slijediše ga do kuće Šimunove. Nato Nikodem dođe tamo i posavjetova Isusa da ode iz Jerusalema kraj potoka Kedron, rekavši: "Gospodru, ja imam vrt sa kućom kraj potoka Kedron, molim te zato, idi samo sa nekima od tvojih učenika, da ostaneš tamo dok ova mržnja naših svećenika ne prođe; jer ja ću te služiti čime je potrebno. I mnoštvo učenika te ostavlja ovdje u kući

Šimunovoj i u mojoj kući, jer Bog će vas sve opskrbiti".

A Isus ovo učini želeći samo da ima sa sobom dvanaest prvonazvanih apostola.

209

U ovo vrijeme, dok je Djevica Marija, majka Isusova, bila u molitvi, posjeti je anđeo Gabriel i ispriča joj progon njenog sina, rekavši: "Ne boj se Marijo, jer Bog će ga zaštititi od svijeta". Zato Marija plačući ode iz Nazareta i dođe u Jerusalem u kuću svoje sestre Marije Salome, tražeći svog sina.

Ali pošto se on tajno povukao uz potok Kedron, ona više nije bila u stanju da ga vidi na ovom svijetu; izuzev nakon djela sramote, jer zato ga je anđeo Gabriel sa anđelima Mikaelom, Rafaelom i Urielom donio njoj po zapovijesti Božjoj.

210

Kada je konfuzija u hramu nakon odlaska Isusa prestala, prvosvećenik se pope visoko i davši svojim rukama znak za tišinu, on reče: "Braćo šta mi radimo? Zar ne vidite da je on prevario čitav svijet sa svojom đavolskom vještinom? Pa kako je on iščezao, ako nije bio vrač? Sigurno je, da je on bio svetac i prorok on ne bi hulio protiv Boga i protiv Mojsija (Njegovog) sluge i protiv Mesije, koji je nada Izraela. I šta da kažem? On je hulio na sve naše svećenstvo, zato vam uistinu kažem, ako se on ne odstrani sa svijeta, Izrael će se isprljati i naš će nas Bog izručiti narodima. Vidite sad kako je zbog njega ovaj sveti Hram isprljan".

A prvosvećenik je govorio na takav način da su mnogi napustili Isusa, zato što je tajni progon pretvoren u otvoreni, tako da je prvosvećenik lično otišao Herodu i rimskom guverneru, optužujući Isusa da je želio da se učini kraljem Izraela, a o ovome su oni imali lažne svjedoke.

Tad je održan opšti savjet protiv Isusa, jer ih je rimljanski dekret uplašio. Tako je rimski Senat dva puta poslao dekret o Isusu: u jednom dekretu je zabranjeno pod prijetnjom smrću da iko zove Isusa iz Nazereta, prorokom Jevreja, ili Bogom ili sinom Božjim; u drugom je zabranio pod smrtnom kaznom, da se bori iko protiv Isusa iz Nazareta, proroka Jevreja. Zato je iz ovog razloga među njima bila velika podjela. Neki su željeli da ponovo pišu u Rim protiv Isusa; drugi su govorili da bi ostavili Isusa samog, bez obzira šta je on govorio, kao budalu; drugi su iznosili velika čuda koja je on iznio.

Prvosvećenik je stoga govorio pod prijetnjom anateme da niko ne izgovori ni riječ za odbranu Isusa; i on je govorio s Herodom i guvernerom rekavši: "U svakom slučaju mi u svojim rukama imamo riskantan podhvat, jer ako ubijemo ovog grešnika, djelovaćemo suprotno Cezarovom dekretu, a ako mu dopustimo da živi i on se načini kraljem, kako će stvar ići?" Tad se Herod diže i zaprijeti guverneru rekavši: "Pazi da zbog tvog favoriziranja ovog čovjeka ova zemlja ne postane buntovna: jer ja ću te optužiti pred Cezarom kao buntovnika". Tad se guverner pobojavao Senata i postao prijatelj Herodov (prije ovoga su oni mrzili jedan drugog na smrt) i oni se ujediniše za smrt Isusovu i rekoše prvosvećeniku: "Kad god saznaš gdje je zlotvor, pošalji po nas, jer mi ćemo ti dati vojnike". Ovo je bilo učinjeno da se ispuni proročanstvo Davidovo koji je proricao o Isusu, proroku Izraela, govoreći: "Prinčevi i kraljevi zemlje su se ujedinili protiv sveca Izraelovog, jer on najavljuje spas svijeta".

Poslije tog dana bila opšta potraga za Isusom kroz Jerusalem.

211

Isus - boraveći u kući Nikodema kraj potoka Kedron - je tješio svoje učenike: "Čas kad ja moram otići sa svijeta je blizu; utješite se i ne žalite, pošto gdje god idem, ja neću osjetiti nikakvu nevolju. Pa hoćete li vi biti moji prijatelji ako budete traženi na moju dobrobit?

Ne, naprotiv, prije neprijatelji. Kad se svijet bude radovao, vi budite tužni, jer se radovanje svijeta pretvara u plakanje; međutim vaša tuga biće pretvorena u radost i vašu radost vam niko neće oduzeti; jer radovanje koje srce osjeća u Bogu svom Stvoritelju, čitav svijet ne može oduzeti. Gledajte da ne zaboravite riječi koje vam je govorio Bog mojim ustima. Budite moji svjedoci protiv svakog ko iskvari svjedočenje koje sam svjedočio svojim Evanđeljem protiv svijeta, i protiv ljubitelja svijeta".

212

Zatim se on podigavši svoje ruke Gospodu, pomoli rekavši: "Gospode naš Bože, Bože Jišmaela i Isaka, Bože očeva naših, imaj milosti nad onima koje si mi dao i spasi ih od svijeta. Ja ne kažem uzmi ih sa svijeta zato što je potrebno da oni svjedoče protiv onih koji će krivotvoriti moje Evanđelje. Ali ja te molim da ih sačuvaš zla, da bi na Dan sudnji oni mogli doći sa mnom da svjedoče protiv svijeta i protiv doma Izraelovog koji je krivotvorio tvoj testament. Gospode Bože, moćni i ljubomorni, koji se svetiš nad idolatrijom, protiv sinova idolopokloničkih očeva čak na četvrtoj generaciji - Ti prokleti vječno svakoga ko će krivotvoriti moje Evanđelje koje si mi dao, kad oni napišu da sam ja sin Tvoj. Jer ja, ilovača, sam sluga Tvojih sluga i nikad nisam mislio da sam Tvoj dobri sluga; jer ja ti ne mogu dati ništa za uzvrat onom šta si Ti dao meni, jer su sve stvari Tvoje. Gospode Bože milosrdni, koji pokazuješ milost nad hiljadu generacija, nad onima koji te se plaše, imaj milosti nad onima koji vjeruju u moje riječi, koje si mi Ti dao. Jer kao što si Ti istinski Bog, tako je Tvoja riječ koju sam ja govorio istinita; jer ona je Tvoja, obzirom da sam ja uvijek govorio kao neko ko čita, koji ne može čitati izuzev onog šta je zapisano u knjizi koju on čita: isto tako sam ja govorio ono šta si mi Ti dao.

Gospode Bože Spasitelju, spasi one kojima si dao mene, da Satana ne bi bio u stanju učiniti ništa protiv njih, i ne spasi samo njih nego i svakog ko u njih bude vjerovao.

Gospode, darežljivi i milošću bogat, podari da tvoj sluga bude u društvu Tvog Poslanika na Dan suda; i ne samo ja nego i svako kome si me Ti dao, sa svim onima koji će vjerovati kroz propovjedi. I učini ovo Gospode radi sebe, da se Satana ne razmeće protiv Tebe Gospode.

Gospode Bože koji svojim providenjem opskrbljuješ Izrael svim potrebnim stvarima, imaj na umu sva plemena Zemlje za koja si obećao da će biti blagoslovljena tvojim Poslanikom, za kojeg si Ti stvorio svijet. Imaj milosti nad svijetom i pošalji brzo svog Poslanika, da bi Satana, Tvoj neprijatelj, izgubio svoju imperiju". I rekavši ovo Isus reče tri puta: "Tako budi, Gospode veliki i milosrdni!" A oni odgovoriše plačući: "Tako budi", svi izuzev Jude, jer on ništa nije vjerovao.

213

Pošto dođe dan za jedenje janjeta, Nikodem tajno posla janje u vrt Isusu i njegovim učenicima, objavljujući sve šta je dao dekretom Herod sa guvernerom i prvosvećanicom.

Tad se Isus obradova u duši govoreći: "Blagoslovljeno neka je Tvoje sveto ime, o Gospode, što me nisi odvojio od jednog broja tvojih sluga koji su progonjeni od svijeta i ubijeni. Ja ti zahvaljujem moj Bože, jer ja sam izvršio Tvoje djelo". I okrenuvši se Judi, on mu reče: "Prijatelju šta ti čekaš? Moje je vrijeme blizu, zato idi u učini ono šta ti moraš učiniti".

Učenici mišljaše da Isus šalje Judu da kupi nešto za dan Pashe: međutim Isus je znao da će ga Juda izdati, pa, želeći da ode sa svijeta, tako je on govorio.

Juda odgovori: "Gospodaru, dopusti mi da jedem i ja ću ići".

"Jedimo", reče Isus, "jer ja sam žarko želio da jedem ovo janje prije no što se rastavim od vas". I ustavši, on uze peškir i opasavši slabine svoje i nalivši vodu u lavor, on poče da pere noge svojim učenicima". Počevši od Jude Isus stiže do Petra, Petar reče: "Gospodaru, bi li oprao moje noge?"

Isus odgovori: "To šta ja radim ti ne znaš sad, ali ćeš znati kasnije".

Petar odgovori: "Ti nikad nećeš oprati moje noge".

Isus ustade i reče: "Niti ćeš ti u mom društvu doći na Dan sudnji".

Petar odgovori: "Ne peri samo moje noge, gospodaru, već moje ruke i moju glavu".

Kad su učenici bili oprani i posjedali za sto da jedu, Isus reče: "Ja sam vas oprao, a još niste svi čisti, jer sva voda koliko je u moru neće oprati onog koji mi ne vjeruje". Ovo Isus reče jer je znao ko ga izdaje. Učenici su bili tužni na ove riječi, kad Isus ponovo reče: "Uisitnu ja vam kažem, jedan od vas će me izdati, tako da ću ja biti prodat kao ovca; ali jao njemu, jer on će ispuniti sve šta je naš otac David rekao o jednom takvom, da će on pasti u rupu koju je pripremio drugima".

Nato učenici pogledaše jedan na drugog govoreći sa žaljenjem: "Ko će biti izdajnik?"

Tad Juda reče: "Hoću li to ja biti, o gospodaru?"

Isus odgovori: "Ti si mi rekao ko će biti taj ko će me izdati". A apostoli to ne čuše.

Kad je janje bilo pojedeno, đavo dođe na leđa Judina, i on iziđe iz kuće, a Isus mu ponovo reče: "Učini brzo ono šta moraš učiniti".

214

Pošto je izišao iz kuće Isus se povuče u vrt da se moli, onako kako je on imao običaj da se moli, kleknuvši na koljena sto puta i padnuvši ničice na svoje lice. Juda, pošto je znao mjesto gdje je Isus sa svojim učenicima, ode prvosvećeniku i reče: "Ako mi date šta je obećano, ove ću vam noći predati u vaše ruke Isusa kojeg tražite; jer on je sam sa jedanaest drugova".

Prvosvećenik odgovori: "Koliko tražiš?"

Reče Juda: "Trideset zlatnika".

Tad odmah prvosvećenik izbroja njemu novac i posla farizeje guverneru da dovedu vojnike i Heroda, a oni dadoše legiju njih, zato što su se bojali naroda; stoga oni uzeše svoje oružje i sa bakljama i fenjerima na palicama iziđoše iz Jerusalema.

215

Kad se vojnici sa Judom privukoše blizu mjesta gdje je bio Isus, Isus začu približavanje mnoštva naroda, zato se on sa strahom povuče u kuću. A jedanaestorica su spavali.

Tad Bog videći u opasnosti svog slugu naredi Gabrielu, Mihaelu, Rafaelu i Urielu, svojim izaslanicima, da uzmu Isusa sa svijeta.

Sveti anđeli dođoše i izvukoše Isusa kroz prozor koji gleda na Jug. Oni ga otkriše i smjeste u treće nebo u društvo anđela koji vječno slave Boga.

216

Juda uđe hitro u sobu prije svih, odakle je Isus uzdignut. A učenici su spavali. Nato je čudesni Bog čudesno djelovao tako da je Juda bio tako izmijenjen u govoru i licu nalik Isusu da smo mi vjerovali da je on Isus. A on je, probudivši nas tražio gdje je gospodar. Mi smo se tome čudili i odgovarali: "Ti gospodaru, si naš gospodar; zar si nas sad zaboravio?"

A on, smješeći se reče: "Pa jeste li ljudi pa ne znate da sam ja Juda Iskariot!"

I dok je on ovo govorio vojnici uđoše i spustiše svoje ruke na Judu, jer je on po svemu bio sličan Isusu.

Mi, pošto smo čuli šta Juda kaže, i vidjevši mnoštvo vojnika, pobjegosmo kao izvan sebe.

A Ivan, koji je bio umotan u laneno platno, se probudi i uteče, a kad su ga vojnici ščepali za laneno platno, on ostavi laneno platno i pobježe go. Jer Bog je čuo molitvu Isusovu i spasio jedanaesticu od zla.

217

Vojnici uzeše Judu i svezashe ga, ne bez izrugivanja. On je istinski poricao da je on Isus; a vojnici rugajući mu se rekoše: "Gospodine, ne boj se, jer mi smo došli da te načinimo kraljem Izraela, a mi smo te svezali jer znamo da ti odbijaš kraljevstvo".

Juda odgovori: "Pa jeste li vi izgubili razum! Vi ste došli da uzmete Isusa iz Nazareta sa oružjem i fenjerima kao (protiv) lopova; a vi ste svezali mene koji sam vas vodio, da me učinite kraljem!"

Tad vojnici izgubiše strpljene i sa udarcima i šutovima počeoše da se izruguju Judi i oni ga s bijesom odvedoše u Jerusalem.

Ivan i Petar su slijedili vojnike izdaleka; i oni su potvrdili onom koji piše da su vidjeli svo ispitivanje Jude od prvosvećenika i vijeća farizeja koji su se skupili da Isusa kazne smrću. Potom je Juda izgovorio mnoge riječi ludosti tako da su se svi smijali, vjerujući da je on stvarno Isus, i da je on zbog straha od smrti izigravao ludost. Nato pismoznanci povezaše zavojem njegove oči i rugajući mu se govoriše: "Isuse, prorоче Nazarenaca (jer tako su oni zvali one koji su vjerovali u Isusa), "reci nam, ko je bio taj ko te je udario?" A oni su ga udarali i pljuvali mu u lice.

Kad je nastalo jutro, tamo se sakupilo veliko vijeće pismoznanaca i narodnih starješina; a prvosvećenik je sa farizejima tražio lažne svjedoke protiv Jude vjerujući da je on Isus: i oni ne nađoše ono šta su tražili. A zašto ja kažem da su svećeničke vođe vjerovali da je Juda Isus? Štaviše, svi učenici, sa onim koji piše, su vjerovali to; i još je sirota djevica majka Isusova sa svojom rodbinom i prijateljima to vjerovala, tako da je tuga svakojeg bila nevjerovatna. Tako mi Boga živog, onaj koji piše je zaboravio sve šta je Isus rekao: kako će on biti uzdignut sa svijeta i da će on propatiti u trećoj osobi, i da on neće umrijeti do kraja svijeta. Zato je on otišao sa majkom Isusovom i sa Ivanom do krsta.

Prvosvećenik je dao da se Juda pred njega dovede vezan i upita ga o njegovim učenicima i njegovom naukovanju.

Nato Juda, iako izvan sebe, ne odgovori ništa na to. Prvosvećenik ga onda zamoli Bogom živim Izraelovim da mu on kaže istinu.

Juda odgovori: "Ja sam vam rekao da sam ja Juda Iskariot, koji sam vam obećao da ću vam u ruke dati Isusa Nazarenca; a vi ste, ne znam kako - izvan sebe, jer pošto poto hoćete da sam ja Isus".

Prvosvećenik odgovori: "O perverzni zavodniče, ti si obmanuo sav Izrael, počevši od Galileje čak do Jerusalema ovdje, sa svojim naukom i lažnim čudima: a sad misliš da umakneš zaslužnoj kazni koja ti pristaje izigravajući da si lud? Tako mi Boga živog, ti joj nećeš umaći!" Rekavši ovo on naredi svojim slugama da ga udaraju boksajući i šutajući, tako da bi mu se njegovo razumijevanje vratilo u glavu. Izrugivanje koje je on onda pretrpio u rukama sluga prvosvećenika je izvan vjerovanja. Jer oni su sa žarom izmišljali nove izume da bi zadovoljili svijet. Tako ga oni obukoše kao mađioničara i tako su ga obrađivali rukama i nogama, da bi se i sami Kananaci sažalili da su vidjeli taj prizor.

Ali svećenički prvaci i narodne stariješine su imali svoja srca tako razjarena protiv Isusa da su - vjerujući da je Juda stvarno Isus - uživali gledajući ga tako tretiranog.

Kasnije ga odvedoše vezanog guverneru koji je potajno volio Isusa. On-misleći da je Juda Isus, dade da on uđe u njegovu prostoriju i govorio je sa njim pitajući ga iz kog razloga su ga svećeničke vođe i narod dali u njegove ruke.

Juda odgovori: "Kad bih ti rekao istinu, ti mi ne bi vjerovao; jer ti si možda obmanut kao što su (vođe) svećeničke i ferizeji obmanuti". Guverner odgovori (misleći da on želi govoriti o Zakonu): "Pa zar ti ne znaš da ja nisam Jevrej?, međutim (vođe) svećenika i narodne stariješine su te dale u moje ruke; zato nam reci istinu da bih ja mogao učiniti ono šta je pravedno. Jer, ja imam moć da te oslobodim i da te kaznim smrću".

Juda odgovori: "Gospodine, vjeruj mi, ako me kazniš smrću učinićeš veliku grešku, jer ćeš ubiti nevinu osbu, videći da sam ja Juda Iskariot, a ne Isus koji je vrač i svojom vještinom me je tako transformisao".

Kad je ovo čuo guverner, on se naveliko čudio, tako da je mislio da ga pusti na slobodu. Guverner zato iziđe vani i smješeći se reče: "U jednom slučaju, ovaj čovjek nije vrijedan smrti već prije sažaljenja". "Ovaj čovjek kaže", reče guverner, "da on nije Isus, nego izvjesni Juda koji je vodio vojnike da uzmu Isusa i on kaže da ga je Isus Galilejac svojom magijskom vještinom tako preobličio. Zato - ako je ovo

istina - bila bi velika greška ubiti ga pošto je on nevin. Ali, ako je on Isus, a poriče da jest, sigurno je izgubio pamet i bilo bi bezbožnički ubiti luđaka".

Tad svećeničke vođe i narodne stariješine sa pismoznancima i farizejima, povikaše govoreći: "On je Isus iz Nazareta, jer mi ga znamo; jer da on nije zločinac mi ga ne bismo dali u tvoje ruke. Niti je on lud, već prije opak, jer ovom hujdurmom on traži da umakne iz naših ruku, a pobuna koju bi on podstakao ako bi umakao, bila bi veća od prethodne".

Pilat (jer takvo je bilo ime guvernera), da bi se otresao od ovakvog slučaja, reče: "On je Galilejac, a Herod je kralj Galileje: zato ne pripada meni da takav slučaj sudim, zato ga vodite Herodu".

U skladu s tim oni odvedoše Judu Herodu koji je dugo vremena želio da Isus dođe u njegovu kuću. Međutim Isus nikad nije želio otići u njegovu kuću, zato što je Herod bio mnogobožac i obožavao je krive i lažne bogove, živeći na način nečistih mnogobožaca. Sad kad je Juda bio tu doveden, Herod ga upita za mnoge stvari na koje Juda nije dao prave odgovore, poričući da je on Isus.

Tad mu se Herod izrugivao sa svim svojim sudom i dao da bude obučen u bijelo kao što se luđaci oblače i posla ga nazad Pilatu rekavši mu: "Ne omahni u pravdi prema narodu Izraela!"

A ovo je Herod napisao zato što su mu svećeničke vođe, pismoznanci i ferizeji dali veliku količinu novca. Guverner, čuvši da je to tako bilo od sluga Herodovog, a da bi on takođe mogao dobiti nešto novca, simulirao je da on želi da pusti Judu na slobodu. Nato on dade da ga njegovi robovi bičuju, a bili su plaćeni od pismoznanaca da ga ubiju pod udarcima. Međutim, Bog koji je odredio stvar, je rezervisao Judu za krst, da bi on pretrpio tu strašnu smrt kojoj je prodao drugog. On nije dopustio Judi da umre pod udarcima bića uprkos tome što su ga vojnici tako žestoko bičevali da je iz njegovog tijela lila krv. Potom u izrugivanju oni ga obukoše u staru purpurnu odjeću govoreći: "Pristaje našem novom kralju da ga obučemo i krunišemo ga": tako oni sakupiše trnja i načiniše krunu, kao one od zlata

i dragog kamenja koje kraljevi nose na svojim glavama. I ovu krunu od trnja oni staviše na Judinu glavu, stavivši mu u ruku trsku kao žezlo i prisiliše ga da sjedne na visoko mjesto. I vojnici dođoše pred njega, klanjajući se u izrugivanju, pozdravljajući ga kao kralja Jevreja. I oni ispružiše svoje ruke da prime darove, kao što je običaj da daju mladi kraljevi; i ne primivši ništa oni izudaraše Judu, govoreći: "Pa kako si ti krunisan ludi kralju, ako nećeš platiti vojnicima i slugama?"

Sveštenečke vođe sa pismoznancima i farizejima, vidjevši da Juda nije umro pod bičevanjem i stršeći se da ga Pilat ne pusti na slobodu, oni dođoše novčani poklon guverneru, koji, primivši ga - predade Judu farizjima i pismoznancima kao osuđenika na smrt. Tad oni osudiše dva lopova s njim na smrt na križu.

Oni ga tako odvedoše na brdo Kalvarija, gdje su obično vješali zločince i tu ga oni razapeše golog radi veće sramote.

Juda ne učini ništa osim što povika: "Bože zašto si me ostavio, pošto je zločinac pobjegao, a ja umirem nepravedno?"

Uistinu, kažem da je glas, lice i osoba Judina bila tako slična Isusu, da su njegovi učenici i vjernici posve mislili da je on Isus; zato neki ostaviše nauk Isusa, vjerujući da je Isus lažni prorok i da je magijskom vještinom učinio čuda koja je učinio: jer Isus je rekao da on neće umrijeti do kraja svijeta; jer on bi u to vrijeme bio uzet sa svijeta.

Ali oni koji su ostali čvrsti u nauku Isusovom bili su tako opsjednuti tugom, videći da umire onaj koji je sasvim sličan Isusu, da se oni nisu sjećali šta je Isus rekao. I tako u društvu sa Isusovom majkom oni odoše na brdo Kalvarija i nisu samo bili prisutni pri smrti Jude, neprestano plačući, nego su pomoću Nikodema i Josipa iz Arimateje dobili od guvernera tijelo Judino da ga sahrane. Nato ga oni skinuše s krsta s takvim plačem da niko ne bi povjerovao i sahraniše ga u novu Josipovu grobnicu, omotavši ga u stotinu skupocjenih masti.

218

Potom se svaki čovjek vrati svojoj kući. Onaj koji piše sa Ivanom i Jakovom njegovim bratom, ode sa majkom Isusovom u Nazaret.

Oni učenici koji se nisu bojali Boga, odoše noću (i) ukradoše tijelo Judino i sakriše ga šireći vijest da je Isus uskrsnuo ponovo; otud nastade velika zbrka. Prvosvećenik onda naredi da niko ne govori o Isusu iz Nazareta, pod prijetnjom anate. I tako tu nastade veliki progon i mnogi bijahu kamenovani, a mnogi prebijeni, a mnogi prognani iz zemlje, jer oni nisu mogli da ostanu mirni na takvu stvar.

Novosti stigoše u Nazaret kako je Isus, njihov sugrađanin, nakon što je umro na krstu ponovo podignut. Nato onaj koji (ovo) piše zamoli majku Isusovu da se ostavi plakanja, jer je njen sin opet bio podignut. Čuvši ovo Djevica Marija reče plačući: "Hajmo u Jerusalem da nađemo mog sina. Umrijeću zadovoljna kad ga vidim".

219

Djevica se vrati u Jerusalem sa onim koji piše i Ivanom i Jakovom, na onaj dan na koji je prvosvećenik izdao dekret.

Nato Djevica koja se bojala Boga, iako je ona znala da je dekret prvosvećenika nepravedan, naredi onima koji su stanovali s njom da zaborave njenog sina. Pa kako je svaki pojedinac bio uzbuđen! Bog koji raspoznaje srca ljudi, zna da smo između žala za smrću Jude, za kojeg smo vjerovali da je Isus naš gospodar - i želje da ga vidimo uskrsnutog opet, mi sa majkom Isusovom izgarali.

Tako se anđeli, koji su bili zaštitnici Marijini, uznesoše na treće nebo, gdje je bio Isus u društvu anđela i sve mu ispričaše.

Zato Isus zamoli Boga da mu da moć da vidi svoju majku i svoje učenike. Tad milosredni Bog naredi svojoj četvorici omiljenih anđela, koji su Gabriel, Mihael, Rafael i Uriel, da odnesu Isusa u kuću njegove majke i da ga tu čuvaju tri dana neprestano, dopuštajući da ga vide samo oni koji su vjerovali u njegov nauk.

Isus dođe okružen blještavilom u sobu gdje je boravila Marija Djeвица sa svoje dvije sestre Martom i Marijom Magdalenom i Lazarom i onim koji piše i Ivanom i Jakovom i Petrom. Nato oni od straha padoše kao mrtvi. A Isus podiže svoju majku i druge sa tla govoreći: "Ne bojte se, jer ja sam Isus; i ne plaćite, jer ja sam živ, ne mrtav". Oni ostaše svi dugo vremena izvan sebe na prisustvo Isusa, jer su svi zajedno vjerovali da je Isus mrtav. Tad Djeвица plaćući reče: "Reci mi sine moj zašto je Bog dozvolio da umreš na sramotu tvoje rodbine i prijatelja i na sramotu tvog nauka, pošto ti je dao moć da dižeš mrtve? Jer, svako ko te je volio bio je kao mrtav".

220

Isus odgovori, grleći svoju majku: "Vjeruj mi majko, ja ti uistinu kažem da ja uopće nisam bio mrtav; jer Bog me je ostavio od kraja svijeta". I rekavši ovo on zamoli četiri anđela da se pokažu i posvjedoče kako je stvar prošla.

Nato se anđeli pokazашe nalik na četiri sjajna sunca, tako da od straha ponovo svi padoše kao mrtvi.

Tad Isus daje četiri lanena platna anđelima da bi mogli da se pokriju, da bi se mogli vidjeti i čuti s njegovom majkom i njenim pratiocima. I podigavši ih sve, on ih utješi, rekavši: "Ovo su pomagači Božji: Gabriel, koji najavljuje Božje tajne, Mihael, koji se bori protiv Božjih neprijatelja; Rafael, koji prima duše onih koji umiru; i Uriel, koji će svakog pozvati na sud Božji na Dan posljednji".

Potom četiri anđela ispričaše Djevici kako je Bog poslao po Isusa i preobličio Judu, da bi on mogao iskusiti kaznu kojoj je prodao drugog.

Tad reče onaj koji piše: "O gospodaru, da li mi je dopušteno da te sad pitam, kao što je bilo dopušteno kad si boravio sa nama?"

Isus odgovori: "Pitaj šta želiš Barnaba, a ja ću ti odgovoriti".

Tad reče onaj koji piše: "O gospodaru, pošto je Bog milosrdan, zašto nas je tako mučio, dajući da vjerujemo da si ti mrtav?, a tvoja majka je tako plakala za tobom da je bila blizu

smrti; a ti koji si sveti Božji, na tebe je Bog dopustio da padne kleveta da si ubijen među lopovima na brdu Kalvarija?"

Isus odgovori: "Vjeruj mi Barnaba, da svaki grijeh, ma koliko mali bio, Bog kažnjava sa velikom kaznom, pošto grijeh vrijeđa Boga. Pošto su moja majka i moji vjerni učenici koji su bili sa mnom voljeli mene malo sa zemaljskom ljubavlju, pravedni Bog je htio da ovu ljubav kazni sa sadašnjom tugom, da ona ne bi bila kažnjena u plamenovima pakla. I mada sam ja bio nevin na svijetu otkad su me ljudi nazvali "Bog i "sin božji", Bog je - a da mi se demoni ne bi rugali na Dan sudnji - htio da mi se ljudi rugaju na ovom svijetu smrću Jude, čineći da svi ljudi vjeruju da sam ja umro na krstu. A ovo izrugivanje će se nastaviti do dolaska Muhammeda Poslanika Božjeg, koji će, kad on dođe otkriti ovu prevaru onima koji vjeruju u Božji Zakon."

Govoreći tako Isus reče: "Ti si pravedan, o Gospode Bože naš, jer samo tebi pripada čast i slava bez kraja.

221

I Isus se okrenu onom koji piše i reče: "Gledaj Barnaba da obavezno napišeš moje Evanđelje o svemu šta se zbilo za vrijeme mog boravka na svijetu. I opiši na isti način ono šta se desilo Judi, da vjernici ne budu prevareni i da svi vjeruju istinu".

Tad reče onaj koji piše: "Sve ću učiniti ako Bog htjedne, o gospodaru; međutim kako se to desilo Judi ja ne znam, jer nisam vidio sve".

Isus odgovori: "Ovdje su Ivan i Petar koji su vidjeli sve i oni će ti reći sve šta se zbilo".

I Isus nam naredi da pozovemo njegove vjerne učenike, da bi oni mogli da ga vide. Tad Ivan i Petar sazvaše zajedno sedam učenika sa Nikodemom i Josipom i mnoge druge od sedamdesetdvojice i oni jedoše sa Isusom.

Trećeg dana Isus reče: "Idite na Goru Maslinsku sa mojom majkom, jer ja ću se tamo uspeti u nebo i vi ćete videjeti ko će me uznijeti".

Tako tamo odoše svi, izuzev dvadesetpetorice od sedamdesetdva učenika, koji su zbog straha pobjegli u Damask.

I pošto oni svi stajaše u molitvi, u podne dođe Isus sa velikim mnoštvom anđela koji su hvalili Boga: a sjaj njegovog lica ih tako prestravi da oni padoše svojim licima na zemlju. Međutim, Isus ih podiže tješeći ih i govoreći: “Ne bojte se, ja sam vaš gospodar”.

I on ukori mnoge koji su vjerovali da je on umro i opet ustao, rekavši: “Da li vi mene i Boga držite lažljivcima?, jer Bog mi je podario da živim skoro do kraja svijeta, kao što sam vam rekao. Uistinu, ja vam kažem, ja nisam umro, nego Juda izdajnik. Pazite, jer Satana će učiniti svaki pokušaj da vas prevari, budite moji svjedoci u svom Izraelu i po čitavom svijetu, o svim stvarima koje ste čuli i vidjeli”.

I govoreći tako on zamoli Boga za spas vjernika i obraćenje grešnika. I njegova molitva se završi, on zagrlj svoju majku, rekavši: “Mir neka je tebi majko moja, počivaj u Bogu koji je stvorio tebe i mene”.

I tako govoreći on se okrenu svojim učenicima, rekavši: “Neka je Božja milost i milosređe uz vas”.

Potom pred njihovim očima četvorica anđela ga uznesoše u nebo.

222

Nakon Isusovog odlaska učenici su se razasuli kroz različite dijelove Izraela i svijeta, a istina je - koju mrzi Satana - bila proganjana, kao i uvijek, lažju. Jer neki zli ljudi su, izdavajući se za učenike, propovijedali da je Isus umro i ponovo ustao. Drugi su propovijedali da je on stvarno umro, ali ne i uskrsnuo. Neki su propovijedali i još propovijedaju da je Isus sin Božji, među kojima je Pavle obmanut. Ali mi, onako kako sam ja napisao, tako mi propovijedamo onima koji se boje Boga, da bi se oni spasili na Dan posljednji od Božjeg suda. Amen.

DODATAK I

KAKO JE PREŽIVJELO EVANĐELJE PO BARNABI

Evandjelje po Barnabi je bilo prihvaćeno kao kanonsko evandjelje do 325. godine.

Irenej (130-200) je pisao podržavajući čisti monoteizam i suprostavljajući se Pavlu zbog unošenja u kršćanstvo dogmi rimske paganske relegije i platonske filozofije. On je obimno citirao Evandjelje po Barnabi radi podrške svojim stavovima. Ovo pokazuje da je Evandjelje po Barnabi bilo u opticaju u prvom i drugom stoljeću kršćanstva.

U 325. godini održan je Nikejski koncil gdje je naređeno da se sva originalna evandjelja na hebrejskom pismu unište. Izdat je ukaz da će svako ko bude imao ovo Evandjelje biti kažnjen smrću.

U 383. godini papaz je obezbijedio jedan primjerak Evandjelja po Barnabi i zadržao ga u svojoj privatnoj biblioteci.

U četvrtoj godini imperatora Zenoa (478.) otkriveni su posmrtni ostaci Barnabe i tu je na njegovim grudima nađen primjerak Evandjelja po Barnabi, pisanog njegovom vlastitom rukom. (Acia Sanctorum, Boland Junii, tom II, stranice 422 i 450, Antwerp 1698). Izgleda da je čuvena Vulgata Biblija bazirana na ovom evandjelju.

Papa Siksto (1585-1590) je imao prijatelja Fra Marina. On je našao Evandjelje po Barnabi u privatnoj biblioteci pape. Fra Marino je bio zainteresiran jer je čitao spise Irinejeve u kojima je Barnaba obilno citiran. Talijanski rukopis je prošao kroz različite ruke, dok nije stigao "osobi visokog zvanja i autoriteta", u Amsterdamu, "za kojeg se u toku njegovog života često čulo da ističe visoku vrijednost ovog spisa". Poslije njegove smrti on dolazi u posjed J.E. Kramera, kancelara kralja Pruske. U 1713. godini, Kramer je prezentirao ovaj rukopis čuvenom poznavacu knjiga, princu Eugenu od Savoje. U 1738. godini, zajedno sa prinčevom bibliotekom on se obreo u Hofbiblioteci u Beču. Ono sada tamo počiva.

Toland u svojim "Miscellaneous Works" (štampanim posthumno 1747.) u tomu I, strani 380, napominje da Evandjelje po Barnabi još postoji. U poglavlju XV on upućuje na Glacijski dekret iz 496. godine gdje je "Evangelium Barnabe" uključeno u listu zabranjenih knjiga. Prije toga je ono bilo zabranjeno od strane pape Inocenta u 465. godini i dekretom Zapadnih Crkava u 382. godini.

Barnaba se takođe spominje u Stihometriji Nikifora,
serijski br.3, Poslanica Barnabina....red 1,300,
zatim ponovo na listi Šezdeset knjiga.

DODATAK

Serijski br. 17, Putovanja i naukovanja apostola,

Serijski br. 18, Poslanice Barnabine,

Serijski br. 24, Evanđelje po Barnabi.

Grčka verzija Evanđelja po Barnabi je takođe nađena na usamljenom fragmentu. Ostatak je spaljen. Foto-kopija ovog fragmenta izgleda ovako:

Βαρνάβας ὁ ἀπόστολος ἔφη· ἐν ἀμίλλαις πονηραῖς ἀθλιωτερος
ὁ νικῆσας· διότι ἀπέρχεται πλέον ἔχων τῆς ἀμαρτίας

Latinski tekst su na engleski jezik preveli gospodin i gospođa Ragg, a bio je štampan na Clarendon Pressu u Oxfordu. Objavio ga je Oxford University Press 1907. Ovaj engleski prevod je misteriozno iščezao sa tržišta. Poznato je da postoje sada dva primjerka ovog prevoda, jedan je u Muzeju Britanije a drugi u Kongresnoj biblioteci, Vašington. Prvo novo izdanje na engleskom je bilo sa mikrofilmovane kopije Knjige u Kongresnoj biblioteci u Vašingtonu, a dobijena je ljubaznošću prijatelja iz SAD.

DODATAK II

UNITARIZAM (JEDNOBOŠTVO) U BIBLIJI

1. I gle, Gospod je stajao nad tim i reče: "Ja sam Gospod Bog Abrahama tvog oca i Bog Isakov". (Postanak 28:13)
2. I on reče: "Da znaš da nema niko sličan Gospodu našem Bogu". (Izlazak 8:6)
3. "Ko je kao Ti Gospode među bogovima, ko je kao Ti slavan u svetosti, u djelima strašan, čineći čuda?" (Izlazak 15:11)
4. "Ne pravite sebi uzame bogove od srebra niti pravite sebi bogove od zlata".
(Izlazak 20:23)
5. "Čuj zato Izraele! Gospod naš Bog je jedan Gospod." (P. Zakon 6:4)
6. "Tebi je to pokazano, da bi ti znao da je Gospod On Bog; nema drugog mimo Njega..... Znaj dakle danas i zasadi u svoje srce da je Gospod On Bog gore na nebu i dole na Zemlji, drugog nema." (P. Zakon 4:35 i 39)
7. "Niko nije kao Bog Ješurunov: po nebesima u pomoć ti jezdi i u svom veličanstvu po oblacima". (P. Zakon 33:26)

DODATAK

8. "Vidite sada da sam Ja, Ja On i nema drugog boga osim mene: Ja usmrćujem i Ja oživljavam, Ja ranjavam i Ja liječim: ne postoji taj ko se može iz Moje ruke izbaviti." (P. Zakon 32:39)
9. 'Salomon je stajao ispred oltara Gospodnjeg pred čitavim skupom Izraela i raširi ruke svoje prema nebu. I reče on: "Gospode Bože Izraelov, nema Boga kao tebe gore u nebesima, niti dole na zemlji, koji držiš savez i milost svojim slugama što kroče pred Tobom sa svim svojim srcem." (Kraljevi I, 8:22 i 23)
10. "Naš Gospode, nema nikog kao što si Ti, niti ima boga osim Tebe, po svemu što smo ušima svojim čuli". (Ljetopisi I, 17:20 i Samuel II, 7:22)
11. "Neki ljudi znaju da si Ti, čije je ime JEHOVAH, najuzvišeniji nad svom zemljom." (Psalmi 83:19)
12. "Jer Ti si velik i činiš čudesa: samo si Ti Bog." (Psalmi 86:10)
13. Ovako govori Gospod.... "Ja sam Prvi i Ja sam Posljednji, osim Mene boga nema". (Isaija 44:6)
14. "Jer tako kaže Gospod koji je stvorio nebesa: On je Bog koji je formirao zemlju i stvorio je, postavio je, nije je uzalud stvorio, stvorio je da se naseli, Ja sam Gospod i drugog nema". (Isaija 45:18)
15. "Jer ko se u nebu može porediti sa Gospodom ?, ko među sinovima Moćnog može biti sličan Gospodu?" (Psalmi 89:7)
16. "S kim ćete prispodobiti boga?, ili s kakvim likom ga usporediti?" (Isaija 40:18)
17. "Jer Ja sam Gospod tvog Bog, Sveti Izraelov, Spasitelj; dao sam ti Egipat za otkup, Etiopiju i Šebu za tebe". (Isaija 43:3)
18. "Vi ste Moji svjedoci", reče Gospod i moje slugе koje sam Ja izabrao: da biste znali i vjerovali Me i razumjeli da sam Ja On: prije Mene nije bilo boga, niti će biti poslije Mene. Ja, Ja sam Gospod; osim Mene nema Spasitelja."
(Isaija 43:11)
19. "Ja sam Gospod i drugog nema, osim Mene Boga nema. Ja te naoružah mada Me nisi znao, da bi ti znao od izlaska sunca i od zapada, da nema niko osim Mene. Ja sam Gospod i drugog nikog nema". (Isaija 45:5,6)
20. "Ko je to činio i izvršio, zovući generacije od početka? Ja, Gospod, Prvi i Posljednji, Ja sam On". (Isaija 41:4)
21. "Od početka svijeta ljudi nisu čuli uhom niti vidjeli okom o Bože, mimo Tebe, šta je On pripremio za onog koji Ga čeka". (Isaija 64:4)
22. "Ja sam Gospod tvog og od zemlje Egipat, ne znaj drugog boga sem Mene, jer nema Spasitelja mimo Mene." (Hošea 13:4)
23. "I Gospod će biti kralj nad zemljom: na taj dan biće JEDAN GOSPOD i ime Negovo jedno". (Zaharija 14:9)
24. "Zar nemamo svi jednog oca?, zar nas nije jedan Bog stvorio?" (Malahija 1:6)

DODATAK

25. "I ne idite za drugim bogovima da biste ih služili i obožavali." (Jeremija 25:6)
26. 'Isus mu odgovori: "Prva od svih zapovjesti je: čuj Izraele: "Gospod naš Bog je jedan Gpspod: ti voli gospoda svog Boga svim svojim srcem i svom svojom dušom i umom i svom svojom snagom; ovo je prva zapovjest".... I književnik mu reče: "Dobro gospodaru, rekao si istinu: jer postoji JEDAN BOG i nema nikog drugog mimo Njega." (Marko 12:29,30,32)
27. 'Isus zaplaka i reče: "Onaj ko vjeruje u mene, ne vjeruje u mene nego u Onog koji me je poslao....Ja ne govorim od sebe; nego Otac koji me je poslao." (Ivan 14:44)?
28. "Otac je veći od mene". (Ivan 14:28)
29. "Nema drugog boga osim jednog." (Korinćanima I, 8:4)
30. "Jedan Bog i Otac svih, koji je iznad svega i kroz sve i u svima vama." (Efežanima 4:6)
31. "Jedan je Bog." (Timoteju I, 2:5)

DODATAK III

MUHAMMED U BIBLIJI

1. BOG ZOVE ABRAHAMA (Postanak 12:2 i 3)
"Velik ću narod od tebe učiniti i blagosloviću te i uzveličat tvoje ime i ti ćeš biti blagoslov, blagosloviću one koji tebe balagoslove, i prokleti one koji tebe proklinju; i u tebi će sve familije na zemlji biti blagoslovljene".
2. BOG JE REKAO HAGARI (Postanak 16:10,12)
'Ja ću umnožiti tvoje potomstvo silno, tako da se neće moći izbrojati. I anđeo Gospodnji joj reče: "Gle, ti si noseća i radićeš sina i daćeš mu ime Ismail: jer Gospod je čuo tvoj jad." (Postanak 16:10,12)
3. BOG JE REKAO ABRAHIMU O JIŠMAELU (Postanak 17:20,21)
"I za Jišmaela te uslišah; gle blagoslovio sam ga i učinio rodnim i silno ću ga razmnožiti, dvanaest prinčeva će poroditi i Ja ću ga učiniti velikim narodom".
4. PRAVO PRVOROĐENOG (Pon. Zakon 21:15 do 17)
"Ako čovjek ima dvije 'ene: jednu koja mu je draga, a drugu koja mu je mrska, i ako prvorođenac bude od one koja mu je mrska, onda kad trebadne podijeliti

DODATAK

svoju imovinu među svoje sinove, ne smije postupati prema prvorodencu od drage na štetu sina od mrske, koji je doista prvi rođen, nego mora za prvorodencu priznati sina od mrske i njemu dati dvostruk dio od svega što ima. jer on je prvina njegove snage - njemu pripada pravo prvorodstva.

Nap: Ismail je imao 14 godina kad se Ishak rodio.

5. BLAGOSLOV MOJSIJEV (Pon. Zakon 33)

"Dođe Gospod sa Sinaja,
Sa Seira im se pokaza,
I zasja sa gore Paran,
I dođe on sa deset hiljada svetih,
Iz desnice njegove izađe 'estok zakon za njih,
Da, volio je ljude;
I njegovi sveti bili su u tvojim rukama:
I oni su sjeli kod tvojih nogu:
Svi će primiti tvoje riječi.
Čak i naslijede skupa Jakovljevog."

6. GODINE MIRA (Postanak 49:1 do 11)

'Jakov sazva sinove i reče: "Sakupite se da vam kažem šta će vam se desiti u zadnjim danima.

Judo! Tvoja braća slaviće te,
Tvoja ruka biće na vratu tvojih dušmana,
Djeca oca tvog će se klanjati pred tobom,
Juda je lavlje mladunče,
Žezlo se od Jude odvojiti neće,
Ni zakonodavac od nogu njegovih dok ŠILOH ne dođe..."

Nap: ŠILOH = MIR = ISLAM

7. VIZIJA ISAIJINA (Isija 21:7)

"On je vidio dva jahača, jedan od njih bio je jahač na magarcu, a drugi je bio na kamili, on je mnogo pazio pažnjom napetom."

Nap: Riječi su uzete iz famozne Vulgata Biblije.

DODATAK

8. ISUS JE BIO OBEĆANI JAHAAČ NA MAGARCU (Ivan 12:14,16)

"I Isus, kad je našao magarca, sjede na njega kako je zapisano.... Ove stvari nisu razumjeli njegovi učenici odmah: ali kad je on proslavljen, oni se sjetiše da su ove stvari o njemu zapisane."

9. DRUGA VARIJANTA KOJA PODUPIRE GORNJU (Matej 12:4-11 ?)

'I ovo je učinjeno da bi se ispunilo što je rečeno od proroka:

Reci kćeri sionskoj,

Gle, tvoj kralj dolazi tebi,

Sjedeći na magarcu,

I mladunče od magareta

I učenici odoše i učiniše kao što im Isus naredi i dovede magare i mladunče i stavi na njih njihove haljine i oni ga posadiše na njih.

I kad on dođe u Jeruslalem, čitav grad se uzbuni i reče: "Ko je ovo?" A mnoštvo reče: "Ovo je Isus, prorok iz Nazareta galilejskog".

KO JE OBEĆANI JAHAAČ NA DEVI? (Isaija 42:1 do 4, 11)

1. "Evo sluge Mog kojeg podupirem, mog izabranika, miljenika duše moje; na njega sam stavio duh svoj: on će donijeti sud za pagane. On neće vikati niti dizati glasa, niti će se glas njegov čuti na ulici. On neće slomiti napuknutu trsku, niti ugasiti stijenj što tinja: On će donijeti sud istini. On neće mašiti niti se obeshrabriti dok na zemlji ne uspostavi sud: i otoci će čekati na njegov zakon.

Nek pustinja i gradovi dignu glas, sela koja Kedar nastanjuju:

Neka stanovnici stijene pjevaju, nek kliču s gorskih vrhova!

Nek daju slavu Gospodu, i hvalu mu navještaju na otocima!"

2. BRAĆA PO VJERI, A NE BRAĆA (P. Zakon 18:18,19)

MOJSIJEVO PROROČANSTVO

"Ja ću podići proroka između njihove braće (po vjeri) kao ti i staviću svoje riječi u njegova usta i on će im govoriti sve što mu Ja naredim."

3. AHMED...TJEŠITELJ.... BRANITELJ (Ivan 14:15-18,25 i 26, 29 i 30)

PROCLETE ILI PROCLYTOS

"Ako me volite vršite moje zapovjesti i ja ću moliti Oca i On će vam dati drugog Branitelja, koji će ostati s vama zauvijek. ...Ove stvari sam vam govorio dok

DODATAK

sam bio s vama. Ali Branitelj, koji je Sveti Duh, kojeg će Otac poslati u moje ime, on će vas poučiti sve stvari i da bi vas podsjetio svega šta sam vam rekao. Otac je veći od mene. I sad sam vam rekao, prije nego se desi, da vjerujete. Odsad s vama više neću mnogo govoriti jer princ ovog svijeta dolazi i nema ništa u meni.

NAPOMENA:

- a) Priznaje se da ako je ispravna riječ "praclete", onda ona znači **AHMED**, od korjena H.M.D.
- b) Nakon stoljeća prijevod se izmjenio u "proclyte". Drži se da prevod ove grčke riječi znači "Tješitelj" ili "Branitelj". Ipak se ne shvata da su oba izraza nazivi za poslanika Muhammeda.
  - TJEŠITELJ = Rahmetulil alemin, što znači Tješitelj ovog i budućeg svijeta. -
  - BRANITELJ = Šafiu muznibin, što znači Branitelj grešnika.
- c) Prevodioci su načinili još jednu izmjenu kad su umetnuli riječi "koji je Duh Sveti" nakon riječi Tješitelj. Ovo je predstavilo neke nove teškoće vezane za:
  - mi ne znamo riječi koje je Isus stvarno izgovorio, ali u ranom periodu kršćanske istorije bilo je kršćana koji su imali pred sobom i hebrejsku i grčku Bibliju. U ovom periodu nalazimo nekoliko svetih koji tvrde da su oni obećani Tješitelj. Neki su vjerovali u njih, a neki ne. Ali, nikad niko nije rekao da obećani Tješitelj ne bi mogao biti čovjek, jer on je Duh Sveti.
  - Ako prihvatimo da je Sveti Duh obećan Tješitelj onda ćemo morati zaključiti da Sveti Duh za kojeg se tvrdi da je jedan iz Trojstva, nije postajao.
  - "Drugi Tješitelj" bi značilo da postoji izvjestan broj svetih duhova, a drugi je bio obećan od strane Isusa da će biti poslat ovom svijetu.

DA SUMIRAMO:

Prork posije Isusa trebao je biti:

- a) Jahač na kamili,
- b) Božji sluga (AbduHu),
- c) Božji odabranik (Mustafa),
- d) Stanovnik sela princa Kedara, sin Jišmaelov,
- e) Njegova vjera će biti poznata kao Šiloh = Mir = Islam,
- f) Njegovo svjetlo će zasjati s Farona,
- g) Žezlo Judino daće se njemu,
- h) Bog će svoje riječi staviti u njegova usta,
- i) On neće omašiti niti prekršiti,
- j) Biće poznat kao Ahmed, Tješitelj, ili Branitelj.

DODATAK IV

ISUS U BIBLIJI

1. Ideju Trojstva začeo je Pavle, ali, konačan oblik joj je dao Atanazije 325. godine. Trojstvo se ne spominje u Bibliji.

2. Katolička enciklopedija veli: "Trojstvo je izraz koji se koristi da označi centralnu doktrinu korišćanske vjere.... u jedinstvu božanstva imaju tri osobe, Otac, Sin i Duh Sveti, a svaka osoba je različita od druge. Tako, prema dogmi Atanazija Otac je Bog, Sin je Bog, Sveti Duh je Bog, i još da nemaju tri nego jedan Bog. Ova dogma nije bila potpuno jasna ni Atanaziju. On na jednom mjestu kaže da, kad god je prisiljavao svoje razumijevanje da posreduje o božanstvu Isusa, njegovi mučni i beskorisni naponi su uzimali, i što je više pisao, manje je bio u stanju izraziti svoje misli. Ova konfuzija je objašnjena kao "misterija", i još Biblija kaže: "Bog nije tvorac konfuzije."

(Korinćanima I, 14:33)

3. ROĐENI BOŽJI SIN

a) Za Isusa se kaže da je jedino rođeni sin Božji. (Ivan 3:18)

b) O Davidu Biblija kaže: 'Gospod mi reče: "Ti si moj sin, danas te rodih".

(Psalmi 2:3)

4. SIN BOŽJI. Tvrdi se da je Isus jedan iz Trojstva, jer je on jedino rođeni sin Božji, ali postoje drugi sinovi Božji pomenuti u Bibliji.

a) Ovako kaže Gospod: "Izrael je Moj prvorodenac". (Izlazak 4:22)

b) Blagoslovljeni su mirotvorci: jer oni će biti zvani sinovima Božjim.

(Matej 5:9)

c) Svima koji su ga primili dao je moć da postanu sinovi Božji. (Ivan 1:12)

d) Reče onaj koji je sin Adamov, koji je sin Božji. (Luka 4:41)?

5. BOG KAO MUŽ

a) Jer tvoj stvoritelj je tvoj muž; gospodar vojski je njegovo ime, a tvoj otkupitelj je svetac Izraelov. (Isaija 54:5)

b) Crkva je poznata kao mlada Kristova.

DODATAK

6. DRUGE VEZE SA BOGOM

‘I on ispruži ruku prema svojim učenicima i reče: “Gle moja majka i moja braća! Jer, ko god bude vršio volju mog Oca koji je na nebesima, taj je moj brat i sestra i imajka.” (Mattej 12:49,50)

7. BAŠTINICI SA KRISTOM

“Pošto su mnogi vođeni duhom Božjim, oni su sinovi Božji..... Sam duh svjedoči sa našim duhom, da smo mi djeca Božja: i ako smo djeca, potom baštinci, baštinci Božji, i subaštinci sa Kristom; ako je tako da trpimo s njim, da bi takođe bili slavljani zajedno.” (Rimljanima 8:16,17)

8. ISUS, PROROK BOŽJI

a) “Otac je veći od mene”. (Ivan 14:28)

b) “Ko je ovo?”, i mnoštvo odgovori: “Ovo je Isus prorok Nazarenac od Galileje.” (Matej 21:11)

c) “I oni slaviše Boga govoreći da je se među njima podigao veliki prorok.”
(Luka 7:16, 9:8, 9:19)

d) “I oni mu rekoše o Isusu iz Nazareta koji je bio moćni prorok doista i riječ ispred Boga”. (Luka 24:19)

e) “Mi znamo da si ti učitelj došao od Boga”. (Ivan 3:2)

f) “Onda ti ljudi, kad vidješe čudo, rekoše: “Ovo je uistinu taj prorok koji je trebao doći na svijet.” (Ivan 6:14, 7:4)

9. ISUS KORI ĐAVOLE

‘Đavoli takođe izadoše iz mnogih, vičući, i govoreći: “Ti si Krist, sin Božji.” I on ih ukori ne dozvivši im da govore.ž (Luka 4:41)

Sve ljudske veze sa Bogom pomenute u Bibliji, ako se uzmu u metaforičnom smislu, nemaju zabune. S druge strane, ako se uzmu u fizičkom smislu riječi, onda to ne vodi Trojstvu nego politeizmu (mnogoboštvu)¹.

M.A.RAHIM Lt.Col.(Retired)

.....1. Pošto je jednom izgubljen koncept “Jedan i samo Jedan Bog”, onda jedva da je išta ostalo da se izabere između politeizma i poganizma, pošto su to dvije strane istog novčića. Zato Islam ne toleriše, prije ‘estoko osuđuje i deklarise ga kao neoporostiv grijeh-pridruživanje bilo čega Bogu u bilo kom obliku.

DODATAK V

ČINJENICE O DRUGIM EVANĐELJIMA, VJERODOSTOJNOST EVANĐELJA

“Govori u četiri evanđelja (čak suprotno ranim mesijanskim tvrdnjama) su tako različiti od sinoptičkih, a tako i komentari četvorice evanđelista, da oboje ne mogu biti jednako pouzdani kao zapisi onog šta je Isus rekao: literarna vjerodostojnost u davnim vremenima nije zabranjivala kao što to radi sada, pripisivanje izmišljenih govora istorijskim ličnostima: najbolji drevni istoričari imali su praksu sastavljanja i pripisivanja takvih govora na ovakav način.”

(C.J. Cadoux: The life of Jesus, p.16)

EVANĐELJA PISANA PREMA POTREBI

“Evanđelja su napravljena, što jasno reflektira koncepciju praktične potrebe zajednice za koju su bila napisana. U njima je upotrijebljen tradicionalni materijal, ali nije bilo oklijevanja u njegovom mijenjanju ili dodajući mu ili u izostavljanju onog što ne odgovara cilju pišчевom”.

(T.G. Tucker: History of the Christians
in the light of Modern Knowledge, p. 32o)

GLEDIŠTA PREPISIVAČA UNESENA U EVANĐELJA

“Prepisivač je katkad umetao, ne ono što je bilo u tekstu nego što je mislio da treba biti. On bi povjerovao prevrtljivom pamćenju, ili bi činio da tekst bude u skladu sa gledištima škole kojoj je pripadao. U dodacima varijantama i citatima od kršćanskih otaca, skoro 4.000 grčkih MSS testamenata bilo je poznato da postoji. Kao rezultat postoji značajna raznolikost čitanja”.

(Prof. J.R. Dummelow: Commentary of the Holy Bible, p.16).

KO JE UTEMELJIO KRŠĆANSTVO?

“Ako pod kršćanstvom podrazumjevamo vjeru u Krista kao nebeskog Sina Božjeg, koji nije pripadao zemaljskom čovječanstvu, nego koji je živio u Božjoj

DODATAK

jednakosti i slavi, koji je s neba sišao na Zemlju, koji je ušao u ljudskost i uzeo ljudski oblik kroz Djevicu, da bi mogao učiniti udobrovoljenje za ljudske grijehе vlastitom krvlju na križu, koji je zatim probuđen iz smrti i podignut zdesna Bogu, kao gospod svog sopstvenog naroda, koji je vjerovao u njega, koji čuje njihove molitve, štiti ih i vodi; koji pak boravi i lično dela u svakom od njih; koji će opet doći s oblacima nebeskim da sudi svijetu; koji će zbaciti sve neprijatelje Božje i koji će vlastiti narod dovesti sa sobom domu nebeske svjetlosti, tako da oni mogu postati kao njegovo proslavljeno tijelo - ako je ovo kršćanstvo, onda je takvo kršćanstvo utemeljio S. Pavle, a ne naš Gospod”.

(Jesus or Paul, p. 122),

(Dr. Annold Meyer, Prefesor of Theology, Zurich University)

DODATAK VI

POSŁANIK MUHAMMED NAJAVLJEN U DREVNIM KNJIGAMA

Prema izričitim nalazima iz Kur'ana, mi Muslimani vjerujemo da je dolazak našeg poslanika Muhammeda a.s. bio najavljen u svim svetim knjigama. Kuržan kaže: **‘I kad uze Allah zavjet vjerovjesnika: “Kad vam dam od Knjige i mudrosti, potom vam dođe poslanik potvrđivač za ono što je uz vas, sigurno ćete vjerovati u njega i sigurno ćete ga pomoći?” Reče: “Da li se slažete i uzimate nad tim teret?” Rekoše: “Slažemo se.” (3:81)**

Ovdje je iznesena tvrdnja da su svi proroci najavljivali dolazak Svjetskog Poslanika koji će verifisirati istinu svih proroka koji su se na svijetu pojavili.

NAJAVE U STAROM ZAVJETU

Pored Evanđelja po Barnabi, za koje držimo da je istinito Evanđelje koje nije pretrpjelo iskrivljavanja i koje govori za sebe o budućem dolasku poslanika Muhammeda a.s., mi ćemo dati citate iz drugih knjiga, koji zajedno sa Evanđeljem po Barnabi odstranjuju svaku sumnju iz pomisli čitalaca, jer ćemo iznijeti dovoljno činjenica iz najstarijih knjiga svijeta u kojima se proriče dolazak posljednjeg i konačnog proroka Božjeg, poslanika Muhammeda a.s.

Ponovljeni zakon (18:15 do 18) govori vrlo jasno o podizanju proroka (koji će ličiti Mojsiju) između braće Izraelita, t.j. Ismaelita ili Arapa. Pesus glasi ovako:

וְגִבֵּי מִקֶּרֶבְךָ מֵאַחֶיךָ מו

כְּמִי יָקִים לְךָ דְּתָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן: כָּל אִשָּׁר
שָׂאֵלָה מִמֶּם דְּתָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֵיב בְּיוֹם הַקִּדָּל לֵאמֹר
לֹא אִסַּף לְשִׁמְעֵי אֶתְחַקֵּל דְּתָה אֱלֹהֵי וְאַתְּדַאֲשׁ הַגְּדִלָה
הַזֹּאת לֹא־אֶרְאֶה עַד וְלֹא אֶמְצֵאת: וְאִמָּר דְּתָה אֵלֵי
הַיִּטִּיב אִשָּׁר דִּבְרוּ: גִּבֵּי אֲקִים לָדֵם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם
כְּמִדָּה וְנִהְיִי דְבָרִי בְּסִי וְדִבְרֵי אֱלֹהִים אֶת כָּל־אִשָּׁר
אֲנִי־.

Deute XVIII, 15-18

DEUTE XVIII 15-18

Pnz 18:15 "Gospod tvoj Bog podigneće ti proroka između tvoje braće kao što sam ja; i njega ćete slušati."

Pnz 18:16 "Kao što si tražio od svog gospoda Boga na Horebu, na dan skupštine, rekavši: "Neću više da slušam opet glas Gospoda mog Boga, niti da vidim ovo veliku vatru ikada, da ne umrem".

Pnz 18:17 "I Gospod mi reče: "Dobro su rekli to što su govorili".

Pnz 18:18 "Podići ću im proroka između braće njihove, kao što si ti i staviću svoje riječi u njegova usta; i on će im govoriti svima ono što mu Ja naredim".

U gore pomenutim pasusima poslanik Muhammed a.s. je jasno predskazan. Jer, Bog objavljuje svim Izraelitima da će On podići proroka između braće njihove. Sad mi ne oklijevamo tvrditi da je nemoguće da izraz "braća Izraelova", može imati ikakvo drugo značenje do Ismaeliti, a oni nikada nisu imali nikakva poslanika izuzev Muhammeda a.s. I kršćani i Jevreji priznaju da objave izralitskim prorocima nisu učinjene po samim riječima, kao što je dato u svetim spisima, nego samo njihov smisao koji su oni kasnije prenijeli narodu na sopstvenom jeziku. Ali, Kuržan, suprotno tome, objavljen je Muhammedu a.s. riječ po riječ, jer je činjenica da se izraz "I staviću Svoje riječi u njegova usta", može primijeniti samo na Muhammeda a.s.

U obećanju da će podići proroka Bog govori Mojsiju: "Ja ću podići proroka između braće njihove". Ali mi nalazimo u Ponovljenom Zakonu (34:10): "Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan Mojsiju".

DODATAK

Ne može ostati ni najmanja sumnja da obećani prorok mora biti između Ismaelita, braće Izraelita.

PROROČANSTVO PROROKA ISAIJE

(ORIGINALNI HEBREJSKI TEKST)

“On vidje dva jahača, jedan od njih bio je jahač na magarcu, a drugi jahač na devi, on je dobro pazio s pažnjom napetom”. (Isaija 21:7)

Isaija je u viziji vidio dva jahača, jedan je jahao na magaretu, a drugi na kamili. Po našem mišljenju gornji pasus je vjerni prikaz originalnog hebrejskog. U Engleskoj Bibliji je ovo, pak, prevedeno: “On je vidio kočiju magaraca i kočiju deva, itd”. U Vulgati stoji ovako: “On je vido kočiju dvojice jahača na magarcu i jahača na kamili, tid”. Ne može biti sumnje da dva hajača koje je predstavio prorok Isaija, kao restauratore pravog obožavanja Boga jahač na magarcu je Isus Krist, jer on je tako ušao u Jerusalem, a pod jahačom na kamili misli se na poslanika Arabije, jer u ovoj zemlji je kamila karakteristična kao transportno sredstvo.

(ORIGINAL HEBREW TEXT)

JESAIA CAP. 21.22.

Isaiah xxi. 7.

685

JESAIA CAP. 21. 22. כב כב

וַיֵּרָא רֶכֶב 7

צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמֹר רֶכֶב וְמֵל וְדֹקֵשִׁיב קֶשֶׁב רֶכֶב
רֶשֶׁב:

Isaiah xxi, 7.

PJESMA NAD PJESMAMA, 5:16

“HIKKO MAMITTADIM VIKULLO MAHAMADIM ZEHDUDI VEZEM RAAI BENUTE YAPUS HALAM”,

Pored ovoga teksta na bosanski ide ovako: “Njegova usta su najslađa; da, to je Muhammed, sav od ljupkosti. Ovo je voljeni moj i ovo je prijatelj moj, o kćeri jerusalemska”.

Kralj Salomon daje ime poslaniku koji će doći "MUHAMMADIM." Na hebrejskom se sufiks "la" koristi da se izrazi respekt kao izraz "Eloha", koji znači "Bog" pomenut u Bibliji kao "Elohim". Posve je očito da je Salomon sasvim jasno pomenuo ime poslanika koji će doći kao "Muhammed".

PREDSKAZANJA U NOVOM ZAVJETU
(ORIGINALNI GRČKI TEKST)

Original Greek Text

15 Ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε.
16 καὶ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον Παράκλητον
17 δώσει ὑμῖν ἵνα ᾗ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα,

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν 25
μένων· ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον 26
ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος
ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα
ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ.

7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλή-
θειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω.
ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐ μὴ ἔλθῃ
πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς

8 ὑμᾶς. καὶ ἔλθων ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον
περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ
9 κρίσεως· περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν
10 εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα·
11 ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως,
12 ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. Ἔτι
πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστά-
13 ζειν ἄρτι· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς

DODATAK

Prevod na bosanski:

Ivan (14:15) "Ako me volite izvršavaćete moje zapovjedi".

Ivan (14:16) "Ja ću moliti oca i On će vam dati drugog Branitelja (Parakletos), da bi mogao biti sa vama zauvijek."

Ivan (14:25) "Ovu stvari sam vam govorio dok sam bio sa vama".

Ivan (14:26) "Ali Branitelj (Parakletos) koji je Duh istine, kog će Otac poslati u moje ime, on će vas poučiti sve stvari i na sve vas podsjetiti šta sam vam rekao"

Ivan (16:7) "Ipak vam istinu velim: vama je bolje da ja odem, jer ako ja ne odem, Tješitelj (Paracletos) neće doći vama, ali ako ja odem poslaću vam ga".

Ivan (16:8) "A on, kad on dođe, on će dokazati svijetu zabludu s obzirom na grijeh, pravednost i na Sud."

Ivan (16:12) "Imao bih vam još mnoge stvari reći, ali ih vi sada ne možete podnijeti."

Ivan (16:13) "A kad dođe, on neće govoriti sam od sebe nego ono šta bude čuo, ovo će on govoriti i objaviće vam stvari koje će doći".

Dobro je poznata činjenica da je ličnost očekivana od velikog broja kršćana u skladu sa proročanstvom iz vrlo ranog perioda, što pokazuje da konstrukcija stavljena u pasus Djela apostolskih od strane Rimske crkve i od strane protestanata nije bila obična.

NAJAVA DOLASKA MUHAMMEDA a.s.

U HINDU KNJIGAMA

U hinduističkim knjigama postoje mnogobrojna proročanstva o poslaniku Muhammedu a.s. Nekoliko njih se nalazi u puranama. Najjasnije do svih je ono u Bhavishya purani. Peta riječ slijeva na desno je ime našeg Poslnika. Tu čak stoji i ime zemlje Poslanika: "MARUSTHALNIVASINAN," žitelj pustine (Arabije).

Iz ovog razloga je Arya Samaj pokušao baciti sumnju na autentičnost ove purane. Njihov argument je taj što ona sadrži najavu Poslanika. Prema Sanatanist Panditima i ogromnom broju Hindusa, ona se uprkos tome smatra vrlo autentičnom.

Prevod datih proročanskih riječi na bosnaski jezik glasi:

"Malechha (pripadajući stranoj zemlji i govoreći strani jezik) duhovni učitelj će se pojaviti sa svojim drugovima. Njegovo ime biće Muhammed. Rađa (Bhoj) nakon davanja ovom Maha Dev Arab (anđeoske dispozicije) kupanja u "Panchgavya" i u vodi Ganga (tj. čisteći ga od svih grijeha) ponudio mu je poklone

DODATAK
Original Sanskrit Text

एतस्मिन्नन्तरं म्लेच्छ आचार्येण समन्वितः ।
महामद इति ख्यातः शिष्यशाखासमन्वितः ॥ ५ ॥
नृपश्चैव महादेवं मरुस्थलनिवासिनम् ।
गङ्गाजलैश्च संस्नाप्य पञ्चगव्यसमन्वितैः ।
चंदनादिभिरभ्यर्च्य तुष्टाव मनसा हरम् ॥ ६ ॥
भोजराज उवाच—नमस्ते गिरिजानाथ मरुस्थलनिवासिने ।
त्रिपुरासुरनाशाय बहुमायाप्रवर्तिने ॥ ७ ॥
म्लेच्छैर्गताय शुद्धाय सखिदानन्दरूपिणे ।
त्वं मां हि किंकरं विद्धि शरणागर्थमुपागतम् ॥ ८ ॥

svoje iskrene odanosti i iskazujući mu svo poštovanje rekao: "Iskazujem ti pokornost. O ti, ponose čovječanstva, stanovniče Arabije, ti si sakupio veliku silu da ubiješ đavola, a ti sam si zaštićen od Malechha-ovih protivnika. O ti, sliko najvećeg Gospoda, ja sam ti rob, uzmi me kao jednog kod tvojih nogu".

U ovoj slavi u čast Poslanika Mahariši Vjasa je pobrojao slijedeće stavke:

1. Ime Poslanika je jasno navedeno kao Muhammed,
2. Rečeno je da pripada Arabiji. Riječ "marusthal" upotrijebljena u proročanstvu na sanskritu označava pustinju ili pješčanu zonu,
3. Posebno su pomenuti drugovi Poslanika. Jedva da je postojao na svijetu prorok koji je imao toliku skupinu drugova nalik na sebe,
4. On će biti imun na grijeha imajući anđeosku ćud,
5. Rađa Indije će mu ukazati svoje srčano poštovanje,
6. Poslaniku će biti data zaštita od njegovih neprijatelja,
7. On će ubiti đavola, iskorjeniti idolatriju i eliminisati sve vrste poroka,
8. On će biti slika svemogućeg Boga,
9. Mahariši tvrdi da će ležati pod njegovim nogama,
10. On će biti ponos čovječanstva (Parbati Nath).

(Bhavshya Purana Parv 3, Khand 3, Adhja 3, Shalok 5-8).

ORIGINAL SANSKRIT TEXT.

॥ अथर्ववेदे २० : ११७ ॥

॥ अथ मुनापवृत्ताय ॥

इदं जना उषं भुत नारायंसं वदित्यते ।

वृष्टिं सहस्रां नयन्ति तं नीरम आ रुग्मणेषु ददाहे ॥ १ ॥

उष्ट्रा यत्नं प्रवाहिष्यो बभूवन्तो विदेव ।

वृक्षो रणस्य मि जिहीवते दिव ईषमाद्य उषद्वयुगः ॥ २ ॥

एष क्षुष्ये भामहे शतं निष्कान्दश सजः ।

पीथि शतान्यवैतां सहस्रां दत्त गोनाम् ॥ ३ ॥ (१)

Prevod na bosanski:

"O ljudi, slušajte ovo pomno! Čovjek od hvale (Muhammed) podići će se među narodom. Mi ćemo uzeti muhadžira pod svoju zaštitu od 6090 neprijatelja, čija je oprema 20 deva, čija veličina položaja dotiče nebesa i snizuje ih. On je dao Mamah Riši stotinu zlatnika, deset krugova, 300 arapskih konja i 10.000 krava".

(Athara Veda, Kanda 20, Sukta 127, Mantra 1-3).

NAJAVA DOLASKA MUHAMMEDA a.s.

U SPISIMA PARSIIJA

Original Pahlavi

هم مېم کاجام کند نه زوار جيام ورنه ماه جبال بود بوئرا شامام بوميرناک
 ويزناک و ميراک و اميراک اسرويم ارشد * و بوند هرور گنام نو دام *
 برون فرشتای بنار و سيار کسوار آبادلی جوار بده ينوستا *
 و درابندشای سيارام مدير و انوارام هام و نينود و بوناک و شایام انشاد *

MODERN PERSIAN

چون چنین کارها گفته لا لازمان مرصه بیه! شوه که لا یغردان لو دهیچد لکمه دگفور
 دالین صد مرانده و شونه مرکشان زلمر دستل-سپینده بجایه بیکراه و آتش که خانه آباه
 به بیکر شده ساز برین سو..... بنار حنا فند جا و آتش که ها مده لئ و کردها د آس و
 لوس (بنم و جاها بزرگ پس افتنه فرم دانا یل! لؤل و ده یگرل فرایشان در رده.

DODATAK

Parsijska religija je jedna od najstarijih religija svijeta, možda stara kao, ako ne i starija od hinduističke religije. Ona ima dvije zbirke: Dasatir i Zend Avestu, koji se mogu respektivno zvati "Stari i Novi Zavjet" parsijske religije. U Dasatiru br.14, koji je vezan za ime Sasanil, ne samo da ne postoji potvrda učenja Islama, nego i jasno proročanstvo dolaska poslanika Muhammeda a.s. Proročanstvo je izrečeno jasnim izrazima i vizijom stanja krajnjeg nereda i demoralizacije u Persiji.

On u prevodu na bosanski ide ovako:

"Kad Persijanici utonu u nizak moral, u Arabiji će biti rođen čovjek čiji će sljedbenici oboriti njihov prijesto, vjeru i ostalo. Mnogi moćnici Persije biće savladani. Kuća koja je napravljena (odnosi se na Ibrahimovo građenje Kabe) u kojoj su bili smješteni brojni idoli, biće počišćena od idola, ljudi će svoje molitve upućivati sa licem prema njoj. Njegovi sljedbenici će zauzeti gradove Parsis i Balh i druga veća mjesta okolo. Ljudi će se zavaditi jedan s drugim. Mudri ljudi Persije i drugi će se pridružiti njegovim sljedbenicima".

Ovo proročanstvo je sadržano u knjizi koja je vazda bila u rukama Parsija i njene riječi ne dopuštaju dvostruku interpretaciju. Čovjek koji dolazi mora biti Arap. Persijanci će prihvatiti njegovu vjeru. Hramovi vatre biće uništeni, idoli odstranjeni. Ljudi će se moliti sa licima prema Kabi. Može li ovo proročanstvo odgovarati ikom drugom do Muhammedu?

ZAKLJUČAK

Tako je s jedne strane poslanik Muhammed posvjedočio istinu svih drugih proroka koji su pripadali različitim narodima svijeta i učinio to djelom svoje vjere, a s druge strane u spisima tih prethodnih proroka je nađeno da sadrže jasna proročanstva o dolasku poslanika Muhammeda a.s. Ova međusobna potvrda završavanjem velike evidencije duhovne providnosti Božje čovječanstvu, jača vjeru naroda u vjeru uopće, a u vjeru Islam posebno i prihvatanje Islama kao konačne Božje neiskrivljene poruke, da bi je čovječanstvo slijedilo, zamjenivši stare "svete" spise koje su pretrpjeli tragičnu sudbinu u rukama onih koje Kuržan opisuje kao:

"Zato teško onima koji pišu knjigu rukama svojim, pa kažu: "Ovo je od Allaha", da bi kupili time vrijednost malu. Pa teško njima zbog onog šta pišu rukama svojim i teško njima zbog ovog šta zarađuju". (Kur'an 2:79).

"Uistinu, koji skrivaju šta je objavio Allah iz knjige i kupuju time vrijednost malu, takvi jedu u trbuhe svoje samo vatru. A neće govoriti Allah s njima na Dan kijameta, niti će ih očistiti; a imaće oni kaznu bolnu". (Kur'an 2:179).

DODATAK VII

Šta kršćanski autoriteti kažu o mitu evanđeoske

Božje inkarnacije maskirane u grčkoj filozofiji.

“Maska čini sama za sebe život - Trojstvo, dvostruka priroda Kristova, bezgrešnost, i sve što prati ove dogme su proizvod istorijskih odluka i situacija koje su mogle biti sasvim drugačije... ipak... prije ili kasnije, proizvodom sile preoblikovanja ova dogma ostaje šta je bila od početka, loša navika intelektualizacije koju je Christian uzeo od Grka, kada je bježao od Jevreja.”

(Outline of the History of Dogma, Adolf Harmack, p.20)

SUKOB POSTOJEĆIH CRKAVA

Tako Theodore Zahan, npr. ilustrira gorki sukob unutar crkava. On ističe da rimokatolička crkva optužuje grčko-pravoslavnu crkvu za preoblikovanje teksta svetih spisa dodavanjem ili oduzimanjem sa dobrim i lošim namjerama. Grci sa svoje strane ističu da su sami katolici mjestimice otišli vrlo daleko od originalnog teksta, i, uprkos njihovim razlikama oni kombiniraju da optuže nekonforniste kršćane za skretanje s “pravog puta” i osude ih kao heretike, a heretici opet optužuju katolike za “falsifikovanje istine”. On zaključuje: “Zar činjenice ne potvrđuju ove optužbe?”

(T. Zahn: “Articles of Apostolic Creed.”)

ZASTRAŠIVANJEM GONIMO LJUDE DA VJERUJU

‘Stari su vrlo malo filozofirali o božanskim stvarima. Vjera je bila više u ‘ivotu ljudi nego u samim dogmama. Kada je vjera došla u stanje da je ima na papiru a ne u srcima, onda je bilo onoliko vjera koliko i ljudi.

Paragrafi su se povećavali, a iskrenost smanjivala. Svađe su se podgrijavale, a ljubav se haldila. Dogma o Kristu, koja u početku nije znala za cjepidlačenje, pala je u zavisnost filozofije. Ovo je bila prva faza opadanja Crkve.

Erasmus, komentirajući ovo kaže: “Naredbe imeratora u vezi s ovim nisu mnogo pomogle iskrenosti vjere.... Kada je vjera više u ustima nego u srcu, kada nas čvrsto znanje svetih spisa iznevjeri, ipak zastrašivanjem gonimo ljude da vjeruju ono što ne vjeruju, da vole ono što ne vole, da znaju ono što ne znaju. Ono što je prisilno, ne može biti iskreno.”

(Erasmi Epistolai, 1334 ed., P.S. Allen, V.pp 173-92)

DODATAK

ZBOG PAVLA JE DISKONTINUITET SA ISTORIJSKIM ISUSOM

“...diskontinuitet između istorijskog Isusa i Krista Crkve postao je tako velik da je bilo kakvo jedinstvo između njih jedva prepoznatljivo”.

(The Jesus Report, Johannes Lehmann, p.127)

PAVLOVA HEREZA JE POSTALA KRŠĆANSTVO

Pavlovska hereza je postala temeljom kršćanske ortodoksije, a legitimna Crkva je poricana kao heretička.

(The Jesus Report, Johannes Lehmann, p. 128)

DODATAK VIII

SLJEDEĆI IZVACI IZ DRUGIH SPISA NOSE SVJEDOČANSTVO KUR'ANSKOJ ISTINI DA ISUS NIJE BOG

Djela 2:22 “Vi ljudi Izraela, čujte ove riječi: Isus Nazarenac, čovjek odobren od Boga među vama pomoću čuda i znakova, koje je Bog učinio preko njega usred vas, kao što vi sami znate”.

Otkrivenje 19:10 “I ja padoh na njegove noge da ga obožavam. I on reče meni: “Pogledaj, ali ne čini: ja sam tvoj sluga, i tvoje braće koji imaju svjedočanstvo o Isusu: obožavaj Boga.”

Ivan 12:49 “Jer ja nisam govorio od sebe, nego otac koji me je poslao. On mi je dao zapovjed, šta ja trebam reći, i šta trebam govoriti”.

Ivan 5:30,31 “Ja sam po sebi ništa ne mogu učiniti: sudim kako čujem, a moj sud je pravedan; jer ja nisam po svojoj volji nego po volji Oca koji me je poslao. Ako ja svjedočim o sebi, moje svjedočanstvo nije vjerodostojno.”

DODATAK

Ivan 14:28 "....Jer Otac je veći od mene"

Ivan 17:3 "A ovaj 'ivot je vječni, da bi oni znali Tebe, jedinog pravog Boga i Isusa Krista kojeg si Ti poslao".

Ivan 13:16 "Doista, doista vam kažem, sluga nije veći od svog Gospodara, niti je onaj koji je je poslat veći od onog koji ga je poslao".

Ivan 20:17 Isus joj reče (Mariji Magdaleni): "Ja se uzdižem svom Ocu i tvom ocu; i mom Bogu i tvom Bogu".

Marko 13:32 "Ali o tom času i tom danu ne zna niko, ne, ni anđeli koji su na nebu, niti sin, nego samo Otac".

Ivan 8:40 "A vi sad tražite da me ubijete, čovjeka koji vam je rekao istinu koju sam čuo od Boga".

KUR'AN GOVORI !

Sura 5, ajeti 116-117

ISUS NIJE BOG

I kad rekne Allah: "O Isa, sine Merjemin! Jesi li ti govorio ljudima: 'Uzmite mene i majku moju (kao) dva boga mimo Allaha?'"

Reći će: "Slava Tebi! Nije moje da kažem šta pravo nemam. Ako sam to rekao, pa doista to znaš. Ti znaš šta je u duši mojoj, a ja ne znam šta je u duši Tvojoj. Uistinu! Ti, Ti si znalac nevidljivih. Nisam im govorio, izuzev šta si mi naredio: "Obožavajte Allaha, Gospodara mog i Gospodara vašeg."

Uporedi sa Biblijom:

1. Ivan 25:4 2. Ivan 12:49

3. Ivan 14:28 4. Isaija 42:8

5. Djela 2:21

KUR'AN GOVORI !

Sura 41, ajet 6

MUHAMMED NIJE BOG

"Doista sam ja smrtnik sličan vama, objavljuje mi se da je uistinu vaš Bog, Bog jedan, zato uzmite put pravi Njemu i tražite oprost Njegov. A teško mušricima..."

Neki ljudi smatraju da Muslimani obožavaju Muhammeda umjesto Boga i zovu ih muhamedanci.. Gornji ajet pokazuje da Muhammed za sebe nikad nije tako nešto tvrdio.

On je bio poslanik kao i svaki drugi Božji poslanik. Riječ muhamedanizam kada se primjeni na Islam je pogrešno imenovanje. Islam znači pokoravanje Božjoj volji, a njegovi sljedbenici zovu se Muslimani.

Job 25:4 "Kako onda čovjek može biti prav pred Bogom?, ili kako može biti čist onaj koji je rođen od žene?"

DODATAK IX

STATUS ŽENE U KRŠĆANSTVU

Isus je bio posljednji poslanik iz reda Izraelaca. On je uveo reforme u učenja ranijih izraelskih proroka, tamo gdje je on osjetio da trebaju takve reforme. Dao je reinterpetaciju nekih vjerskih načela Mojsijevih, dovodeći ih u sklad sa potrebama svog vremena, a druga je ostavio onakvima kakve jesu.

Takozvani "Stari Zavjet" biblijski zagovara masakr, oprašta poligamiju, prihvata ropstvo i naređuje spaljivanje vještica. Isus, koji je došao "ne da uništi Zakon i proroke nego da ih ostvari", očito nije vidio ništa loše u ovom ili pak nije imao vremena da to sredi.

Jer, on nije niti rekao išta niti učinio da humanizira Mojsijeve zakone o ratu ili da ukine ropstvo ili da popravi status žene. Ni riječi nije rekao o poligamiji.

Sveti Pavle, koji je stvarni utemeljitelj kršćanstva onakvog kakvog ga razumiju i vjeruju kršćani, drži ženu za napasnicu. On je bacio čitavu krivicu na pad čovjeka i genezu grijeha žene.

Evo šta čitamo u Novom Zavjetu:

Žena da se ne školuje, da bude u skrovitosti:

☐ "Žena neka uči u skrovitosti sa svom podložnosti! Ne dopuštam ženi da (uči) poučava, niti da vrši vlast nad mužem, štaviše, neka ostane u skrovitosti!"

(Timoteju I, 2:11,12)

☐ "Uistinu, najprije je stvoren Adam, pa Eva. I Adam nije zaveden nego žena pošto je zavedena upala je u grijeh." (Timoteju I, 2:13,14)

☐ "Budući da čovjek nije od žene, nego žena od čovjeka, i što čovjek nije stvoren radi žene, nego žena radi čovjeka - zato žena treba da ima znak podložnosti na svojoj glavi radi anđela. (Korinćanima I, 11:8,9)

☐ "A ja vam kažem: tko otpusti svoju ženu - osim zbog bludništva - te se oženi drugom čini preljub; i tko se oženi otpuštenicom, čini preljub." (Matej 19:9)

Neoženjeni neka se ne žene, hudovice neka se ne udaju:

☐ "Neoženjenima i udovicama ipak velim da je za njih dobro ako ostanu kao ja. A ako se ne mogu uzdržati, neka se udaju i 'ene, jer je bolje ženiti se nego izgarati o strasti". (Korinćanima I, 7:8,9)

Nema razvoda, a razvedena neka se ne udaje:

☐ "Oženjenima naređujem da se žena od muža ne rastavlja; ali ako se rastavi, neka ostane neudata." (Korinćanima I, 7:8,9,10,11).

DODATAK

Zabrana rastave, neoženjeni neka se ne žene:

☐ "Jesi li vezan za ženu? Ne traži rastave! Jesi li slobodan od žene? Ne traži ženel!" (Korinćanima I, 7:27)

Djevojke neka se ne udaju:

☐ Tako onaj koji udaje svoju djevicu dobro čini, a onaj koji je ne udaje bolje čini. (Kor.I, 7:38)

Pokrivanje žene:

☐ "Svaka žena koja moli ili prorokuje gologlava, sramoti svog poglavara. U tome je posve jednaka ošišanoj ženi. Dakle: ako žena neće da nosi veo, neka se ošiša! Ali ako je sramota za ženu ošišati se ili obrijati glavu, neka nosi veo!"

(Kor.I, 11:6)

Nošenje duge kose:

☐ "Ženi je dika da nosi dugu kosu, jer joj se kosa data umjesto vela."

(Kor. I, 11:14,15)

Žene ne smiju govoriti:

☐ "Žene na sastancima neka šute! Njima se ne dopušta govoriti, već neka se pokoravaju.... Ako žele nešto naučiti neka kod kuće pitaju svoje muževe, jer ne dolikuje ženi da govori na sastanku". (Kor I, 14:34,35)

Ne nositi pletenice, zlato, biser, skupe haljine:

☐ "Hoću da se žene pristojno oblače da se kite stidom i čenošću, ne peletenicama, ni zlatom i biserima ili skupocjenim haljinama..." (Timoteju I, 2:9)

Nap. prev.: Sam Pavle je bio bećar, što je očito i iz njegovih zapovjedi.

Evo šta su neki kononizirani sveci kršćanstva rekli o ženi:

Sv. Ivan Damaskijac: "Žena je ćerka laži, stražar pakla, neprijatelj mira; kroz nju je Adam izgubio raj".

Sv. Kiprijan: "Žena je instrument koji đavo koristi da bi se domagao naših duša".

Sv. Ante: "Žena je vrelo ruke đavolove, njen glas je šištanje zmijurine".

Sv. Grgur Veliki: "Žena ima otrov guje otrovnice, pakost aždaha".

Nap. 1:

U pojedinim citatima gdje su velika odstupanja u odnosu na postojeće prijevode Biblije, zadržao sam smisao engleskog originala.

Nap. 2:

Poglavlje IX pripremio je autor prijevoda.

S A D R Ź A J

■ Faksimil originalne naslovne stranice	1
■ Faksimil originalne stranice 132	2
■ Barnaba u Novom Zavjetu	5
■ Barnabin život i poruka	6
■ Isusovo evanđelje	11
■ Kako je preživjelo Evanđelje po Barnabi	
Dodatak I	134
■ Jednoboštvo u Bibliji	
Dodatak II	135
■ Muhammed a.s. u Bibliji	
Dodatak III	137
■ Isus u Bibliji	
Dodatak IV	141
■ Činjenice o četiri evanđelja	
Vjerodostojnost evanđelja, Dodatak V	143
■ Najave dolaska poslanika Muhammeda a.s.	
U drevnim knjigama, Dodatak VI	144
■ Šta kršćanski autoriteti kažu o mitu evanđeoske	
Božje inkarnacije maskirane u grčkoj filozofiji, D VII ...	152
■ Svjedočanstva iz kuržanske i biblijske istine	
Da "Isus nije Bog", Dodatak VIII	154
■ Status 'ene u kršćanstvu, Dodatak IX.....	155